

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی

مداخلات روانی - تربیتی

چکیده مقالات پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی: مداخلات روانی - تربیتی

ویراستار علمی: دکتر محمدآزاد عبدالله پور

مکان برگزاری: دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

زمان برگزاری: ۱۴ و ۱۵ تیر ماه سال ۱۴۰۱

برگزارکنندگان: انجمن علمی روان شناسی تربیتی ایران و دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

تهیه و تنظیم: انجمن علمی روان شناسی تربیتی ایران

طراحی و صفحه آرایی: کیان یارمحمدی

تهران، خیابان ولیعصر (عج)، خیابان توانیر، خیابان نظامی گنجوی

نبش کوچه هفت پیکر، پردیس دانشگاه علامه طباطبائی (ره)

تلفن تماس: ۸۸۸۲۱۷۰۵ - ۸۸۳۲۶۲۷۶

پست الکترونیک: Confedupsy.ir@gmail.com

پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی

مداخلات روانی - تربیتی

شورای سیاست گذاری همایش

دکتر احمد برجلی	دکتر مهناز اخوان
دکتر مسعود حسین چاری	دکتر داود حسین پور
دکتر ملوک خادمی	دکتر الهه حجازی
دکتر علی دلاور	دکتر فریبرز درتاج
دکتر جلیل فتح آبادی	دکتر حسین زارع
دکتر پروین کدیور	دکتر حسین کارشکی
دکتر جلیل یونسی	دکتر عبدالله معتمدی

هیأت رئیسه همایش

دکتر فریبرز درتاج	رئیس همایش
دکتر جلیل فتح آبادی	رئیس کمیته علمی همایش
دکتر خدیجه ابوالمعالی	دبیر علمی همایش
دکتر افسانه لطفی	دبیر علمی همایش
مهرداد اسفغانی	دبیر اجرایی همایش

پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی

مداخلات روانی-تربیتی

کمیته بین الملل

رئیس کمیته بین الملل: کوثر شیرزاد

دکتر سوده مرتضایی فر

نگار شکارچی

دکتر مهسا آقایی

کادر اجرایی همایش

آرزو نوروزی (سرپرست کادر)	مهدیه کاملیان (مسول دبیرخانه)
پرستو فصیح	زهره مدبیگی
آمنه گلعلیپور	حنانه اعرابی
نازنین مظهری	علی صیادی
مهرنوش شجاعی	فاطمه زارع
لیدا روحی	کیان یارمحمدی
شقایق غفاری	حانیه اکبری
فائزه رحیمی	لیلا افضل زاده
الهام حسین نیا	فهمیمه شجاعی
حوریه باقری	زهره صالح بیگی
محمد زارع	شیما میرمحسنی

اعضای کمیته علمی همایش

دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر صغری ابراهیمی قوام
دانشیار دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر خدیجه ابوالمعالی
استادیار دانشگاه شهید رجائی	دکتر روشن احمدی
استاد دانشگاه الزهرا (س)	دکتر مهناز اخوان تفتی
دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر حسن اسدزاده
استاد دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر سیدامیر امین یزدی
مدرس دانشگاه	دکتر حمیرا آزادمنش
مدرس دانشگاه	دکتر فرنوش آقاجانی
استاد دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر احمد برجعلی
استادیار دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر مریم بردبار
دانشیار دانشگاه یزد	دکتر کاظم برزگر
دانشیار دانشگاه شهید بهشتی	دکتر شهلا پاکدامن
مدرس دانشگاه	دکتر کیوان تاج الدینی
استادیار دانشگاه شهید باهنر کرمان	دکتر مهشید تجربه کار
استاد دانشگاه شیراز	دکتر بهرام جوکار
هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر جهرمی
مدرس دانشگاه	دکتر مرتضی حاج بابایی
استادیار دانشگاه تهران	دکتر منصوره حاج حسینی
دانشیار دانشگاه تهران	دکتر الهه حجازی
دانشیار دانشگاه خوارزمی	دکتر حمیدرضا حسن آبادی
دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر داود حسین پور
دانشیار دانشگاه شیراز	دکتر مسعود حسین چاری
استاد دانشگاه تبریز	دکتر سیدداود حسینی نسب
مدرس دانشگاه	دکتر حسن حمیدپور
دانشیار دانشگاه شهید رجائی	دکتر فریده حمیدی
دانشیار دانشگاه الزهرا (س)	دکتر ملوک خادمی

اعضای کمیته علمی همایش

دکتر مهدی خاص محمدی	مدرس دانشگاه
دکتر فریبا درتاج	استادیار دانشگاه پیام نور
دکتر علی دلاور	استاد ممتاز دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر شیوا دولت آبادی	استاد دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر مهدی رحیمی	دانشیار دانشگاه یزد
دکتر اکبر رضایی	استاد دانشگاه پیام نور
دکتر مریم زارع	استادیار دانشگاه یزد
دکتر زهره سرمد تهرانی	استاد دانشگاه تهران
دکتر اسماعیل سعدی پور	استاد دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر سکینه سلطانی	استادیار دانشگاه فردوسی مشهد
دکتر علی اکبر سیف	استاد دانشگاه علامه طباطبائی
دکتر امید شکری	استادیار دانشگاه شهید بهشتی
دکتر شهریار شهیدی	استاد دانشگاه شهید بهشتی
دکتر راضیه شیخ الاسلامی	دانشیار دانشگاه شیراز
دکتر علی شیخ الاسلامی	دانشیار دانشگاه محقق اردبیلی
دکتر نسرین صالحی نژاد	مدرس دانشگاه
دکتر رقیه صادق زاده	مدرس دانشگاه
دکتر عباس صدری	استادیار دانشگاه شهید رجائی
دکتر محمدآزاد عبدالله پور	استادیار دانشگاه آزاد اسلامی مهاباد
دکتر میترا عزتی	استادیار دانشگاه تهران
دکتر مسعود غلامعلی لواسانی	دانشیار دانشگاه تهران
دکتر جلیل فتح آبادی	دانشیار دانشگاه شهید بهشتی
دکتر ولی الله فرزاد	استاد دانشگاه خوارزمی
دکتر محبوبه فولادچنگ	دانشیار دانشگاه شیراز
دکتر حبیب الله قاسم زاده	استاد دانشگاه علوم پزشکی تهران
دکتر سید علی قاسمی	مدرس دانشگاه

اعضای کمیته علمی همایش

مدرس دانشگاه	دکتر سارا قاضی زاده
استادیار دانشگاه شهید بهشتی	دکتر سعید قنبری
دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد	دکتر حسین کارشکی
استاد دانشگاه خوارزمی	دکتر پروین کدیور
دانشیار دانشگاه بوعلی سینا همدان	دکتر رسول کرد نوقابی
دانشیار دانشگاه علوم بهزیستی	دکتر منصوره کریم زاده
استادیار دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر افسانه لطفی
استادیار دانشگاه الزهرا (س)	دکتر مریم محسن پور
استادیار دانشگاه آزاد اسلامی	دکتر ابراهیم محمدیان
مدرس دانشگاه	دکتر حسن محمودیان
استاد دانشگاه خوارزمی	دکتر علیرضا مرادی
استاد دانشگاه مدنی آذربایجان	دکتر جواد مصر آبادی
استاد دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر عبدالله معتمدی
دانشیار دانشگاه الزهرا (س)	دکتر مرتضی منادی
استاد دانشگاه محقق اردبیلی	دکتر محمد نریمانی
دانشیار دانشگاه شهید رجائی	دکتر صادق نصری
دانشیار دانشگاه الزهرا (س)	دکتر زهرا هاشمی
مدرس دانشگاه	دکتر فرشته هاشمی
استاد دانشگاه بوعلی سینا همدان	دکتر ابوالقاسم یعقوبی
دانشیار دانشگاه علامه طباطبائی	دکتر جلیل یونسی
استاد دانشگاه هاروارد آمریکا	دکتر هوارد گاردنر
استاد دانشگاه اورگان آمریکا	دکتر مایکل پوزنر
استاد دانشگاه کلمبیا آمریکا	دکتر آنتونی پولیافیکو
استاد دانشگاه تمپل آمریکا	دکتر اوئی کاپلان
دانشگاه ساینزا ایتالیا	دکتر فیلیپو ماریا
دانشگاه الیکانته اسپانیا	دکتر خاویر رومرو

سخن رئیس‌های ما

به نام خداوند لوح و قلم
خدایی که داننده رازهاست

حقیقت نگار وجود و عدم
نخستین سرآغاز آغازهاست

بسیار خرسندم که در این محفل ارزشمند علمی در محضر شما استادان، دانشجویان و دوست داران علم و معرفت حضور یافتیم. پس از خیرمقدم ویژه به اساتید، دانشجویان و میهمانان خارجی، لازم می‌دانم مراتب تبریک خود را به مناسبت اعیاد پیش رو که بزرگترین اعیاد اسلامی است را به همه اعظام و اعالی که منت نهاده و در پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی با موضوع «مداخلات روانی - تربیتی» شرکت نمودند، اعلام کنم. بررسی شواهد پژوهشی مختلف نشان می‌دهد که امروزه بیش از ۱۰۰ نوع برنامه مداخله روانی - تربیتی توسط اندیشمندان بزرگ حوزه روان شناسی تربیتی در داخل و خارج از کشور برای ایجاد رفتارهای مطلوب و یا تغییر رفتارهای نامطلوب معرفی شده است. لذا اشراف بر مداخلات روانی - تربیتی صحیح به عنوان دو رکن جدایی ناپذیر در بهبود و اصلاح رفتار و کسب مهارت های اثربخش در مدیریت و ارتقای سطح رفتار مطلوب، بهنجار و جامعه‌ی، از جمله موضوعات کاربردی در حوزه بالینی روان شناسی تربیتی محسوب می‌گردد. از این رو، انتظار می‌رود که فارغ التحصیلان روان شناسی تربیتی به لحاظ تسلط و تبحر بر حوزه های شناختی، عاطفی و رفتاری، با کاربست تجربی بهترین روش های مداخله روانی - تربیتی، نقش سازنده ای بر سلامت روان، رشد روانی اجتماعی، خودپنداره قوی و رشد کفایت و شایستگی های اجتماعی افراد ایفا کنند. بدیهی است هر چه قدر فضای آموزشی مدارس از الگوهای مداخله ای روانی - تربیتی و صحیح تبعیت کند و استانداردهای رفتار و مداخلات روان شناسانه در تعامل با دانش آموزان به خوبی رعایت شود، هم در اصلاح اندیشه، اخلاق و رفتار متربی و رشد و تعالی نوجوانان و جوانان موفق خواهند بود و هم شعله های خلاقیت، نوآوری، عزت نفس و خودباوری علمی و فرهنگی را در نیروهای انسانی کارآمد آینده روشن خواهند نمود.

در غیر این صورت با پدیده هایی همچون بیگانگی روانی، احساس بی قدرتی، احساس بی هنجاری، احساس بی معنایی و احساس انزوای اجتماعی در دانش آموزان که ودیعه الهی در دست ما هستند مواجه خواهیم شد. لذا ضرورت استفاده از فارغ التحصیلان روان شناسی تربیتی در مدارس با ادله ای که بیان آن رفت، امری ضروری بوده که می بایست مطمح نظر دست اندر کاران امور تربیتی و پرورشی کشور و به ویژه نظام آموزش و پرورش قرار گیرد. در پایان ضمن عرض خدا قوت به همکاران انجمن علمی روان شناسی تربیتی ایران، از همکاری ارزشمند و شایان تقدیر دانشگاه وزین علامه طباطبائی^(۵) در برگزاری این همایش بین المللی تشکر نموده و آرزومندیم توانسته باشیم به قدر وسع، بارقه ای از ارزش گذاری تلاش های علمی، دانشگاهی و اجرایی را در گستره نظام تربیتی به عنوان کمال و عنایت مطلوب این محفل به تصویر کشیده باشیم.

دکتر فریبرز درتاج

استاد دانشگاه علامه طباطبائی^(۵)

رئیس انجمن علمی روان شناسی تربیتی ایران

و رئیس پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی

سخن دبیران علمی بهایش

کودکان و نوجوانان با مشکلات متعددی مواجه می‌شوند که سلامت روان‌شناختی و تحصیلی آنان را تحت تأثیر قرار می‌دهد. برخی از این مشکلات مانند مسائل یادگیری، ارتباطات بین‌فردی و قلدری مربوط به دوره تحصیل و برخی دیگر مانند رویدادهای آسیب‌زای زندگی، مربوط به زندگی روزمره آنان هستند. این مشکلات ممکن است به کاهش بازدهی‌های تحصیلی و یا پریشانی‌های روان‌شناختی منجر شود. مداخلات روانی- تربیتی ضمن شناسایی علل ریشه‌ای مشکلات یادگیرندگان، آنان را به مهارت‌هایی مجهز می‌کنند که در هر پایه و در هر موضوع درسی می‌توانند مفید واقع شوند. این مداخلات با تأکید بر فرآیندهای شناختی و عاطفی، طیف وسیعی از فعالیت‌ها را در بر می‌گیرند که «مبتنی بر شواهد» هستند و از طریق ارائه اطلاعات، افزایش آگاهی، افزایش انگیزه و ارتقاء مهارت‌های جدید مانند مهارت‌های خودتنظیم و خودمدیریتی، مهارت‌های حل مسئله، تصمیم‌گیری، ارتباطی و غیره زمینه مناسبی را برای مقابله با مشکلات تحصیلی و پریشانی‌های روان‌شناختی در یادگیرندگان مهیا می‌کنند. در مداخلات روانی-تربیتی در محیط‌های آموزشی، فعالیت‌های تربیتی با سایر فعالیت‌ها از جمله مشاوره و مداخلات حمایتی ترکیب می‌شوند، به گونه‌ای که برای درک و فهم بهتر مشکلات، اطلاعات و حمایت‌های تخصصی توسط روان‌شناسان و مشاوران و معلمان مجهز به مهارت‌های روانی-تربیتی در اختیار یادگیرندگان و خانواده‌های آنان قرار می‌گیرد. ارائه همزمان اطلاعات به خانواده‌ها باعث می‌شود که یادگیرندگان از منابع حمایتی محیطی همدلانه برخوردار شوند. این مداخلات در تناسب با گروه‌های سنی مختلف ممکن است به صورت فردی یا گروهی ارائه شوند. یکی از جنبه‌های مهم مداخلات روانی-تربیتی جنبه هیجانی و انگیزشی آن است که افراد را قادر می‌سازد که با مشکلاتشان کنار آمده و از آموزش‌ها و توصیه‌های مداخلاتی پیروی کنند. در این مداخلات مهم است که به طور دقیق نوع مشکلات یادگیرندگان را شناسایی کنیم و به آنان کمک کنیم تا به طور مؤثر با آن‌ها مقابله کنند. بنابراین ضرورت یک ارزیابی روان‌شناختی جامع از نقاط ضعف و قوت و نیازهای یادگیرندگان مطرح می‌شود تا بتوانیم زمینه‌های خاصی را برای بهبود عملکرد شناختی و تحصیلی آنان فراهم کنیم. مداخلات روانی-تربیتی معمولاً با کمک آموزش حضوری و غیر حضوری و از طریق کتابچه‌ها و بروشورها و پمفلت‌های آموزشی، کتاب‌ها و آموزش‌های کامپیوتری با زبان ساده و قابل فهم، و همچنین ارائه خدمات درمانی و مشاوره‌ای مناسب و گروه‌های حمایتی صورت می‌گیرد. در این مداخلات، از یک سو آموزش به عنوان یکی از محورهای مهم تلقی می‌شود؛ و از دگرسو در صورت نیاز علاوه بر آموزش، اقدامات درمانی و مشاوره تخصصی و حمایتی نیز ارائه می‌شود، در این راستا اغلب رویکردهایی مانند درمان شناختی-رفتاری و کاهش استرس مبتنی بر ذهن‌آگاهی بعنوان رویکردهای محتوایی بسیار خاص در کنار آموزش مهارت‌های خودمدیریتی و خودتنظیمی به کار می‌روند.

البته در راستای خدمات حمایتی، آموزش خانواده و خانواده‌درمانی نیز مد نظر قرار می‌گیرند. در مداخلات روانی- تربیتی در محیط‌های آموزشی، با تأکید بر رویکرد شناختی- اجتماعی افراد به توانمندی‌هایی برای بهبود مشکلات خودشان مجهز می‌شوند، به عبارت دیگر از طریق کسب مهارت‌ها می‌توانند بفهمند که چگونه احساسات مشکل‌ساز و هیجانات آنها به مشکلات مدرسه و مشکلات رفتاریشان مربوط می‌شود. به عبارت دیگر در این مداخلات بر عاملیت یادگیرنده و تقویت خودکارآمدی و عزت نفس او تأکید می‌شود. معلمانی که دارای مهارت مناسب در به کارگیری مداخلات روانی- تربیتی باشند می‌توانند به یادگیرندگان کمک کنند که در یک فرآیند تعاملی و مشارکتی باورها و افکار غیرمنطقی و تخریب‌کننده‌ای را که منجر به احساسات آزارنده و رفتارهای منفی می‌شوند را شناسایی کرده و آنها را با باورها و افکار مثبت جایگزین کنند. لذا اصول مداخلات روانی- تربیتی ناظر بر این است که: تغییر رفتار اساساً یک فرآیند یادگیری و آموزشی است؛ نگرش‌ها، احساسات و هیجان‌ها نقش بسیار مهمی در یادگیری ایفا می‌کنند؛ معلمانی می‌توانند خودکنترلی و خودمدیریتی رفتارها را در کلاس درس آموزش دهند، معلمانی می‌توانند جو عاطفی- اجتماعی مثبتی در کلاس درس ایجاد کنند تا از این طریق یادگیرندگان ادراک مثبتی از کلاس درس پیدا کرده و با انگیزه و مشارکت بیشتری به فعالیت‌های درسی بپردازند. در واقع معلمانی که از مداخلات روانی- تربیتی در کلاس درس استفاده می‌کنند نشان می‌دهند که برای مشکلات یادگیری، احساسات و ناسازگاری‌های تحصیلی و اجتماعی یادگیرندگان نگرانند، و اصول و باورهای روانی-تربیتی را در کلاس درس به کار می‌برند. در واقع با کمک مداخلات روانی- تربیتی معلمانی می‌توانند در کلاس درس به کاهش رفتارهای مخل و مخرب بپردازند و زمینه‌ای را برای پیشگیری و یا کاهش اختلالات عاطفی- اجتماعی مهیا کنند. با توجه به نقش خطیر معلمان در تربیت نسل آینده ضرورت توانمندسازی آنان برای آموزش مهارت‌های مختلف از جمله مهارت‌های تحصیلی، حل مسئله و تصمیم‌گیری، ارتباط بین‌فردی، کنترل هیجانات، خودنظم‌بخشی و خودمدیریتی، خودآگاهی و غیره آشکار می‌شود. معلمانی مجهز به توانمندی‌های روانی- تربیتی می‌توانند در کنار مشاوران و روان‌شناسان کارآمد در مسیر صحیح تربیت آینده‌سازان جامعه گام برداشته و به آنان کمک کنند تا به بازده‌های آموزشی مناسب دست یافته و سلامت و بهزیستی روان‌شناختی‌شان را ارتقا دهند. از اینرو توصیه می‌شود در دوره تربیت معلم، مهارت‌های کاربرد و آموزش مداخلات روانی- تربیتی به دانشجو معلم آموزش داده شود. همچنین در مدارس روان‌شناسان تربیتی و مشاوران مدرسه مهارت‌های مورد نیاز برای مواجهه با چالش‌های مختلف تحصیلی و زندگی را به یادگیرندگان، معلمان، و والدین آموزش دهند.

دکتر خدیجه ابوالعالی - دکتر افغانه لطفی

دبیران علمی همایش

سخن رئیس دانشگاه علامه طباطبائی^(ره)

برگزاری پنجمین همایش بین المللی روان شناسی تربیتی فرصت مناسبی است تا استادان و صاحب نظران با توجه به عنوانی که برای این همایش پیشنهاد شده است، با ارائه پژوهش ها و دیدگاه های خود چپستی، چرائی، چگونگی و ابعاد گوناگون مداخلات روانی - تربیتی را تشریح نمایند. هرچند مفهوم مداخله ممکن است در وهله نخست ذهن را به اقدامات مرتبط با پیشگیری ثانویه سوق دهد اما استنباطی که از ترکیب "مداخلات روانی - تربیتی" حاصل می شود به خوبی نوع مداخلات را به مراحل پیشگیری اولیه و ثالث نیز سرایت می دهد. این امر به خوبی در محورهای اصلی همایش نیز منعکس شده است. وقتی به نقش مدرسه، معلمان و برنامه های درسی توجه می شود، به نوعی می توان مداخلات مرتبط با این موارد را به مراحل سه گانه پیشگیری ربط داد. همچنین وقتی از ترکیب "روانی - اجتماعی" استفاده می کنیم، به بسترهای نظری دیدگاه هایی چون روان تحلیل گری و یا به طور محدودتر دیدگاه روانی اجتماعی که عمدتاً نقش تجارب دوره های سنی پائین را در شکل دهی به شخصیت برجسته می کنند توجه داده ایم و علاوه بر آن با افزودن کلمه "تربیتی" به کلمه "روانی" و ساخت ترکیب "روانی - تربیتی"، نقش عوامل تربیتی را بر تجارب و همچنین بر آثار تجارب دوره های سنی پائین برجسته می کنیم. نکته دیگری که لازم است در این مجال صرفاً بدان اشاره شود و به نظر می رسد حائز اهمیت است، توجه به غایات تربیتی است. اینکه تعریف ما از انسان سالم چیست، و متناسب با آن چه تعریفی از غایات تربیتی داریم موضوعی است که قطعاً در نوع انتخاب ما از مداخلات روانی - تربیتی و چگونگی استفاده از این مداخلات موثر واقع می شود. وقتی انسان را دارای ظرفیت های فطری بدانیم، به گونه ای که این فطرت بستر تحقق اقدامات تربیتی را برای کمال انسانی میسر می سازد نوع نگاه و اقدامات مداخله ای ما متفاوت از زمانی می شود که انسان را موجودی رها شده تلقی کنیم که ملاک درستی و نادرستی اقدامات، انطباق با تمایلات و خواسته های شخصی او است.

غایات تربیتی متأثر از رویکرد نظری و مبانی انسان‌شناسی است که در مکاتب مختلف تربیتی به طور متفاوت تعریف شده‌اند. به نسبتی که بتوانیم در مورد مبانی انسان‌شناسی و رویکردهای نظری و حتی رویکردهای فلسفی پشت رویکردهای نظری روان‌شناختی دیدگاه روشن‌تری داشته باشیم، در انتخاب نوع و چگونگی مداخلات روانی تربیتی آگاهانه‌تر عمل خواهیم کرد. اینجانب ضمن تشکر از انجمن علمی روانشناسی تربیتی و همه بزرگوارانی که در برگزاری این همایش فاخر تلاش کرده‌اند به ویژه استاد ارجمند و پرتلاش جناب آقای دکتر فریبرز درتاج و همچنین همه شرکت‌کنندگان در این همایش که با حضور خود و ارائه نتایج تحقیقات و مطالعات خود بر غنای علمی آن افزوده‌اند، از خداوند متعال آرزوی توفیق روز افزون جامعه علمی کشور را مسئلت دارم.

دکتر عبدالله معتمدی

رئیس دانشگاه علامه طباطبائی (ده)

سخن رئیس بخش روان شناسی تربیتی انجمن روان شناسی آمریکا

Dear educational psychologists of Iran,

It is an honor to congratulate you on the occasion of the 5th International Conference of Educational Psychology of the Iranian Association of Educational Psychology. Particularly for mental health practitioners, whose day-to-day work is so often in isolation from their disciplinary peers, conferences that facilitate sharing experiences, affirming the field's values, learning from each other, and supporting each other in professional struggles constitute personal and communal resources to enhance career development and well-being. One very important aspect of the conference experience that brings together professionals from the same community of practice is the invaluable opportunity for collective identity exploration and formation. Particularly under circumstances of substantial change and uncertainty, collective identity exploration of core values, beliefs, goals, perceptions, affiliations, and actions is essential for keeping a sense of coherence and agency, and for adaptive decision-making. We all need identity "anchors" to avoid being swept away by the strong winds of change any which way, and even more desirably, we all need identity "sails" to harness these winds to propel us in a desirable direction. One main way to promote adaptive identity exploration – both personal and collective – is through considering a central dilemma in our life. Asking people to describe a meaningful dilemma constitutes a single act that can fulfill all four principles for supporting adaptive identity exploration: it promotes self-relevance; raises awareness to a current identity tension, which triggers identity exploration; balances the identity tension with a sense of safety to explore (as people describe dilemmas that they feel safe to share in the situation); and it scaffolds adaptive identity exploration by framing identity tensions as decision-making tasks that emphasize personal agency and call for the use of problem-solving strategies. When done in a community, asking people to share dilemmas with others helps put these dilemmas in perspective and it highlights identity themes among individuals and across the collective. It exposes and expands people's conception of the diversity of identities and of meaningful issues of concern in the group. And these serve as additional triggers for identity exploration.

So, as you engage with colleagues during the conference, consider: what is a current dilemma in your life as an educational psychologist? And how is your dilemma similar and different from those of others in your community? One insight that I had after many years of asking people to share their dilemmas is that, the main benefit is not from helping people to solve their dilemma – although it is wonderful when this happens – but rather, the main benefit is from the enhanced clarity that people get from delving deeper into understanding their dilemma when they talk about it with an appreciative listener. How can such enhanced clarity happen? From my experience, most dilemmas are phrased as indecision between action possibilities: “should I do this, or that?” Or, “should I do, or not do?” But in almost all cases, the source of the dilemma is not really about the actions. Each action serves a goal, and very often, the source of a dilemma is tension between important goals that seem to be mutually exclusive; their simultaneous pursuit appears impossible. And when all goals are important, it’s hard to give up on some of them; hence the dilemma. But why do we perceive goals to be mutually exclusive? The reason lies in our perception of reality and our perceptions of ourselves in it. Our perception of reality is made of truths we hold about the way things are, like about the nature and rules of society and organizations, the characteristics of other people, and the expected consequences of events and of actions. Our perception of ourselves in that reality brings to the fray our characteristics and positionality; our self-perceived values, abilities, interests, social identities, roles and responsibilities—those that are relevant to grappling with the dilemma. Together, our perception of reality and of ourselves frame our beliefs about the goals and actions we can and can’t, and will and won’t, pursue in the situation. At this point, people realize how action possibilities, goals, perceived reality, self-perceptions, and any alignments and tensions among them are all intertwined and impact each other. But how do we know those truths about reality and about ourselves? And what’s the validity of our knowledge? As educational psychologists, we know that “personal experience” is an important yet imperfect source of valid knowledge. We’re going about the world seeking confirmation to what we already know and believe; we are biased to give more weight to events that elicit negative emotions; and we are strongly swayed by the opinions of others who we admire, regardless of evidence to the contrary.

So, might it be possible that some goals that we perceive to be mutually exclusive are actually not? And what might we do to enhance our knowledge and its validity about our reality and about ourselves in it? Exploring around our dilemma further, we may also ask ourselves: are there alternative action possibilities that we have not considered that could allow us to pursue the goals simultaneously? Could we imagine an alternative reality in which such simultaneous pursuit is possible, and what might we do to try and make that alternative imagined reality come true? What would our deep values tell us about prioritizing between mutually exclusive goals? Delving deep into a dilemma in this way clarifies the nature and complexity of the beliefs, values, perceptions, assumptions, goals, emotions, and actions that constitute our personal and professional identities. When dilemma-focused identity exploration is done together with a trusted other, it can also clarify biases, blind-spots, false assumptions and perceptions that we may take for granted, and shouldn't, and these can generate new and unconsidered possibilities for who we are and how we can act. What identity clarity might you achieve, as individuals and as a professional community, from engaging in collective educational psychology identity exploration process? What might your dilemmas reveal about the collective dimensions of your perceived reality and of who you are in that reality? Your important goals? The best action possibilities to pursue these goals? What might you define as your collective identity anchors and sails for harnessing the changes in your reality to guide you in the direction you want to go? Could you imagine an alternative reality and consider how to create it? If you share your dilemmas with each other and across the community, you might not solve them; but you are likely to get more clarity into your personal and collective identity as educational psychologists. And that, is a big step forward.

With best regards,

Avi Kaplan, Ph.D.

**President of Division 15, Educational Psychology,
of the American Psychological Association
Professor of Educational Psychology, Temple University, Philadelphia USA**

سخن هوارد گاردنر

I want to send my best wishes to all of you attending the conference for the Iranian Association of Educational Psychology. Our countries have had a difficult history stretching over many years. It's important scholars and educators continue to communicate, despite these challenges, and perhaps we can carry out important work together. It pleases me that you have found useful the ideas of multiple intelligences theory, which were developed many years ago. It's important to recognize that human beings can and do differ in their profiles of intellectual strengths. It's equally important to help individuals develop areas of interest and potential. Most importantly, we should all strive to put our intelligences to work in ways that benefit the broader community. As we like to say, "Use your intelligences to carry out good work." And perhaps we can do that in the areas of psychology and education.

All best,

Howard Gardner

**Research Professor of Cognition and Education,
Harvard Graduate School of Education, Cambridge, MA, USA**

فهرست مطالب

- تعیین سهم مولفه‌های هوش هیجانی و تاب‌آوری در پیش‌بینی میزان یادگیری در آموزش مجازی نوجوانان در دوران کرونا
معصومه ابافت شلمزاری ۱
- بررسی اثربخشی آموزش همدلی بر شناخت اجتماعی دانش‌آموزان پسر دوره دوم دبستان
معصومه ابافت شلمزاری ۲
- اثربخشی بازی درمانی والد محور با روش نمایش خلاق بر عزت‌نفس و خودکارآمدی دانش‌آموزان دیرآموز شهر همدان
فاطمه ابرارپایدار، احمد قره‌خانی ۳
- اثربخشی بازی درمانی والد محور با روش نمایش خلاق بر دانش‌فرشناخت دانش‌آموزان دیرآموز شهر همدان
فاطمه ابرارپایدار، احمد قره‌خانی ۴
- طراحی و تدوین برنامه آموزش خلاقیت برای کودکان پیش‌دبستانی
خدیجه ابوالمعالی، مرجان السادات قاضی زاده فرد ۵
- مدل ساختاری صفات شخصیتی بر اساس احساس شرم و گناه با میانجیگری خودشناسی انسجامی سحر ابوطالبی، آرزو شمالی اسکویی ۶
- پایش سطح خود‌مدیریتی دانش‌آموزان دوره متوسطه و رابطه آن با ویژگی‌های شخصیتی
مینا آتش‌سختن، خدیجه ابوالمعالی ۷
- رابطه انگیزش پیشرفت و ویژگی‌های شخصیتی با اهمال‌کاری تحصیلی در بین دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه ناحیه ۲ شهر یزد
ندا اثنی‌عشری، عاطفه دهقان ۸
- تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر سلامت روان و عزت‌نفس دانش‌آموزان دوره متوسطه
ابوالفضل احسانی، فرامرز سهرابی اسمرود، حسن ملکی ۹
- اثربخشی آموزش فرزندپروری مثبت بر فرسودگی تحصیلی، خودکارآمدی و خوش‌بینی دانش‌آموزان
ابوالفضل احسانی، فرامرز سهرابی اسمرود، رضا قربان‌چهرمی ۱۰
- یادگیری معکوس؛ چارچوب آموزشی برای ارتقای یادگیری فعال: مقاله مروری
اکرم احمدوند کهریزی، لیلا زندیه، فاطمه زارع زردینی ۱۱

بررسی نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار دختران در رابطه بین سبک‌های فرزندپروری مادران و اضطراب دختران

شکیبا احمدی، الهام امیریان فارسانی، سمیه شاهمرادی، سید محمد مهدی رئیس کرمی ۱۲

اثربخشی آموزش خودتنظیمی بر اهمال کاری در انجام تکالیف دانش‌آموزان ابتدایی در دوران کرونا (از دیدگاه معلمان و والدین)

میلاذ احمدی، مهدیه استبرقی ۱۳

طراحی، ساخت و روانسنجی مقیاس جامع تشخیصی نقص توجه/بیش‌فعالی LAD

رنوف احمدیان، حسن پورقهرمانی، حکیمه کریمی‌نژاد، شعله لیوارجانی ۱۴

اعتبار سنجی نهاد «ولی عرفی» در حضانت از کودک

مهدی اخلاصی ۱۵

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب شناختی و بهبود عملکرد ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار غیر نخبه

ترمه ادیب، سارا جانبازی، کامبیز سیمرغ، موسی بندک ۱۶

نقش اضطراب مدرسه و راهبرد های منفی تنظیم شناختی هیجان در پیش بینی مشغولیت تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه منطقه ۸ تهران

خدیجه آذر، آریتا دهنداد ۱۷

اثر بخشی آموزش تاب آوری بر بیماران مبتلا به سندرم دان شهرستان تهران

پیمان اربابیان، زهرا اسحاقیان ریزی، مریم السادات طباطبایی حسنی ۱۸

چالش‌ها و فرصت‌های آموزش مجازی: یک پژوهش کیفی

محسن آربزی، زهرا نوروزی قادرلو، ندا استواری ۱۹

بررسی نقش مداخله آموزش مستقیم بر دانش‌آموزان مبتلا به اختلال یادگیری ریاضی

ابراهیم آرین مهر ۲۰

تبیین تدریس با کیفیت از منظر نظریه انتخاب ویلیام گلاسر و واکاوی میزان همسویی آن با "تکلیف‌گرایی حداکثری"

سمیه آزاد، مهر محمدی ۲۱

جنبه های آسیب شناختی مداخلات روانی و تربیتی به کار رفته در پایان نامه ها و رساله های دانشجویان تحصیلات تکمیلی: تحلیل محتوی با رویکرد روش شناختی

ماه آزادیان بجنوردی، سعید بختیارپور ۲۲

- بررسی نقش میانجی‌گری اضطراب پیشرفت تحصیلی در رابطه بین کنترل روان‌شناختی والدین و درگیری تحصیلی داوطلبان ورود به دانشگاه
ماه‌آزادیان جنوردی، سعید بختیارپور، بهنام مکوندی، پروین احتشامی زاده ۲۳
- پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس سبک‌های دلبستگی و باورهای مذهبی در دانشجویان معصومه‌آزموده، محمدرضا حسین‌پور ۲۴
- تعیین اثربخشی برنامه آموزش تکنیک‌های ذهن‌آگاهی بر مهارت‌های تنظیم هیجان دانش‌آموزان با کم‌توانی ذهنی
حسن‌اسدزاده، محمدرحیم نیازی، سحر بدری بگه‌جان ۲۵
- پیش‌بینی مهارت حل مسئله بر اساس اضطراب و سلامت روان‌شناختی پرستاران نوید اسدی زیدآبادی، امان‌الله سلطانی ۲۶
- نقش ویژگی‌های پیش‌بزرگسالی در تحول مثبت جوانی
ریحانه اسکندری، الهه حجازی، نادیا روحانی ۲۷
- اثربخشی درمان شناختی رفتاری کوتاه مدت بر دشواری در تنظیم هیجان در نوجوانان پسر مبتلا به اعتیاد به بازی موبایل PUBG
علی اسماعیلی، سیده‌علیا عمادیان ۲۸
- تأثیر توان بخشی شناختی رایانه‌ای بر توانایی دیداری-فضایی و سرعت پردازش دانش‌آموزان با نقص ویژه یادگیری ریاضی
آزاده اسمعیل‌زاده روزبهانی، ناصر بهروزی، مرتضی امیدیان، غلامحسین مکتبی ۲۹
- پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس اضطراب تحصیلی و عزت نفس در دانش‌آموزان در دوره کووید ۱۹
اصغر جعفری، سپیده بهنام، محمدرضا تمنایی فر ۳۰
- نقش تنظیم شناختی هیجان در ایده‌پردازی خودکشی نوجوانان
لیلا اصغری ورورجی، علیرضا بخشایش، فهیمه دهقانی ۳۱
- مقایسه سبک شناختی (وابسته به زمینه و ناپسته به زمینه) و حافظه کاری (فعال) در دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری ویژه و دانش‌آموزان عادی در مدارس دولتی مقطع ابتدایی شهر مهاباد در سال تحصیلی ۹۸-۹۷
نگار اغوای، محمد آزاد عبدالله‌پور ۳۲
- فرا تحلیل مطالعات انجام شده در حوزه اثربخشی مداخله‌های آموزشی بر اختلالات یادگیری
الهه فروغ ۳۳

- اثر بخشی بازی‌های ادراکی- حرکتی بر پردازش دیداری- فضایی، پردازش آوایی و عملکرد توجه در دانش‌آموزان دختر پایه اول دارای اختلالات یادگیری خواندن
علی اقبالی، میترا حسینی، لیلا اقبالی ۳۴
- اثر بخشی آموزش برنامه‌ی یادگیری اجتماعی هیجانی بر بهزیستی مدرسه و هیجانات تحصیلی در دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی شهر اردبیل
علی اقبالی، سولماز مفسر، لیلا اقبالی ۳۵
- بررسی رابطه بین فرسودگی تحصیلی و کمال‌گرایی ناسازگارانه در بین دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه در شهر یزد
سمانه اکبری، شکوفه متقی دستنائی، الناز السادات آیت الهی ۳۶
- اثر بخشی آموزش آنلاین مدیریت استرس بر کاهش استرس، افسردگی و اضطراب والدین
سیده حکیمه اکبری ۳۷
- اثر بخشی شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر سازگاری اجتماعی مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص
الهام امامی میبیدی ۳۸
- اثر بخشی شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر رضایت‌مندی زناشویی مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص
الهام امامی میبیدی ۳۹
- اثر بخشی آموزش گروهی مهارت حل‌مساله بر تقویت مولفه‌های مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان داغ‌دیده در اثر کرونا
زهرا امجدیان، لیلی آریاتبار ۴۰
- اثر بخشی روش آموزش چندحسی فرنالد بر بهبود دقت، حافظه دیداری و حافظه شنیداری دانش‌آموزان دارای اختلال نوشتن در دوره ابتدایی
زهرا امجدیان، ژاله رفاهی ۴۱
- اثر بخشی روان‌شناسی مثبت‌نگر بر سازگاری اجتماعی زنان سرپرست خانوار
فاطمه امیدوار، سمیرا بستکی ۴۲
- مهارت‌های زندگی، اضطراب شناختی عملکرد ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار؛ استلزامات توسعه حرفه‌ای معلمی با رویکرد کنش‌پژوهی
نگین امیری، عادل سلیمانی ۴۳

- اثر بخشی دو روش بهبود تعامل والد-کودک از طریق بازی درمانی (CPRT) و بازی درمانی مبتنی بر یکپارچگی حسی (SI)، بر اختلال اضطراب کودکان دارای اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی (ADHD) لیلا امینیان، شکوه السادات بنی جمالی، فریبرز درتاج، حسن احدی ۴۴
- بررسی راهکارهای بهبود وضعیت تحصیلی و تربیتی دانش آموزان دیرآموز در مدارس ایران فاطمه آهور ۴۵
- معرفی توانبخشی شناختی به عنوان رویکردی آموزشی، درمانی و توانبخشی و کاربردهای آن فاطمه ایزدپناه ۴۶
- مقایسه اهمال کاری تحصیلی و خود تنظیمی عاطفی در دانش آموزان با و بدون والد معتاد سعید ایمانی، مرتضی ذاکری ۴۷
- بررسی عوارض، علل و روش های غلبه بر اهمال کاری تحصیلی سعید ایمانی، مرتضی ذاکری، امیرحسین بهادیوند چگینی ۴۸
- اثر بخشی آموزش خودشفقت‌ورزی بر خودتنظیمی هیجانی، راهبردهای مقابله‌ای و باورهای غیرمنطقی در دانش آموزان با اضطراب اجتماعی شهر تهران طاهره باپیرزاده، نگین مجدیان، حکیمه رنجبر ۴۹
- رابطه شوخ طبعی و امید به زندگی با شادکامی در بین دانشجویان سیما بادپر ۵۰
- آسیب‌شناسی عوامل نشاط‌انگیز در کتاب مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی از نظر مدیران و معلمان شهرستان پیرانشهر یوسف بالقچی، پرویش محمدی قشلاق ۵۱
- تأثیر ویژگی های شخصیتی والدین بر فرزندان و نمود رفتاری آن در مدارس (نمونه موردی: مدارس شکوه رضوی و حضرت علی اصغر) سارا بیرافکن ۵۲
- تحلیل محتوای کتب درسی دوره ابتدایی به منظور بررسی نحوه نمایش ویژگی‌های جنسیتی پانته‌آ برهان حقیقی، اسماعیل سعدی پور، حسن اسد زاده ۵۳
- اثر بخشی بسته افزایش مهارت پیشان بر رفتارهای اجتماعی شایسته کودکان دارای اختلال طیف اتیسم عرفان بساطی، سوگند قاسم‌زاده، غلامعلی افروز، فرشته یاقوتی ۵۴
- اثر بخشی بسته افزایش مهارت پیشان بر مشارکت اجتماعی کودکان دارای اختلال طیف اتیسم عرفان بساطی، غلامعلی افروز، سوگند قاسم‌زاده ۵۵

- مقایسه سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص مدارس ابتدایی شهرستان دزفول
علیرضا بلوطی، مؤگان اعتمادزاده ۵۶
- پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس اضطراب تحصیلی و عزت‌نفس در دانش‌آموزان در دوره کووید-۱۹
سپیده بهنام، اصغر جعفری، محمدرضا تمنایی فرد ۵۷
- بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و هیجان‌خواهی با استفاده پرخطر از اینترنت در بین دانشجویان دانشگاه پیام‌نور سمنان
عاطفه بیدختی، فرامرز دانش‌زاده، ساناز طاهریان ۵۸
- اثربخشی آموزش کارکردهای اجرایی بر اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان نخبه ورزشی
بابک بیگلری، علی جلیلی شیشوان، رحیم بدری گرگری، پویا حسن‌پور ۵۹
- اثربخشی درمان شناختی-مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر اهمال کاری تحصیلی دانش‌آموزان دختر پایه ششم شهر مرودشت
دلبر بیگی ۶۰
- پیش‌بینی کیفیت زندگی کاری بر اساس خودکارآمدی آموزشی و خوش‌بینی تحصیلی در معلمان مرد مقطع ابتدایی شهر مهاباد
سوران پابرجا، محمدآزاد عبدالله‌پور ۶۱
- مداخلات مدرسه‌مبنا برای کودکان نیازهای ویژه
حمیده پاک‌مهر، فرشته خالقی، حنانه پورموسوی ۶۲
- مطالعه پدیدارشناسانه برنامه درسی مهارت‌آموزی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه: مداخله تربیتی آینده‌نگرانه
حمیده پاک‌مهر ۶۳
- توسعه حرفه‌ای شغل معلمان با رویکرد کنش‌پژوهی
فاطمه پرهیز، عادل سلیمانی ۶۴
- اثربخشی آموزش تربیت جنسی کودکان به والدین بر تغییر دانش، نگرش و عملکرد آنها در تربیت جنسی کودکان پیش‌دبستانی (شهر زیرآب)
ریحانه پرویزی، منصوره کریم‌زاده، سیامک طهماسبی ۶۵

بررسی ارتباط بین کمال‌گرایی با ترس از موفقیت در بین دانش‌آموزان دختر تیزهوش با توجه به نقش واسطه‌ای اهمال‌کاری تحصیلی

معصومه پریور ۶۶

رابطه اضطراب کرونا و دشواری تنظیم هیجان والدین با اختلال نافرمانی مقابله‌ای در کودکان

ریحانه پناهی فر، زهره رافضی ۶۷

چگونه توانستم با کنش پژوهی توسعه حرفه‌ای خود را ارتقا ببخشم

سحر پورحسن، عادل سلیمانی ۶۸

اثربخشی الگوی عصب روان‌شناختی خلاق سازی ذهن بر بهبود کارکردهای ادراکی-حرکتی، بنیایی-فضایی و حافظه دانش‌آموزان حساب نارسا پایه اول تا پنجم دوره ابتدایی

غزل سادات پورنسایی ۶۹

رابطه خودپنداره تحصیلی و امیدواری تحصیلی با دلزدگی تحصیلی دانش‌آموزان دختر متوسطه اول

نرگس پورطالب، فاطمه سربازی ۷۰

اثربخشی چهار هفته آموزش تغذیه به والدین بر عادات غذایی نامناسب و رفتار تغذیه‌ای دانش‌آموزان

مریم تاجیک قلعه، علی اصغر رضایی ۷۱

تاثیر بازی‌وار سازی (Gamification) بر رفتار تعاملی و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی

مریم تاجیک قلعه، علی اصغر رضایی ۷۲

بهبود سازگاری اجتماعی و کاهش فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری از راه

آموزش بازآموزی اسنادی، تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی- اجتماعی

زهرا تراز، ملوک خادمی اشکذری، مهناز اخوان تفتی ۷۳

اثربخشی مداخله شناختی رفتاری بر کاهش رفتارهای مشکل‌آفرین دانش‌آموزان

علی تقوایی نیا، هادی رستمی زاد ۷۴

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر میزان عزت نفس و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دختر

دوره دوم متوسطه

ریحانه تیغ بند جنگلی، بتول ابراهیمی راویز ۷۵

پیش‌بینی اختلال سلوک بر اساس ویژگی‌های شخصیتی در پسران نوجوان

فاطمه ثارالهی، فاطمه جهان‌شاه، مهری مهرمنش ۷۶

بررسی اثربخشی آموزش کارکردهای اجرایی در کاهش نشانه های کودکان مبتلا به اختلال
نافرمانی مقابله ای

لادن جاویدان، سیدحسین سیادتیان ۷۷

بررسی کاربست شبکه‌های اجتماعی در آموزش با تکیه بر مدل SWOT

فاطمه جعفرپور ۷۸

چرخ تغییر رفتار: چارچوبی نظام‌مند در توسعه مداخلات مبتنی بر تغییر رفتار

فاطمه جعفرپور، سارینا زاهدی ۷۹

بررسی رابطه سبک اسناد و سازگاری با واسطه‌گری عزت نفس

مهديه جعفری ده آبادی، محمدرضا تمنایی فر ۸۰

بررسی اثربخشی مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه های بین نسلی بر شادکامی و خودکارآمدی
دانش‌آموزان

علی جلیلی شیشوان، نسرین صادقیان، فرحناز جلیلی شیشوان ۸۱

اثربخشی آموزش مثبت‌اندیشی بر خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار

علی جلیلی شیشوان، نسرین صادقیان، فرحناز جلیلی شیشوان ۸۲

تبیین جایگاه کنش پژوهی در توسعه ظرفیت های معلمان

فاطمه جمالی، عادل سلیمانی ۸۳

اثربخشی آموزش مدیریت استرس مبتنی بر تکنیک‌های ذهن آگاهی بر رابطه مادر-کودک و
مشکلات رفتاری کودکان پیش دبستانی

الهام سادات جنانی، فاطمه عیدی ۸۴

بررسی توسعه حرفه ای معلمان از طریق کنش پژوهی

کوثر جهان فر، عادل سلیمانی ۸۵

بررسی اثربخشی بسته انطباقی کاگمد بر اضطراب دانش آموزان با اختلال یادگیری در مقطع
ابتدایی در شهر یزد

مطهره جهانگیر ۸۶

اثربخشی آموزش شفقت‌ورزی بر نشخوار فکری و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی دانشجویان مبتلا
به اختلال وسواس فکری

مریم چکینی، حانیه اکبری، اسما اکبری، محدثه حبیبی ۸۷

- تأثیر تدریس خلاق مفاهیم دینی بر عملکرد اجتماعی دختران نوجوان
اکرم چگنی، مریم مشایخ، علیرضا کیامنش ۸۸
- اثربخشی آموزش سرزندگی تحصیلی بر مسئولیت‌پذیری و اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه
مهسا حاجی حسینی مسگر، سیده فاطمه طالب شهرستانی، فاطمه مسعودی همت آبادی ۸۹
- اثربخشی سنجش فرایندی با استفاده از روبریک خودسنجی بر خودتنظیمی تحصیلی دانشجو
معلمان دانشگاه فرهنگیان استان گیلان
شیرین دخت حبیب زاده ۹۰
- پدیدارشناسی فرسودگی تحصیلی در دوران پاندمی کرونا
الهه حجازی، مرضیه ساویز ۹۱
- اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر افزایش سرمایه روانشناختی و انگیزش تحصیلی نوجوانان دختر
مریم حجتی، فاطمه دارابی ۹۲
- فراتحلیل اثربخشی مداخلات روان‌شناختی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در ایران (۱۳۹۹-۱۳۸۵)
فروغ سادات حجتی، فاطمه شعبانی ۹۳
- نقش میانجی‌گری شفقت بر خود در رابطه نظم‌جویی شناختی هیجانی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه
مسعود حسن زاده، مجتبی مرادپور ۹۴
- تدوین مدل علی پیامدهای پریشانی روان‌شناختی بر میزان پرخاشگری در ایام همه‌گیری کرونا و ویروس
فضل‌الله حسنونند، مریم عبدالهی مقدم، مژگان پورشفیعی ۹۵
- اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر گرایش به مواد مخدر و خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموزان
امین حسین‌نژاد، علی جواهری ویشکاسوقی، سعیده شاد، احمد طالبیان ۹۶
- روایت‌جوانه‌های رشدیافته در اوژ ریشه‌ها (فرزندخواندگی) (یک مطالعه تحلیل روایتی)
فاطمه حسین‌نژادیان، خدیجه ابوالمعالی ۹۷
- رابطه سبک یادگیری و خلاقیت در دانش‌آموزان چهارم ابتدایی
فریبا حسینا ۹۸
- رابطه میان گرایش دانش‌آموزان به فردگرایی افراطی با احتمال درگیر شدن در پدیده قلدری
سید عدنان حسینی، بهرام ملکی ۹۹

- نقش مشاور مدرسه بر سلامت روان دانش‌آموزان
طاهره حق‌طلب، معصومه عزیزی ۱۰۰
- چگونه کنش پژوهی می‌تواند باعث توسعه حرفه‌ای در شغل معلمی شود
فائزه حقی قبادی، عادل سلیمانی ۱۰۱
- رابطه بین هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی با خودکارآمدی اجتماعی با توجه به میانجیگری کمال‌گرایی مثبت در دانش‌آموزان تیزهوش
سالومه حیدرپور بیدگلی ۱۰۲
- اثر بخشی مداخله شناختی رفتاری بر خودانضباطی و خودسنجی دانش‌آموزان دختر نارساخوان
۹ تا ۱۰ سال
لیلا خادمی عادل، شکوه السادات بنی‌جمالی، فریبرز درتاج، حسن اسدزاده ۱۰۳
- آسیب‌های آموزش و اخلاق آموزشی در دوران پاندمی کووید ۱۹
روشنک خدابخش پیرکلانی ۱۰۴
- اثر بخشی گروه درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد براهمال کاری، اضطراب امتحان و ارزش‌گزینی دانش‌آموزان کنکوری
روشنک خدابخش پیرکلانی، نازیلا سهندپور ۱۰۵
- اثر بخشی آموزش به روش مونته‌سوری بر تقویت مهارت‌های ادراکی-حرکتی و کاهش اختلال نوشتن دانش‌آموزان پایه اول ابتدایی
زهرا خداوندی ۱۰۶
- بررسی رابطه بین مثبت‌اندیشی و کمال‌گرایی با اهمال‌کاری تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه شهرستان گالیکش
ملیحه خسروی، امیررضا بابایی، بهروز اسفندیاری ۱۰۷
- آموزش مهارت‌های جرات‌ورزی بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان مبتلا به اضطراب جدایی
یعقوب خضرپور، حسن محمدامین زاده ۱۰۸
- اثر بخشی آموزش فلسفه به کودکان بر کاهش پرخاشگری و افزایش سازگاری فردی اجتماعی دانش‌آموزان دختر پایه پنجم
حورا خلیلی، محمدجواد موسایی ۱۰۹

- طراحی و اجرای الگوی انگیزه بخشی به دانش آموزان عقب مانده تحصیلی در کلاس درس پایه ششم مدرسه مرادگلدی مدنی با الگوبرداری از اصول چهارگانه رویکرد بازی درمانی تراپلی فاطمه خواجه ۱۱۰
- اثربخشی شن بازی درمانی بر کاهش اختلالات رفتاری واضطرابی کودکان پریسا خوانساری ۱۱۱
- کاربست کنش پژوهی در تقویت مهارت های معلمان دنیا خیرالهی، عادل سلیمانی ۱۱۲
- رابطه سبک دلبستگی با انگیزه پیشرفت و شادکامی دانش آموزان دختر مقطع اول متوسطه شهر مشهد حسین درستکار مقدم ، سوسن پورآبادی ۱۱۳
- رابطه علی سبک‌های دلبستگی با فرسودگی تحصیلی دانشجویان با میانجیگری سرزندگی تحصیلی حسین درستکار مقدم ۱۱۴
- اثربخشی آموزش معکوس بر انگیزش تحصیلی دانش آموزان پسر پایه پنجم ابتدایی حمیده دشتیان چیمه، هاجر تاروپردی زاده، محمدمهدی شریعت باقری ۱۱۵
- بررسی نقش میانجی عزت نفس در رابطه با هوش معنوی و خودکارآمدی دانشجویان ماهرخ ذبیحی، علیرضا محمدی آریا ۱۱۶
- واکاوای تاثیر بین هوش سازمانی، و دلبستگی شغلی با اخلاق حرفه ای معلمان مدارس شهر اهواز سمیرا راز ۱۱۷
- اثر روش مداخله ای مثبت گرا بر انگیزه تحصیلی دانش آموزان دختر منطقه یک شهرستان بجنورد فائزه رحیمی، محمد رضائی، الهام حسین نیا ۱۱۸
- طراحی پکیج مداخله‌ای گروه حمایتی هم‌تایان برای دانش‌جویان در دوران همه‌گیری کرونا مهدی رحیمی، مهلا خادمی ندوشن ۱۱۹
- بررسی تاثیر برنامه یادگیری اجتماعی - هیجانی جامع بر تصمیم‌گیری مسئولانه از مولفه‌های شایستگی روانی - اجتماعی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان آذربایجان شرقی رسول رضایی ملاجق، اکبر ابراهیمی اورنگ، حسین واحدی کوچنق، علی اقبالی ۱۲۰
- پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی براساس مولفه‌های هوش اجتماعی (پردازش اطلاعات اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی و آگاهی اجتماعی) در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان آذربایجان شرقی رسول رضایی ملاجق، حسین رحیمی راد، حسین واحدی کوچنق، علی اقبالی ۱۲۱

- پیش‌بینی رضایت از زندگی بر اساس هوش هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی دختران متوسطه دوم شهرستان صوفیان
رسول رضایی ملاجق، حامد حمزه‌ای، سمانه سلطانی ۱۲۲
- پیش‌بینی عدم صداقت تحصیلی براساس فرصت طلبی و حساسیت به تقویت در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان آذربایجان شرقی
رسول رضایی ملاجق، حسین خدایی قره داغلو، حسین واحدی کوچنق، علی اقبالی ۱۲۳
- بیش‌بینی عزت نفس براساس سبک‌های دل‌بستگی ناایمن
نسیم رضایی، محمدرضا تمنایی فر ۱۲۴
- اثربخشی روش تدریس حل مسئله بر خلاقیت و خودکارآمدی دانش‌آموزان
سیده صدیقه رضوی، الهام داودی، هلیا صفاریان ۱۲۵
- اثربخشی آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر کفایت اجتماعی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری
سروش رنجبر، کوثر یحییی زاده ملک خیلی، رضوان سادات سیدجعفری، عرفان بساطی ۱۲۶
- اثربخشی آموزش تنظیم هیجان بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری
سروش رنجبر، کوثر یحییی زاده ملک خیلی، رضوان سادات سیدجعفری ۱۲۷
- بررسی اثر عاملیت شخصی بر هویت من در پیش‌بزرگسالی
نادیا روحانی، الهه حجازی، ریحانه اسکندری ۱۲۸
- بررس رابطه باورهای خودکارآمدی و خوش بینی آموزشی دبیران متوسطه دوم شهرستان بندرلنگه
رئیس حسن رئیس سعدی ۱۲۹
- مقایسه پردازش حسی، نقص توجه و مشکلات رفتاری در بین دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری و دانش‌آموزان عادی
راضیه زارع، نادره سهرابی شگفتی ۱۳۰
- اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی مبتنی بر قصه‌گویی بر عزت نفس کودکان
حسین زارع، صبا علی‌خانی، کسری شریفی ۱۳۱
- بررسی اثربخشی آموزش سبک اسنادی خوش بینانه بر میزان افسردگی و سبک اسنادی دانش‌آموزان دختر ۸ تا ۱۳ ساله شهرستان شوش دانیال
امین زارعی ۱۳۲
- تأثیر آموزش صلح بر بهبود روابط بین‌فردی در دانش‌آموزان
لیلا زمانی کوخالو، مژگان سپاه منصور، خدیجه ابوالمعالی ۱۳۳

- نقش آموزش مهارت‌های اجتماعی با تاکید بر مهارت حل مسئله بر شایستگی‌های اجتماعی دانش‌آموزان؛ یک مطالعه مروری
محمدهادی زین‌العابدینی ۱۳۴
- رابطه بین تنیدگی تحصیلی ادراک شده و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با فرسودگی تحصیلی در دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه‌ی دوم شهر شوشتر
علی سعیدی، مصطفی صیادنژاد ۱۳۵
- بررسی نقش واسطه‌ای احساس تنهایی در رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیم با بهبود پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی دبستانهای دولتی شهر مهاباد
دنلیا سلطان‌پور، محمد آزاد عبدالله پور ۱۳۶
- بررسی رابطه سواد رسانه‌ای مادران و میزان استفاده از رسانه‌های الکترونیک در کودکان با مشکلات رفتاری کودکان ۴ تا ۶ سال
فرشته سلطانی، منصوره کریم‌زاده، سیامک طهماسبی، اکبر بیگلریان ۱۳۷
- مقایسه جنسیتی غنای واژگان بیانی و میانگین طول گفته‌ی کودکان کم‌توان ذهنی و کودکان طبیعی ۴ تا ۷ ساله شهرستان بوکان
مسعود شجاعی، مختار ویسانی ۱۳۸
- پیش‌بینی استرس ادراک شده بر اساس تنظیم هیجان و سیستم‌های فعال‌ساز و بازداری رفتاری در نوجوانان
سحر شکوهی فر، لیلا پناهی، عبدالله مفاخری ۱۳۹
- رابطه سبک‌های فرزندپروری والدین با خودشفقت‌ورزی در نوجوانان
زینب شیرازی منش ۱۴۰
- پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس باورهای هوشی و شفقت به خود در بین دانش‌آموزان پشت‌کنکوری
حبیبه شیری، پروانه رهبری، اعظم موسوی تابشیان، صبری کریمی ۱۴۱
- پیش‌بینی اضطراب امتحان بر اساس ویژگی‌های روانشناسی مثبت در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول
فاطمه شینی ۱۴۲
- رابطه بین تایید‌پذیری و سازگاری با انگیزش تحصیلی و کیفیت زندگی دانش‌آموزان دبستانی منطقه ۲ آموزش و پرورش تهران
کامران شیوندی چلیچه، سارا اسداللهی کلخوران ۱۴۳

- مقایسه تحمل پریشانی، خودشفقت ورزی و انعطاف پذیری شناختی در مادران دارای کودکان عادی و استثنایی مرکز توانبخشی شهر اسلامشهر
زهره صادق نژاد، میترا مصلحی، زهرا رجب پور عزیزی ۱۴۴
- بررسی رابطه بین یادگیری و بارشناختی در حافظه فعال
الهام صادق‌نیا ۱۴۵
- اثر بخشی آموزش هنرهای تجسمی بر سازگاری اجتماعی کودکان پیش از دبستان ۴ تا ۶ ساله شهر ازناسمیه صادقی، منصوره کریم‌زاده، سیامک طهماسبی، سمانه حسین زاده ۱۴۶
- رابطه بین کمال‌گرایی و درک استعاری زمان با میزان خردورزی معلمان
شیمای صالحی، فریبرز درتاج، مسلم دانش پایه ۱۴۷
- توانمندسازی روانی-رفتاری والدین در مواجهه با فرزند نوجوانشان در دوران گذار از کرونا و پسا کرونا
نفیسه صریحی ۱۴۸
- مطالعه نقش مشاور و مدرسه در ارائه خدمات سلامت روان به دانش‌آموزان
اعظم صفت‌گل ۱۴۹
- تاثیر آموزش مهارت فرزند پروری بر روابط والدین و کودکان مبتلا به اختلال بیش‌فعالی همراه با کمبود توجه در دوران پاندمی کووید ۱۹ در شهر تهران سال ۱۴۰۰
سهیلا صفویه، نرگس باباخانی ۱۵۰
- عزت‌نفس در دانش‌آموزان و عوامل موثر بر آن
حمیدرضا صمدی‌فرد، نسیم صمدی‌فرد ۱۵۱
- بررسی چالش‌های تدریس مجازی و آنلاین، اثرات منفی تعطیلات کرونایی بر روند آموزشی مدارس
فاطمه صمدی ۱۵۲
- اثر بخشی رویکرد واقعیت‌درمانی گروهی بر هوش هیجانی و سلامت روان نوجوانان مبتلا به بیماری قلبی در شهر تهران
علی صیادی، طه کریم‌زاده ناوادیان ۱۵۳
- اثر بخشی توانبخشی شناختی بر انعطاف‌پذیری ذهن در کودکان ناسازگار در شهر زنجان
زهرا طاهری، میثم موسوی، فاطمه نظری ۱۵۴
- اثر بخشی روان‌نمایشگری بر اضطراب اجتماعی و خشم دختران نوجوان تهران
حبیبه عبدالهی مشکنلو، علی خوش‌گفتار ۱۵۵

- شناسایی ویژگی‌های شخصیتی معلمان کارآفرین
میترا عزتی، محمد جهانی ۱۵۶
- اثربخشی درمان شناختی - رفتاری بر اضطراب و افسردگی جوانان مبتلا به اختلال شخصیت
ضداجتماعی در مرکز مشاوره ناجا
آسیه عطایی نخعی ۱۵۷
- پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی بر اساس اضطراب کرونا و نگرش به بیماری در دانشجویان
منصور علی مهدی، پریسا محبعلی ۱۵۸
- مطالعه مروری درمان‌های اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی با تأکید بر بازی درمانی
محمد مهدی عمویور، زهرا سرخی قصبه، محمدجواد محمدی ۱۵۹
- بررسی و مقایسه روش‌های اثرگذار در توان‌بخشی کودکان اتیسم: مطالعه موردی
فائزه غضنفری، مینو السادات میررکنی ۱۶۰
- تأثیر آموزش غایت‌نگری بر خودکارآمدی اجتماعی، هیجانی و جسمانی زنان
مژگان غفاری شهیر، محمدمبین بیده ۱۶۱
- مدل‌یابی هیجان‌خواهی رفتار خودزنی دختران نوجوان بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین و
سبک هویت
سمیه فاضل، زهره عباسی ۱۶۲
- پیش‌بینی خود ناتوان‌سازی تحصیلی بر اساس سبک‌های اسنادی با در نظر گرفتن نقش میانجی
گراانه خود تنظیمی هیجانی در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در دوران پاندمی کرونا
سولماز فتحی کوزه‌گران ۱۶۳
- مروری سیستماتیک بر اثربخشی مداخلات آموزش یادگیری اجتماعی هیجانی در دانش‌آموزان
مقاطع پیش از دبستان تا دوازدهم
الهام فرجیان، جلیل فتح‌آبادی، سعید اکبری زردخانه ۱۶۴
- رابطه سرمایه‌های تحولی با هویت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی گراانه راهبردهای
شناختی تنظیم هیجان
شیرین فرهادی، محمدآزاد عبدالله پور ۱۶۵
- تأثیر آموزش هوش موفق بر حل مسئله و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پایه‌های پنجم و ششم
ابتدایی منطقه بر خوار اصفهان
مبینا فروهر، سارا آقابابایی ۱۶۶

بررسی میزان فراوانی نشانه‌های اختلال وسواسی جبری در دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم

بهاره فضل‌لی جلیسه، عباس ابوالقاسمی، مهناز خسرو جاوید ۱۶۷

اثربخشی روش والدگری بر اساس آموزه‌های تئوری انتخاب بر روابط والد-کودک در دانش‌آموزان دارای اختلال نافرمانی مقابله‌ای

مریم فولادوند، محمد علی نادی، احمد عابدی، ایلناز سجادیان ۱۶۸

بررسی رابطه سبک‌های فرزند پروری با سلامت روان نوجوانان شهر اصفهان

فاطمه فولادی، نرجس السادات تقوی ۱۶۹

بررسی تأثیر بهزیستی معنوی بر رضایت زناشویی زوجین دانشجوی

فاطمه فولادی، پردیس چهارده چریکی ۱۷۰

پیش‌بینی سلامت روان بر اساس مولفه‌های هوش هیجانی در زنان خانه‌دار شهر بهارستان اصفهان

فاطمه فولادی، فرزانه احمدی ۱۷۱

بررسی رابطه اعتیاد به بازی‌های اینترنتی و پرخاشگری در نوجوانان شهر اصفهان

فاطمه فولادی، فاطمه افتخاری ۱۷۲

مداخلات روان‌شناختی-تربیتی اثربخش در پیشگیری از قلدری آنلاین در بین دانش‌آموزان دوره متوسطه

سید امیر قاسم‌تبار، سید عبدالله قاسم‌تبار ۱۷۳

پرورش هوش هیجانی دانش‌آموزان دوره ابتدایی: چرا و چگونه؟

سید امیر قاسم‌تبار، لیلا معظمی‌گودرزی ۱۷۴

بررسی نقش تأهل در ارتباط با شادکامی و معنویت دانشجویان

پرویز قائدی، شکوفه متقی دستنائی ۱۷۵

بررسی تأثیر برنامه "آموزش مدیریت والدین" بر رابطه والد-فرزندی والدین کودکان مبتلا به

اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره منتخب شهر تهران در سال ۱۴۰۰

مهدیه قلعه‌نوی، فاطمه نیسه، محمدرضا استاد حسینی ۱۷۶

تدوین مدل معادلات ساختاری پیش‌بینی احساس تعلق به مدرسه بر اساس خودناتوان‌سازی

تحصیلی با نقش میانجی سازگاری تحصیلی در دانش‌آموزان

زهره قلمی، نازنین محمدی، زهرا نفر، فائزه نفر ۱۷۷

- بررسی رابطه بین اهمال کاری تحصیلی و اضطراب امتحان با کیفیت زندگی دانش‌آموزان دختر متوسطه دوره اول شهر زنجان
مریم قنبری ویکی، سمیه غنی زاده ۱۷۸
- اثربخشی سنجش تکوینی با رویکرد سنجش به مثابه یادگیری بر خودکارآمدی تحصیلی مهارت‌آموزان معلمی
مرجان کاربخش داوری ۱۷۹
- اثربخشی آموزش ذهن آگاهی بر اهمال کاری تحصیلی و میزان استفاده از فضای مجازی در دانش‌آموزان پسر
مریم کاظمی ۱۸۰
- بررسی اثربخشی مشاوره گروهی اصلاح افکار منفی بر افزایش خودکارآمدی تحصیلی و ابراز وجود دانش‌آموزان مقطع متوسطه دخترانه در شهر شیراز
زینت کاکی زاده ۱۸۱
- اثربخشی درمان روان‌پویشی کوتاه مدت بر اندیشه پردازشی خودکشی در نوجوانان دارای علائم افسردگی
علی کامرانی ۱۸۲
- نقش واسطه‌گری غرقگی تحصیلی در رابطه بین سرمایه روانشناختی و تنیدگی تحصیلی
مائده کاهکیلی، محمدآزاد عبدالله پور ۱۸۳
- ضرورت به‌کارگیری رویکردهای توسعه مداخلات روانی - تربیتی در مطالعات مدرسه - مبنا
محمد مهدی کاوه‌سمانی ۱۸۴
- رویکرد یکپارچه نگر مکتب تعاملی پیرامون اندیشه
دکتر مهناز کبودی ۱۸۵
- نقش تاب‌آوری، نگرش مذهبی و رضایت از زندگی در پیش‌بینی شادکامی دانشجویان
زهرا کرمانی مامازندی، زهرا خانی، سحر دان‌زده ۱۸۶
- نقش سرمایه‌های روانشناختی مثبت (خوش‌بینی و امید) در پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی دانشجویان
زهرا کرمانی مامازندی، فاطمه قاسمی بختیاری ۱۸۷
- استخراج نشانه‌های پایدار در نقاشی کودکان دارای نشانه‌های اضطراب، افسردگی و پرخاشگری: روشی نوین برای غربالگری اختلالات شایع در کودکان
نساء کریمی مزین، سعیده محسنی نژاد، زینب عبداللهی ۱۸۸

- اثربخشی آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی بر برنامه ریزی شناختی دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا
شیما کریم ۱۸۹
- اثربخشی آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی بر سازماندهی شناختی دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا
شیما کریم ۱۹۰
- اثربخشی آموزش مهارت‌های زبانی و کارکردهای اجرایی بر عملکرد خواندن، ریاضی و املاء دانش‌آموزان دیرآموز
محسن کریم زندی، فاطمه پورحسینی لیله کوهی ۱۹۱
- بررسی تاثیر فضای مجازی و افراد تاثیرگذار بر انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه دوم
حسین کشاورز افشار، عباس رحیمی نژاد، الناز نژادیان ۱۹۲
- بررسی نگرش دانش‌آموزان دوره ابتدایی نسبت به جایگاه مثبت تربیت شهروندی و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در کتاب‌های درسی (مطالعه موردی: کتاب فارسی خوانداری و مطالعات اجتماعی)
الهه کوهی اقدم، الهام کوهی اقدم ۱۹۳
- چگونه توانستیم اختلال نقص توجه / بیش‌فعالی دانش‌آموزان را در یادگیری کاهش دهیم؟
حلیا گلچین صحنه، سید محمدرضا مصطفائی ۱۹۴
- اثربخشی فنون فراشناختی بر ادراک شایستگی و خلاقیت هیجانی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی
آمنه گلعلی پور حاجی آبادی ۱۹۵
- اثربخشی راهبردهای فراشناختی در انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی
آمنه گلعلی پور حاجی آبادی ۱۹۶
- بررسی رابطه کمال‌گرایی و عزت‌نفس با ابراز وجود دانشجویان دختر دانشگاه آفاق ارومیه
فریبا گلکانلو ۱۹۷
- پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی بر اساس پنج عامل بزرگ شخصیت و کمال‌گرایی در دانشجویان
فرشته لطفی سرابی، علی زنده، مرتضی حسن زاده ۱۹۸
- پیش‌بینی ابعاد کمال‌گرایی بر اساس پنج عامل بزرگ شخصیت و تاب‌آوری تحصیلی در دانشجویان
فرشته لطفی سرابی، علی زنده، مرتضی حسن زاده ۱۹۹
- راهکارهای انگیزشی در جهت علاقه‌مند نمودن دانش‌آموزان به کتابخوانی
بهاره لنگری ۲۰۰

- بررسی نقش آموزش و طراحی آموزشی بر بار شناختی: مقاله مروری
عاطفه مازوساز ۲۰۱
- رابطه خویشتن‌پذیری و ابعاد رابطه والد-فرزند با فرسودگی تحصیلی
حسین ماهور، سما برغمندی، فرناز وثوق ۲۰۲
- رابطه‌ی نگرش‌های ارتباطی ناکارآمد والدین به رویکردهای مطالعه‌ی دانش‌آموزان دختر پایه‌ی
ششم ابتدایی سبزوار
حسین ماهور، فرناز وثوق، رضوانه خسروجردی ۲۰۳
- بررسی رابطه خود‌تعیین‌گری و بهزیستی روان‌شناختی در دانش‌آموزان
شکوفه متقی دستنائی، پرویز قانندی، محمدرضا کرامتیان ۲۰۴
- تفاوت ادراک ایمن فردی شده بین دانشجویان پسر و دختر بر مبنای سازه‌های شخصیتی
احسان محب، طیبه شریفی، غلامحسین عبادی، غلامحسین مکتبی ۲۰۵
- اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر افسردگی و کیفیت زندگی در مادران دارای فرزند
مبتلا به اختلال نارسایی توجه / بیش‌فعالی
ایمان محسینی ۲۰۶
- تاثیر طرحواره درمانی بر اضطراب، افسردگی و طرحواره‌های ناکارآمد اولیه افراد مبتلا به
اختلال مصرف مواد
حسین محقق، پرویز خرقانی ۲۰۷
- تأثیر واقعیت‌درمانی مبتنی بر نظریه انتخاب برانگیزش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان
نفیسه محمدزاده شانه‌ساز، مهدی عرب‌زاده ۲۰۸
- اثر بخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر تاب‌آوری، مسئولیت‌پذیری، خودآگاهی و خودتنظیمی
دانش‌آموزان پیش‌دبستان (پژوهش‌روایی، تجربه‌نگاری)
لیلا محمدزاده نصرآبادی ۲۰۹
- اثربخشی توانبخشی شناختی رایانه‌ای بر انعطاف‌پذیری شناختی و سرعت پردازش اطلاعات
دانش‌آموزان با اختلال یادگیری
اکرم محمدلو، مریم محمدلو، فریبرز درتاج ۲۱۰
- آموزش ذهن‌آگاهی بر کارکردهای اجرایی دانش‌آموزان ابتدایی شهر دلیمان
ابراهیم محمدی، مهدی نیکخواه ۲۱۱

- بررسی همبستگی بین کمالگرایی مادران و ابراز وجود در دختران نوجوان
مینا محمدی تبار، فاطمه رستگار نسب، سارا نوروزی فر ۲۱۲
- تأثیر بازی‌درمانی گروهی مبتنی بر نقاشی بر نشانه‌های اختلال اضطراب جدایی
سمیه محمدی کشکا، عباس ابوالقاسمی، سید موسی کافی ۲۱۳
- تأثیر آموزش راهبردهای تنظیم هیجان بر تمرکز و حل مسئله دانش‌آموزان تیزهوش پایه دهم تا
دوازدهم شهرستان بجنورد در سال ۱۳۹۹
محسن محمدی، تینا محمدی، سعید رضایی ۲۱۴
- جلوه‌های تربیتی واقعیت‌درمانی در واقعه عاشورا
مریم محمدی، روح‌الله کریمی خویگانی، مهدی محمودی، زهرا رفیعی، سمانه طهماسبی ۲۱۵
- بررسی و مقایسه وضعیت درگیری تحصیلی و سرزندگی تحصیلی در میان دانشجویان کارشناسی
و کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه یزد
نگین محمدی، کاظم برزگر بفرئی، مریم زارع ۲۱۶
- بررسی وضعیت امید به اشتغال در دانشجویان روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد
نگین محمدی، کاظم برزگر بفرئی، مریم زارع ۲۱۷
- اثر بخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر ترس از ارزیابی منفی و کیفیت زندگی دانش‌آموزان
متوسطه دوم مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی
هیمین محمودفخه ۲۱۸
- نقش میانجی شایستگی اجتماعی در ارتباط بین کمال‌گرایی ناسازگارانه و خودناتوان‌سازی تحصیلی
سیده فاطمه محمودی جزئی، فریبرز درتاج، کامران شیوندی چلیچه ۲۱۹
- رابطه کمال‌گرایی ناسازگارانه و فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان نوجوان
سیده فاطمه محمودی جزئی، فریبرز درتاج، کامران شیوندی چلیچه ۲۲۰
- بررسی سطح سلامت روانی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین‌زهرا: اندازه‌گیری و
مقایسه سطوح گوناگون سلامت روان
مجید محوی شیرازی ۲۲۱
- اثر بخشی درمان شناختی-مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر بهزیستی روانشناختی دانش‌آموزان
فاطمه مددی، داریوش عظیمی ۲۲۲

- نقش دشواری در تنظیم هیجان، کمال‌گرایی و تفکر قطعی نگر در پیش‌بینی فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان
هدی مرادی ۲۲۳
- بررسی بهزیستی ذهنی، درگیری تحصیلی و فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه تهران
بهاره سادات مرتضائی کرهرودی، طاهره باپیرزاده ۲۲۴
- اثر بخشی تئاتر درمانی بر پرخاشگری کودکان مبتلا به ADHD
سارا مرتضویان، محمد سلطانی زاده، آذر قاسمی ۲۲۵
- اثر بخشی تئاتر درمانی بر فراخوانی توجه کودکان مبتلا به ADHD
سارا مرتضویان، محمد سلطانی زاده، آذر قاسمی ۲۲۶
- اثر بخشی توانبخشی شناختی بر توانایی خواندن کودکان مبتلا به نارساخوانی
مریم مستاجران، سیدحسین سیادتیان ۲۲۷
- شناسایی وضعیت فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه استان گیلان به تفکیک متغیرهای جمعیت شناختی
محسن مشکبید حقیقی، صوفیا حیدری کمرودی، علیرضا مشکبید حقیقی ۲۲۸
- بررسی کیفیت عملکرد مشاوران در حوزه‌های تحصیلی و شغلی مدارس
محسن مشکبید حقیقی، منوچهر نصیری مقدم، علیرضا مشکبید حقیقی ۲۲۹
- تبیین اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه استان گیلان بر اساس نقش رضایت تحصیلی و تفکرات غیرمنطقی
محسن مشکبید حقیقی، صوفیا حیدری کمرودی، علیرضا مشکبید حقیقی ۲۳۰
- خودباوری تحصیلی بر اساس یادگیری خودنظم ده دانش‌آموزان دوره دوم تحصیلی
زهره مشهدی اکبر ۲۳۱
- بهبود مهارت‌های دیداری و شنیداری دانش‌آموزان با اختلال یادگیری از طریق بسته آموزشی رایانه‌ای - چند رسانه‌ای
شادی مشهدی، مهناز اخوان تفتی، مریم محسن پور ۲۳۲
- سهم راهبردهای مقابله‌ای مساله‌مدار و هیجان‌مدار والدین در پیش‌بینی تنظیم هیجانی دانش‌آموزان
فاطمه مصلحی جویباری، یارعلی دوستی، میترا مصلحی جویباری ۲۳۳

- مدرسه کیفی راهکار برون رفت از بن بست نظام آموزش و پرورش کشور
محمد معتقد لاریجانی، آمنه گلعلیپور ۲۳۴
- بررسی اثربخشی مشاوره گروهی بر مبنای نظریه انتخاب در کاهش گرایش به خشونت و جنس مخالف در دانش آموزان دختر شهر تهران
راضیه السادات مکیان، شهلا کاشیها ۲۳۵
- نقش دشواری در تنظیم هیجان و تکانشگری (مدل پنج عاملی) در پیش بینی استفاده مشکل زای تلفن همراه در نوجوانان
آلاء منعمی، علی زینالی ۲۳۶
- رابطه هوش هیجانی، هوش معنوی و هوش اخلاقی با عملکرد شغلی مربیان مهد کودک
سیما مهدیزاده طهرانی، فاطمه سیدآقابولقاسم، رضا قربان جهرمی ۲۳۷
- رابطه فرهنگ مدرسه و خوش بینی تحصیلی با احساس تعلق به مدرسه
سیما مهدیزاده طهرانی، شهین افشار، رضا قربان جهرمی ۲۳۸
- رابطه بین ناگویی هیجانی، تعلل‌ورزی تحصیلی و عزت نفس با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در دانش آموزان دختر مقطع متوسطه دوم هنرستان های شهرستان بابل
گلین مهدی نژاد گرگی، محبوبه علیزاده ۲۳۹
- مقایسه ی طرحواره های ناسازگار اولیه ، ویژگی های شخصیتی مادر و اختلال رفتاری فرزندان در مادران مبتلا به اختلال وسواس با مادران عادی
سارا مهری، فرناز کشاورزی ارشدی ۲۴۰
- نقش مهارت مشاوره‌ای معلمان مقطع ابتدایی در سلامت روان دانش آموزان
سید جواد موسوی نسب ۲۴۱
- جداسازی و ادغام دانش آموزان با نیاز ویژه و عادی؛ پیشنهاداتی در راستای ارتقای توانمندی آموزشی - روانی آنان
فاطمه السادات میرامینی، امیرحسین اسپو ۲۴۲
- اثربخشی آموزش مهارت های خود تعیین گری بر انگیزش تحصیلی دانش آموزان پسر پایه دوم دوره متوسطه دوم شهرستان بابل
مهیار میرزاپور، شهنام ابوالقاسمی، سوگند حسینی ۲۴۳
- پیش بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان بر اساس سبک های تفکر و خودنظم دهی
انور میری، زانیار رحیمی دهگلان، صدیقه فیروزمندی بندپی ۲۴۴

- مقایسه اثربخشی آموزش ذهن آگاهی و آموزش خود تنظیمی هیجانی بر کاهش اضطراب مدرسه دانش‌آموزان دختر دوره متوسطه
فرزانه میکاییلی منیع، حمیده آبار، مرسته نوروزی، شلر آب خیز ۲۴۵
- بررسی رابطه بین سبک رهبری خدمت‌گزار و مسئولیت‌پذیری اجتماعی با میانجیگری امید شغلی در بین معلمان ابتدایی آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه
نگین میکاییلی ۲۴۶
- تأثیر روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت بر مکانیسم‌های دفاعی نوجوانان دارای اختلال اضطراب جدایی
احمد ناصری، مهناز خسروجاوید، سید موسی کافی ۲۴۷
- رابطه بین ناگویی هیجانی با افسردگی دانشجویان موسسه آموزش عالی کاویان مشهد
آیدا ناظری، زینب ثوابی، مجتبی مرادپور ۲۴۸
- تأثیر آموزش حل مساله بر هیجان پیشرفت و کنجکاوی معرفت‌شناختی
امیرنامدار، گیتی ضیائی، حسین صباغ تربتی ۲۴۹
- بررسی اثر بخشی شن‌درمانی بر کارکرد اجرایی دانش‌آموزان دارای اختلالات یادگیری شهر همدان
علی نثاری، پرستو عابدی برازنده، احمد قره خانی ۲۵۰
- تأثیر گروه‌های ساختاریافته مارتن تجربی متد بنیان (BEMSG) بر کارکردهای ایگو
آرش نجاتیان، مریم خاکسار، لیلا عظیمی ۲۵۱
- تحلیل محتوای کتاب‌های مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی از منظر توجه به کودکان کم‌توان (جسمی-ذهنی)
سجاد نعمتی شمس‌آباد، مریم زارع، محسن شاکری حسین آباد ۲۵۲
- اثربخشی روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی
ماهک نقی زاده علمداری ۲۵۳
- تأثیر ادراک شنیداری اصوات قرآنی بر روی کارکرد حافظه کاری و سرعت پردازش کودکان
فاطمه نورمند، حسین زارع، محمد هادی امین ناجی ۲۵۴
- تأثیر مداخلات تمرینات دیداری-فضایی بر انگیزش پیشرفت ریاضی دانش‌آموزان دارای مشکلات ریاضی پایه سوم ابتدایی دخترانه
مهدی نوری، فاطمه رجبی ۲۵۵

- مقایسه اعتیاد به بازی های کامپیوتری و سلامت روانی دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دوره متوسطه دوم شهر گنبدکاووس
مهدی نوری، سیران محمدعلی پوراهری، مریم قاسمی تیسه، مهسا قاسمی تیسه ۲۵۶
- مقایسه میزان استرس، اضطراب و راهبردهای مقابله‌ای بیماران مبتلا به کوید ۱۹ با افراد سالم صفا نیسی، فرناز وثوق ۲۵۷
- رابطه تاب آوری با ناگویی هیجانی معلمان زن مقطع ابتدایی
فرناز وثوق ۲۵۸
- رابطه جهت گیری زندگی، ساختار انگیزشی و احساس تعلق به مدرسه با اهمال کاری تحصیلی در دانش آموزان دختر متوسطه دوم شهر همدان
فاطمه وحید ۲۵۹
- مروری بر نقش مداخلات مبتنی بر رویکرد انسجام حسی در کاهش رفتارهای قالبی دانش آموزان با اختلال طیف اتیسم
وحیده وطن دوست آبکنار ۲۶۰
- تأثیر آموزش برنامه گروهی والدگری مثبت بر بهزیستی ذهنی مادران و مهارت های اجتماعی و خلاقیت دانش آموزان دیرآموز شهرستان رزن
مرتضی وکیلی، سمیه رفیعی ۲۶۱
- نقش واسطه‌ای شفقت به خود در رابطه خودپنداره و تصویر بدنی با اضطراب اجتماعی دانشجویان دختر دانشگاه صنعتی اصفهان
بهنوش هارونی، حسن خوش اخلاق ۲۶۲
- تأثیر ارائه محرک زیر آستانه بر تکانش‌گری با تأخیر در دانشجویان ۱۸ تا ۲۱ سال
سیما هاشم‌زاده، حسن بافنده قراملکی، عزت‌الله احمدی ۲۶۳
- اثر بخشی اسباب بازی های محقق ساخته مبتنی بر رویکرد شناختی- رفتاری بر هوش هیجانی دانش آموزان دختر و پسر کلاس ششم ابتدایی قم
فاطمه هدایتی، علیرضا جوشنی، مهدی عرب زاده ۲۶۴
- تعیین رابطه خشونت خانگی نسبت به کودکان پیش از دبستان (۶ تا ۴ سال) با عوامل فردی و اجتماعی- اقتصادی خانواده در دوره همه‌گیری کرونا در شهر همدان
پروین یادگار، سیامک طهماسبی، منصوره کریم‌زاده، سمانه حسین زاده ۲۶۵

- بررسی اثر بخشی روش بازی درمانی فلور تائیم بر رفتارهای کلیشه ای، ارتباطی و تعامل اجتماعی کودکان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم
ندا یدو، پروین احتشام زاده ۲۶۶
- بررسی رابطه بین هویت و رفتار اخلاقی با نقش واسطه ای ادراک اجتماعی در میان نوجوانان شهر رزن
ابوالقاسم یعقوبی، زهرا فنایی نعمت سرا، زهرا زمردی درخشان ۲۶۷
- پیش بینی تحلیل رفتگی آموزشی بر اساس تحریف شناختی و باورهای غیر منطقی در دانشجویان
ابوالقاسم یعقوبی، فرشته مطهری فر، آرزو آقاجانی، محیا حسینی ۲۶۸
- نقش سرمایه‌های روان‌شناختی و ثبات قدم در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانشجویان
ابوالقاسم یعقوبی، محیا حسینی، فرشته مطهری فر ۲۶۹
- نقش از خودبیگانگی و دشواری در تنظیم هیجان در پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر
ابوالقاسم یعقوبی، سحر محمدی، فاطمه یعقوبی ۲۷۰
- اثر بخشی برنامه‌ریزی عصبی-کلامی بر پذیرش اجتماعی و ابراز هیجان در کودکان با مشکلات اضطرابی
فاطمه یوسفیان ۲۷۱
- اثر بخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر کمال گرایی ظاهر فیزیکی و انعطاف پذیری شناختی در دانش آموزان
مصطفی یونسی سینکی، فریبا حسنی، لیدا لیل آبادی ۲۷۲
- Action research on the effect of play therapy on improving dysgraphia and increasing the processing speed of third grade elementary school students**
Raeouf Ahmadian, Hakimeh Kariminezhad 273
- The effectiveness of systematic desensitization in reducing behavioral problems in elementary students with reading disabilities**
Kiumars Alvand 274
- The effects of stress management based of cognitive behavioral on premenstrual dysmorphism syndrome, anxiety and aggression among high school girls**
Mehri Andekazalaki 275
- The Effectiveness of Frederickson's Positive Thinking Program on the Academic Resilience and Psychological Capital of Underachieving Students**
Aida Ansari, Sepideh Norbakhshzad 276
- Comparison the Effectiveness of Academic Buoyancy and Emotion Regulation Training on Academic Meaning and Academic Adjustment**
Reza Azarian, Hossein Mahdian, Mahmoud Jajarmi 277

Compare social development and academic performance of students in different periods of their computer games	
Mehrdad Behroozi	278
Predicting Bullying in Students based on Empathy and social Competence	
Mohammad Darzi, Monireh Jani dar mian	279
Return to Illiteracy: The Role of Social, Economical, & Cultural Factors	
Arezou Delfan Beiranvand, Rasool Kordnoghahi, Ahmad Bayat	280
The relationship between moral behavior and happiness: Mediating role of basic psychological needs of high school students	
Arezou Delfan Beiranvand, Ahmad Bayat, Maliheh Dehghannezhad, Parsa Dindar, Parisa Fatahi	281
Investigating the status and relationship between Ardel's three-dimensional wisdom model and Self-Transcendence among the people of Hamadan	
Arezou Delfan Beiranvand, Rasool Kordnoghahi, Parsa Dindar	282
Investigation of the difference between age categories in family drawing test	
Mehrdad Esfanani, Mahdieh Kamelian	283
The effectiveness Stress inoculation training on reducing academic procrastination in students	
Yalda esmaeilnezhad, Sajjad Basharpour	284
The relationship between resilience and life expectancy in high school students in Karaj	
Javad Fekri	285
The Effect of Group Schema Therapy on Anxiety and Mental Rumination in Aggressive Adolescents	
Mahsa Ghanbarian, Fatemeh Ghanbarian	286
Effective ness of Continous Cooperative Teaching Method on Academic Hope, Academic Motivation and Affective Domain Learning on Midwifery Students of Islamic Azad University, CHaloos Branch.	
Zahra GHarar KHosroshahi, Shaaban Heydari	287
The relationship between parental burnout and parental emotional regulation in parents with a child with a specific learning disability	
Shamila gheirati	288
The Effectiveness of Empathy Based Training and Anger Management on the Acceptance and Interaction of Afghan and Native Students in Qeshm Island	
Raha haji poor taziani, Nasrollah Ansari nejad	289

The effectiveness of body percussion training on students' sustained attention Fatemeh hajagha Mohammadzadeh, Mahnaz Esteki	290
Formulate the structural model of Math Enthusiasm based on causal Math affective memories, Mediating Role of Math Ability/expectancy beliefs and Task value Fakhrisadat Hosseini, Esmaeil Saadipour, Fariborz Dortaj, Siavash Talepasand, Asghar Minai	291
Effectiveness of Encouragement on Resilience in Elementary Students Samaneh Sadat Jafar Tabatabaei, Leyla Kosari Esfahani	292
The Effectiveness of life skills training on students' social adjustment Samaneh Sadat Jafar Tabatabaei, Zahra Ghobadi Mehr	293
The effectiveness of social problem solving skill training on social adjustment and social interactions of students Akram Jafarzadeh Ghadimi, Robab Jafarzadeh Ghadimi, Parviz Abdoltajedini, Farhad Nooraie	294
The effectiveness of social problem solving skill training on resilience in students Akram Jafarzadeh Ghadimi, Robab Jafarzadeh Ghadimi	295
Application of E-Learning in Teaching Zohreh Karimi, Mohammad Koochi	296
The Relationship between Metacognitive Beliefs and Students' Individual Differences Esmaeil Kazempour, Saeideh Jamali Gashti, Ensiye Taghavipour Deylami	297
The Effect of Teaching Organized Games on Students' Cognitive Ability Esmaeil Kazempour, Saeideh Jamali Gashti, Mehrdad Shabani	298
The effectiveness of mindfulness training on cognitive emotion regulation and resilience of mothers with deaf children Azar Keshavarz, Majid Baradaran, Farzaneh Ranjbar Noushari, Mohsen Karimzandi	299
Addressing Emotions in E-learning Design Mohammad Koochi, Zohreh Karimi, Elahe SeyedKaboli	300
The Types of Wisdom Rasool Kord Noghabi, Arezou Delfan Beiranvand	301
Effectiveness of Encouragement on Social Anxiety in Elementary Students Leyla Kosari Esfahani	302
Explain the role of school counselor in improving students' mental health Ali Maghsoudi, Ali Farhadian, Mohammad Reza Ghaderi	303
Investigating the mediating role of students' academic achievement in the relationship between anxiety sensitivity and academic procrastination Ataollah Mahmoudi, Yahya Yarahmadi, Mohammad Azad Abdollahpour, Omid Moradi	304

Investigating the Effect of the Dilemma Discussion Training Method on Promoting Moral Orientation Khatoun Mahmoudnejad, Razieh Sheikholeslami	305
Relationship between spiritual intelligence and Existential Anxiety and corona anxiety Nasim Marandi, Ali Ahazan	306
Investigating the causal model of academic satisfaction based on academic self-regulation and academic engagement mediated by satisfying basic psychological needs Zahra Menbari, Qumarth Karimi, Yahya Yarahmadi	307
Structural equations of individualized faith perception on intelligence variables Ehsan Moheb, Tayebeh Sharifi, Gholamhossein Ebadi, Gholamhossein Maktabi	308
The effect of the University of Utah motor training package on the normal motor skills of normal children 3 to 5 years' old Mahshad Motaghedifard, Zahra Karam Fati	309
Effectiveness of Mindfulness based Interventions on Levels of Perceived Stress, Test Anxiety, and Executive Functions in Female High School Students Mina Najafi, Zeynab Khanjani, Jalil Babapour	310
Implementing of Direct Instruction as an educational psychological intervention approach toward Specific Learning Disability: A Review Study Shahrooz Nemati	311
Psychoeducational approaches in assessment, diagnosis and characteristics of nonverbal learning disability: A Review Study Shahrooz Nemati	312
Study of discrepancy between Self-Assessment at educators and managers evaluation of performance and its relationship with job satisfaction Portaleb.N; Habibi. H; MousavianAlenjagh. B	313
Parental cancer causing life alteration in adult childeran: A phenomenological study Adriana Radis, Khadijeh Abolmaali Alhosseini	314
Presenting a Structural Model of Wisdom in Couples Based on Moral Intelligence with the Mediating Role of Mindfulness Mahdieh Radnia, Fariborz Dortaj, Bita Nasrolahi, Leila Kashani Vahid	315
The Efficacy of Meta-Cognitive Therapy on Reduce Anger and Stress in Asthmatic Patients Rezaeiyan. A, Bali. Z, Golpoor. R	316
The Effect of Digital Storytelling on Children's Adjustment to Learning Disabilities Sahar saniei	317

The effectiveness of group reality therapy approach on emotional intelligence and mental health of adolescents with heart disease in Tehran Ali Sayadi, Taha Karimzadeh Navadian	318
The effectiveness of executive functions based on cognitive rehabilitation on improving the selective attention in children with dyslexia Elham Seif, Sajjad Basharpour, Mohmmad Narimani	319
Improvement of teacher-student interaction Through Flipped classroom and Self-regulation training in E-learning Masoud siyami, Fatemeh Zare zardini	320
The relationship between metacognitive beliefs and students' individual differences Ensieh Taghavi Deylamipour, Saeideh Jamali Gashti, Somayeh Kazempour	321
School-based interventions in improving emotional and social competence in children and adolescents Sahar Sadat Taheri Tafti, Asal Sadat Taheri Tafti	322
Artificial intelligence in enhancing learning education and self-help interventions in children with psychological disorders Sahar Sadat Taheri Tafti	323
The Effect of Information Processing Style and Mind Rumination on Exam Preparation: A Case Study Aseyeh Yari, Saeed Taleebi, Ghasem Ghasemi	324
The effect of teachers' corrective feedback (written, verbal, effort-oriented and ability-oriented) on changing the level of expression of high school students Mehdi Yusufvand, Neda Rahmati	325
the role of Children's Mindset Implicit Theory and the Quality of Parental Homework Involvement on students' Academic Engagement Mohammad Zare, Maryam Zare, Kazem barzegar bafrooei	326
The effectiveness parent management training on mother-child relationships of mothers with children with autism spectrum disorders Fahimeh Zarey	327

تعیین سهم مولفه های هوش هیجانی و تاب آوری در پیش بینی میزان یادگیری در آموزش مجازی نوجوانان در دوران کرونا

معصومه ابافت شلمزاری^۱

چکیده

در دوران شیوع ویروس کووید-۱۹ (کرونا) و اعمال محدودیت های ارتباط افراد با یکدیگر و همچنین لزوم رعایت قرنطینه، عملاً استفاده از روش های سنتی و حضوری جهت آموزش دانش آموزان غیرممکن گردید همین امر سبب تغییرات آموزش از حضوری به مجازی گردید. هدف از انجام این مطالعه تعیین سهم مولفه های هوش هیجانی و تاب آوری در پیش بینی میزان یادگیری در دوران کرونا بوده است. جامعه ی هدف دانش آموزان دختر نوجوان ساکن در شهر شاهین شهر اصفهان بوده است که تعداد ۱۰۰ نفر بصورت نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و بصورت اینترنتی به پرسشنامه ها پاسخ دادند. از دو ابزار پرسشنامه هوش هیجانی (عاطفی) پترایدز و فارنهام (۲۰۰۱) و پرسشنامه تاب آوری کودک و نوجوان ۲۸ سوالی (CYRM) انگار و لیبنبرگ بهره گرفته شده است. یافته ها نشان داد که بین میزان یادگیری دانش آموزان و نمره کل هوش هیجانی و نمره کل تاب آوری رابطه مستقیم و معنی داری وجود دارد ($P < 0/05$). از بین زیر مقیاس های هوش هیجانی سه مولفه ی خوش بینی، درک عواطف خود و دیگران و کنترل عواطف و در زیر مقیاس های تاب آوری تنها مولفه ی تاب آوری ارتباطی رابطه ی معنی داری با میزان یادگیری دانش آموزان در آموزش مجازی دوران کرونا داشته است. جهت حصول نتیجه بهتر در آموزش های مجازی ضروریست تا تمهیداتی جهت بالا بردن میزان تاب آوری و هوش هیجانی دانش آموزان از طرق مختلف انجام گیرد.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، تاب آوری، یادگیری، آموزش مجازی، کرونا.

^۱. مشاور، مرکز توانبخش محیا اصفهان. mabafat28@gmail.com

بررسی اثربخشی آموزش همدلی بر شناخت اجتماعی دانش آموزان پسر دوره دوم دبستان

معصومه ابافت شلمزاری^۱

چکیده

هدف از این پژوهش بررسی اثربخشی آموزش مهارت های همدلی بر بهبود شناخت اجتماعی در دانش آموزان پسر دبستانی بود. پژوهش حاضر که از نوع مطالعات نیمه آزمایشی است به شیوه پیش آزمون - پس آزمون به همراه گروه کنترل اجرا گردید. ۳۰ آزمودنی به شیوه در دسترس انتخاب شده و به صورت تصادفی به دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. جهت سنجش متغیرها در این پژوهش از پرسشنامه تئوری ذهن استفاده شد. مهارت همدلی به مدت ۸ جلسه به گروه آزمایش آموزش داده شد؛ سپس داده های حاصل از آزمون ها با استفاده از تحلیل کوواریانس چند متغیری به کمک نرم افزار SPSS-22 مورد بررسی قرار گرفتند و نشان دادند که آموزش مهارت همدلی بر بهبود شناخت اجتماعی دانش آموزان پسر دبستان تاثیر دارد. مبتنی بر نتایج پژوهش حاضر می توان اذعان نمود ارتقای شناخت اجتماعی از طریق آموزش مهارت همدلی در دانش آموزان پسر دبستان موثر می باشد.

واژگان کلیدی: همدلی، شناخت اجتماعی، قضاوت اخلاقی، دانش آموزان پسر دبستانی.

^۱. مشاور، مرکز توانبخش محیا اصفهان. mabafat28@gmail.com

اثربخشی بازی درمانی والد محور با روش نمایش خلاق بر عزت نفس و خودکارآمدی دانش آموزان دیر آموز شهر همدان

فاطمه ابرار پایدار^۱، احمد قره خانی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف اثربخشی بازی درمانی والد محور (مادر- کودک) با روش نمایش خلاق بر عزت نفس و خودکارآمدی دانش آموزان دیر آموز شهر همدان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ انجام شد. این پژوهش از نوع نیمه آزمایشی و طرح نوع پیش آزمون- پس آزمون بود. که در آن یک گروه آزمایش و یک گروه کنترل وجود داشت. جامعه آماری شامل تمامی دانش آموزان دیر آموز شهر همدان به تعداد ۱۱۰۰ نفر بود. روش نمونه گیری به صورت نمونه گیری خوشه ای تصادفی انجام گرفت. در ادامه پژوهش، با انجام آزمون ریون ۳۰ نفر از دانش آموزان دیرآموز شناسایی شده و در دو گروه ۱۵ نفره آزمایش و کنترل جایگزین شدند. گروه آزمایش همراه با مادرانشان طی ۸ جلسه، هر جلسه به مدت ۴۵ دقیقه، تحت آموزش بازی درمانی نمایش خلاق قرار گرفتند. ابزار پژوهش پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت (۱۹۶۷)، پرسشنامه خودکارآمدی موریس (۲۰۰۱) بود. داده های بدست آمده با استفاده از آزمون کواریانس تحلیل شده است. نتایج نشان داد که بازی درمانی والد محور به روش نمایش خلاق باعث افزایش دو مولفه از عزت نفس (عزت نفس عمومی و عزت نفس اجتماعی) و نیز افزایش سطح خودکارآمدی دانش آموزان دیر آموز شده است. بازی درمانی والد محور به شیوه نمایش خلاق، بطور کلی بر خود کارآمدی و عزت نفس دانش آموزان دیر آموز شهر همدان تاثیر معناداری داشته است ($P < 0/05$). بازی درمانی به شیوه نمایش خلاق باعث افزایش سطح عزت نفس و خودکارآمدی دانش آموزان دیرآموز شهر همدان می شود.

واژگان کلیدی: بازی درمانی، نمایش خلاق، بازی درمانی والد محور، خودکارآمدی، عزت نفس

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی همدان.

۲. مربی، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی همدان.

اثربخشی بازی درمانی والد محور با روش نمایش خلاق بر دانش فراشناخت دانش آموزان دیر آموز شهر همدان

فاطمه ابرار پایدار^۱، احمد قره خانی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف اثربخشی بازی درمانی والد محور (مادر- کودک) با روش نمایش خلاق بر دانش فراشناخت دانش آموزان دیر آموز شهر همدان در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ انجام شد. این پژوهش از نوع نیمه آزمایشی و طرح نوع پیش آزمون- پس آزمون بود که در آن یک گروه آزمایش و یک گروه کنترل وجود داشت. جامعه آماری شامل تمامی دانش آموزان دیر آموز شهر همدان به تعداد ۱۱۰۰ نفر بود. روش نمونه‌گیری به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی انجام گرفت. در ادامه پژوهش، با انجام آزمون ریون ۳۰ نفر از دانش آموزان دیرآموز شناسایی شده و در دو گروه ۱۵ نفره آزمایش و کنترل جایگزین شدند. گروه آزمایش همراه با مادرانشان طی ۸ جلسه، هر جلسه به مدت ۴۵ دقیقه، تحت آموزش بازی درمانی نمایش خلاق قرار گرفتند. ابزار پژوهش پرسشنامه ولز وهاتون (۱۹۹۷) بود. داده‌های بدست آمده با استفاده از آزمون کواریانس تحلیل شده است. نتایج نشان داد که بازی درمانی والد محور به روش نمایش خلاق بطور کلی بر دانش فراشناخت دانش آموزان دیر آموز شهر همدان تاثیر معناداری داشته است. ($P < 0/05$)

واژگان کلیدی: بازی درمانی، نمایش خلاق، بازی درمانی والد محور، دانش فراشناخت

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی همدان.

^۲ . مربی، گروه روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی همدان.

طراحی و تدوین برنامه آموزش خلاقیت برای کودکان پیش دبستانی

خدیجه ابوالمعالی^۱، مرجان السادات قاضی زاده فرد^۲

چکیده

آموزش خلاقیت، یکی از مفاهیم اساسی زندگی هر فرد به ویژه کودکان است. پژوهش‌ها نشان داده‌اند که خلاقیت قابل آموزش است و مدارس نقشی مهم در رشد خلاقیت دارند. پژوهش حاضر با هدف طراحی و تدوین یک برنامه آموزش خلاقیت به عنوان آموزش مداخله‌ای برای کودکان پیش دبستانی است. نوع این پژوهش کیفی و با روش تحلیل محتوا و از جنبه هدف در زمره مطالعات کاربردی قرار دارد. جامعه پژوهش شامل متون تخصصی در حوزه آموزش خلاقیت به زبان فارسی و انگلیسی در بازه زمانی ۱۰ سال اخیر (۱۳۹۰-۱۴۰۰ و ۲۰۱۱-۲۰۲۱) و نیز نظر صاحب نظران و خبرگان دانشگاهی و متخصصان روان‌شناسی که در زمینه خلاقیت از مهارت‌های لازم برخوردارند و دارای حداقل ۱۰ سال سابقه کار و انجام مطالعات تخصصی و پژوهشی در این حوزه هستند. مجموعه مقالات بررسی شده شامل ۱۰۰ مقاله بود که تحقیقات کیفی و کمی مربوط به ۱۰ سال اخیر را به زبان‌های فارسی و انگلیسی دربرداشت. از بین مقاله‌های مزبور، ۵۰ مقاله بر اساس طرح مطالعه، اهداف و بررسی متغیرها و محتوا انتخاب شدند و با ۱۲ نفر از متخصصین مصاحبه نیمه ساختار یافته انجام گرفت. بعد از انجام ۷ مصاحبه، عوامل اصلی و فرعی در مصاحبه‌های بعدی تکرار شدند و پژوهشگران به اشباع رسیدند. برای اعتبارسنجی برنامه آموزشی پیشنهادی از روش نسبت روایی محتوا (CVR) و شاخص روایی محتوا (CVI) استفاده شد. برای تحلیل محتوای داده‌های گردآوری شده پژوهش به شیوه کدگذاری باز و کدگذاری محوری انجام شد. داده‌های به دست آمده از فرآیند کدگذاری شامل ۲۵۰ کد اصلی از مقاله‌ها بود که با استخراج کدهای مفهومی مشترک و با پالایش و حذف موارد تکراری، با بهره‌گیری از مبانی نظری و تطبیق آنها با موارد مطرح شده در مصاحبه‌ها، شاخص‌های تشکیل دهنده خلاقیت و برخی از کدهای مفهومی، شناسایی و مشخص گردیدند. با انجام پالایش و عمل کاهش این مفاهیم در قالب مقوله‌های فرعی (مؤلفه‌ها) سازماندهی شدند و برنامه آموزش خلاقیت برای کودکان پیش دبستانی در قالب ۱۵ هدف کلی برای ۱۵ جلسه طراحی و تدوین گردید. این اهداف شامل مشارکت کودکان در طراحی و تغییر در فضا و چیدمان کلاس و استفاده از ابزار متنوع، خود ابرازی از طریق هنر تجسمی، آموزش مهارت‌های زندگی، به کارگیری هوش هیجانی، برون‌ریزی هیجانی، ابزار کلامی مناسب، تعامل با دیگر کودکان با طرز فکر و خلق خواهی‌گوناگون، استقبال از ایده‌های کودکان با هدف برقراری ارتباط و تعامل مؤثر، ارائه مهارت‌های کودکان به صورت مناسب و اثرگذار با کمک فن بیان، هنر نمایشی، مهارت‌آموزی بر پایه موسیقی، نمایش خلاق، عکاسی، شعرخوانی، مهارت‌های جسمانی - حرکتی، نقش‌همسالان در تبادل اطلاعات و دستاوردها در جهت حل مسئله و دیگر موارد که در متن مقاله آورده شده است.

واژگان کلیدی: خلاقیت، برنامه آموزش خلاقیت، کودکان پیش دبستانی، تحلیل محتوا

^۱. دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال. Kh.abolmaali@iau-tnb.ac.ir

^۲. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی رودهن.

مدل ساختاری صفات شخصیتی بر اساس احساس شرم و گناه با میانجیگری خودشناسی انسجامی

سحر ابوطالبی^۱، آرزو شمالی اسکویی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین مدل ساختاری احساس شرم و گناه بر اساس صفات شخصیت با میانجیگری خودشناسی انسجامی انجام شد. جامعه آماری این پژوهش، شامل دانشجویانی بود که در بهار ۱۴۰۰ در دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن مشغول به تحصیل بودند. به این منظور ۲۵۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. شرکت‌کنندگان پرسشنامه پنج عاملی نئو کاستا و مکری (۱۹۸۹)؛ مقیاس خودشناسی قربانی و همکاران (۲۰۰۳) و مقیاس عاطفه خودآگاهی برای بزرگسالان تانجی و همکاران (۲۰۰۰) را تکمیل کردند. داده‌ها پس از گردآوری با استفاده از روش مدلیابی معادلات ساختاری تحلیل شد. نتایج نشان داد ضریب مسیر کل بین عامل روان‌رنجورخویی و احساس شرم و گناه مثبت و معنادار است ($\beta=0/311, P<0/01$). همچنین ضریب مسیر کل بین عامل‌های برون‌گرایی ($\beta=-0/294, P<0/01$) و وظیفه‌شناسی ($\beta=-0/300, P<0/01$)، توافق‌پذیری و احساس شرم و گناه ($\beta=-0/175, P<0/05$) منفی و معنادار بود. ضریب مسیر غیرمستقیم بین عامل روان‌رنجورخویی و احساس شرم و گناه مثبت و معنادار بود ($\beta=0/090, P<0/01$). همچنین ضریب مسیر غیرمستقیم بین عامل‌های وظیفه‌شناسی ($\beta=-0/132, P<0/01$) و گشودگی ($\beta=-0/071, P<0/05$) با احساس شرم و گناه منفی و معنادار بود. صفات شخصیتی خودشناسی انسجامی در تجربه احساس شرم و گناه اهمیت زیادی دارند.

واژگان کلیدی: خودشناسی، شرم، شخصیت، گناه.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن sahar.abutalebi.app@gmail.com

^۲ . دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رودهن.

پایش سطح خود‌مدیریتی دانش‌آموزان دوره متوسطه و رابطه آن با ویژگی‌های شخصیتی

مینا آتش‌سخن^۱؛ خدیجه ابوالمعالی^۲

چکیده

شواهد نشان می‌دهد بخشی از مشکلات دانش‌آموزان، عدم توجه به شایستگی‌های روانی- اجتماعی به خصوص خود‌مدیریتی آنان است. هدف از پژوهش حاضر پایش سطح خود‌مدیریتی دانش‌آموزان دوره متوسطه و رابطه آن با ویژگی‌های شخصیتی آنان بود. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دختر متوسطه شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود که تعداد ۳۶۰ نفر بعنوان نمونه انتخاب و از طریق نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای مورد بررسی قرار گرفتند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه محقق‌ساخته خود‌مدیریتی و پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی نئو (۱۹۸۵) استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تی تک نمونه‌ای و همبستگی پیرسون استفاده شد. نتایج نشان داد که سطح خود‌مدیریتی دانش‌آموزان در سطح متوسطی قرار دارد؛ بین خود‌مدیریتی دانش‌آموزان و ویژگی‌های شخصیتی روان‌رنجوری رابطه منفی و معناداری وجود دارد؛ همچنین بین خود‌مدیریتی و ویژگی‌های شخصیتی توافق‌پذیری، وجدانی بودن، برون‌گرایی و انعطاف‌پذیری رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: خود‌مدیریتی، ویژگی‌های شخصیتی، دانش‌آموزان، دوره متوسطه

^۱ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی رودهن m_atashsokhan@yahoo.com

^۲ . دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

رابطه انگیزش پیشرفت و ویژگی‌های شخصیتی با اهمال کاری تحصیلی در بین دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه ناحیه ۲ شهر یزد

ندا اثنی عشری؛ عاطفه دهقان^۲

چکیده

یکی از مسایل مهم در فضای آموزشی به موقع انجام دادن وظایف محوله و در نظر گرفتن عوامل مؤثر در آن است. بدین منظور هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه انگیزش پیشرفت و ویژگی‌های شخصیتی با اهمال کاری تحصیلی بود. طرح پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره اول مقطع متوسطه ناحیه ۲ شهر یزد که طبق گزارش آموزش و پرورش شهر یزد برابر با ۱۴۸۷۴ دانش‌آموز بودند. در این پژوهش از روش نمونه‌گیری غیر تصادفی در دسترس و همچنین جهت تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد. نمونه پژوهش ۳۷۷ نفر تعیین گردید. ابزارهای اندازه‌گیری، مقیاس انگیزش تحصیلی والرند و همکاران (۱۹۹۲)، پرسشنامه سنجش صفات پنج‌گانه شخصیتی مک کری و کاستا (۱۹۸۵) و مقیاس اهمال کاری تاکن (۱۹۹۱) بود. تحلیل داده‌های پژوهش با استفاده از آزمون همبستگی پیرسون و محاسبه رگرسیون انجام گرفته است. نتایج پژوهش نشان داد که هر چه انگیزش پیشرفت دانش‌آموز بیشتر باشد، اهمال کاری او کاهش می‌یابد. همچنین نتایج نشان داد، دانش‌آموزانی که تیپ شخصیتی برون‌گرایی، با وجدان بودن و خوشایندی داشتند، اهمال کاری کمتری داشتند و برعکس دانش‌آموزانی که تیپ شخصیتی روان‌رنجور داشتند، اهمال کاری بیشتری را تجربه می‌کردند.

واژگان کلیدی: انگیزش پیشرفت، ویژگی‌های شخصیتی، اهمال کاری تحصیلی، دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد.

Nedaesnaashari@yahoo.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، تفت، یزد.

تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر سلامت روان و عزت نفس دانش‌آموزان دوره متوسطه

ابوالفضل احسانی؛ فرامرز سهرابی اسمرود؛ حسن ملکی^۳

چکیده

هدف اصلی در این تحقیق، بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های زندگی بر سلامت روان و عزت نفس دانش‌آموزان دوره متوسطه انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش حاضر از دانش‌آموزان سال اول متوسطه شهر همدان که در سال تحصیلی ۹۶-۹۵ به تحصیل اشتغال داشته‌اند. حجم نمونه ۴۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شده بودند و به طور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه سلامت روان گلدبرگ و عزت نفس کوپر اسمیت، و برای تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از دو بخش آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد...) و آمار استنباطی (آزمون به تحلیل و واریانس چند متغیری و آزمون t ...) استفاده شد. نتایج نشان داد آموزش مهارت‌های زندگی بر سلامت روان و عزت نفس دانش‌آموزان متوسطه تفاوت معنی‌دار می‌باشد. همچنین آموزش مهارت‌های زندگی بر سایر مولفه‌های سلامت روان (مشکلات جسمانی، اضطراب، افسردگی، کارکردهای اجتماعی) تأثیر معنی‌داری دارد.

واژگان کلیدی: آموزش مهارت‌های زندگی، سلامت روان، عزت نفس، دانش‌آموزان دوره متوسطه

۱. دکتری روانشناسی تربیتی، مدرس دانشگاه فرهنگیان

۲. استاد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران

۳. استادیار روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، واحد علوم تحقیقات تهران

اثربخشی آموزش فرزندپروری مثبت بر فرسودگی تحصیلی، خودکارآمدی و خوش‌بینی دانش‌آموزان

ابوالفضل احسانی^۱، فرامرز سهرابی اسمروود^۲، رضا قربان جهرمی^۳

چکیده

هدف از تحقیق حاضر تعیین اثربخشی آموزش فرزندپروری مثبت بر فرسودگی تحصیلی، خودکارآمدی و خوش‌بینی دانش‌آموزان بود. این تحقیق از نظر هدف کاربردی و از نظر روش، شبه‌آزمایشی است. جامعه آماری تحقیق نیز شامل دانش‌آموزان دوره اول متوسطه شهر تهران در نیمسال اول سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ و والدین آنها بوده است که از این بین ۳۰ دانش‌آموز (۱۵ نفر گروه آزمایش و ۱۵ نفر گروه کنترل) به همراه والدینشان به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای به عنوان نمونه مورد مطالعه تحقیق انتخاب شدند. در بین گروه آزمایش آموزش فرزندپروری مثبت براساس بسته آموزشی ساندرز (۱۹۹۳) در ۸ جلسه دو ساعته اجرا شده و در این مدت گروه کنترل هیچ‌گونه آموزشی را دریافت نکرد. ابزارهای گردآوری داده‌های مورد نیاز تحقیق شامل پرسشنامه فرسودگی تحصیلی برسو و همکاران (۱۹۹۷)، پرسشنامه باورهای خودکارآمدی شرر و همکاران (۱۹۸۲) و نسخه تجدید نظر شده آزمون جهت‌گیری زندگی (LOT-R)؛ اسپچیر، کارور و بریگس، (۱۹۹۴) بوده است. در پایان بعد از اطمینان از نرمال بودن توزیع متغیرهای تحقیق، داده‌های به دست آمده از پرسشنامه‌های تحقیق به کمک آزمون تحلیل کواریانس مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که آموزش فرزندپروری مثبت در کاهش سطح فرسودگی تحصیلی و بهبود خودکارآمدی و خوش‌بینی دانش‌آموزان تأثیر معناداری ($P < 0/05$) دارد. از یافته‌های تحقیق حاضر می‌توان این‌گونه نتیجه‌گیری نمود که کاهش سطح فرسودگی تحصیلی و بهبود خودکارآمدی و خوش‌بینی دانش‌آموزان نیاز به یادگیری مهارت‌های فرزندپروری مثبت در بین والدین دارد.

واژگان کلیدی: آموزش فرزندپروری مثبت، فرسودگی تحصیلی، خودکارآمدی، خوش‌بینی.

۱. دکتری روانشناسی تربیتی، مدرس دانشگاه فرهنگیان

۲. روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران

۳. استادیار روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، واحد علوم تحقیقات تهران

یادگیری معکوس؛ چارچوب آموزشی برای ارتقای یادگیری فعال: مقاله مروری

اکرم احمدوند کهریزی^۱، لیلا زندیه^۲، فاطمه زارع زردینی^۳

چکیده

در دهه‌های اخیر بسیاری از نظام‌های آموزشی جهان، راهبرد آموزشی به نام یادگیری معکوس را به کار گرفته‌اند. در رویکرد یادگیری معکوس که ارتباط نزدیکی با فلسفه سازنده‌گرایی دارد ابتدا ساختار کلاس درس سنتی به‌طور خلاقانه به مدل یادگیرنده محور تغییر داده می‌شود و معلم محتوای آموزشی را به‌صورت فیلم، صوت و متن از قبل در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد و دانش‌آموزان مطالب را به‌صورت فردی می‌آموزند، سپس در کلاس به‌صورت گروهی دانسته‌هایشان را به اشتراک می‌گذارند و با یکدیگر بحث و گفت‌وگو می‌کنند. یادگیری معکوس صرفاً جایگزینی آموزش مستقیم معلمان با فیلم‌های آموزشی نیست بلکه این وارونه کردن در درجه اول مربوط به نقش فعال یادگیرنده در کلاس و افزایش تجربه یادگیری آن‌ها است. هدف پژوهش حاضر بررسی روش یادگیری معکوس در ارتقا یادگیری فعال است. در این مطالعه به بررسی پیشینه‌های پژوهش در ارتباط با متغیرها پرداخته شده و فرایند یادگیری فعال در کلاس معکوس مورد بررسی قرار گرفت. بررسی ادبیات ارائه‌شده در یادگیری معکوس نشان می‌دهد که این شیوه آموزشی فرصت بیشتری را برای یادگیری عملی و درگیر شدن در فعالیت‌های فعال و حل مسئله با کمک و راهنمایی معلم فراهم می‌کند.

واژگان کلیدی: یادگیری معکوس، یادگیری فعال

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه الزهرا

^۲ . نویسنده مسئول: کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه الزهرا leilazandieh70@gmail.com

^۳ . دانشجوی دکتری، روانشناسی تربیتی، دانشگاه فردوسی مشهد

بررسی نقش واسطه‌ای طرحواره‌های ناسازگار دختران در رابطه بین سبک‌های فرزندپروری مادران و اضطراب دختران

شکیبا احمدی^۱، الهام امیریان فارسانی^۲، سمیه شاهمرادی^۳،
سید محمد مهدی رئیس کرمی^۴

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش میانجی طرحواره‌های ناسازگار اولیه دختران در ارتباط با سبک‌های فرزندپروری مادران و اضطراب دختران انجام شد. جامعه آماری شامل دختران پایه نهم تا دوازدهم استان چهارمحال و بختیاری در سال تحصیلی ۱۴۰۰ - ۱۳۹۹ بود. بدین منظور ۳۸۴ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. پرسشنامه طرحواره‌های یانگ (YSQ-SF) و پرسشنامه اضطراب بک (BAI) توسط دانش‌آموزان و پرسشنامه سبک فرزندپروری بامریند توسط مادران آنها تکمیل شد. جهت پردازش اطلاعات بدست آمده در این تحقیق از نرم افزار SPSS، نسخه ۲۵ و نرم افزار AMOS نسخه ۲۴ استفاده شد. داده‌ها توسط همبستگی پیرسون و مدل معادلات ساختاری تحلیل شدند. تحلیل نتایج معادلات ساختاری نشان داد تاثیر سبک‌های تربیتی مادران بر حوزه‌های طرحواره ناسازگار نوجوانان و اضطراب آنان معنادار نبوده و بین حوزه‌های طرحواره ناسازگار اولیه دختران و اضطراب آنها ارتباط معنادار وجود دارد پس اضطراب دختران تا حدی تحت تاثیر طرحواره‌های ناسازگار آنها می‌باشد.

واژگان کلیدی: طرحواره‌های ناسازگار، فرزندپروری، اضطراب، مادر، والدین.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

^۲ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

^۳ استادیار دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران s.shahmoradii@ut.ac.ir

^۴ دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره مدرسه، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

اثربخشی آموزش خودتنظیمی بر اهمال‌کاری در انجام تکالیف دانش‌آموزان ابتدایی در دوران کرونا (از دیدگاه معلمان و والدین)

میلاذ احمدی^۱، مهدیه استبرقی^۲

چکیده

در طول دوران قرنطینه به دلیل شیوع ویروس کرونا، تعداد دانش‌آموزانی که آموزش آنلاین را می‌گذرانند به طور چشمگیری افزایش یافته است. دوری از معلم و مدرسه و افزایش زمان آموزش غیر رسمی در منزل باعث افزایش اهمال‌کاری در دانش‌آموزان و به خصوص دانش‌آموزان دوره ابتدایی و نارضایتی والدین و معلمان شده است. بنابراین هدف از پژوهش حاضر بررسی میزان اثربخشی آموزش خودتنظیمی بر اهمال‌کاری دانش‌آموزان را از دیدگاه والدین و معلمان بوده است. پژوهش حاضر نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پسر پایه پنجم ابتدایی در شهر یزد بود. نمونه پژوهش شامل ۳۴ دانش‌آموز پسر پایه پنجم ابتدایی بود که به روش در دسترس انتخاب شدند و به صورت تصادفی به دو گروه آزمایش (۱۷ نفر) و کنترل (۱۷ نفر) تقسیم شدند. آموزش خودتنظیمی به گروه آزمایش طی ۸ جلسه انجام شد. جهت جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه اهمال‌کاری سولومون و راثلوم استفاده شده است. تجزیه و تحلیل اطلاعات در دو سطح توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و استنباطی (تحلیل کواریانس) انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد از نظر والدین آموزش خودتنظیمی به دانش‌آموزان به طور معناداری باعث کاهش اهمال‌کاری در انجام تکالیف دانش‌آموزان شده است. از نظر معلم آموزش خودتنظیمی به دانش‌آموزان تاثیر متوسطی بر کاهش اهمال‌کاری در انجام تکالیف داشته است. بنابراین می‌توان با استفاده از روش‌های مختلف و از جمله آموزش خودتنظیمی به دانش‌آموزان ابتدایی، میزان اهمال‌کاری در انجام تکالیف را در آنان کاهش داد.

واژگان کلیدی: اهمال‌کاری، خودتنظیمی، کرونا، دانش‌آموزان ابتدایی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد برنامه‌ریزی درسی، دانشگاه یزد.

^۲ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه یزد.

طراحی، ساخت و روانسنجی مقیاس جامع تشخیصی نقص توجه/بیش‌فعالی LAP

رئوف احمدیان^۱، حسن پورقهرمانی^۲، حکیمه کریمی‌نژاد^۳، شعله لیوارجانی^۴

چکیده

هدف از تحقیق حاضر ساخت، تحلیل عاملی و سنجش روایی و پایایی پرسشنامه نقص توجه/بیش‌فعالی LAP در بین دانش‌آموزان ۶ تا ۱۲ ساله بود. روش تحقیق به صورت پیمایش از نوع تحلیلی بود. جامعه مورد مطالعه تحقیق حاضر را ۲۸۲ نفر از والدین دانش‌آموزان ۶ تا ۱۲ ساله مراجعه‌کننده به کلینیک‌های روانشناسی در شهر تبریز در شش ماهه اول سال ۱۴۰۰ تشکیل دادند که از بین آنها ۱۶۳ نفر با استفاده از فرمول کوکران و به روش تصادفی خوشه‌ای به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. داده‌ها از طریق پرسشنامه محقق‌ساخته مبتنی بر DSM-5 با روش تحلیل عاملی اکتشافی انجام شد. یافته‌های حاصل از تحلیل عاملی اکتشافی نشان داد که پرسشنامه نقص توجه/بیش‌فعالی LAP از ۳۲ گویه در قالب سه خرده‌مقیاس با عنوان نقص توجه (۱۷ گویه)، تکانش‌گری (۸ گویه) و بیش‌فعالی (۷ گویه) تشکیل شده است. جهت تعیین روایی پرسشنامه از اعتبار محتوایی استفاده شد. جهت سنجش روایی گویه‌های پرسشنامه نقص توجه/بیش‌فعالی LAP نیز از اعتبار سازه‌ای استفاده شد که مورد تایید واقع شد ($P > 0/5$). جهت روایی خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه نقص توجه/بیش‌فعالی LAP نیز از ضریب همبستگی استفاده شد که ضرایب همبستگی بین هر یک از خرده‌مقیاس‌ها با نمره کل پرسشنامه بین ۰/۸۴ (بیش‌فعالی) تا ۰/۹۵ (نقص توجه) متغیر است که معنی‌دار بود ($P < 0/05$). جهت تعیین پایایی پرسشنامه نقص توجه/بیش‌فعالی LAP نیز از آلفای کرون‌باخ استفاده شد که از پایایی قابل‌قبولی برخوردار بود (۰/۹۵). خرده‌مقیاس‌های پرسشنامه فوق‌نیز دارای پایایی قابل‌قبولی بودند (۰/۹۳، ۰/۹۱، ۰/۸۹). پرسشنامه ساخته شده نقص توجه/بیش‌فعالی LAP توان تشخیص اختلال نقص توجه/بیش‌فعالی دانش‌آموزان ۶ تا ۱۲ سال را داراست و از روایی و پایایی مناسبی برخوردار است. مطالعه کنونی تنها با استفاده از معیارهای گزارش والدین، که می‌تواند در معرض سوگیری‌ها و ذهنی بودن باشد، محدود شده است.

واژگان کلیدی: مقیاس LAP، نقص توجه، تکانش‌گری، بیش‌فعالی، دانش‌آموزان

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز AhmadianRaouf@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز.

^۳ کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی تبریز.

^۴ استاد گروه روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی تبریز.

اعتبار سنجی نهاد «ولی عرفی» در حضانت از کودک

مهدی اخلاصی^۱

چکیده

سرپرستی و تربیت کودک از موضوعات مهم و بنیادین حقوق خانواده بشمار می‌رود. در متون دینی مشروعیت تصدی تدبیر امور کودک تنها برای ولی خاص، حاکم و در نهایت عدول مؤمنین تعریف شده است. به نظر می‌رسد آن چه در نظر شریعت اسلامی از اهمیت والایی برخوردار است؛ حفظ مصالح، رشد و رسیدگی به نیازهای کودک است. یکی از نهادهایی که می‌تواند در این راستا نقش مؤثری را ایفا نماید، نهاد «ولی عرفی» است؛ چرا که در بسیاری از موارد فردی که هیچ نسبتی با کودک نداشته به نگهداری و سرپرستی کودک اقدام می‌نماید و از نگاه عرف مسئول و ولی او قلمداد می‌شود. اما از آن جایی که نگهداری از کودک تصرف در اموال وی را به دنبال دارد، لازم است که مشروعیت آن از نگاه آموزه‌های دینی مورد واکاوی قرار گیرد. از این رو، در نوشتار حاضر که به روش تحلیلی - توصیفی سامان یافته، به بررسی مشروعیت نهاد ولی عرفی پرداخته شده است. نتایج به دست آمده حکایت از ظرفیت غنی منابع دینی در اعتبار دهی به نهاد ولی عرفی دارد تا در سایه آن بتوان به نیازهای کودک رسیدگی کرد.

واژگان کلیدی: کودک، ولایت، ولی شرعی، ولی عرفی.

^۱ . دانش پژوه مقطع خارج حوزه علمیه قم Ekhlasi.m97@gmail.com

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب شناختی و بهبود عملکرد ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار غیر نخبه

ترمه ادیب^۱، سارا جانبازی^۲، کامبیز سیمرغ^۳، موسی بندک^۴

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب شناختی و بهبود عملکرد ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار غیر نخبه بود. روش پژوهش به شیوه‌ی نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل اجرا شد. جامعه‌ی آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان غیر نخبه فوتبال‌یست منطقه ۱۳ آموزش و پرورش شهر تهران تشکیل می‌دادند که از میان آن‌ها ۳۰ نفر به صورت نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به‌صورت تصادفی در گروه آزمایش (۱۵ نفر) و گروه کنترل (۱۵ نفر) جایگزین شده و به پرسشنامه‌ی اضطراب حالتی رقابتی (CSAI-2) مارتنز، ویلی و بورتون (۱۹۹۰) و پرسشنامه عملکرد ورزشکاران پارونیو (۲۰۰۱) پاسخ دادند. شرکت‌کنندگان گروه آزمایش، ۸ جلسه برنامه‌ی مهارت‌های زندگی را دریافت نمودند. داده‌ها با استفاده از روش آماری تحلیل کوواریانس چندمتغیری، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها نشان داد که فرضیه‌ی پژوهش مبنی بر اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر اضطراب شناختی و بهبود عملکرد ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار، مورد تأیید قرار گرفته است و دانش‌آموزان ورزشکار گروه آزمایش نسبت به ورزشکاران گروه کنترل در پس‌آزمون، به‌طور معناداری، اضطراب شناختی، جسمانی کمتر و عملکرد ورزشی بهتری داشتند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که استفاده از آموزش مهارت‌های زندگی موجب کاهش اضطراب شناختی و افزایش عملکرد ورزشی نوجوانان ورزشکار می‌شود.

واژگان کلیدی: مهارت‌های زندگی، اضطراب شناختی، عملکرد ورزشی، ورزشکار غیر نخبه

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال.

^۲ . کارشناس ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز.

sara.kjanbazi80@gmail.com

^۳ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال.

^۴ . گروه روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال.

نقش اضطراب مدرسه و راهبرد های منفی تنظیم شناختی هیجان در پیش بینی مشغولیت تحصیلی دانش آموزان دوره دوم متوسطه منطقه ۸ تهران

خدیجه آذرا، آرزیتا دهنادا^۲

چکیده

این مطالعه با هدف نقش اضطراب مدرسه و راهبرد های منفی تنظیم شناختی هیجان در پیش بینی مشغولیت تحصیلی دانش آموزان به روش توصیفی-همبستگی صورت پذیرفت و جامعه آماری آن، ۷۰۰ نفر دانش آموزان دوره دوم متوسطه منطقه ۸ تهران می باشند و حجم نمونه بر اسای جدول مورگان ۲۴۹ نفر تعیین شد. نمونه‌گیری به روش تصادفی طبقه‌ای صورت پذیرفت. از پرسشنامه های مشغولیت تحصیلی تینیو، اضطراب مدرسه فیلیپس و تنظیم شناختی هیجان برای اندازه‌گیری متغیرها استفاده شد. یافته‌ها حاکی از آن است که اضطراب مدرسه و راهبردهای منفی تنظیم شناختی هیجان به ترتیب با ضرایب بتای ۰/۴۷- و ۰/۲۵- از توان لازم برای تبیین مشغولیت تحصیلی برخوردارند؛ همچنین اضطراب امتحان و فقدان اعتماد به نفس به ترتیب با ضرایب بتای ۰/۴۹۵- و ۰/۳۰۳- به صورت منفی مشغولیت تحصیلی را تبیین می‌کند و ملامت خویش و ملامت دیگران با ضرایب بتای ۰/۴۷۲- و ۰/۳۸۷- به صورت منفی مشغولیت تحصیلی را تبیین می‌کنند.

واژگان کلیدی: اضطراب مدرسه، راهبرد های منفی تنظیم شناختی هیجان، مشغولیت تحصیلی

^۱ . دکترای مدیریت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی مجازی، تهران azarkh889@yahoo.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاداسلامی واحد الکترونیکی، تهران

اثر بخشی آموزش تاب‌آوری بر بیماران مبتلا به سندرم دان شهرستان تهران

پیمان اربابیان^۱، زهرا اسحاقیان ریزی^۲، مریم السادات طباطبایی حسنی^۳

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی آموزش امید درمانی بر افزایش تاب‌آوری افراد مبتلا به سندرم دان انجام پذیرفت. طرح پژوهش حاضر یک طرح نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل می‌باشد. و جامعه آماری این پژوهش را کلیه افرادی تشکیل می‌دهند که دچار سندرم دان هستند و بین سال‌های ۹۷-۹۸ به مرکز خدمات پرستاری تهران مراجعه کرده‌اند. از بین آنها تعداد ۳۰ نفر که تمایل به همکاری داشتند انتخاب و بطور تصادفی در دو گروه کنترل و آزمایش جایگزین شدند هر دو گروه پرسشنامه تاب‌آوری کانر و دیویدسون را پاسخ دادند. در گروه آزمایش، امید درمانی در ۸ جلسه ۱۵ دقیقه‌ای اجرا گردید اما بر روی گروه کنترل مداخله‌ای صورت نگرفت و گروه کنترل تا آخر در لیست انتظار باقی ماندند، در انتها بعد از آن، پس‌آزمون اجرا شد. نتایج نشان داد که آموزش امید درمانی بطور معناداری تاب‌آوری افرادی که در گروه آزمایش دارای سندرم دان بودند را در مقایسه با گروه کنترل افزایش می‌دهد. بطور کلی نتایج حاکی از آن است که امید درمانی می‌تواند به عنوان یک درمان مؤثر برای افزایش تاب‌آوری این قشر از افراد به کار رود.

واژگان کلیدی: امید درمانی، تاب‌آوری، سندرم دان.

^۱ . دانشجوی کارشناسی روان‌شناسی، دانشگاه معارف، اصفهان Dr.arbajian@gmail.com

^۲ . دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه شاهد، تهران.

^۳ . دانشجوی دکتری فلسفه تعلیم و تربیت، دانشگاه شاهد، تهران.

چالش‌ها و فرصت‌های آموزش مجازی: یک پژوهش کیفی

محسن آربزی، زهرا نوروزی قادرلو، ندا استواری^۳

چکیده

هدف از پژوهش حاضر پی بردن به تجربیات معلمان مقطع ابتدایی در رابطه با چالش‌ها و فرصت‌های حاصل از آموزش مجازی در دوران همه‌گیری ویروس کرونا بود. روش پژوهش حاضر کیفی و از نوع پدیدارشناسی بود. مصاحبه نیمه ساختاریافته با ۱۵ نفر از معلمان مقطع ابتدایی در شهرستان‌های مختلف استان فارس که به‌صورت هدفمند انتخاب شدند؛ در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ انجام شد. مصاحبه‌ها به‌صورت کتبی ثبت شدند؛ و به روش هفت مرحله‌ای کلایزی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. تحلیل تجربه زیسته معلمان موجب شناسایی، دسته‌بندی و استخراج مقوله‌های اصلی «چالش‌های آموزش مجازی» «فرصت‌های آموزش مجازی» و «پیشنهادها» شد؛ و همین‌طور از مقوله‌های اصلی ذکر شده، مقوله‌های فرعی استخراج شدند. یافته‌های این پژوهش توانست در ایجاد تصویر روشن‌تری از چالش‌ها و فرصت‌های آموزش مجازی در دوران همه‌گیری کرونا برای معلمان و دانش‌آموزان مقطع ابتدایی کمک‌کننده باشد. نتایج این پژوهش شامل تلویحات بسیاری برای برنامه‌ریزان آموزشی است؛ تا با چاره‌اندیشی علمی به تعدیل چالش‌ها بپردازند.

واژگان کلیدی: پدیدارشناسی، چالش‌ها، راهکارها، فرصت‌ها، معلمان مقطع ابتدایی

۱. نویسنده مسئول: دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه شیراز Mohsenarbezi20@gmail.com

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشگاه شیراز.

بررسی نقش مداخله آموزش مستقیم بر دانش آموزان مبتلا به اختلال یادگیری ریاضی

ابراهیم آرین مهر^۱

چکیده

اختلال یادگیری ریاضی بر طبق ملاک‌های آسیب‌شناسی ریاضی‌شناسی روانی یکی از زیرمجموعه‌های ناتوانی یادگیری است که از روش‌های مؤثر در بهبود آن، آموزش مستقیم است. هدف از پژوهش حاضر بررسی نقش مداخله آموزش مستقیم بر دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری ریاضی بود. این پژوهش از نوع مرور متون است که شامل کتاب‌ها و مقاله‌های علمی معتبر در این زمینه بین سال‌های اخیر از پایگاه‌های اطلاعاتی Science, Scopus, SID و Magiran, Google Scholar, irandoc, civilica, noormags, direct استخراج و تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که روش آموزش مستقیم به دلیل اهداف مشخص، سازماندهی دقیق، گام‌های کوچک، ارائه پیش‌سازمان‌دهنده، تمرین هدایت‌شده، ارزیابی مکرر و تقویت روشی مناسب برای آموزش دانش‌آموزان با اختلال یادگیری است. آموزش مستقیم روشی در تدریس ریاضیات است که به دانش‌آموزان کمک می‌کند از طریق آموزشی که صریح و به دقت برنامه‌ریزی و طراحی شده است، بر مهارت‌های ریاضی تسلط پیدا کنند. در نتیجه، این روش یک رویکرد آموزشی مؤثر و قابل اعتماد است که می‌تواند برای آموزش دانش‌آموزان دارای ناتوانی‌های یادگیری به کار رود. همچنین توجه به اصول کلی روش آموزش مستقیم نشان می‌دهد که کاربرد آن را در حوزه ناتوانی‌های یادگیری ریاضی اثربخش است.

واژگان کلیدی: اختلالات یادگیری، آموزش مستقیم، اختلال ریاضی، آموزش و یادگیری.

^۱ . دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تبریز arianmehr.erm@gmail.com

تبیین تدریس با کیفیت از منظر نظریه انتخاب ویلیام گلاسر و واکاوی میزان همسویی آن با "تکلیف‌گرایی حداکثری"

سمیه آزاد؛ مهر محمدی^۲

چکیده

این پژوهش می‌تواند یک پژوهش میان‌رشته‌ای باشد. تئوری انتخاب مربوط به حوزه روان‌شناسی مثبت‌گرا است که در گستره روان‌شناسی، علوم رفتاری و روان‌پزشکی فعال است و نظریه تکلیف‌گرایی حداکثری مربوط به حوزه برنامه‌درسی است. این پژوهش بر آن است با توجه به قلمرو تئوری انتخاب در مدرسه و روابط معلم و شاگرد به تبیین میزان همسویی این تئوری با نظریه تکلیف‌گرایی حداکثری (نظریه خاکستری) بپردازد. هدف این پژوهش تبیین جایگاه تئوری انتخاب در رشته برنامه‌درسی و یافتن نسبت همسویی این تئوری با نظریه تکلیف‌گرایی حداکثری (نظریه خاکستری) است. این پژوهش به لحاظ هدف توسعه‌ای است و از نوع توصیفی است. نتایج پژوهش نشان داد که این تئوری بسیار همسو با دیدگاه تحقق‌خود یا ارتباط شخصی در برنامه‌درسی است و همین‌طور نظریه انتخاب گلاسر رابطه میان تدریس و یادگیری را همسو با نظریه خاکستری است. دکتر مهرمحمدی دیدگاه نخست (فنسترمایخ) را مشروط به دو بند تایید کرده است که تئوری انتخاب با بند اول آن همسو است. با توجه به تاکید نظریه خاکستری بر مسئولیت معلم و کارگزاران علاوه بر مسئولیت یادگیرندگان در امر یادگیری، این نکته بسیار همسو با موازین مدارس کیفی گلاسر است، در تئوری انتخاب پذیرش مسئولیت در قبال انتخاب افراد از اصول برجسته است. تدریس در تئوری انتخاب بسیار همسو با تدریس با کیفیتی است که فنسترمایخ بیان کرده است. این نوع تدریس مسئولیت دشواری بر عهده معلم دارد که اینها همه مورد تاکید نظریه خاکستری است.

واژگان کلیدی: برنامه‌درسی، تئوری انتخاب، فنسترمایخ، ویلیام گلاسر، مدرسه کیفی، نظریه خاکستری

^۱ . کاندیدای دکتری روان‌شناسی تربیتی دانشگاه الزهرا (س).

^۲ . استاد تمام دانشگاه تربیت مدرس تهران.

جنبه‌های آسیب‌شناختی مداخلات روانی و تربیتی به کار رفته در پایان نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی: تحلیل محتوی با رویکرد روش شناختی

ماه آزادیان بجنوردی، سعید بختیارپور

چکیده

در روانشناسی کاربردی، مداخلات اقداماتی هستند برای ایجاد تغییر در زندگی افراد که با سه هدف عمده اول، مداخلات مبتنی بر «روانشناسی مثبت» به منظور ارتقای سلامت و رفتارهای مثبت؛ دوم، برنامه‌هایی برای پیشگیری از آسیب‌شناسی روانی و بیماری‌ها و سوم، رایج‌ترین شکل، فرآیندی برای درمان انواع اختلالات پس از بروز آنها، انجام می‌شوند. در سراسر جهان دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری تخصصی در رشته‌های علوم رفتاری به عنوان پایان‌نامه و رساله خود اقدام به طراحی و ساخت پروتکل‌های مداخله‌ای روانی و تربیتی و بررسی اثربخشی این مداخلات می‌نمایند که در برخی موارد نگرارش چنین پژوهش‌هایی خالی از اشکال نیست. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی جنبه‌های آسیب‌شناختی مداخلات روانی و تربیتی در پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دانشجویان تحصیلات تکمیلی، انجام شد. این پژوهش توصیفی و از نوع تحلیل محتوی بود. به این منظور تعداد ۵۰ پایان‌نامه کارشناسی ارشد و ۵۰ رساله دکتری با موضوع طراحی و ساخت انواع پروتکل‌های مداخله‌ای روانی و تربیتی به صورت تصادفی انتخاب و پس از تحلیل محتوی آنها در زمینه‌های رعایت اخلاق در پژوهش (وجود گروه کنترل بدون توجیه و بعضاً محروم کردن مراجعین از درمان)، انتخاب طرح تحقیق مناسب، تسلط حرفه‌ای و بالینی درمانگر، کیفیت تحلیل‌های آماری و تفسیر نتایج، بررسی پیشینه نظری قبل از اقدام به ساخت پکیج مداخله‌ای، مورد بررسی قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد در بیشتر موارد نمونه‌ها، حداقل دو مورد از موارد فوق به درستی انجام نشده بود و پس از مقایسه این رساله‌ها با مدل‌ها و ساختارهای موفق در دنیا، ضرورت تقویت نظام آموزشی مرتبط با مداخلات روانی، تربیتی در دانشگاه‌های کشور تشخیص داده شد.

واژگان کلیدی: مداخلات روانی، مداخلات تربیتی، رساله دانشجویی، تحلیل محتوی.

بررسی نقش میانجی‌گری اضطراب پیشرفت تحصیلی در رابطه بین کنترل روان‌شناختی والدین و درگیری تحصیلی داوطلبان ورود به دانشگاه

ماه آزادیان بجنوردی^۱؛ سعید بختیارپور^۲؛ بهنام مکوندی^۳؛

پروین احتشامی زاده^۴

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش میانجی‌گری اضطراب پیشرفت تحصیلی در رابطه بین کنترل روان‌شناختی والدین و درگیری تحصیلی، انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان سال آخر مقطع متوسطه شهرستان اهواز بود که در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ داوطلب ورود به دانشگاه بودند که از بین آنها ۳۵۳ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند و به پرسشنامه‌های کنترل روان‌شناختی والدینی، اضطراب پیشرفت و درگیری تحصیلی پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از روش مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شدند و به منظور تعیین پایایی ابزار از روش آلفای کرونباخ استفاده شد. نتایج نشان داد رابطه مستقیم کنترل روان‌شناختی والدین با اضطراب پیشرفت تحصیلی ($\beta = 0.28, P \leq 0.01$)، و رابطه اضطراب پیشرفت تحصیلی و درگیری تحصیلی ($\beta = -0.20, P \leq 0.01$)، معنی‌دار بود. همچنین اضطراب پیشرفت تحصیلی رابطه بین کنترل روان‌شناختی والدین و درگیری تحصیلی را به صورت کامل میانجی‌گری کرد. در نتیجه می‌توان با کاهش کنترل روان‌شناختی توسط والدین میزان اضطراب پیشرفت تحصیلی را کاهش و در نتیجه آن درگیری تحصیلی دانش‌آموزان را بهبود بخشید.

واژگان کلیدی: اضطراب پیشرفت تحصیلی، کنترل روان‌شناختی والدین، درگیری تحصیلی.

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.

^۲ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز bakhtiarpoursaeed@gmail.com

^۳ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.

^۴ استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز.

پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس سبک‌های دلبستگی و باورهای مذهبی در دانشجویان

معصومه آزموده^۱، محمدرضا حسین پور^۲

چکیده

بازنگری پژوهش‌ها نشان می‌دهد که عوامل زیست‌شناختی، روان‌شناختی، اجتماعی و خانوادگی با سوء مصرف مواد مرتبط هستند. پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی گرایش به اعتیاد بر اساس متغیرهای سبک‌های دلبستگی و باورهای مذهبی در دانشجویان صورت گرفت. نوع روش تحقیق در این پژوهش روش همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز می‌باشد که نمونه آماری شامل ۲۰۰ نفر دانشجوی دختر و پسر به وسیله نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شده‌اند. ابزارهای مورد استفاده شامل مقیاس آمادگی به اعتیاد اهواز، مقیاس دلبستگی بزرگسالان کولینز و رید و آزمون عمل به باورهای دینی (معبد) فرم کوتاه ۲۵ سوالی بود. داده‌ها بر اساس روش آماری تحلیل واریانس و به کمک نرم افزار SPSS 20 تحلیل شدند. بر اساس نتایج به دست آمده عوامل سبک‌های دلبستگی می‌توانند ۱۴ درصد توانایی پیش‌بینی گرایش به اعتیاد را دارند. از بین عوامل سبک‌های دلبستگی اضطراب‌داری رابطه مثبت و نزدیکی رابطه منفی با گرایش به اعتیاد دارد. همچنین نتایج نشان داد که عوامل باورهای مذهبی می‌توانند ۲۱ درصد توانایی پیش‌بینی گرایش به اعتیاد را دارند. همچنین عوامل عمل به واجبات و مذهب در تصمیم‌گیری بر گرایش به اعتیاد رابطه منفی دارند. بدین معنا که با افزایش این عوامل میزان گرایش به اعتیاد کاهش می‌یابد. با توجه به نتایج پژوهش گرایش به اعتیاد در دانشجویان بر اساس سبک‌های دلبستگی و باورهای مذهبی قابل پیش‌بینی است.

واژگان کلیدی: گرایش به اعتیاد، سبک‌های دلبستگی، باورهای مذهبی.

^۱ . استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تبریز mas_azemod@yahoo.com

^۲ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی، اداره آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی.

تعیین اثربخشی برنامه آموزش تکنیک های ذهن آگاهی بر مهارت های تنظیم هیجان دانش آموزان با کم توانی ذهنی

حسن اسدزاده^۱، محمدرحیم نیازی^۲، سحر بدری بگه جان^۳

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی برنامه آموزش تکنیک های ذهن آگاهی بر مهارت های تنظیم هیجان دانش آموزان با کم توانی ذهنی انجام شد. روش پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون- پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه دانش آموزان کم توان ذهنی در دوره متوسطه شهر مشهد بود. از بین جامعه هدف تعداد ۲۰ دانش آموز کم توان ذهنی با استفاده از نمونه گیری در دسترس انتخاب و در دو گروه آزمایش (۱۰ نفر) و کنترل (۱۰ نفر) به شیوه تصادفی گمارش شدند. ابزار اندازه گیری شامل چک لیست مهارت های تنظیم هیجان بود. در این پژوهش گروه آزمایش در ۱۰ جلسه ۳۰ دقیقه ای برنامه آموزش تکنیک های ذهن آگاهی را دریافت نمودند در صورتی که گروه کنترل چنین مداخله ای را دریافت نکردند. یافته ها با استفاده از تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نشان داد که برنامه ی آموزش تکنیک های ذهن آگاهی موجب بهبود مهارت های تنظیم هیجان در دانش آموزان کم توان ذهنی شده است. با توجه به این یافته ها معلمان، مربیان و متخصصان سلامت روان از آموزش تکنیک های ذهن آگاهی می توانند به عنوان یک روش مداخله ای مفید و موثر در جهت ارتقا سطح سلامت روان دانش آموزان کم توان ذهنی بهره گیرند.

واژگان کلیدی: تکنیک های ذهن آگاهی، تنظیم هیجان، کم توانی ذهنی

^۱ . دانشیار، گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

^۲ . کارشناس ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه علامه طباطبائی.

^۳ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، ورامین. sahar.badri21@gmail.com

پیش بینی مهارت حل مسئله بر اساس اضطراب و سلامت روانشناختی پرستاران

نوید اسدی زیدآبادی؛ امان الله سلطانی^۲

چکیده

پرستاران با توجه به شرایط شغلی خود، مشکلات روانشناختی مختلفی را تجربه می کنند که برای رفع آن نیاز به مهارت حل مسئله دارند. بنابراین، این پژوهش به منظور بررسی پیش بینی مهارت حل مسئله بر اساس اضطراب و سلامت روانشناختی پرستاران انجام شد. این مطالعه از نوع مقطعی و همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه پرستاران بیمارستان های شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ تشکیل دادند. نمونه ی پژوهش شامل ۴۲۵ نفر که به روش نمونه گیری تصادفی انتخاب شدند و به پرسشنامه های اضطراب بک (۱۹۹۰)، سلامت روانشناختی گلدبرگ و هیلر (۱۹۷۹) و حل مسئله هپنر (۱۹۸۲) پاسخ دادند. نمرات آزمودنی ها با استفاده از میانگین، انحراف استاندارد، ضریب همبستگی و رگرسیون تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد که مهارت حل مسئله با اضطراب رابطه ی منفی و با سلامت روانشناختی رابطه ی مثبت دارد. اضطراب ۲۰٪ و سلامت روانشناختی ۱۶٪ از واریانس حل مسئله را تبیین کردند ($P < 0.05$). مبتنی بر یافته های پژوهش حاضر، مهارت حل مسئله در پرستاران از طریق اضطراب و سلامت روانشناختی قابل پیش بینی است. می توان از این نتایج برای کاهش اضطراب، افزایش سلامت روانشناختی و رضایت شغلی در پرستاران استفاده کرد.

واژگان کلیدی: اضطراب، سلامت روانشناختی، حل مسئله، پرستاران.

^۱ . دکترای روانشناسی تربیتی، کارمند مدیریت درمان تامین اجتماعی.

^۲ . استادیار گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرمان.

نقش ویژگی‌های پیش‌بزرگسالی در تحول مثبت جوانی

ریحانه اسکندری^۱، الهه حجازی^۲، نادیا روحانی^۳

چکیده

پیش‌بزرگسالی مرحله جدیدی از تحول انسان است که در پی تحولات اقتصادی و اجتماعی اواخر قرن بیستم به اینسو در کشورهای غربی پدید آمده است. تحولات چند دهه اخیر در کشورمان مانند طولانی‌تر شدن سال‌های تحصیل و افزایش سن ازدواج و... همسو با تغییرات کشورهای غربی بیانگر ظهور مرحله پیش‌بزرگسالی در ایران است. با این حال شناخت ما از چگونگی تجربه پیش‌بزرگسالی در ایران و نقش آن در تحول مثبت جوانان اندک است. بر همین اساس پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش ویژگی‌های پیش‌بزرگسالی بر تحول مثبت جوانی انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش را تمامی جوانان بین سن ۱۸ تا ۲۹ سال که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ در یکی از دانشگاه‌های شهر تهران مشغول به تحصیل هستند، تشکیل می‌دهد. نمونه‌ای به حجم ۴۸۷ نفر با روش داوطلبانه مقیاس‌های سیاهه ابعاد پیش‌بزرگسالی (ریفمن و همکاران، ۲۰۰۷) و تحول مثبت جوانی (آرنولد و همکاران، ۲۰۱۲) را به صورت برخط پاسخ دادند. داده‌ها با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شدند و نتایج نشان داد ویژگی‌های پیش‌بزرگسالی اثر مستقیم معناداری بر تحول مثبت جوانی دارد. نتایج همچنین نشان داد جوانان ایرانی میانگین بالایی در ویژگی‌های پیش‌بزرگسالی دارند. بطورکلی در این پژوهش پیش‌بزرگسالی به عنوان یک دوره تحولی جدید در جامعه ایرانی مورد تأیید قرار گرفت و نتایج بیانگر اثرگذاری ویژگی‌های این دوره تحولی بر تحول مثبت جوانی بودند.

واژگان کلیدی: پیش‌بزرگسالی، تحول مثبت جوانی، شکوفایی.

^۱ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران.

^۲ . دانشیارگروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

^۳ . کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران.

اثربخشی درمان شناختی رفتاری کوتاه مدت بر دشواری در تنظیم هیجان در نوجوانان پسر مبتلا به اعتیاد به بازی موبایل PUBG

علی اسماعیلی^۱؛ سیده علیا عمادیان^۲

چکیده

هدف این پژوهش بررسی اثربخشی درمان شناختی رفتاری کوتاه مدت بر دشواری در تنظیم هیجان در نوجوانان پسر مبتلا به اعتیاد به بازی موبایل PUBG بود. این پژوهش از نوع مطالعات نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه نوجوانان پسر مراجعه‌کننده به کلپ‌های بازی‌های کامپیوتری شهر ساری در سال ۱۴۰۰ بودند. از بین آن‌ها ۳۰ نفر از کسانی که دارای معیارهای ورود به پژوهش مانند کسب نمره پایین‌تر از ۱۰۲ در پرسشنامه اعتیاد به بازی موبایل PUBG بودند به شیوه غیرتصادفی در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند، سپس به طور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر کدام ۱۵ نفر) جایگماری شدند. به منظور گردآوری داده‌ها از پرسشنامه تنظیم هیجانی گارنفسکی و کرایچ (۲۰۰۶) و پرسشنامه اعتیاد به بازی موبایل PUBG (۲۰۱۸) استفاده شد. برای تعیین تاثیر مداخله بر روی گروه آزمایش و ارزیابی تفاضل نمرات دو گروه در فاصله پیش‌آزمون و پس‌آزمون از تحلیل کوواریانس استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که درمان شناختی رفتاری کوتاه مدت در کاهش دشواری در تنظیم هیجان در نوجوانان پسر مبتلا به اعتیاد به بازی موبایل PUBG تاثیر معناداری دارد ($P < 0/001$).

واژگان کلیدی: درمان شناختی رفتاری کوتاه مدت، دشواری در تنظیم هیجان، اعتیاد به بازی موبایل PUBG، نوجوانان.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری.

^۲ . استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری emadian2012@yahoo.com

تأثیر توان بخشی شناختی رایانه‌ای بر توانایی دیداری-فضایی و سرعت پردازش دانش آموزان با نقص ویژه یادگیری ریاضی

آزاده اسمعیل‌زاده روزبهانی^۱؛ ناصر بهروزی^۲؛ مرتضی امیدیان^۳؛
غلامحسین مکتبی^۴

چکیده

هدف این پژوهش، بررسی تأثیر توان بخشی شناختی رایانه‌ای بر توانایی دیداری-فضایی و سرعت پردازش دانش آموزان با نقص ویژه یادگیری ریاضی بود. طرح پژوهش نیمه‌آزمایشی، از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه و پیگیری دوماهه بود. از میان دانش‌آموزان پسر پایه چهارم ابتدایی بانقص ویژه یادگیری ریاضی شهر کرج در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ به‌روش نمونه‌گیری تصادفی ۴۰ نفر انتخاب و با جایگزینی تصادفی در گروه‌های آزمایش و گواه قرار گرفتند. آزمودنی‌های گروه آزمایش طی ۱۰ جلسه ۵۰ دقیقه‌ای برنامه توان بخشی شناختی کاپتانزلاگ را دریافت کردند. داده‌ها به‌وسیله آزمون‌های زمان واکنش پیشرفته، تصاویر پیچیده‌آندره‌ری و آزمون ریاضیات ایران کی‌مت جمع‌آوری شدند. تحلیل کوواریانس برای تحلیل داده‌ها به‌کار رفت. توان بخشی شناختی رایانه‌ای باعث شد گروه آزمایش در مراحل پس‌آزمون و پیگیری نسبت به گروه گواه، زمان واکنش کوتاه‌تر و توان دیداری-فضایی بیشتری به‌دست آورد ($P < 0.05$). بنابراین، از برنامه توان بخشی شناختی رایانه‌ای می‌توان به‌منظور بهبود توانایی دیداری-فضایی و سرعت پردازش دانش‌آموزان بانقص ویژه یادگیری ریاضی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: توان بخشی شناختی رایانه‌ای، توانایی دیداری-فضایی، سرعت پردازش، نقص ویژه یادگیری ریاضی

^۱ . دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز Az.sm90@gmail.com

^۲ . دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

^۳ . دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

^۴ . دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس اضطراب تحصیلی و عزت نفس در دانش‌آموزان در دوره کووید-۱۹

اصغر جعفری^۱، سپیده بهنام، محمدرضا تمنایی فر

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس اضطراب تحصیلی و عزت نفس در دانش‌آموزان در دوره کووید-۱۹ انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری دانش‌آموزان دختر و پسر دوره دوم متوسطه در شهر اصفهان در سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰ بودند که ۳۷۴ دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های اضطراب تحصیلی سینگ و گوپتا (۲۰۰۹)، عزت نفس کوپر - اسمیت (۱۹۶۷) و معدل تحصیلی دانش‌آموزان جمع‌آوری و با آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیری تحلیل شدند. نتایج نشان داد که ابعاد عزت نفس (عزت نفس خانوادگی، عزت نفس اجتماعی، عزت نفس تحصیلی، عزت نفس عمومی، عزت نفس کلی) با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارند ($P < 0/01$ و $F = 16/08$). همچنین بین ابعاد اضطراب امتحان، ترس از ابراز وجود، فقدان اعتماد به نفس، واکنش فیزیولوژیک با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان رابطه معنادار دارند ($P < 0/01$ و $F = 28/47$). ابعاد عزت نفس و اضطراب امتحان می‌تواند به طور معناداری پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را در دوره کووید-۱۹ پیش‌بینی کنند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اضطراب تحصیلی و عزت نفس بخشی از تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تبیین می‌کنند.

واژگان کلیدی: اضطراب تحصیلی، عزت نفس، پیشرفت تحصیلی، دانش‌آموزان.

^۱ . as_jafari@sbu.ac.ir

نقش تنظیم شناختی هیجان در ایده پردازی خودکشی نوجوانان

لیلا اصغری و رورجنی؛ علیرضا بخشایش^۲، فهیمه دهقانی^۳

چکیده

خودکشی پدیده‌ی اجتماعی مهمی است که می‌تواند سلامت روانی جامعه را به خطر بیاندازد. به عبارت دیگر، میزان خودکشی و اقدام به خودکشی را می‌توان از مهم‌ترین شاخص‌های بهداشت روانی افراد در یک جامعه به حساب آورد. این پژوهش با هدف بررسی، نقش تنظیم شناختی هیجان در ایده پردازی خودکشی نوجوانان انجام شد. روش این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. برای انجام پژوهش حاضر تعداد ۲۳۰ نفر از دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم در شهر تهران در سال تحصیلی ۹۹_۱۴۰۰، به صورت نمونه‌گیری دردسترس انتخاب شدند. برای جمع‌آوری اطلاعات مورد نیاز این پژوهش از دو پرسشنامه ایده پردازی خودکشی بک (۱۹۷۹)، تنظیم شناختی هیجان گارنفسکی و کرایچ (۲۰۱۱) استفاده شد. نتایج این پژوهش نشان داد در همبستگی پیرسون راهبردهای تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، ارزیابی مجدد مثبت و دیدگاه‌پذیری با تمایل به مرگ، آمادگی برای خودکشی و تمایل به خودکشی رابطه منفی و معنادار دارد اما راهبردهای پذیرش، خود سرزنش‌گری، نشخوارگری، فاجعه‌سازی و دیگر سرزنش‌گری با تمایل به مرگ، آمادگی برای خودکشی و تمایل به خودکشی رابطه مثبت و معناداری دارد. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد که زیرمقیاس‌های تنظیم شناختی هیجان سرزنش خود، پذیرش، نشخوار فکری، تمرکز مجدد مثبت، تمرکز مجدد بر برنامه ریزی، ارزیابی مجدد مثبت، دیدگاه‌پذیری، فاجعه‌سازی، سرزنش دیگران ایده پردازی خودکشی را پیش‌بینی می‌کند. از یافته‌های این پژوهش استنباط می‌شود که یکی از عوامل مهم در ایجاد ایده پردازی خودکشی در نوجوانان استفاده از راهبردهای منفی تنظیم هیجان در شرایط استرس‌زا می‌باشد. بنابراین، باید در مداخلات درمانی توجه ویژه‌ای به راهبردهای تنظیم هیجان به خصوص راهبردهای منفی از قبیل سرزنش‌گری خود، نشخوارفکری و فاجعه‌سازی صورت گیرد.

واژگان کلیدی: تنظیم شناختی هیجان، ایده پردازی خودکشی، نوجوانان.

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه یزد Leylaasqari73@gmail.com

^۲ دانشیار، گروه آموزشی روانشناسی عمومی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد.

^۳ دانشیار، گروه آموزشی روانشناسی عمومی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه یزد.

مقایسه سبک شناختی (وابسته به زمینه و وابسته به زمینه) و حافظه کاری (فعال) در دانش آموزان دارای ناتوانی یادگیری ویژه و دانش آموزان عادی در مدارس دولتی مقطع ابتدایی شهر مهاباد در سال تحصیلی ۹۸-۹۷

نگار اغوای، محمد آزاد عبدالله پور^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر مقایسه‌ی سبک‌های شناختی (وابسته به زمینه و وابسته به زمینه) و حافظه کاری در دانش‌آموزان دارای اختلالات ویژه یادگیری (نارسا نویس) و دانش‌آموزان عادی در مدارس دولتی مقطع ابتدایی شهر مهاباد در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ بود. نمونه‌ی پژوهش به حجم ۴۵ نفر، شامل ۲۲ نفر دانش‌آموز دارای اختلالات ویژه یادگیری (نارسا نویس) که به روش نمونه‌گیری هدفمند و ۲۳ نفر دانش‌آموز عادی به شیوه‌ی نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چند مرحله‌ای از بین دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر مهاباد انتخاب شدند که بر اساس متغیرهای سن، جنسیت، پایه تحصیلی و هوش با گروه دانش‌آموزان با ناتوانی ویژه یادگیری هم‌تا شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از آزمون هوش و کسیر چهار و آزمون سبک شناختی ویتکین استفاده شده است. روش پژوهش از نوع علی-مقایسه‌ای بوده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کواریانس استفاده شده است. یافته‌های پژوهش نشان داد که میانگین‌های نمره ویتکن در بین دو گروه دانش‌آموزان دارای اختلال (۶/۵۹ از ۱۸) و دانش‌آموزان عادی (۱۱/۰۴ از ۱۸) تفاوت معناداری با یکدیگر داشته و این دو گروه با سطح اطمینان ۹۵ درصد با هم متفاوت هستند. سطح معناداری بدست آمده است که کمتر از ۰/۰۵ شده است و مقدار آزمون $t = -4/078$ نشانگر معنی‌دار بودن تفاوت میانگین دو گروه است. نتایج تحقیق نشان می‌دهد که بین سبک‌های شناختی (وابسته به زمینه و وابسته به زمینه) و حافظه کاری (فعال) در دانش‌آموزان دارای ناتوانی یادگیری ویژه (نارسا نویس) و دانش‌آموزان عادی در مدارس دولتی مقطع ابتدایی شهر مهاباد در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ تفاوت وجود دارد.

واژگان کلیدی: سبک شناختی، حافظه کاری، ناتوانی‌های یادگیری ویژه، نارسا نویسی

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد

^۲ . استادیار روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد

فرا تحلیل مطالعات انجام شده در حوزه اثربخشی مداخله های آموزشی بر اختلالات یادگیری

الهه افروغ^۱

چکیده

با توجه به اهمیت اختلالات یادگیری که یکی از شایع ترین مشکلات دانش آموزان است و لزوم ارائه مداخلاتی برای بهبود این اختلالات به منظور پیشگیری از مشکلات بعدی، هدف پژوهش حاضر، فراتحلیل اثربخشی مداخله های آموزشی بر اختلالات یادگیری در پژوهش های انجام شده است. به این منظور از نتایج ۱۲۰ پژوهش که با استفاده از تکنیک فراتحلیل با یکپارچه کردن نتایج حاصل از تحقیقات مختلف میزان اندازه اثر مداخلات آموزشی را مشخص کرد، استفاده شد. یافته های پژوهش نشان داد که مقدار اندازه اثر ترکیبی اثربخشی مداخلات آموزشی بر اختلالات یادگیری در حوزه خواندن 0.79 ، اختلال نوشتن 0.91 و اختلال ریاضی $1/01$ می باشد که اثر معنادار است ($p \leq 0.01$). با توجه به نتایج فراتحلیل می توان اظهار داشت که مداخله های آموزشی بر اختلالات یادگیری اثربخشی بالایی داشته اند.

واژگان کلیدی: فراتحلیل، اثربخشی، مداخله های آموزشی، اختلالات یادگیری.

^۱ . کارشناسی ارشد، روان شناسی تربیتی، دانشگاه بزد Elaheh_afrogh@yahoo.com

اثربخشی بازی‌های ادراکی - حرکتی بر پردازش دیداری - فضایی، پردازش آوایی و عملکرد توجه در دانش‌آموزان دختر پایه اول دارای اختلالات یادگیری خواندن

علی اقبالی^۱؛ میترا حسینی^۲؛ لیلا اقبالی^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی بازی‌های ادراکی - حرکتی بر پردازش دیداری - فضایی، پردازش آوایی و عملکرد توجه در دانش‌آموزان دختر پایه اول دارای اختلالات یادگیری خواندن ناحیه ۳ تبریز انجام شد. روش پژوهش، شبه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون بود. جامعه آماری این پژوهش شامل تمام دانش‌آموزان ابتدایی دارای اختلال یادگیری خواندن تبریز بود که به مرکز اختلالات یادگیری ناحیه ۳ تبریز معرفی شده بودند. از بین آنها ۳۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند و بطور تصادفی در دو گروه آزمایش و گروه کنترل قرار گرفتند. برنامه بازی‌های ادراکی - حرکتی طی ۱۶ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای (در هر هفته دو جلسه) برای گروه آزمایش اجرا گردید و گروه کنترل مداخله‌ای دریافت نکرد. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های عصب-روانشناختی کانتز استفاده شد. نتایج حاصل از تحلیل کواریانس چند متغیره نشان داد، آموزش بازی‌های ادراکی - حرکتی در بهبود پردازش دیداری - فضایی، پردازش آوایی و عملکرد توجه دانش‌آموزان اثربخش بوده است.

واژگان کلیدی: بازی‌های ادراکی - حرکتی، پردازش دیداری - فضایی، پردازش آوایی، عملکرد توجه.

^۱ . استادیار، گروه علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، تهران e.ghbali@cfu.ac.ir

^۲ . کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی و مربی مرکز اختلالات یادگیری

^۳ . آموزگار دانش‌آموزان با نیاز ویژه

اثربخشی آموزش برنامه یادگیری اجتماعی هیجانی بر بهزیستی مدرسه و هیجانات تحصیلی در دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی شهر اردبیل

علی اقبالی^۱؛ سولماز مفسر^۲؛ لیلا اقبالی^۳

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین اثربخشی آموزش برنامه یادگیری اجتماعی - هیجانی بر بهزیستی مدرسه و هیجان‌های تحصیلی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی شهر اردبیل انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان ابتدایی پایه ششم بود. برای انتخاب نمونه ۴۰ نفر از دانش‌آموزان دختر پایه ششم ابتدایی بصورت در دسترس انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۲۰ نفر) و کنترل (۲۰ نفر) جایگزین شدند. گروه آزمایش، به مدت ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای آموزش دیدند. گروه کنترل هیچ آموزشی دریافت نکرد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های بهزیستی مدرسه و هیجانات تحصیلی استفاده شد. داده‌های بدست آمده با روش تحلیل کواریانس چند متغیره تحلیل شدند. نتایج نشان داد، آموزش برنامه یادگیری اجتماعی هیجانی بر بهزیستی مدرسه و هیجان‌های مثبت و منفی تحصیلی مؤثر است. **واژگان کلیدی:** یادگیری اجتماعی هیجانی، بهزیستی مدرسه، هیجانات تحصیلی.

^۱ . استادیار، گروه علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، تهران e.ghbali@cfu.ac.ir

^۲ . کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی

^۳ . آموزگار دانش‌آموزان با نیاز ویژه

بررسی رابطه بین فرسودگی تحصیلی و کمال‌گرایی ناسازگارانه در بین دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه در شهر یزد

سمانه اکبری^۱، شکوفه متقی دستنائی^۲، الناز السادات آیت الهی^۳

چکیده

دانش‌آموزان سرمایه‌های عظیم هر کشوری به شمار می‌آیند، برای پیشرفت هر کشوری لازم است به این قشر از جامعه توجه ویژه‌ای کرد. در این پژوهش به بررسی رابطه بین فرسودگی تحصیلی و کمال‌گرایی ناسازگارانه در بین دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه در شهر یزد پرداخته شد. این پژوهش یک مطالعه توصیفی-همبستگی از نوع هدف در زمره پژوهش‌های کاربردی بود. کلیه دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مشغول به تحصیل، جامعه این پژوهش انتخاب شدند. در این پژوهش حجم نمونه ۱۵۰ نفر از دانش‌آموزان دوره‌ی متوسطه در شهر یزد بود. روش نمونه‌گیری در این پژوهش نمونه‌گیری در دسترس بود. پرسشنامه‌های مورد استفاده در این پژوهش الف) پرسشنامه فرسودگی تحصیلی برسو و همکاران (۱۹۹۷) و ب) پرسشنامه کمال‌گرایی هیل بودند. نتایج نشان داد که میزان همبستگی بین کمال‌گرایی ناسازگارانه و فرسودگی تحصیلی برابر با ۰/۴۱۵ می‌باشد که در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار و مثبت می‌باشد (۰/۰۵ < ۰/۰۰۱). میزان همبستگی بین نیاز به تأیید و فرسودگی تحصیلی برابر با ۰/۳۲۴ می‌باشد که در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار و مثبت می‌باشد (۰/۰۵ < ۰/۰۰۱). میزان همبستگی بین تمرکز بر اشتباهات و فرسودگی تحصیلی برابر با ۰/۱۹۸ می‌باشد که در سطح ۰/۰۱ معنی‌دار و مثبت می‌باشد (۰/۰۵ < ۰/۰۱). میزان همبستگی بین نشخوار فکری و فرسودگی تحصیلی برابر با ۰/۴۱۴ می‌باشد که در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار و مثبت می‌باشد (۰/۰۵ < ۰/۰۰۱). میزان همبستگی بین فشار از سوی والدین و فرسودگی تحصیلی برابر با ۰/۳۷۰ می‌باشد که در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار و مثبت می‌باشد (۰/۰۵ < ۰/۰۰۱). نتایج این پژوهش نشان داد کمال‌گرایی ناسازگارانه و مؤلفه‌ها می‌تواند در فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان تأثیر داشته باشد. در تبیین این یافته می‌توان گفت افراد دارای کمال‌گرایی ناسازگارانه بالا مجموعه‌ای از معیارهای سخت و غیر منطقی برای خود در نظر می‌گیرند.

واژگان کلیدی: فرسودگی تحصیلی، کمال‌گرایی ناسازگارانه، دانش‌آموزان

^۱ . کارشناس ارشد مشاوره توانبخشی، دانشگاه اردکان samaneh.akbari.begani@gmail.com

^۲ . دکتری روانشناسی عمومی، استادیار و عضو هیئت علمی، دانشگاه اردکان.

^۳ . کارشناس مطالعات خانواده، دانشگاه اردکان.

اثربخشی آموزش آنلاین مدیریت استرس بر کاهش استرس، افسردگی و اضطراب والدین

سیده حکیمه اکبری^۱

چکیده

مطالعه حاضر به تعیین اثربخشی آموزش آنلاین مدیریت استرس بر استرس، اضطراب و افسردگی والدین دانش‌آموزان ابتدایی انجام شده است. این تحقیق کاربردی بوده و روش آن نیمه آزمایشی بوده است. جامعه آماری تحقیق شامل والدین دانش‌آموزان مدرسه استاد شهریار شهر تهران بود. نمونه پژوهش با نمونه‌گیری در دسترس ۳۰ نفر از والدین انتخاب و به طور تصادفی در دو گروه آزمایشی و کنترل گمارده شدند. جهت آموزش از پکیج آموزش مدیریت استرس استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش در تحلیل کواریانس چند متغیره (مانکوا) و یک راهه (آنکوا) انجام شد. داده‌های بدست آمده نشان می‌دهد که آموزش آنلاین مدیریت در کاهش استرس و اضطراب و افسردگی تاثیر معنی‌داری دارند. مدیریت آنلاین استرس به والدین دانش‌آموزان کمک می‌کند تا ضمن جلوگیری از ایجاد تنیدگی در دانش‌آموزان به آنها کمک شود تا زمانی که در موقعیت‌های استرس‌زا و اضطراب‌آور قرار گرفتند بتوانند با توجه به آموخته‌های خود از آن بحران به خوبی خارج شود.

واژگان کلیدی: آموزش آنلاین، مدیریت استرس، استرس، اضطراب، افسردگی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن Hakimakbari1394@gmail.com

اثربخشی شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر سازگاری اجتماعی مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص

الهام امامی میبیدی^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر سازگاری اجتماعی مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش تمامی مادران کودکان اختلال یادگیری خاص بودند. به منظور انجام آزمایش ۳۰ نفر از مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردیده و با روش تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند و گروه آزمایش ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی را دریافت نمود. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل بود. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر سازگاری اجتماعی مادران کودکان اختلال یادگیری خاص تاثیر معنادار دارد. براساس یافته‌های پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که برنامه شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی سبب افزایش سازگاری اجتماعی مادران کودکان اختلال یادگیری خاص می‌شود.

واژگان کلیدی: اختلال یادگیری خاص، ذهن آگاهی، سازگاری اجتماعی، شناخت‌درمانی.

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه الزهرا (س) emamimeybodi@yahoo.com

اثربخشی شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر رضایت‌مندی زناشویی مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص

الهام امامی میبیدی^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر رضایت‌مندی زناشویی مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص انجام شد. روش پژوهش نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش تمامی مادران کودکان اختلال یادگیری خاص بودند. به منظور انجام آزمایش ۳۰ نفر از مادران کودکان با اختلال یادگیری خاص به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردیده و با روش تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند و گروه آزمایش ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی را دریافت نمود. ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ بود. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر رضایت‌مندی زناشویی مادران کودکان اختلال یادگیری خاص تاثیر معنادار دارد. از نتایج حاصل از یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت که برنامه شناخت‌درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی سبب افزایش رضایت‌مندی زناشویی مادران کودکان اختلال یادگیری خاص می‌شود. از این رو می‌توان از روش حاضر جهت ارتقا کیفیت زندگی والدین با کودک اختلال یادگیری خاص استفاده نمود.

واژگان کلیدی: اختلال یادگیری خاص، رضایت‌مندی زناشویی، ذهن‌آگاهی، شناخت‌درمانی.

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه الزهرا (س) emamimeybodi@yahoo.com

اثر بخشی آموزش گروهی مهارت حل مساله بر تقویت مولفه های مهارت های اجتماعی دانش آموزان داغدیده در اثر کرونا

زهرا امجدیان؛ لیلی آریاتبار^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثر بخشی آموزش گروهی مهارت حل مساله بر تقویت مولفه های مهارت های اجتماعی دانش آموزان داغدیده در اثر کرونا دختر متوسطه دوم منطقه ۱۴ شهر تهران انجام شد. این پژوهش از نظر هدف کاربردی و از لحاظ روش اجرا نیمه آزمایشی، با طرح پیش آزمون- پس آزمون بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان داغدیده در اثر کرونا پایه دهم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود که از بین آنها ۴۰ نفر با نمونه گیری هدفمند انتخاب و سپس به صورت تصادفی در گروه های آزمایش و گواه جایگزین شدند. براساس طرح آزمایشی، ابتدا از هر دو گروه پیش آزمون به عمل آمد و سپس فقط گروه آزمایش طی هشت جلسه به صورت گروهی تحت آموزش مهارت حل مساله (امامی نائینی، ۱۳۸۷) قرار گرفتند و بعد از آموزش از دانش آموزان گروه آزمایش و گواه پس آزمون به عمل آمد. ابزار اندازه گیری پرسشنامه مهارت اجتماعی (ماتسون، ۱۹۸۳) بود. نتایج داده ها نشان داد که تفاوت معناداری در نمرات پیش آزمون و پس آزمون هر دو گروه به جز مولفه ارتباط با همسالان مشاهده می شود. در مجموع یافته های به دست آمده در این پژوهش به وضوح حاکی از آن بود، که آموزش مهارت حل مساله در تقویت مهارت های اجتماعی دانش آموزان داغدیده در اثر کرونا تاثیر داشته است.

واژگان کلیدی: آموزش گروهی، مهارت حل مساله، مولفه های مهارت اجتماعی، مهارت های اجتماعی، دانش آموزان، داغدیده، کرونا.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی شخصیت، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات.

Zahra.amjadian1374@gmail.com

^۲ . دانشجوی دکتری روان شناسی تربیتی، گروه روان شناسی و مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

اثربخشی روش آموزش چند حسی فرنالد بر بهبود دقت، حافظه دیداری و حافظه شنیداری دانش آموزان دارای اختلال نوشتن در دوره ابتدایی

زهرا امجدیان^۱، ژاله رفاهی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی روش آموزش چند حسی فرنالد بر بهبود دقت، حافظه دیداری و حافظه شنیداری دانش آموزان دارای اختلال نوشتن در دوره ابتدایی در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ انجام شد. روش پژوهش، نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری شامل همه دانش‌آموزان دوره ابتدایی در شهر تهران و منطقه ۱۴ بود که از بین آنها ۳۰ نفر با نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و سپس به صورت تصادفی در گروه‌های آزمایش و گواه جایگزین شدند. ابزار اندازه‌گیری آزمون محقق ساخته املا بود. گروه آزمایش تحت مداخله برنامه آموزش چند حسی فرنالد قرار گرفتند؛ ولی آزمودنی‌های گروه گواه مداخله‌ای دریافت نکردند. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS و با روش تحلیل کواریانس انجام شد ($P < 0/01$). مجموع یافته‌های به دست آمده در این پژوهش به وضوح حاکی از آن بود، که به کارگیری برنامه آموزش چند حسی بر بهبود دقت، حافظه دیداری و حافظه شنیداری دانش‌آموزان گروه آزمایش تاثیر داشته است. روش آموزش چند حسی فرنالد می‌تواند رویکرد آموزشی مؤثری در جهت بهبود مهارت‌های دقت، حافظه دیداری و حافظه شنیداری دانش‌آموزان دارای اختلال نوشتن در مقطع دبستان باشد.

واژگان کلیدی: روش چند حسی فرنالد، دقت، حافظه دیداری، حافظه شنیداری، اختلال نوشتن، دانش‌آموزان، دوره ابتدایی.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی شخصیت، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، تهران.

Zahra.amjadian1374@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه مشاوره، موسسه آموزش عالی زند، شیراز.

اثربخشی روان‌شناسی مثبت‌نگر بر سازگاری اجتماعی زنان سرپرست خانوار

فاطمه امیدوار^۱، سمیرا بستکی^۲

چکیده

پژوهش حاضر باهدف تعیین اثربخشی روان‌شناسی مثبت‌نگر بر سازگاری اجتماعی زنان سرپرست خانوار انجام شد. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر شیوه گردآوری داده‌ها نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه زنان سرپرست خانوار کمیته امداد امام خمینی شهر پارسیان بود از بین جامعه هدف تعداد ۲۰ آزمودنی به‌عنوان حجم نمونه انتخاب شد و در دو گروه آزمایش (۱۰ نفر) و گروه کنترل (۱۰ نفر) به شیوه تصادفی جایگزین شد. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه سازگاری اجتماعی بل (۱۹۶۱) بود. در این پژوهش گروه آزمایش در ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای در طول یک هفته برنامه مداخله‌ای روان‌شناسی مثبت‌نگر را دریافت کردند. در صورتی که گروه کنترل در معرض چنین مداخله‌ای قرار نگرفتند. یافته‌های پژوهش حاضر با استفاده از تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت این یافته‌ها نشان داد که برنامه روان‌شناسی مثبت‌نگر موجب ارتقا سطح سازگاری اجتماعی زنان سرپرست خانوار شده است. با توجه به این یافته‌ها متخصصان و روان‌درمانگران می‌توانند از برنامه مداخله‌ای روان‌شناسی مثبت‌نگر به‌عنوان یک مداخله مؤثر در ارتقای سلامت روان‌شناختی زنان سرپرست خانوار بهره‌گیرند.

واژگان کلیدی: روان‌شناسی مثبت‌نگر، زنان سرپرست خانوار، سازگاری اجتماعی.

^۱. کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرلنگه Fatemehomidvar9192@gmail.com

^۲. کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرلنگه

مهارت‌های زندگی، اضطراب شناختی عملکرد ورزشی دانش‌آموزان ورزشکار استلزامات توسعه‌ی حرفه‌ای معلمی با رویکرد کنش پژوهی

نگین امیری؛ عادل سلیمانی^۲

چکیده

این تحقیق یک تحقیق کنش پژوهی کیفی است و مبنای آن باید‌های شخص کارورز می‌باشد؛ که در آن به روایت تجربیات خود در طول کارورزی پرداخته است. روش جمع‌آوری داده‌ها و ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش، مشاهده در دوران کارورزی، مصاحبه با معلم و افراد دیگر و نمونه‌گیری است که جامعه آماری شامل بیانیه من، پنج گزارش (فیزیکی، سازمانی-اداری، عاطفی، آموزشی و موقعیت کلاس مجازی) طراحی نقشه ذهنی و طرح درس و اجرای تدریس و نقد تدریس می‌باشد. در این پژوهش نقدهایی را که که توسط معلم راهنما دیگران و شخص خود و به تدریس‌ها صورت گرفته بود به روش مصاحبه، مشاهده، تعامل و سایر روش‌ها جمع‌آوری شد و در سه مرحله کدگذاری باز، محوری و گزینشی انجام شد. در کدگذاری باز خط‌متن را کدگذاری نمودید سپس در مرحله بعدی موضوعاتی را که به هم شباهت داشتند در یک مقوله دیگر به نام کدگذاری محوری آوردیم و تعداد ۹ مقاله به دست آمد در مرحله آخر مقوله‌های بزرگتری به دست آمد که تعداد آنها ۴ کد بود که کدهای گزینشی نام دارد.

واژگان کلیدی: کنش پژوهی، روش تحقیق، تدریس، کدگذاری.

^۱ . negin10116@gmail.com

^۲ . مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه.

اثربخشی دو روش بهبود تعامل والد-کودک از طریق بازی درمانی (CPRT) و بازی درمانی مبتنی بر یکپارچگی حسی (SI)، بر اختلال اضطراب کودکان دارای اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی (ADHD)

لیلا امینیان^۱، شکوه السادات بنی‌جمالی^۲، فریبرز درتاج^۳، حسن احدی^۴

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی اثربخشی دو روش بهبود تعامل والد-کودک از طریق بازی‌درمانی (CPRT) و بازی‌درمانی مبتنی بر یکپارچگی حسی (SI) بر اختلال اضطراب کودکان دارای اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی (ADHD) انجام شد. پژوهش حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش گردآوری داده‌ها به صورت نیمه آزمایشی، از نوع پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کودکان ۸ تا ۱۰ سال دارای اختلال نقص توجه بیش‌فعالی که در سال ۱۳۹۸ به مراکز درمانی شهر تهران مراجعه کردند، بود. حجم نمونه ۴۵ نفر در نظر گرفته شد و برای نمونه‌گیری از روش نمونه‌گیری هدفمند استفاده شد. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه درجه‌بندی رفتاری کارکردهای اجرایی BRIEF (فرم والدین) جرارد (۲۰۰۰) طراحی و ساخته شده و دارای ۸۶ سوال و زیرمقیاس‌های بازداری، انتقالی، کنترلی هیجان، برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی مواد، نظارت، حافظه کاری، آغازگری و برگزاری دوره آموزشی بازی درمانی مبتنی بر تعامل والد-کودک برای گروه آزمایش به مدت ۱۰ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای و بر اساس طرح برآتون (۲۰۰۶) بود و همچنین پرسشنامه سازگاری اجتماعی کودکان در سال ۱۳۷۷ توسط اصغر دخانچی ساخته شده است. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل کوواریانس استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که آموزش بازی درمانی مبتنی بر تعامل والد-کودک بر بهبود کارکردهای اجرایی کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی اثربخش بوده و با توجه به مجذور اتا میزان اثربخشی آموزش بازی درمانی مبتنی بر تعامل والد-کودک بر بهبود کارکردهای اجرایی در کودکان مورد مطالعه ۷۵/۱ درصد و همچنین آموزش بازی درمانی مبتنی بر تعامل والد-کودک بر بهبود سازگاری اجتماعی کودکان مبتلا به اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی اثربخش بوده و با توجه به مجذور اتا می‌توان گفت که میزان اثربخشی آموزش بازی درمانی مبتنی بر تعامل والد-کودک بر بهبود سازگاری اجتماعی در کودکان مورد مطالعه ۷۴/۹ درصد می‌باشد.

واژگان کلیدی: بازی درمانی، یکپارچگی حسی (SI)، تعامل والد-کودک (CPRT)، اختلال اضطراب، نقص توجه-بیش‌فعالی.

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی رشته روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی علوم تحقیقات lilianavmi@yahoo.com

^۲ دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه الزهراء (س).

^۳ استاد، گروه روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.

^۴ استاد، گروه روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.

بررسی راهکارهای بهبود وضعیت تحصیلی و تربیتی

دانش آموزان دیرآموز در مدارس ایران

فاطمه آهور^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی و ارائه راهکارهایی جهت بهبود وضعیت آموزشی و تربیتی دانش آموزان دیرآموز در مدارس می باشد. این تحقیق از نظر روش، میدانی (دوره ای) می باشد و از آنجا که دانش آموزان دیرآموز در سطح خانه، مدرسه و اجتماع مظلوم واقع شده اند و امکانات و شرایط لازم برای آموزش و تحصیل این دانش آموزان به درستی تعبیه نشده است. از این رو این موضوع مدنظر قرار گرفت و در آن از چندین تحقیق و مقاله علمی-پژوهشی داخلی و خارجی بررسی به عمل آمد. یافته ها پژوهش بیانگر آن است که بیشتر مطالعات انجام شده نشان دهنده ی عدم توجه جدی و کافی نظام های آموزشی به این دسته از دانش آموزان است و این بی توجهی در کشور ما (ایران) مشهودتر است. براین اساس نتایج این پژوهش حاکی از آن است که دانش آموزان دیرآموز از همان ابتدای زندگی مورد بی لطفی و کم توجهی والدین قرار گرفته و این امر در دوره های تحصیلی نیز همچنان به قدرت باقی می ماند و از طرف مربیان و معلمان با سایر دانش آموزان مقایسه می شوند، از جمله عوامل تاثیر گذار بر بهبود وضعیت این دانش آموزان می توان به سازگاری اجتماعی، آموزش مهارت های اجتماعی، آموزش جرات ورزی و آموزش والدین این دانش آموزان اشاره کرد.

واژگان کلیدی: دانش آموزان، دیرآموز، مشکلات آموزشی، مشکلات تربیتی.

^۱ . لیسانس آموزش ابتدایی، شاغل در سمت آموزگاری آموزش و پرورش

معرفی توانبخشی شناختی به عنوان رویکردی آموزشی، درمانی و توانبخشی و کاربردهای آن

فاطمه ایزدپناه^۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی و معرفی توانبخشی شناختی به عنوان رویکردی درمانی، آموزشی و توانبخشی و کاربرد آن در درمان بیماری‌ها و اختلالات در حیطه‌های مختلف بود. توانبخشی شناختی شامل مداخلاتی جهت حفظ وضعیت فعلی و پرهیز از افت آن و رساندن فرد به حد مطلوب و بهینه سلامت و بهبود کیفیت زندگی وی می‌باشد. پژوهش حاضر از نوع مطالعات توصیفی-مروری است. حدود صد مقاله مربوط به توانبخشی شناختی و کاربرد آن در درمان اختلالات و بیماری‌های پزشکی و روانپزشکی و روانشناسی در داخل و خارج از کشور با کلیدواژه‌های فارسی و انگلیسی توانبخشی شناختی، عصب توانبخشی، عصب روانشناختی، از پایگاه‌های داخلی و خارجی SID, Magiran, Researchgate, GoogleScholar, Ncbi, SAGE, Pubmed جمع‌آوری گشته و مقالات غیرمرتبط با تعریف توانبخشی شناختی، مقالات غیرمرتبط با کاربرد آن، مقالات مشابه ولی متفاوت از ماهیت توانبخشی شناختی از جمله رویکردهای شناختی-رفتاری حذف شدند. در تالیف این مقاله، علاوه بر مطالب برخی از فصول هشت کتاب فارسی و انگلیسی، از کتاب فارسی دستنامه جامع توانبخشی شناختی در اختلالات تحولی نیز بعنوان منبع اصلی معرفی توانبخشی شناختی در کشور استفاده شده است. در نگارش این مقاله ابتدا به مداخلات شناختی از دیدگاه عصب شناختی و معرفی توانبخشی شناختی، خاستگاه، تاریخچه، نظریه‌ها و اصول و مبانی عصب شناختی آن پرداخته شده سپس کاربرد موفقیت آمیز آن در درمان انواع مختلف بیماری‌ها و اختلالات جسمی و روانی در حوزه‌های پزشکی، روانپزشکی و روانشناسی ذکر شده است. ابزارهای مورد استفاده برای ارزیابی عملکردهای شناختی کودکان، انواع آزمون‌های مداد-کاغذی و بازی‌های ذهنی و کلامی؛ و برای بزرگسالان انواع نرم افزارهای تخصصی استفاده می‌شود. یافته‌ها به خوبی نشان داده که توانبخشی شناختی تا کنون توانسته در بهبودی و درمان بسیاری از اختلالات بطور قابل ملاحظه‌ای موثر باشد لذا کاربرد این رویکرد و یافته‌های حاصل از آن در برنامه درسی ملی دانش‌آموزان بسیار ضروری می‌باشد.

واژگان کلیدی: توانبخشی شناختی، عصب توانبخشی، عصب روانشناسی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه علامه طباطبایی

مقایسه اهمال کاری تحصیلی و خود تنظیمی عاطفی در

دانش آموزان با و بدون والد معتاد

سعید ایمانی؛ مر ترضی ذاکری^۲

چکیده

فرزندانی که والدین معتاد دارند یا از اول نتایج خوبی در مدرسه بدست نمی‌آورند یا اینکه با افت شدید در پیشرفت تحصیلی مواجه می‌شوند، تمرکز والدین روی مصرف مواد است و توجهی به مسائل فرزندان ندارند. پژوهش حاضر با هدف مقایسه اهمال کاری تحصیلی و خود تنظیمی عاطفی در دانش آموزان با و بدون والد معتاد انجام گرفت. روش این پژوهش علی-مقایسه ای بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانش آموزان پسر مقطع متوسطه دوم شهر تالش که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند، تشکیل دادند. از میان جامعه آماری ۳۰ دانش آموز دارای والد معتاد و ۳۰ دانش آموز دارای والد بدون اعتیاد با روش نمونه گیری در دسترس به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. به منظور جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه اهمال کاری تحصیلی و پرسشنامه خود تنظیمی عاطفی استفاده شد. داده ها با استفاده از آزمون تحلیل واریانس یک راهه تحلیل شدند. نتایج تحلیل واریانی یک راهه نشان داد که بین دو گروه دانش آموزان با و بدون والد معتاد تفاوت معناداری وجود دارد و اهمال کاری تحصیلی و خود تنظیمی عاطفی منفی در دانش آموزان دارای والد معتاد بیشتر است. نتایج پژوهش حاکی از تاثیرات منفی اعتیاد والدین بر متغیر اهمال کاری تحصیلی و خود تنظیمی عاطفی است. بنابراین لازم است مشاور مدرسه برای پیشگیری از اهمال کاری تحصیلی و بهبود خود تنظیمی عاطفی تاب آوری دانش آموزان را در محیط خانواده افزایش دهد.

واژگان کلیدی: اهمال کاری تحصیلی، خود تنظیمی عاطفی، دانش آموز، والد معتاد

^۱ . استادیار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، مرکز آموزش و پژوهش منطقه ده سازمان زندان ها m_zakeri94@yahoo.com

بررسی عوارض، علل و روش‌های غلبه بر اهمال کاری تحصیلی

سعید ایمانی^۱، مرتضی ذاکری^۲، امیرحسین بهادیوند چگینی^۳

چکیده

اهمال کاری تحصیلی را تمایل غالب و همیشگی فراگیران برای به تعویق انداختن فعالیت‌های تحصیلی تعریف کرده‌اند که تقریباً همیشه با اضطراب همراه است. نمونه بسیار آشنای آن، به تعویق انداختن مطالعه دروس تا شب امتحان و اضطراب ناشی از آن است که گریبان‌گیر دانش‌آموزان و دانشجویان می‌شود. این واقعیت که اغلب مطالعه دروس و انجام تکالیف تا لحظات پایانی موعود تحویل به تاخیر انداخته می‌شود، را در قالب اهمال کاری می‌توان بررسی نمود. به سادگی اهمال کاری تحصیلی را به عنوان به تعویق انداختن تکالیف مهم تحصیلی مثل آماده شدن برای امتحانات، آماده کردن مقالات ترم، امور اداری مربوط به کلاس و دانشگاه و وظیفه حضور در کلاس‌ها تعریف می‌کنند. با در نظر گرفتن این توضیحات اهمال‌کاری تحصیلی به معنای به تاخیر انداختن وظایف تحصیلی و مشکلاتی که به خاطر این تاخیر تجربه می‌شوند است. اهمال کاری تحصیلی تمایلی غیرمنطقی برای به تعویق انداختن امور در شروع، یا کامل کردن یک تکلیف درسی است که فراگیران با وجود قصد انجام فعالیت تحصیلی در زمان مشخص، انگیزه‌ی کافی برای انجام آن را ندارند. این مقاله به روش اسنادی در پی تبیین مفهوم اهمال کاری تحصیلی به عنوان یک پدیده با شیوع بسیار بالا در مدارس است. به همین منظور ابتدا به تعریف و تبیین اهمال کاری تحصیلی پرداخته شد. سپس عوارض و علل آن با رویکرد‌های رفتاری، شناختی، منطقی-هیجانی و روش‌های غلبه بر اهمال کاری تحصیلی نیز مورد مطالعه قرار خواهد گرفت.

واژگان کلیدی: اهمال کاری تحصیلی، دانش‌آموزان، عوارض، علل، روش‌های غلبه

^۱ . استاد یار، گروه مشاوره، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید بهشتی.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، مرکز آموزش و پژوهش منطقه ده سازمان زندان‌ها m_zakeri94@yahoo.com

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، مرکز آموزش و پژوهش منطقه ده سازمان زندان‌ها.

اثربخشی آموزش خودشفقت‌ورزی بر خودتنظیمی هیجانی، راهبردهای مقابله‌ای و باورهای غیرمنطقی در دانش‌آموزان با اضطراب اجتماعی شهر تهران

طاهره باپیرزاده^۱، نگین مجدیان^۲، حکیمه رنجبر^۳

چکیده

عوامل بسیاری سبب تداوم اضطراب اجتماعی می‌شوند که از میان آن‌ها می‌توان به ضعف در خودتنظیمی هیجانی، راهبردهای مقابله‌ای ناکارآمد و باورهای غیرمنطقی اشاره کرد. بنابراین این پژوهش با هدف بهبود خودتنظیمی هیجانی و راهبردهای مقابله‌ای و کاهش باورهای غیرمنطقی در نوجوانان با اختلال اضطراب اجتماعی طراحی شده است. این پژوهش از نوع نیمه‌آزمایشی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان مبتلا به اضطراب اجتماعی منطقه ۱۸ تهران در سال ۱۴۰۰ بود که ۳۰ نفر از ۱۰۰ نفر مبتلایان معرفی شده از طرف آموزش و پرورش منطقه ۱۸ تهران به صورت تصادفی انتخاب شده و در دو گروه ۱۵ نفری گمارده شدند. ابزار گردآوری داده‌ها شامل پرسش‌نامه هراس اجتماعی (SPIN)، پرسش‌نامه خودتنظیمی هیجانی گرنفسکی، پرسش‌نامه باورهای غیرمنطقی جونز و پرسش‌نامه شیوه‌های مقابله با استرس اندلر و پارکر بود که توسط نمونه پژوهش تکمیل گردید. تجزیه و تحلیل آماری با استفاده از روش تحلیل کوواریانس انجام گرفت. نتایج نشان داد که درمان مبتنی بر شفقت بر خود در بهبود خودتنظیمی هیجانی و راهبردهای مقابله‌ای و همچنین در کاهش باورهای غیرمنطقی موثر است. با توجه به یافته‌های پژوهش و با توجه به نقش درمان مبتنی بر شفقت خود بر بهبود و یا کاهش علائم اختلال اضطراب اجتماعی نتایج پژوهش می‌توانند درمانگران را هرچه بیشتر در یافتن درمان مناسب برای مبتلایان به این اختلال یاری رساند.

واژگان کلیدی: خودشفقت‌ورزی، خودتنظیمی هیجانی، راهبردهای مقابله‌ای، باورهای غیرمنطقی، دانش‌آموز، اضطراب اجتماعی

۱. کارشناس ارشد، روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

۲. کارشناس ارشد، مشاوره، دانشگاه کردستان.

۳. کارشناس ارشد، روان‌شناسی عمومی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران.

رابطه شوخ طبعی و امید به زندگی با شادکامی در بین دانشجویان

سیما باد پر^۱

چکیده

هدف از این تحقیق بررسی رابطه شوخ طبعی و امید به زندگی با شادکامی در بین دانشجویان دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب در سال ۱۴۰۰ است. روش تحقیق توصیفی تحلیلی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری دانشجویان رشته علوم تربیتی و روانشناسی دانشگاه آزاد واحد تهران جنوب و نمونه آماری پژوهش شامل ۱۲۰ نفر از دانشجویان علوم تربیتی و روانشناسی می‌باشند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل پرسشنامه رابطه‌های شوخ طبعی، امید به زندگی و شادکامی اثربخش بوده است. نتایج داده‌ها با استفاده از آزمون‌های آماری پارامتریک همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره استفاده شد. نتایج آزمون همبستگی نشان داد که بین متغیرهای شادکامی و امید به زندگی در دانشجویان رابطه معنادار است. و نتایج تحلیل رگرسیون چند متغیره نشان داد که متغیرهای شوخ طبعی و امید به زندگی توانسته است شادکامی را در دانشجویان پیش‌بینی کند. با توجه به نتایج بدست آمده باید گفت که برای افزایش شوخ طبعی و عزت نفس، افراد لازم است رفتار به گونه‌ای شکل دهند تا اهداف مناسب برای ارضای نیاز دانشجویان را انتخاب نموده و برای ایجاد کیفیت زندگی و افزایش تفکر حل مساله در آنان گام بردارند.

واژگان کلیدی: شوخ طبعی، امید به زندگی، شادکامی، دانشجویان.

آسیب‌شناسی عوامل نشاط‌انگیز در کتاب مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی از نظر مدیران و معلمان شهرستان پیرانشهر

یوسف بالقچی^۱، پریش محمدی قشلاق^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف آسیب‌شناسی عوامل نشاط‌انگیز در کتب مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی از نظر مدیران و معلمان شهرستان پیرانشهر طرح‌ریزی شد. این تحقیق، برای آسیب‌شناسی عوامل نشاط‌انگیز در کتب مطالعات اجتماعی از روش کیفی بهره می‌گیرد از نظر روش و ماهیت از نوع تحقیقات پدیدارشناسی می‌باشد. به‌منظور شناسایی عوامل آسیب‌زای مؤثر بر نشاط در کتب مطالعات اجتماعی از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. مصاحبه‌ها تا رسیدن به اشباع ادامه یافت و این مهم در مصاحبه هفتم اتفاق افتاد لذا نمونه مورد بررسی در این پژوهش هفت نفر از مدیران و معلمان بودند. برای بررسی نظرات معلمان و مدیران حاضر در پژوهش در خصوص عوامل آسیب‌زای نشاط و تحلیل مصاحبه‌ها از روش هفت‌مرحله‌ای کلایزی استفاده شد. نتایج نشان داد که در مجموع ۲۶ مقوله، مربوط به عوامل آسیب‌زای مؤثر بر نشاط در کتب مطالعات اجتماعی بود که بر اساس ماهیت مؤلفه‌ها، قرابت معنایی و ادراک مفهومی پژوهشگر در قالب ۳ مقوله اصلی محتوا، اجرا و ارزشیابی دسته‌بندی شدند. از دیدگاه مشارکت‌کنندگان در پژوهش تدوین محتوای برنامه درسی جهت ارتقای نشاط، وجود یک برنامه درسی مکتوب، مدون و مستمر برای مؤلفه‌های نشاط‌آور و فراهم کردن اطلاعاتی درباره بهبود و پیشرفت یادگیری دانش‌آموزان از طریق ارتقای نشاط مهم‌ترین عوامل آسیب‌زای نشاط در کتب مطالعات اجتماعی در دوره ابتدایی می‌باشند.

واژگان کلیدی: نشاط، مطالعات اجتماعی، دوره ابتدایی.

^۱ . کارشناسی ارشد برنامه ریزی درسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد.

^۲ . استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد Alisapari55@yahoo.com

تأثیر ویژگی‌های شخصیتی والدین بر فرزندان و نمود رفتاری آن در مدارس (نمونه موردی: مدارس شکوه رضوی و حضرت علی اصغر)

سارا ببرا فکن^۱

چکیده

مطالعات پیشین نشان داده است که والدین نقش مؤثری در تحول روانی و جسمانی کودکان دارند با این وجود تحقیقات در زمینه تأثیر صفات شخصیتی والدین بر تحول اجتماعی کودکان، اندک است. با توجه به این موارد پژوهش حاضر با هدف تعیین نقش صفات شخصیتی والدین در تحول اجتماعی کودکان پیش دبستانی انجام گرفت. نوع مطالعه حاضر توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر والدین کودکان مدارس ابتدایی پسرانه شکوه رضوی و حضرت علی اصغر شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بود که از میان آن‌ها تعداد ۱۰۰ والد مادر یا پدر از پایه‌های چهارم ابتدایی انتخاب گردیدند. روش نمونه‌گیری تک مرحله‌ای از پنج ویژگی سن، شغل، درآمد، تحصیلات و توجه به کودک انجام گرفت. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و کالموگروف اسمیرنوف چندگانه به شیوه همزمان انجام شد. نتایج تحلیل آماری اشاره شده نشان داد که ویژگی شخصیتی والدین تأثیر بسیار چشم‌گیری در رفتارهای فرزندان دارد. همچنین میزان درآمد، شغل، توجه به کودک از جمله مولفه‌های مهمی هستند که مؤثر در روند فرزندپروری می‌باشد ($P < 0.05$). با توجه به نتایج به دست آمده مشخص می‌شود که صفات شخصیتی والدین تأثیر معناداری بر تحول اجتماعی و نمود رفتاری کودکان دبستانی دارند؛ بنابراین ضروری است در فرایند آموزش و پرورش کودکان به ویژگی‌ها و صفات شخصیتی والدین توجه خاصی شود.

واژگان کلیدی: ویژگی‌های شخصیتی، رفتار کودکان، تحول اجتماعی، فرزندپروری

^۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی شخصیت sarababrafkan68@gmail.com

تحلیل محتوای کتب درسی دوره ابتدایی به منظور بررسی نحوه نمایش ویژگی‌های جنسیتی

پانته آ برهان حقیقی^۱، اسماعیل سعدی پور^۲، حسن اسد زاده^۳

چکیده

هدف این تحقیق شناخت محتوای کتاب‌های درسی دوره ابتدایی، از نظر نحوه نمایش تفاوت‌های جنسیتی است. در این تحقیق از روش تحلیل محتوای کمی استفاده شده است. در این پژوهش کتاب‌های فارسی، مطالعات اجتماعی و هدیه‌های آسمانی مقاطع اول تا ششم ابتدایی که در سال ۱۳۹۸ چاپ و توزیع شده‌اند، بررسی شدند. در این پژوهش متن هر کتاب، مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت، سپس با استفاده از سیستم مقوله‌بندی، هر یک از عناصر کدگذاری شده و به‌عنوان واحد ثبت در جدول مربوط به آن مقوله ثبت گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی (محاسبه فراوانی مطلق) استفاده شده است. یافته‌ها نشان می‌دهد که در کتاب‌های مورد مطالعه، سهم زنان از فعالیت‌های اقتصادی ۳۱٪ است، در حالی که ۶۹٪ باقی شغل‌ها مختص مردان می‌باشد. بیشترین شغل نسبت داده شده به زنان مربوط به معلمی و کشاورزی و بیشترین شغل نسبت داده شده به مردان از شاخه‌ی خدمات هستند. نیز رشته‌های فنی و مهندسی، فن‌آوری داده‌ها و رشته‌های اداری و مالی، فقط به مردان اختصاص داده شده است. بر طبق نتایج، زنان نقش بیشتر و مردان نقش کمتری در انجام کارهای منزل و مراقبت از فرزندان دارند. هیچ شخصیت علمی و ورزشی از میان زنان معرفی نشده و نیز بیشتر شخصیت‌های علمی، سیاسی و اجتماعی، ادبی، مذهبی، و دینی و ورزشی از میان مردان انتخاب شده‌اند؛ بنابراین بر اساس داده‌های گردآوری شده شاهد تشدید کلیشه‌های جنسیتی در کتاب درسی ابتدایی هستیم. کتب درسی سهم زنان از فعالیت‌های اقتصادی را کاهش داده است و برای آنان فقط شغل‌های خاصی را در نظر گرفته است در حالی که ممکن است در واقعیت جامعه چنین نباشد، بهتر است کودکان از همان سنین ابتدایی تشویق بشوند که با علاقه و دانش خودشان دست به انتخاب شغل بزنند و نه تنها برحسب جنسیتشان. تفاوت قابل مشاهده‌ای که در داده‌های میزان انجام کارهای منزل و مراقبت از فرزندان به دست آمده موجب می‌شود کودکان از همان سنین کم کلیشه‌های جنسیتی بسازند در حالی که کتاب درسی باید در این موضوعات مهم اهمیت ویژه‌ای به تربیت به دور از جنسیت زدگی می‌داد. کتب درسی باید ضعف موجود در جامعه را نیز اصلاح کند به این صورت که اگر در جامعه تبعیضی را مشاهده می‌کنیم بهتر است کتب درسی الگویی از آرمان ما برای برابری جنسیتی باشد نه تشدیدکننده‌ی آن. با توجه به اهمیت چگونگی نمایش جنسیت در این سنین بهتر است گردآورندگان کتب درسی توجه بیشتری به تألیف کتب ابتدایی بدون شکاف‌های جنسیتی کنند.

واژگان کلیدی: ویژگی‌های جنسیتی، کتب درسی ابتدایی، کلیشه‌های جنسیتی، تفاوت جنسیتی

^۱ کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی، pani.borhan@yahoo.com

^۲ استاد گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

^۳ استاد گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

اثر بخشی بسته افزایش مهارت پیشان بر رفتارهای اجتماعی شایسته کودکان دارای اختلال طیف اتیسم

عرفان بساطی^۱، سوگند قاسم‌زاده^۲، غلامعلی افروز^۳، فرشته باقوتی^۴

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی اثربخشی بسته افزایش مهارت پیشان بر رفتار اجتماعی شایسته کودکان دارای اختلال طیف اتیسم انجام شد. این پژوهش شبه آزمایشی با گروه کنترل و پیش‌آزمون- پس‌آزمون بود. جامعه آماری شامل همه کودکان ۶-۱۲ سال دارای اختلال طیف اتیسم شهر تبریز در سال ۱۳۹۹ بود که از میان آن‌ها نمونه‌ای به حجم ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. ابزار پژوهش حاضر شامل نیم‌رخ مهارت‌های اجتماعی اتیسم اسکات بلینی (۲۰۰۸) بود. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از تحلیل واریانس مورد تحلیل قرار گرفتند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بسته افزایش مهارت پیشان بر رفتار اجتماعی شایسته کودکان دارای اختلال طیف اتیسم اثر بخش بود. با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان نتیجه گرفت که بسته افزایش مهارت پیشان بر رفتار اجتماعی شایسته کودکان دارای اختلال طیف اتیسم اثر بخش بوده بنابراین استفاده و به کارگیری این بسته افزایش مهارت پیشان در فرایند درمان و آموزش پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: اختلال طیف اتیسم، مشارکت اجتماعی، بسته افزایش مهارت پیشان

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی.

^۲ . روان‌شناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران s.ghasemzadeh@ut.ac.ir

^۳ . استاد ممتاز روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

^۴ . دکتری روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه علوم و تحقیقات تهران.

اثربخشی بسته افزایش مهارت پیشان بر مشارکت اجتماعی کودکان دارای اختلال طیف اتیسم

عرفان بساطی^۱، غلامعلی افروز^۲، سوگند قاسمزاده^۳

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی اثربخشی بسته افزایش مهارت پیشان بر مشارکت اجتماعی کودکان دارای اختلال طیف اتیسم انجام شد. این پژوهش شبه آزمایشی با گروه کنترل و پیش‌آزمون - پس‌آزمون بود. جامعه آماری شامل همه کودکان ۶-۱۲ سال دارای اختلال طیف اتیسم شهر تبریز در سال ۱۳۹۹ بود که از میان آن‌ها نمونه‌ای به حجم ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل تقسیم شدند. ابزار پژوهش حاضر شامل نیمرخ مهارت‌های اجتماعی اتیسم اسکات بلینی (۲۰۰۸) بود. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از تحلیل واریانس مورد تحلیل قرار گرفتند. یافته‌های پژوهش حاضر نشان داد که بسته افزایش مهارت پیشان بر مشارکت اجتماعی کودکان دارای اختلال طیف اتیسم اثر بخش بود. با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان نتیجه گرفت که بسته افزایش مهارت پیشان بر مشارکت اجتماعی کودکان دارای اختلال طیف اتیسم اثر بخش بوده بنابراین استفاده و به کارگیری این بسته افزایش مهارت پیشان در فرایند درمان و آموزش پیشنهاد می‌گردد.

واژگان کلیدی: اختلال طیف اتیسم، مشارکت اجتماعی، بسته افزایش مهارت پیشان

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی.

۲. استاد ممتاز روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

۳. روان‌شناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران s.ghasemzadeh@ut.ac.ir

مقایسه سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص مدارس ابتدایی شهرستان دزفول

علیرضا بلوطی؛ مژگان اعتمادزاده^۲

چکیده

هدف پژوهش بررسی سبک‌های یادگیری دانش‌آموزان با و بدون اختلال یادگیری خاص مدارس ابتدایی شهرستان دزفول بود. روش پژوهش توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای و به لحاظ هدف کاربردی بود. جامعه آماری، شامل کلیه دانش‌آموزان با و بدون اختلال یادگیری مقطع دبستان شهرستان دزفول بود. نمونه آماری شامل ۵۰ نفر بودند که ۲۵ دانش‌آموز بدون اختلال که به روش خوشه‌ای و ۲۵ نفر دانش‌آموز دارای اختلال یادگیری خواندن به روش در دسترس انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه سبک‌های یادگیری کلب بود. داده‌ها به روش توصیفی، استنباطی و به وسیله نرم‌افزار SPSS و تحلیل واریانس تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد سبک‌های یادگیری در تمامی زیرمقیاس‌ها بین دو گروه تفاوت معناداری دارد. پس با در نظر گرفتن سبک‌های یادگیری می‌توان آموزش را برای دانش‌آموزان رساتر و با فهم بهتر انجام داد.

واژگان کلیدی: اختلال یادگیری خاص، دانش‌آموزان، سبک‌های یادگیری

^۱ . گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اندیمشک Teacher.mehr@yahoo.com

^۲ . دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد اهواز

پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس اضطراب تحصیلی و عزت نفس در دانش‌آموزان در دوره کووید-۱۹

سپیده بهنام^۱، اصغر جعفری^۲، محمدرضا تمنایی فرد^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی بر اساس اضطراب تحصیلی و عزت نفس در دانش‌آموزان در دوره کووید-۱۹ انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری دانش‌آموزان دختر و پسر دوره دوم متوسطه در شهر اصفهان در سال تحصیلی ۹۹-۴۰۰ بودند که ۳۷۴ دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های اضطراب تحصیلی سینگ و گوپتا (۲۰۰۹)، عزت نفس کوپر-اسمیت (۱۹۶۷) و معدل تحصیلی دانش‌آموزان جمع‌آوری و با آزمون‌های ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیری تحلیل شدند. نتایج نشان داد که ابعاد عزت نفس (عزت نفس خانوادگی، عزت نفس اجتماعی، عزت نفس تحصیلی، عزت نفس عمومی، عزت نفس کلی) با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارند ($P < 0/01$ و $F = 16/08$). همچنین بین ابعاد اضطراب امتحان، ترس از ابراز وجود، فقدان اعتماد به نفس، واکنش فیزیولوژیک با پیشرفت تحصیلی در دانش‌آموزان رابطه معنادار دارند ($P < 0/01$ و $F = 28/47$). ابعاد عزت نفس و اضطراب امتحان می‌تواند به طور معناداری پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان را در دوره کووید-۱۹ پیش‌بینی کنند. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت که اضطراب تحصیلی و عزت نفس بخشی از تغییرات پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان تبیین می‌کنند.

واژگان کلیدی: اضطراب تحصیلی، عزت نفس، پیشرفت تحصیلی، دانش‌آموزان

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان.

^۲ . استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان.

^۳ . دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان.

بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و هیجان‌خواهی با استفاده پرخطر از

اینترنت در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور سمنان

عاطفه بیدختی^۱، فرامرز دانش‌زاده^۲، ساناز طاهریان^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین ویژگی‌های شخصیتی و هیجان‌خواهی با استفاده پرخطر از اینترنت در بین دانشجویان دانشگاه پیام نور سمنان بود. روش پژوهش توصیفی - همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان دانشگاه پیام نور سمنان بود. که نمونه‌ای به حجم ۳۷۰ نفر از دانشجویان، با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی-طبقه‌ای انتخاب شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از ویژگی‌های شخصیتی (NEO)، پرسشنامه هیجان‌خواهی زاگرمین و اعتیاد به اینترنت توسط یانگ (۱۹۹۶) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از روش‌های آمار توصیفی (میانگین، انحراف معیار، بیشینه و کمینه) آمار استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون) انجام شد. یافته‌ها نشان داد که بین ویژگی‌های شخصیتی با استفاده پرخطر از اینترنت رابطه منفی و معنادار بود. همچنین بین هیجان‌خواهی با استفاده پرخطر از اینترنت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0/01$).

واژگان کلیدی: ویژگی‌های شخصیتی، هیجان‌خواهی، استفاده پرخطر از اینترنت.

^۱ . دکترای روانشناسی، استاد مدعو دانشگاه فرهنگیان سمنان ata_danesh1362@yahoo.com

^۲ . دکترای روانشناسی، استاد مدعو دانشگاه فرهنگیان سمنان

^۳ . دکترای روانشناسی، استاد مدعو دانشگاه فرهنگیان سمنان

اثربخشی آموزش کارکردهای اجرایی بر اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان نخبه ورزشی

بابک بیگلری^۱، علی جلیلی شیشوان^۲، رحیم بدری گرگری^۳، پویا حسن پور^۴

چکیده

در تحقیق حاضر به بررسی اثربخشی آموزش کارکردهای اجرایی سرد در چهار عامل: توجه، بازداری، حافظه فعال و انعطاف‌پذیری شناختی بر اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان نخبه ورزشی پرداخته شده است. روش تحقیق نیمه آزمایشی با طرح آزمون پیش‌آزمون و پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری تحقیق دانش‌آموزان پسر نخبه ورزشی کلاس دهم شهر تبریز بودند و از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای ۳۴ نفر (۱۷ نفر در گروه آزمایش و ۱۷ نفر در گروه کنترل) انتخاب شدند و به عنوان نمونه در تحقیق مشارکت کردند. پرسشنامه‌های اهمال‌کاری سواری (۱۳۹۲) برای اندازه‌گیری اهمالکاری قبل و بعد از جلسات آموزشی به وسیله دانش‌آموزان تکمیل گردید. جلسات مداخله‌ای با استفاده از بسته‌ی آموزشی کارکردهای اجرایی سرد آزادفر (۱۳۹۹) در ۱۵ جلسه (۹۰ دقیقه‌ای) برای گروه آزمایش اجرا گردید. تمرکز اصلی آموزش بر فعالیت‌هایی بود که باعث آگاهی، تحریک و تقویت پیوندهای عصب شناختی دانش‌آموزان می‌شد. نتیجه تحلیل کوواریانس تک متغیره نشان داد که آموزش کارکردهای اجرایی بر کاهش اهمالکاری تحصیلی ($P < 0.05$ ، $F = 10.13$) دانش‌آموزان نخبه ورزشی در گروه آزمایش موثر بوده است. نتایج بیانگر اهمیت و تاثیر آموزش کارکردهای اجرایی بر بهبود اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان نخبه ورزشی متوسطه دوم است.

واژگان کلیدی: کارکردهای اجرایی، خودتنظیمی، اهمال‌کاری، پیشرفت تحصیلی

۱. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور تبریز babakbeyglari@gmail.com

۲. دانشکده روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران.

۳. دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تبریز.

۴. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور، تبریز.

اثربخشی درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی بر اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان دختر پایه ششم شهر مرودشت

دلبر بیگی^۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر اثربخشی درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی بر اهمال کاری تحصیلی دانش آموزان بود. روش پژوهش نیمه تجربی، با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه آزمایش و گواه است. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانش آموزان دختر ششم ابتدایی شهر مرودشت بود. حجم نمونه با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای مرحله‌ای انتخاب و در دو گروه آزمایش (۳۰ نفر) و کنترل (۳۰ نفر) جایگزین شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه اهمال کاری تحصیلی سواری بود. داده‌های گردآوری‌شده در دو سطح مورد تجزیه و تحلیل (آمار توصیفی و آمار استنباطی) قرار گرفت. در سطح آمار از میانگین و انحراف معیار و در سطح آمار استنباطی از تحلیل کواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد که درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی بر اهمال کاری تحصیلی و ابعاد آن موثر است.

واژگان کلیدی: درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی، اهمال کاری تحصیلی، دانش آموزان

^۱ . کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مرودشت.

پیش‌بینی کیفیت زندگی کاری براساس خودکارآمدی آموزشی و خوش‌بینی تحصیلی در معلمان مرد مقطع ابتدایی شهر مهاباد

سوران پابرجا، محمدآزاد عبدالله پور^۱

چکیده

این پژوهش با هدف پیش‌بینی کیفیت زندگی کاری براساس خودکارآمدی آموزشی و خوش‌بینی تحصیلی در معلمان مرد مقطع ابتدایی شهر مهاباد انجام شد. روش پژوهش حاضر همبستگی است. جامعه آماری تحقیق از ۲۱۱ نفر از معلمان مرد مدارس ابتدایی شهرستان بود که با استفاده از فرمول کوکران تعداد ۱۳۶ نفر برآورد شده است و از روش روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌بندی شده به منظور انتخاب افراد استفاده شد. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه خوش‌بینی تحصیلی معلمان بیرد و همکاران (۲۰۱۰)، پرسشنامه خودکارآمدی معلمان اسچانن - موران و وولفولک هوی (۲۰۰۱) و پرسشنامه کیفیت زندگی کاری معلمان ایلگان و همکاران (۲۰۱۴) بود. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون استفاده شد. یافته‌های آماری نشانگر آن است که مقدار R^2 (مجدور R) برآورد شده برابر است با ۰/۱۹۲ که نشان دهنده آن است که ۱۹/۲ درصد واریانس تبیین شده کیفیت زندگی کاری از طریق خودکارآمدی آموزشی و خوش‌بینی تحصیلی قابل پیش‌بینی است. نتایج تحقیق نشان داد که رابطه‌ای متوسط بین کیفیت زندگی کاری با خودکارآمدی آموزشی و خوش‌بینی تحصیلی در معلمان مرد مقطع ابتدایی شهر مهاباد وجود دارد. خوش‌بینی تحصیلی دانش و آگاهی درباره‌ی هیجان‌ها و چگونگی تأثیر این دانش و آگاهی بر کیفیت زندگی کاری که معلمان ادراک می‌کنند قابل پیش‌بینی است. از سوی دیگر نگرش مثبت معلمان موجب خوش‌بینی در مورد آینده تحصیلی و شغلی خواهد شد و موجب ارتقای کیفیت زندگی کاری آنها می‌گردد.

واژگان کلیدی: کیفیت زندگی کاری، خودکارآمدی آموزشی، خوش‌بینی تحصیلی.

^۱ . استادیار روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد.

مداخلات مدرسه مبنای کودکان نیازهای ویژه

حمیده پاک مهر؛ فرشته خالقی^۱، حنا پور موسوی^۲

چکیده

آموزش فراگیر رویکردی است که باور دارد وجود "تفاوت" نباید باعث جداکردن کودکان از هم شود. در آموزش فراگیر کودکان با ویژگی‌های مختلف، کنار هم، در یک مدرسه و در یک کلاس آموزش می‌بینند، مثلاً یک کودک سندرم داون، ناشنوا، یا اوتیستیک سر همان کلاسی می‌نشینند که بقیه کودکان می‌نشینند؛ با این تفاوت که مطالب ارائه شده به هر کودک بر اساس نیازهای اوست که توسط کارشناسان آموزش مشخص می‌شود. بسیاری از کشورهای دنیا امروز از این رویکرد در سیستم آموزشی خود بهره می‌برند. به عنوان مثال تمامی مدارس آمریکا از سال ۱۹۷۵ خود را موظف به پذیرفتن تمام کودکان-با وجود هر تفاوتی- و ایجاد شرایط مناسب برای آموزش آن‌ها در کلاس‌های درس کرده‌اند. تجربه جنگ، خشونت، نژادپرستی و نسل‌کشی‌های قرن بیستم به بسیاری از متخصصین و فعالان حقوق بشر آموخت که برای رسیدن به صلح و عدالت، دوستی و پذیرفتن تفاوت‌ها را از کودکی، و از اولین جامعه-یعنی مدرسه- آغاز باید کرد. در سال ۱۹۹۴ در کنفرانس بین‌المللی سازمان ملل متحد در مورد "آموزش کودکان با نیازهای ویژه"، ۹۲ کشور بیانیه‌ای را امضا کردند که در بخشی از آن آمده است: "آموزش برای کودکان با نیازهای ویژه باید درون سیستم آموزش عمومی مهیا شود، این بهترین شیوه برای مبارزه با طرد و تبعیض، و بهترین نقطه برای بنا کردن جامعه‌ای پذیرای تفاوت‌هاست"

واژگان کلیدی: مدرسه، کودکان با نیازهای ویژه، تفاوت، آموزش فراگیر

^۱ . دانش آموخته برنامه ریزی درسی، دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)، مشهد h.pakmehr@imamreza.ac.ir

^۲ . دانشجوی علوم تربیتی دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)، مشهد.

^۳ . دانشجوی علوم تربیتی دانشگاه بین‌المللی امام رضا(ع)، مشهد.

مطالعه پدیدارشناسانه برنامه درسی مهارت‌آموزی دانش‌آموزان با نیازهای ویژه؛ مداخله تربیتی آینده‌نگران

حمیده پاک مهر^۱

چکیده

با عنایت به نقش مهارت‌آموزی در پیشبرد اهداف تربیتی مدرسه، هدف پژوهش حاضر تحلیل ادراک معلمان دانش‌آموزان با نیازهای ویژه در خصوص برنامه درسی مهارت‌آموزی برای گروه کم‌توانان ذهنی به جهت ارائه مداخله تربیتی آینده‌نگرانه بود. این مطالعه با استفاده از رویکرد کیفی و طرح پدیدارشناسانه صورت گرفت. به‌منظور گردآوری داده‌ها از مصاحبه کیفی نیمه ساختاریافته استفاده و با نمونه‌گیری هدفمند، پس از انجام ۹ مصاحبه اشباع داده‌ها حاصل گردید. تحلیل عمیق دیدگاه‌های معلمان، موجب شناسایی و دسته‌بندی ۸ مقوله توان‌بخشی، مهارت‌های زندگی، آموزش مفاهیم منطقی-ریاضی، خودکفایی، ارتقای بهداشت و ایمنی، ایجاد نگرش مثبت نسبت به خود و محیط پیرامون، تربیت جنسی و رشد هیجانی-اجتماعی به‌عنوان نیازهای دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی در برنامه درسی مهارت‌آموزی و ۳۳ زیر مقوله تقویت مهارت‌های شنیداری، تقویت مهارت‌های گفتاری، تقویت زبان‌آموزی، تقویت مهارت‌های حرکتی ریز و درشت، مسئولیت‌پذیری، قدرت تفکر، مهارت‌های تعاملی و ارتباطی، قدرت نه گفتن، شکل‌گیری مفاهیم منطقی-ریاضی، مفاهیم مرتبط با خرید کردن، استقلال در خوردن، استقلال در پوشیدن، استقلال در راه رفتن، استقلال در جابه‌جا شدن (نقل و انتقال)، استقلال در نظافت شخصی، تهیه غذای ساده، رعایت بهداشت شخصی، رعایت نکات ایمنی، عزت نفس، خوش‌بینی، امید به آینده، ایجاد انگیزه، شناخت جنسیت خود، شناخت جنسیت اطرافیان، مراقبت از خود در برابر آزارهای جنسی، رعایت نوبت، رعایت قوانین و مقررات کلاسی و مدرسه، برقراری ارتباط با همکلاسی‌ها، بازی کردن با دوستان و همکلاسی‌های خود، ابزار احساسات، بیان نیازها و خواسته‌های خود، یادگرفتن اسامی و انتقال پیام گردید. رهیافت‌ها و پیشنهادها برگرفته از این مطالعه بر ضرورت توجه به نظرات معلمان به‌منظور غنی‌سازی برنامه درسی مهارت‌آموزی دانش‌آموزان کم‌توان ذهنی در راستای توجه به مداخلات تربیتی صحنه‌گذارده است.

واژگان کلیدی: مداخله تربیتی، برنامه درسی، مهارت‌آموزی، دانش‌آموزان با نیازهای ویژه، کم‌توان ذهنی.

^۱ . دانش‌آموخته برنامه ریزی درسی، دانشگاه بین‌المللی امام رضا (ع)، مشهد h.pakmehr@imamreza.ac.ir

توسعه حرفه ای شغل معلمان با رویکرد کنش پژوهی

فاطمه پرهیز؛ عادل سلیمانی^۲

چکیده

هدف این پژوهش تعیین تاثیر سامانه مدیریت دانش بر توسعه حرفه ای معلمان بود. اقدام پژوهی فرایندی است که در آن معلمان پس از مواجهه با مشکل و جمع آوری اطلاعات در این زمینه، و با منابع گوناگون و ابداع راه حل‌های مختلف، در صدد حل آن بر می‌آیند و مناسب‌ترین راه را انتخاب می‌کنند. این پژوهش از نوع کیفی (تنظیم فرضیه، ارائه نظریه و...) می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش، شامل ۳۲ نفر از دانش‌آموزان و معلم راهنما می‌باشد و جهت تجزیه و تحلیل مشاهدات از روش‌های توصیفی، استنباطی و کدگذاری استفاده شده است. در این پژوهش به بیان اقدامات عملی در ارتباط با کنش پژوهی در فعالیت‌های قبل از تدریس، حین تدریس و بعد از تدریس پرداخته شده است. همچنین در قالب ۱۱۴ کد باز و ۸ کد محوری می‌باشد و همچنین به موقعیت‌های فیزیکی، عاطفی، شرایط برگزاری کلاس‌های برخط و مجازی و... اشاره شده است. ایده‌ها و فلسفه‌های معلمی که در این پژوهش به کار رفته است و اگر از آن‌ها استفاده شود می‌تواند دانشجو معلم را به حد بالایی برساند. همچنین رعایت برخی اصول باعث می‌شود تا مهارت‌های لازم حاصل گردد و با تمرکز بر این مهارت‌ها و راهنمایان اثر بخشی در کلاس درس افزایش پیدا کرده و به نحوی که در پایان جلسات تدریس از دیدگاه دانش‌آموزان و حتی در مکالمات روزمره تغییرات مثبتی ایجاد شده بود. نتایج پژوهش نشان داد که سامانه مدیریتی دانش به طور کلی باعث توسعه حرفه ای شامل (طراحی آموزشی، اجرای تدریس، ارزیابی، تحقیق یادگیری و تاثیر کنش پژوهی بر رشد و بالندگی معلمان) تاثیر مثبت داشته است. یکی از عوامل تاثیر گذار در موفقیت تحصیلی دانش‌آموزان اهداف پیشرفت است. در همین راستا این مقاله به روش تحلیلی به کنش پژوهی به عنوان راهی برای توسعه حرفه ای معلمان پرداخته ایم و پس از بررسی و اهمیت آن به شیوه انجام و راهبردهای عملی اجرای آن، اشاره کرده ایم.

واژگان کلیدی: توسعه حرفه ای معلم، مدیریت دانش، اثر بخشی کلاس، کنش پژوهی

^۱ . دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی پردیس شهید صدوقی کرمانشاه، دانشگاه فرهنگیان

<mailto:fparhiz@gmail.com>

^۲ . مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه.

اثربخشی آموزش تربیت جنسی کودکان به والدین بر تغییر دانش، نگرش و عملکرد آنها در تربیت جنسی کودکان پیش دبستانی (شهر زیرآب)

ریحانه پرویزی^۱، منصوره کریم‌زاده^۲، سیامک طهماسبی^۳

چکیده

پژوهش حاضر، اثربخشی آموزش تربیت جنسی کودکان به والدین بر تغییر دانش، نگرش و عملکرد آنها در تربیت جنسی کودکان پیش دبستانی (شهر زیرآب) را مورد بررسی قرار می‌دهد. پژوهش حاضر از نظر هدف در گروه پژوهش‌های کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها، آزمایشی از نوع پیش‌آزمون، پس‌آزمون، پیگیری (اندازه‌گیری مکرر) با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش مشتمل بر کلیه مادران کودکان پیش دبستانی شهر زیرآب بود. روش نمونه‌گیری این پژوهش به صورت نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ساده انجام گردید. اندازه نمونه، حداقل ۲۱ نمونه در هر گروه تعیین شد. (با توجه به فرمول کوکران، والدین به دو گروه بهره‌مند و فاقد بهره تقسیم شدند و در نهایت ۲ گروه ۲۱ نفره تشکیل شد). سپس بعد از انتخاب نمونه، پرسشنامه تربیت جنسی (صالحی، ۱۳۹۸) توسط والدین کودکان تکمیل گردید. آزمون تی مستقل جهت مقایسه دو گروه والدین بهره‌مند و فاقد بهره از دوره آموزش تربیت جنسی مورد استفاده قرار گرفت. واریانس‌های خطای هیچ یک از مؤلفه‌های تربیت جنسی شامل دانش، نگرش و عملکرد در دو گروه والدین بهره‌مند از آموزش و فاقد بهره از آموزش، در سطح $0/05$ معنادار نیست همچنین اثر اجرای متغیر مستقل بر مؤلفه‌های دانش، نگرش و عملکرد در سطح $0/01$ معنادار است. نتایج این مطالعه نشان دادند که آموزش و توانمندسازی والدین در تربیت جنسی کودکان موجب بهبود دانش، نگرش و عملکرد آنها می‌شود.

واژگان کلیدی: تربیت جنسی، والدین، دانش، نگرش، عملکرد و پیش دبستان.

^۱ . کارشناس ارشد علوم تربیتی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۲ . دکتری روانشناسی تربیتی، دانشیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

Mkarimz2000@gmail.com

^۳ . دکتری روانشناسی بالینی، استادیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

بررسی ارتباط بین کمال‌گرایی با ترس از موفقیت در بین دانش‌آموزان دختر تیزهوش با توجه به نقش واسطه‌ای اهمال‌کاری تحصیلی

معصومه پریور^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف نقش واسطه‌ای اهمال‌کاری تحصیلی در رابطه بین کمال‌گرایی با ترس از موفقیت در بین دانش‌آموزان تیزهوش دختر انجام شد. در پژوهش همبستگی حاضر تعداد ۲۱۰ دانش‌آموز تیزهوش به فهرست شناختارهای کمال‌گرایی، ترس از موفقیت و اهمال‌کاری تحصیلی پاسخ دادند. طرح پژوهش حاضر از نوع توصیفی بوده و جامعه آماری شامل دانش‌آموزان دختر مدارس تیزهوشان شهر تبریز در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می‌باشد که از بین آنها ۲۱۰ دانش‌آموز به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای انتخاب و به صورت داوطلبانه با تکمیل مقیاس تعلل‌ورزی تحصیلی (سولومون و راث بلوم، ۱۹۸۴) پرسشنامه ابعاد کمال‌گرایی (هویت و فلت، ۱۹۹۱) پرسشنامه زوکرمن و آلسون (۱۹۷۶) برای سنجش ترس از موفقیت در این پژوهش شرکت کردند. داده‌های استخراج شده با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون هم‌زمان مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که بین کمال‌گرایی و ترس از موفقیت رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. همچنین بین کمال‌گرایی و اهمال‌کاری تحصیلی رابطه مثبت و معنادار و بین ترس از موفقیت و اهمال‌کاری تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: کمال‌گرایی، ترس از موفقیت، اهمال‌کاری تحصیلی، تیزهوش

^۱ . دکتري روانشناسي تربيتي، دانشگاه آزاداسلامي، آموزش و پرورش، تبريز Parivar90@yahoo.com

رابطه اضطراب کرونا و دشواری تنظیم هیجان والدین با اختلال نافرمانی مقابله‌ای در کودکان

ریحانه پناهی فر؛ زهره رافضی^۲

چکیده

پدیده جهانی پاندمی کرونا با ایجاد اضطراب و مشکلات هیجانی، اثرات منفی بسیاری بر روابط والدین و فرزندان گذاشته است. با توجه به اهمیت این موضوع، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه اضطراب کرونا و دشواری تنظیم هیجان والدین با اختلال نافرمانی مقابله‌ای کودکان انجام شد. روش این پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل کلیه والدینی بود که به علت مشکلات رفتاری کودکان خود به برخی مراکز مشاوره شهر تهران در سال ۱۴۰۰ مراجعه کرده بودند، که از میان آنها ۶۱ نفر با روش نمونه‌گیری هدفمند به عنوان نمونه انتخاب شدند. سپس داده‌های پژوهش با استفاده از پرسشنامه‌های اینترنتی شامل ۳ پرسشنامه اضطراب کرونا (علیپور و همکاران، ۱۳۹۸)، دشواری تنظیم هیجان والدین (گرتز و رومر، ۲۰۰۴) و پرسشنامه علائم مرضی کودکان (CSI-4)، جمع‌آوری و با استفاده از روش همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های حاصل نشان داد که بین اضطراب کرونا ($p < 0/05$) و دشواری تنظیم هیجان والدین ($p < 0/05$) با اختلال نافرمانی مقابله‌ای کودک به ترتیب (۰/۴۶۹) و (۰/۳۸۴) رابطه مثبت و معنادار دارد. نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون همزمان نشان داد اضطراب کرونا ($\beta = 0/116$) و سطح معناداری ۹۵ درصد) و دشواری تنظیم هیجان والدین ($\beta = 0/048$) و سطح معناداری ۹۵ درصد)، معنی‌دار بوده و اختلال نافرمانی مقابله‌ای در کودکان را پیش‌بینی می‌کنند. با توجه به یافته‌های این پژوهش نتایج نشان داد که اضطراب کرونا و دشواری تنظیم هیجان والدین با میزان اختلال نافرمانی مقابله‌ای کودکان دارای رابطه مثبت معنادار می‌باشد بنابراین توجه به حالات روانشناختی والدین برای رفع مشکلات روانشناختی کودکان ضروری است.

واژگان کلیدی: اضطراب کرونا، دشواری تنظیم هیجان، اختلال نافرمانی مقابله‌ای کودکان

^۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه علامه طباطبائی R.panahifar1400@yahoo.com

^۲. استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

چگونه توانستیم با کنش پژوهی توسعه حرفه ای خود را ارتقا ببخشیم

سحر پورحسن^۱، عادل سلیمانی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی میزان تاثیر کنش پژوهی بر ارتقای سطح مهارت های دانشجو معلمی نوشته شده است. این پژوهش از نوع کیفی و با رویکرد کنش پژوهی انجام شده است. داده ها در این پژوهش با استفاده از ابزارهای گوناگونی از جمله: مشاهده، مصاحبه، تامل انتقادی گرد آوری شده است. نویسندگان در این پژوهش با نوشتن بخش بیانیه من قابلیت ها و ویژگی و خصوصیات خود را شرح داده و خود را ارزیابی کرده است. در بخش بعد به بررسی وضعیت های مختلف مدرسه و کلاس که عبارت است از موقعیت فیزیکی مدرسه، موقعیت عاطفی، موقعیت مجازی و موقعیت سازمانی پرداخته شده است و بر روی هر کدام تامل صورت گرفته است. سپس نقشه ذهنی و یک طرح درس پنج مرحله ای برای تدریس انجام شده است. بعد از اجرای تدریس در کلاس پایه اول، تدریس مورد نقد و بررسی افراد متخصص در این زمینه قرار گرفته و نقد هایی بر تدریس وارد شده است. در مرحله بعد نویسندگان این نقد ها و نظرات را به سه روش باز، محوری و گزینشی کدگذاری کرده و در جدول مربوطه قرار داده است. در مجموع ۱۰۱ کد باز، ۱۱ کد محوری و ۳ کد گزینشی به دست آمده است. در نتیجه این پژوهش به سه مهارت قبل و حین و بعد از تدریس دست یافتیم که دانشجو معلمان باید برای رسیدن به سطح عالی در تدریس و معلم بودن این سه مهارت را مورد توجه قرار داده و به کار بگیرند.

واژگان کلیدی: تدریس، کنش پژوهش، کلاس، دانش آموزان، معلم.

^۱ دانشجو کارشناسی رشته آموزش ابتدایی، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه، دانشگاه فرهنگیان.

<mailto:Pwrhsnsnr@gmail.com>

^۲ مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه.

اثربخشی الگوی عصب روان‌شناختی خلاق سازی ذهن بر بهبود کارکردهای ادراکی-حرکتی، بینایی-فضایی و حافظه دانش‌آموزان حساب نارسا پایه اول تا پنجم دوره ابتدایی

غزل سادات پورنسایی^۱

چکیده

پژوهش حاضر به منظور ارزیابی اثربخشی الگوی عصب روان‌شناختی خلاق سازی ذهن بر بهبود کارکردهای ادراکی-حرکتی، بینایی-فضایی و حافظه در کودکان دارای اختلال یادگیری حساب نارسا بود. طرح پژوهش، نیمه آزمایشی همراه با گروه کنترل بود. جامعه آماری، شامل ۲۰۴ نفر از کودکان پایه اول تا پنجم دارای اختلال یادگیری حساب نارسا بود که در سال تحصیلی ۹۷-۹۸ در شهرستان بندرانزلی مشغول به تحصیل بودند. ابتدا تعداد ۳۰ نفر از دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری حساب نارسا (که با استفاده از تست وکسلر و ریاضیات کی مت تشخیص داده شدند) به روش نمونه‌گیری در دسترس و بر اساس ملاک‌های ورود، انتخاب و در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند، سپس پرسشنامه‌های ادراکی-حرکتی کراتی، آزمون دیداری-فضایی بلوک‌های کرسی و آزمون حافظه‌ی آلووی بر روی هر دو گروه اجرا شد. پس از آن، الگوی عصب روان‌شناسی خلاق سازی ذهن، بر روی گروه آزمایش طی ۱۲ جلسه‌ی دو ساعته اجرا شد و گروه کنترل آموزشی دریافت نکرد. داده‌ها با استفاده از آزمون کوواریانس تجزیه و تحلیل شدند. میانگین گروه‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس نشان داد نمره‌ی کارکرد ادراکی-حرکتی، کارکرد بینایی-فضایی و کارکرد حافظه گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل به صورت معنی‌داری افزایش یافته است. نتایج پژوهش نشان می‌دهد، الگوی عصب روان‌شناختی خلاق سازی ذهن در بهبود کارکردهای دیداری-حرکتی، بینایی-فضایی و حافظه‌ی کودکان حساب نارسا موثر است.

واژگان کلیدی: الگوی عصب روان‌شناختی، خلاق سازی ذهن، دیداری-حرکتی، بینایی-فضایی، حافظه، حساب نارسا.

^۱ . دانشجوی پسا دکتراى روانشناسى تربيتى، دانشگاه آزاد اسلامى واحد اردبيل Ghazal.pournesaei@gmail.com

رابطه خودپنداره تحصیلی و امیدواری تحصیلی با دلدزدگی تحصیلی دانش آموزان دختر متوسطه اول

نرگس پورطالب! فاطمه سربازی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه خودپنداره تحصیلی و امیدواری تحصیلی با دلدزدگی تحصیلی دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه انجام گرفت. طرح پژوهش از نوع پژوهش های توصیفی - همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانش آموزان دختر دوره اول متوسطه شهر تبریز تشکیل می دادند و نمونه پژوهش شامل ۱۵۶ نفر از دانش آموزان بودند که به وسیله ی نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. جهت جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه لیو و وانگ (۲۰۰۵)، آزمون امیدواری اشناپدر (۲۰۰۰) و آزمون دلدزدگی پکران (۲۰۱۰) استفاده شد. برای تحلیل داده ها، آزمون معنی داری ضریب همبستگی و تحلیل رگرسیون گام به گام مورد استفاده قرار گرفتند. نتایج نشان داد که هر دو متغیر خودپنداره تحصیلی و امیدواری تحصیلی به طور منفی و معنادار دلدزدگی تحصیلی را پیشبینی می کنند. به بیان دیگر، هرچه امیدواری و خودپنداره تحصیلی دانش آموزان بیشتر باشد، دلدزدگی کمتری نسبت به تحصیل از خود نشان می دهند. بنابراین، نتایج و یافته های این پژوهش نشان می دهد که امیدواری و نگرش مثبت دانش آموزان نسبت به توانمندی و مهارت های تحصیلی خود، تاثیر بسزایی در کاهش دلدزدگی تحصیلی آنها دارد.

واژگان کلیدی: خودپنداره تحصیلی، امیدواری تحصیلی، دلدزدگی تحصیلی.

^۱ . دکتری تخصصی روانشناسی تربیتی، عضو هیئت علمی مدعو دانشگاه رشديه تبريز.

^۲ . دانش آموخته روانشناسی عمومی دانشگاه اسوه معاصر تبريز.

اثربخشی چهار هفته آموزش تغذیه به والدین بر عادات غذایی نامناسب و رفتار تغذیه‌ای دانش‌آموزان

مریم تاجیک قلعه؛ علی اصغر رضایی^۲

چکیده

در شرایط امروز جامعه، شاهد ترویج تغذیه‌ی ناصحیح ناسالم مانند فست فودها، مصرف غذاهای سرخ‌کردنی و چرب، در خانواده‌ها هستیم. از دیدگاه متخصصان، میل بالای کودکان نسبت به فست فودهای خیابانی به عنوان یکی از آفات سلامتی شناخته می‌شود، و این مسئله چالش بزرگی برای مادرانی بوده است که اغلب تسلیم خواسته‌ی فرزندان خود شده و یا به دلیل مشغله‌ی کاری (اشتغال پدر و مادر)، فرصت و شرایط توجه به تغذیه‌ی سالم در خانواده‌ها مورد غفلت قرار می‌گیرد. نظر به اهمیت این مقوله، پژوهش حاضر در پی پاسخ‌یابی به این مسأله بود که آیا ارائه‌ی آموزش تغذیه به مادران بر تغییر عادات غذایی نامناسب و رفتار تغذیه‌ی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی تأثیرگذار است؟ یا خیر؟ در این مطالعه شبه تجربی، جامعه‌ی آماری پژوهش را مادران دارای فرزند دانش‌آموز مقطع ابتدایی تشکیل داده، که به صورت نمونه‌گیری دردسترس، ۱۵ نفر از مادران وارد مطالعه گردیدند، ابزار اندازه‌گیری تحقیق، فرم محقق ساخته متشکل از سؤالاتی در خصوص نحوه‌ی تغذیه و عادات غذایی دانش‌آموزان و پرسشنامه سواد تغذیه‌ای بود. برنامه‌ی آموزش تغذیه به صورت آنلاین به مدت دو ساعت در هفته در یک دوره‌ی چهار هفته‌ای متوالی ارائه شد. تجزیه و تحلیل اطلاعات با استفاده از آزمون‌های تحلیل واریانس و آزمون t مستقل صورت گرفت. نتایج مطالعه نشان داد پس از ارائه‌ی آموزش‌ها، تغییر رفتار بالقوه در الگوی تغذیه‌ای دانش‌آموزان ایجاد شد، همچنین نگرش و سواد تغذیه‌ای والدین قبل و پس از ارائه‌ی آموزش‌ها، دارای تفاوت معنادار بود. با توجه به اهمیت رفتارهای تغذیه‌ای بر سلامت جسمی و عملکردهای مختلف (فعالیت جسمی، فکری و مقاومت بدنی) دانش‌آموزان لازم است که مداخلات و آموزش‌های تغذیه سالم، به صورت ویژه در مدارس و بالاخص از طریق همکاری والدین با مراقبین سلامت مدارس، جزو برنامه‌های اولویت‌دار در مدارس قرار گیرد.

واژگان کلیدی: آموزش تغذیه، والدین، عادات غذایی، رفتار تغذیه‌ای، فست فود، دانش‌آموزان

۱. کارشناسی ارشد علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات maryamtajik_sw@hotmail.com

۲. دکتری حرفه‌ای پزشکی، مرکز روان‌شناسی و امور مشاوره‌ای دی، تهران.

تأثیر بازی‌وار سازی (Gamification) بر رفتار تعاملی و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی

مریم تاجیک قلعه؛ علی اصغر رضایی^۲

چکیده

بازی‌وار سازی و نقش آن در فعالیت‌های تحصیلی دانش‌آموزان، یکی از موضوعاتی است که به تازگی در حوزه‌ی آموزشی مورد توجه محققان و برنامه‌ریزان آموزشی قرار گرفته است. نظر به اهمیت این مقوله، پژوهش حاضر با هدف ارزیابی تأثیر بازی‌وار سازی بر رفتار تعاملی و انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر تهران در سال ۱۴۰۱ انجام گرفت. پژوهش حاضر با روش شبه‌تجربی (نیمه‌آزمایشی) و طرح تحقیق پیش‌آزمون _ پس‌آزمون با گروه گواه انتخاب گردید. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر پایه ششم منطقه ۱۳ شهر تهران که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند، که تعداد ۴۰ نفر از آن‌ها بعنوان نمونه در دسترس انتخاب و به روش تصادفی در دو گروه ۲۰ نفری تقسیم شدند، دانش‌آموزان گروه آزمایش به مدت ۱۰ جلسه تحت آموزش مبتنی بر بازی‌وار سازی قرار گرفته، و گروه کنترل تنها به شیوه‌ی آموزش یه شکل مرسوم قرار داشتند. ابزار اندازه‌گیری شامل پرسشنامه سبک تعامل معلم با دانش‌آموز لارداسمی و کنی (QTI) و مقیاس استاندارد انگیزش تحصیلی هارتر بود و جهت تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل واریانس و تحلیل کواریانس چند متغیره (مانکوا) استفاده شد. نتایج پژوهش بیانگر اینست که بین میانگین نمرات دانش‌آموزان در گروه‌های آزمایش و کنترل، تفاوت معنی‌داری وجود دارد، این بدان معناست که در اثر آموزش بازی‌وار سازی، مولفه‌های (برنامه‌ریزی، مدیریت زمان، شیوه‌ی صحیح مطالعه و تمرین دروس، ...)، همچنین آموزش ارائه شده، موجب ارتقای رفتارهای کمک‌کننده و دوستانه، کاهش نارضایتی از جو کلاس، بهبود سبک تعامل‌ها با دانش‌آموزان از طریق اثربخشی بر رهبری شد. با توجه به اثربخشی و تأثیر مثبت بازی‌وار سازی در فرآیند تحصیلی، استفاده از آموزش مهارت‌های مذکور بر انگیزش تحصیلی و بهبود تعاملات معلم- دانش‌آموز و ایجاد فضای مفرح‌تر در کلاس توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: بازی‌وار سازی، رفتار تعاملی، انگیزش تحصیلی، یادگیری، دانش‌آموزان، مقطع ابتدایی

^۱ کارشناسی ارشد علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات maryamtajik_sw@hotmail.com

^۲ دکتری حرفه‌ای پزشکی، مرکز روان‌شناسی و امور مشاوره‌ای دی، تهران

بهبود سازگاری اجتماعی و کاهش فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری از راه آموزش بازآموزی اسنادی، تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی - اجتماعی

زهرا ترازوی^۱، ملوک خادمی اشکذری^۲، مهناز اخوان تفتی^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی مداخله بازآموزی اسنادی، تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی - اجتماعی بر بهبود سازگاری اجتماعی و کاهش فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان با ناتوانی یادگیری ابتدایی شهر تهران انجام شد. این مطالعه از نوع نیمه آزمایشی همراه با مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و دوره پیگیری بود. ۴۰ دانش‌آموز با ناتوانی یادگیری ۸ تا ۱۲ ساله به روش تصادفی ساده انتخاب شدند و به صورت تصادفی در سه گروه آزمایش و یک گروه شاهد قرار گرفتند. آموزش‌های بازآموزی اسنادی، تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی - اجتماعی طی ۸ جلسه یک ساعته، به سه گروه آزمایش ارائه گردید. از پرسشنامه فرسودگی تحصیلی برسو و همکاران (۱۹۹۷) و سازگاری اجتماعی سینها و سینگ (۱۹۹۳) در مرحله پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری استفاده شد. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل کوواریانس تک‌متغیری و چندمتغیری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. آموزش‌های بازآموزی اسنادی، تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی - اجتماعی، باعث افزایش معنادار سازگاری اجتماعی و کاهش معنی‌دار فرسودگی تحصیلی گردید، با این تفاوت که برنامه آموزشی بازآموزی اسنادی در کاهش فرسودگی تحصیلی موفق‌تر از برنامه‌های آموزشی تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی - اجتماعی بود. علاوه بر این، برنامه‌های آموزشی تنظیم هیجانی و حل مسئله شناختی - اجتماعی با میزان تأثیر یکسان از برنامه بازآموزی اسنادی در افزایش میزان سازگاری اجتماعی، موثرتر است. استفاده از نتایج پژوهش در طراحی برنامه‌های آموزشی پیشگیرانه و بهبود دستاوردهای آموزشی مؤثر می‌باشد.

واژگان کلیدی: ناتوانی یادگیری، بازآموزی اسنادی، تنظیم هیجانی، حل مسئله‌ی شناختی - اجتماعی، سازگاری اجتماعی، فرسودگی تحصیلی

^۱ دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه الزهرا (س) taraziza88@gmail.com

^۲ دانشیار روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا (س).

^۳ استاد روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا (س).

اثربخشی مداخله شناختی رفتاری بر کاهش رفتارهای مشکل آفرین دانش آموزان

علی تقوایی نیا؛ هادی رستمی زاد^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی مداخله شناختی رفتاری بر کاهش رفتارهای مشکل آفرین دانش آموزان انجام شد. روش پژوهش حاضر از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری پژوهش، کلیه دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه شهر یاسوج در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود، که در مجموع تعداد ۳۲ دانش‌آموز با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای به‌عنوان نمونه انتخاب و به روش تصادفی در دو گروه ۱۶ نفری آزمایش و کنترل جایگزین شدند. گروه آزمایش تحت ۱۰ جلسه آموزش شناختی رفتاری قرار گرفت؛ درحالی‌که گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکرد. برای اندازه‌گیری متغیرها، در هر دو گروه پرسشنامه رفتارهای مشکل آفرین آخن باخ (۱۹۹۸) اجرا شد و داده‌های به‌دست‌آمده از اجرای پیش‌آزمون و پس‌آزمون، با استفاده از روش تحلیل کوواریانس تک متغیره و چند متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که آموزش شناختی-رفتاری باعث کاهش رفتارهای مشکل آفرین دانش‌آموزان گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل در پس‌آزمون شده است ($P < 0/0001$). بر این اساس، آموزش شناختی رفتاری می‌تواند برای کاهش رفتارهای مشکل آفرین دانش‌آموزان در مدارس و مراکز آموزشی مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: مداخله شناختی رفتاری، رفتارهای مشکل آفرین

^۱. دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه یاسوج

^۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه یاسوج

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر میزان عزت نفس و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه

ریحانه تیغ بند جنگلی^۱، بتول ابراهیمی راویز^۲

چکیده

در دوره نوجوانی تغییرات زیادی در رفتار و زندگی نوجوانان رخ می‌دهد که می‌توان مهم‌ترین آن را عزت نفس دانست و میل نوجوان به انجام رفتارهای پرخطر لذا این پژوهش با هدف تعیین تاثیر اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر میزان عزت نفس و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با گروه کنترل و آزمایش بوده است. جامعه آماری را تمام دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه شهرستان یزد تشکیل می‌دادند. روش نمونه‌گیری به روش تصادفی خوشه‌ای انجام شد. داده‌ها به وسیله پرسشنامه‌های عزت نفس روزنبرگ (۱۹۶۵) و پرسشنامه‌ی مرکز پیشگیری از رفتارهای پرخطر محمدخانی (۱۳۹۵) تکمیل شد و گروه آزمایش در ده جلسه درمانی ۴۵ دقیقه‌ای آموزش داده شدند. داده‌ها با روش آماری تحلیل کوواریانس مورد بررسی قرار گرفتند که نتایج نشان داد آموزش مهارت‌های زندگی بر میزان عزت نفس و رفتارهای پرخطر دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه تاثیر دارد. که می‌توان از آموزش مهارت‌های زندگی به جهت بهبود عزت نفس و کاهش رفتارهای پرخطر توسط دانش‌آموزان استفاده نمود و کیفیت زندگی در دوران نوجوانی را بالا برد.

واژگان کلیدی: دانش‌آموزان، رفتارهای پرخطر، عزت نفس، مهارت‌های زندگی.

^۱ . کارشناسی ارشد، دانشگاه آزاد واحد انار، Reyhane.tighband7@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد سیرجان

پیش‌بینی اختلال سلوک بر اساس ویژگی‌های شخصیتی در پسران نوجوان

فاطمه نارالهی^۱، فاطمه جهان‌شاه^۲، مهری مهرمنش^۳

چکیده

نوجوانی به عنوان دوره تحولی بین کودکی و بزرگسالی قلمداد می‌شود و با تغییرات عمده جسمانی، روان‌شناختی و اجتماعی که نیاز به انطباق دارند، مشخص می‌شود. در طی چند دهه اخیر، توجه بر مشکلات رفتاری نوجوانان متمرکز شد. مشکلات رفتاری در مدارس و خانواده‌ها تبدیل به معضلی شده که بایستی خدمات درمانی برای آن مهیا شود. هدف از پژوهش حاضر پیش‌بینی اختلال سلوک بر اساس ویژگی‌های شخصیتی در نوجوانا پسر می‌باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش‌آموزان پسر متوسطه اول منطقه ۱۸ شهر تهران در نیمه اول سال ۱۳۹۹ بود. پرسشنامه اختلال سلوک بین دانش‌آموزان از طریق پیام‌رسان‌های شبکه‌های اجتماعی توزیع شد. پس از تکمیل پرسشنامه‌ها دانش‌آموزان دارای اختلال سلوک شناسایی شدند. از بین آنان تعداد ۵۰ نفر جهت شرکت در پژوهش دعوت شدند و پرسشنامه ویژگی‌های شخصیت را تکمیل نمودند. داده‌ها پس از جمع‌آوری با استفاده از نرم‌افزار اسپ‌اس‌اس و روش تحلیل همبستگی پیرسون تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد روان‌رنجور خوبی قادر است اختلال سلوک را پیش‌بینی کند. همبستگی بین روان‌رنجور خوبی و اختلال سلوک مثبت و معنادار بود. همچنین بین برون‌گرایی و وظیفه‌شناسی با اختلال سلوک همبستگی معکوس و معنا دار وجود دارد. شواهد پژوهش ارتباط معناداری را بین توافق‌پذیری و تجربه‌گرایی با اختلال سلوک تایید نکرد.

واژگان کلیدی: اختلال سلوک، ویژگی‌های شخصیت، نوجوانان.

^۱ . کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی sarallahi@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، مرکز یاسوج

^۳ . کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه تهران

بررسی اثربخشی آموزش کارکردهای اجرایی در کاهش نشانه‌های کودکان مبتلا به اختلال نافرمانی مقابله‌ای

لادن جاویدان؛ سیدحسین سیادتیان^۲

چکیده

مهارت کارکردهای اجرایی گرچه در وهله اول به منظور ارتقاء توانایی تحصیلی ارائه گردید اما در ادامه اثربخشی خود را در کاهش علائم مشکلات رفتاری همچون اختلال نافرمانی مقابله‌ای را نشان داد. از این رو هدف از پژوهش حاضر بررسی اثر بخشی آموزش کارکردهای اجرایی در کاهش نشانه‌های کودکان مبتلا به اختلال نافرمانی مقابله‌ای بود. پژوهش از نوع شبه‌آزمایشی با پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان مدارس ابتدایی منطقه ۳ آموزش و پرورش شهر تهران و نمونه‌ی آماری با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شد که از این بین تعداد ۴۰ کودک به طور تصادفی انتخاب و در دو گروه کنترل و آزمایش (هر کدام ۲۰ نفر) جای گرفتند. ابزارهای مورد استفاده در پژوهش شامل مقیاس درجه بندی اختلال نافرمانی مقابله‌ای هومرسن، موری، اوهان و جانسون (۲۰۰۶) و مصاحبه بالینی ساختار یافته بود. برای گروه آزمایش ۸ جلسه آموزشی برگزار شد و برای گروه کنترل آموزشی ارائه نشد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل آماری توصیفی و استنباطی (تحلیل کوواریانس) استفاده شد. نتایج بدست آمده نشان از آن داشت تفاوت معناداری در بین میانگین دو گروه کنترل و آزمایش وجود دارد. با توجه به نتایج بدست آمده می‌توان از آموزش کارکردهای اجرایی در جهت کاهش علائم اختلال نافرمانی مقابله‌ای استفاده نمود. علاوه بر درمانگران در مراکز درمانی نیز می‌توانند از این الگوی آموزشی بهره‌مند شوند.

واژگان کلیدی: کارکردهای اجرایی، کودکان، اختلال نافرمانی مقابله‌ای.

^۱ . کارشناس روانشناسی عمومی، دانشگاه علامه فیض کاشانی، کاشان Ladanjavidan76@gmail.com

^۲ . دانشجوی دکتری روانشناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشگاه اصفهان.

بررسی کاربست شبکه‌های اجتماعی در آموزش با تکیه بر مدل SWOT

فاطمه جعفرپور^۱

چکیده

هم‌اکنون میلیاردها نفر در سرتاسر جهان در شبکه‌های اجتماعی عضو بوده و در آن فعالیت می‌کنند. شبکه‌های اجتماعی، فضاهایی مجازی را در اختیار کاربران قرار می‌دهند که در آن می‌توانند افراد دیگری با علایق مشابه را برای برقراری ارتباط و به اشتراک‌گذاری فعالیت‌های اجتماعی خود بیابند. یکی از مخاطبان روبه‌رشد این شبکه‌های اجتماعی، دانش‌آموزان و دانشجویان هستند که حضور فعال آن‌ها در این شبکه‌ها، توجه پژوهشگران را به موضوع استفاده از این پتانسیل برای مقاصد آموزشی جلب نموده است. در اولین گام برای کاربست شبکه‌های اجتماعی در آموزش و برای این‌که این شبکه‌های اجتماعی به منزله یک رسانه و ابزار و نه هدف، در مسیر فرآیند یاددهی-یادگیری مورد استفاده قرار گیرند، به یک پشتوانه نظری و فلسفی متقن نیاز است که در مقاله حاضر از نظریه ارتباط‌گرایی زیمنس برای این منظور بهره‌برده شده است. همچنین در این مقاله تلاش شده است تا با تکیه بر مدل SWOT، درک صحیحی از نقاط قوت و ضعف و نیز فرصت‌ها و تهدیدهای این موضوع به دست داده شود تا بتوان به صورتی واقع‌بینانه، نهایت بهره‌برداری را از مزایای شبکه‌های اجتماعی در فرآیند یاددهی-یادگیری انجام داده و از آسیب‌های آن نیز تا حد امکان اجتناب نمود.

واژگان کلیدی: شبکه‌های اجتماعی، آموزش، فرآیند یاددهی-یادگیری، مدل SWOT،

تهدید، فرصت، اخلاق

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی fateme.jafarpour@yahoo.com

چرخ تغییر رفتار: چارچوبی نظام‌مند در توسعه مداخلات مبتنی بر تغییر رفتار

فاطمه جعفرپور^۱، سارینا زاهدی^۲

چکیده

در مداخلات مبتنی بر تغییر رفتار، اگر ماهیت رفتار هدف به درستی درک شده و مداخله، با استفاده از چارچوبی نظام‌مند مبتنی بر نظریه و شواهد توسعه داده شود، احتمال پذیرش مداخله توسط جامعه هدف، اجرای موفق و اثرگذار و نیز تداوم آن افزایش می‌یابد. چرخ تغییر رفتار و مدل رفتاری COM-B مرتبط با آن، که ترکیبی از ۱۹ ساختار قبلی برای تغییر رفتار می‌باشد، چارچوبی نظام‌مند و مبتنی بر نظریه و شواهد است که می‌تواند برای توسعه مداخلات مبتنی بر تغییر رفتار مورد استفاده قرار گیرد. براساس این مدل سه لایه‌ای، توابع مداخله و سیاست‌های اجرایی متناسب در تعامل با یکدیگر، تغییر در رفتار را ایجاد می‌کنند. به کمک چرخ تغییر رفتار در طی فرآیندی که دارای سه مرحله و هشت گام است، می‌توان بر مبنای تشخیص رفتار هدف و درک نظری حاصل شده در مورد آن، توابع مداخله موثر و سیاست‌های اجرایی کارآمدی را برای تغییر در آن رفتار شناسایی نمود. در مقاله حاضر، این مراحل به صورت مقدماتی توصیف و تبیین گردیده و چگونگی استفاده از این چارچوب در توسعه یک مداخله شرح داده شده است.

واژگان کلیدی: چرخ تغییر رفتار، توسعه مداخلات مبتنی بر تغییر رفتار، مدل COM-B

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی fateme_jafarpoor@yahoo.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه شهید بهشتی.

بررسی رابطه سبک اسناد و سازگاری با واسطه‌گری عزت نفس

مهديه جعفری ده آبادی؛ محمدرضا تمنایی فر^۲

چکیده

سازگاری و هماهنگ شدن با خود و محیط پیرامون خود برای هر موجود زنده، یک امر ضروری است و فرد در هر دوره زندگی به روش خاصی، سازگاری را به کار می‌برد. سازگاری بعنوان مهم‌ترین نشانه سلامت روانشناختی و دارای حوزه‌های عاطفی، اجتماعی و آموزشی است. از این رو مطالعه حاضر، با هدف بررسی رابطه سبک اسناد و سازگاری با واسطه‌گری عزت نفس در دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه انجام شد. با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای ۳۲۷ دانش‌آموز (۱۹۵ دختر و ۱۳۲ پسر) از محصلین مقطع دوم متوسطه کاشان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ انتخاب شدند. با استفاده از پرسشنامه‌های سازگاری دانش‌آموزان دبیرستانی سینه‌ها و سینگ (۱۹۹۳)، سبک اسنادی سلیگمن و سینگ (۱۹۹۲) و عزت نفس روزنبرگ اطلاعات جمع‌آوری گردید. نتایج نشان داد بین سبک اسناد و سازگاری رابطه معنادار وجود دارد و عزت نفس اثر واسطه‌ای بر این رابطه دارد. با توجه به یافته‌های این پژوهش به منظور افزایش سازگاری دانش‌آموزان می‌توان از مداخله‌های آموزشی سبک اسنادی و عزت نفس بهره‌برد.

واژگان کلیدی: سبک اسنادی، سازگاری، عزت نفس.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه کاشان m.jafari1185@yahoo.com

^۲ . دانشیار، گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشگاه کاشان.

بررسی اثربخشی مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه‌های بین‌نسلی بر شادکامی و خودکارآمدی دانش‌آموزان

علی جلیلی شیشوان^۱؛ نسرین صادقیان^۲؛ فرحناز جلیلی شیشوان^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه‌های بین‌نسلی بر شادکامی و خودکارآمدی دانش‌آموزان مقطع متوسطه استان آذربایجان شرقی، شهرستان تبریز انجام گرفت. طرح تحقیق از نوع مطالعه نیمه آزمایشی و از نوع پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل می‌باشد. جامعه آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان دختر اول متوسطه، مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ در شهرستان تبریز بود، که به‌روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای ۳۰ نفر از دانش‌آموزان انتخاب و به صورت تصادفی، ۱۵ نفر در گروه آزمایش و ۱۵ نفر در گروه کنترل قرار گرفتند. گروه آزمایش تحت مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه‌های بین‌نسلی قرار گرفتند، اما برای گروه کنترل مداخله انجام نشد. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه شادکامی آکسفورد (۱۹۹۵)، پرسشنامه اسکوارتز و جرو سالم (۱۹۸۱) و روش مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه‌های بین‌نسلی بود. جهت تحلیل داده‌های پژوهش حاضر از آزمون تحلیل کواریانس ANCOVA و نرم‌افزار SPSS25 استفاده شد. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه آزمایشی و همچنین تفاوت معناداری بین دو گروه آزمایشی و گواه در شادکامی و خودکارآمدی دانش‌آموزان وجود داشت ($p < 0.05$). انجام مداخلات ورزشی بر متغیر شادکامی اندازه اثر بزرگتر (مجذور اتا برابر با ۰.۸۵) و بر متغیر خودکارآمدی اندازه اثر کوچک (مجذور اتا برابر با ۰.۴۳) را داشته است. دانش‌آموزان شرکت‌کننده در جلسات مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه‌های بین‌نسلی قرار در مقایسه با گروه کنترل و در مقایسه با قبل از مداخله در مجموع خودکارآمدی و شادکامی بیشتری را تجربه کردند.

واژگان کلیدی: مداخله ورزشی مبتنی بر برنامه‌های بین‌نسلی، شادکامی، خودکارآمدی

۱. استادیار، گروه روانشناسی ورزشی، پژوهشکده تربیت بدنی، دانشگاه علامه طباطبائی.

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، تبریز

۳. دکتری روانشناسی تربیتی

اثر بخشی آموزش مثبت اندیشی بر خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار

علی جلیلی شیشوان^۱، نسرین صادقیان^۲، فرحناز جلیلی شیشوان^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر، تعیین اثر بخشی آموزش مثبت اندیشی بر خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان ورزشکار (دانش‌آموزان دختر مقطع اول متوسطه تبریز) می‌باشد. روش تحقیق نیمه‌آزمایشی و به صورت پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل می‌باشد. نمونه مورد مطالعه شامل ۴۰ دانش‌آموز در قالب دو گروه می‌باشد (شامل ۲۰ دانش‌آموز به‌عنوان گروه آزمایشی و ۲۰ دانش‌آموز به‌عنوان گروه کنترل) که به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. گروه آزمایش طی ۸ جلسه ۳۰ دقیقه‌ای، هفته‌ای دو بار در جلسات گروهی آموزش مثبت اندیشی شرکت کرد و گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکرد. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه پرسشنامه خودکارآمدی کودکان و نوجوانان موریس (۲۰۰۱)، پرسشنامه پیشرفت تحصیلی تیلور و فام (۱۹۹۰) و روش مداخله مثبت اندیشی بود. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد که تفاوت معناداری بین نمرات پیش‌آزمون و پس‌آزمون گروه آزمایشی و همچنین تفاوت معناداری بین دو گروه آزمایشی و کنترل در خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی وجود داشت ($P < 0.05$). دانش‌آموزان شرکت‌کننده در جلسات آموزشی در مقایسه با گروه کنترل و در مقایسه با قبل از آموزش در مجموع خودکارآمدی تحصیلی و پیشرفت تحصیلی بهتری را تجربه کردند.

واژگان کلیدی: مثبت اندیشی، خودکارآمدی تحصیلی، پیشرفت تحصیلی.

۱. استادیار، گروه روانشناسی ورزشی، پژوهشکده تربیت بدنی، دانشگاه علامه طباطبائی.

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، تبریز

۳. دکتری روانشناسی تربیتی

تبیین جایگاه کنش پژوهی در توسعه ظرفیت های معلمان

فاطمه جمالی^۱؛ عادل سلیمانی^۲

چکیده

در این تحقیق به بررسی هویت حرفه ای دانشجو معلم بر مبنای کنش پژوهی پرداخته شد و بر اساس گزارشات حاصل از حضور در مدرسه دانشجو معلم هویت حرفه ای او و راه های رسیدن به معلمی نمونه شدن را مشخص می کند. دوران کارآموزی دارای درس آموخته های بسیاری است و تجارب بسیاری به ارمغان می آورد دانشجو معلم می تواند از این تجربه حضور در مدارس، درس آموخته ها را و تاملات آنها را جهت توسعه و شکل گیری هویت حرفه ای خود به کار ببرند. این پژوهش یک تحقیق کیفی با رویکرد کنش پژوهی است. جامعه آماری آن شامل کلیه گزارشات و تاملات کارورزی یک دانشجو معلم می باشد. روش جمع آوری داده ها و ابزار مورد استفاده مشاهده مستقیم، مصاحبه با معلم راهنما، استفاده از دانش پشتیبان و... می باشد. روش تجزیه و تحلیل این پژوهش کد گذاری های متعارف (باز، محوری، گزینشی) شامل ۱۱۸ کد باز، ۱۱ کد محوری و ۴ کد گزینشی است. نتایج به دست آمده از پژوهش در یک مدل تحلیلی - استنباطی در پایان ارائه شده و نشان دهنده اثرگذاری مهارت های تسلط بر روش های تدریس، مهارت ایجاد انگیزه یادگیری، شناخت خصوصیات شخصیتی و رفتاری معلم و توانایی مدیریت کلاس بر هویت و توسعه حرفه ای معلم می باشد.

واژگان کلیدی: کنش پژوهی، روش کیفی، معلم، تأملات حرفه ای

^۱ . دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه <mailto:joshirfj@gmail.com>

^۲ . مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی

اثربخشی آموزش مدیریت استرس مبتنی بر تکنیک‌های ذهن آگاهی بر رابطه مادر- کودک و مشکلات رفتاری کودکان پیش دبستانی

الهام سادات جنانی^۱، فاطمه عبدی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی آموزش مدیریت استرس مبتنی بر تکنیک‌های ذهن آگاهی بر رابطه مادر- کودک و مشکلات رفتاری کودکان پیش دبستانی انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون و گروه کنترل بود. نمونه‌ای به حجم ۲۰ نفر (۱۰ نفر گروه آزمایش و ۱۰ نفر گروه کنترل) به روش نمونه‌گیری در دسترس از بین همه مادران کودکان مراجعه کننده به پیش‌دبستانی مکتب امام حسن مجتبی (ع) شهر تهران در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۷ انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه مشکلات رفتاری کودکان پیش دبستانی ویژه والدین (شهیم و یوسفی، ۱۳۷۸) و پرسشنامه رابطه مادر- کودک (ام رأس، ۱۹۶۱)، استفاده شد. افراد گروه آزمایش مداخله مدیریت استرس مبتنی بر تکنیک‌های ذهن آگاهی را در ۸ جلسه ۱۲۰ دقیقه‌ای (هر هفته یک جلسه) به صورت گروهی دریافت کردند؛ گروه کنترل در لیست انتظار قرار گرفت. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیره، استفاده شد. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان داد که با کنترل اثر پیش‌آزمون، بین میانگین نمرات پس‌آزمون افراد گروه آزمایش و کنترل در متغیر رابطه مادر- کودک، تفاوت معناداری وجود داشت ($P < 0.001$)؛ اما در متغیر مشکلات رفتاری، تفاوت معناداری مشاهده نشد ($P > 0.001$). با توجه به نتایج پژوهش می‌توان گفت که آموزش مدیریت استرس مبتنی بر تکنیک‌های ذهن آگاهی بر بهبود رابطه مادر- کودک کودکان پیش‌دبستانی، اثربخش بود.

واژگان کلیدی: مدیریت استرس، ذهن آگاهی، رابطه مادر- کودک، مشکلات رفتاری، کودکان.

^۱ . استادیار، دانشکده روانشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال، تهران.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد شمال، تهران. Fabdi6063@gmail.com

بررسی توسعه حرفه ای معلمان از طریق کنش پژوهی

کوثر جهان فرا؛ عادل سلیمانی^۲

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی توسعه حرفه ای معلمان از طریق کنش پژوهی است. در این راستا در طول یک ترم دانشجوی معلم با مراجعه مستمر به مدارس در نقش کارورز به شیوه مشاهده و مصاحبه داده ها را گردآوری نمود تا حدی که به اشباع نظری برسد. بدین گونه که ابتدا با نگارش بیانیه من، و تحلیل گزارش فیزیکی، عاطفی، مجازی، آموزشی و سازمانی و رسم نقشه ذهنی طرح درسی را آماده و به تأیید گروه پژوهش رسانید و توسط کدگذاری متعارف مورد تأمل و تجزیه و تحلیل قرار گرفت. ۶۶ کد باز، ۱۱ کد محوری و ۳ کد انتخابی استخراج شد از جمله کد های محوری و گزینشی که در توسعه حرفه ای معلم مؤثر خواهد بود می توان به تدریس دانش آموز محور، ایجاد انگیزه، پرسش و پاسخ، یادگیری عمیق و ماندگار در حافظه بلند مدت، کار گروهی، حضور و غیاب، استفاه از کتاب درسی، استفاده از کوچک ترین امکانات، روش ها و ابزار تدریس، عدم وجود زمینه مناسب برای تدریس، نبود امکانات، باید های یک تدریس مناسب، نباید های یک تدریس مناسب و موانع تدریس اشاره کرد. این پژوهش دستاورد هایی برای برنامه ریزان آموزشی در جهت تقویت توسعه حرفه ای معلمان خواهد داشت.

واژگان کلیدی: توسعه حرفه ای، کنش پژوهی، تأملات حرفه ای، تدریس مؤثر.

^۱ . دانشجوی معلم مقطع کارشناسی رشته آموزش ابتدایی، پردیس شهید صدوقی، دانشگاه فرهنگیان کرمانشاه.

koj684642@gmail.com

^۲ . مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی

بررسی اثربخشی بسته انطباقی کاگمد بر اضطراب دانش‌آموزان با اختلال یادگیری در مقطع ابتدایی در شهر یزد

مطهره جهانگیر^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی بسته آموزشی انطباقی کاگمد بر اضطراب دانش‌آموزان با اختلال یادگیری در مقطع ابتدایی شهر یزد انجام خواهد شد. روش تحقیق نیمه تجربی با طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه کنترل بود. به منظور بررسی بسته آموزشی و تأثیر آن بر اضطراب دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری، از بین دانش‌آموزان مقطع ابتدایی استان یزد ۳۰ دانش‌آموز دارای اختلال یادگیری به صورت هدفمند و تصادفی این نمونه انتخاب شده است که نمونه آن تعداد ۳۰ دانش‌آموز در دو گروه آزمایش و کنترل ۱۵ نفره است. به سبب این تحقیق از نرم افزار کامپیوتری کاگمد، برای تقویت حافظه فعال و بهبود عملکرد دانش‌آموزان با اختلال یادگیری استفاده شده است که گروه نمونه قبل و بعد از آموزش بسته انطباقی کاگمد از طریق پرسشنامه اضطراب اسپنس ۴۵ سوالی جونز (۲۰۰۳)، پرسشنامه ۲۰ سوالی مشکلات یادگیری کلورادو و ویلکات و همکاران (۲۰۱۱) مورد سنجش قرار گرفتند. برای تحلیل داده‌ها از روش‌های آماری توصیفی استفاده شد. در این تحقیق یافته‌ها نشان دادند که اثربخشی بسته انطباقی کاگمد بر اضطراب با میزان اثر $p < 0/01$ معنی‌دار تایید شد. برنامه کاگمد براساس نتیجه پژوهش اعمال شده علاوه بر اختلال یادگیری بر اضطراب همان دانش‌آموزان هم تأثیر گذار است.

واژگان کلیدی: بسته انطباقی کاگمد، اختلال یادگیری، اضطراب.

^۱ . دانشجوی کارشناسی رشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد میبد motaharejhangir@gmail.com

اثربخشی آموزش شفقت‌ورزی بر نشخوار فکری و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی دانشجویان مبتلا به اختلال وسواس فکری

مریم چکینی^۱؛ حانیه اکبری^۲؛ اسما اکبری^۳؛ محدثه حبیبی^۴

چکیده

با توجه به شیوع بالای فشارهای روان‌شناختی در دانشجویان، هدف این پژوهش بررسی اثربخشی آموزش شفقت‌ورزی بر نشخوار فکری و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی دانشجویان دارای اختلال وسواس فکری بود. روش پژوهش حاضر نیمه آزمایشی همراه با گروه کنترل و مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری بود. جامعه آماری این پژوهش تمامی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود، که از میان آن‌ها ۳۰ نفر از دانشجویان دارای اختلال وسواس فکری به شیوه نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند و بطور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند (۱۵ نفر برای هر گروه). گروه آزمایش طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای تحت آموزش گروهی متمرکز بر شفقت‌ورزی قرار گرفت اما به گروه کنترل هیچ آموزشی ارائه نشد. پرسشنامه‌های نشخوار فکری نالن هوکسما و مارو (۱۹۹۱) و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی دنیس و وندروال (۲۰۱۰) در مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری توسط هر دو گروه تکمیل شد. داده‌های به دست آمده با روش واریانس با اندازه‌گیری مکرر تحلیل شد. نتایج تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر نشان داد که بین پیش‌آزمون - پس‌آزمون، پیش‌آزمون - پیگیری نشخوار فکری و انعطاف‌پذیری روان‌شناختی گروه آزمایش تفاوت معناداری وجود دارد. علاوه بر این، آموزش شفقت‌ورزی بر نشخوار فکری تأثیر داشته و باعث کاهش آن شده است. همچنین آموزش شفقت‌ورزی بر افزایش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی موثر و باعث افزایش آن شده است. طبق نتایج پژوهش حاضر، آموزش شفقت‌ورزی می‌تواند بر کاهش نشخوار فکری و افزایش انعطاف‌پذیری روان‌شناختی دانشجویان دارای اختلال وسواس فکری موثر باشد.

واژگان کلیدی: آموزش شفقت‌ورزی، نشخوار فکری، انعطاف‌پذیری روان‌شناختی، و وسواس فکری

^۱. گروه روان‌شناسی و مشاوره دانشگاه آزاد اسلامی تهران جنوب Marvamchegini505@yahoo.com

^۲. دانشجوی کارشناسی مشاوره دانشگاه آزاد اسلامی تهران جنوب.

^۳. دانشجوی کارشناسی مشاوره دانشگاه آزاد اسلامی تهران جنوب.

^۴. دانشجوی کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه غیر انتفاعی رفاه، تهران.

تأثیر تدریس خلاق مفاهیم دینی بر عملکرد اجتماعی دختران نوجوان

اکرم چگنی^۱، مریم مشایخ^۲، علیرضا کیامنش^۳

چکیده

ما هم اکنون در آستانه عصر شتابندگی تاریخ هستیم، از این رو به کارگیری روش‌های تدریس خلاق از ضروریات نظام آموزشی محسوب می‌شود. هدف از پژوهش حاضر تعیین تأثیر تدریس خلاق آموزه‌های دینی بر عملکرد اجتماعی دختران نوجوان می‌باشد. روش این پژوهش آزمایشی و از نوع تک‌موردی، مدل طرح‌های خط پایه چندگانه می‌باشد. به منظور نیل به هدف به چهار نوجوان در سطح دبیرستان که به صورت در دسترس انتخاب شده بودند جداگانه و به صورت تک‌موردی آموزش داده شد. هر یک از آزمودنی‌ها قبل و بعد از آموزش خود چندین نوبت پرسشنامه‌های عملکرد اجتماعی را تکمیل نمودند، داده‌های حاصله با استفاده از به دست آوردن میانگین و کشیدن نمودار و مشاهده صعود یا نزول میانگین در قبل و بعد از آموزش مقایسه شد و نشان داد که تدریس خلاق آموزه‌های دینی بر عملکرد اجتماعی دختران نوجوان تأثیر مثبت دارد، لذا زین پس بهتر است که در مدارس و دانشگاه استفاده از تدریس خلاق جایگزین تدریس سنتی شود و با توجه به نتایج به دست آمده بهتر است دوره‌های آموزش تدریس خلاق و خلاقیت در تدریس در هر درس و رشته‌ای برای معلمان و استادان برگزار شود تا عملکرد اجتماعی و... به طور قابل قبولی افزایش یابد.

واژگان کلیدی: تدریس خلاق، عملکرد اجتماعی.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناس تربیتی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات، تهران.

^۲ . دکترای روانشناسی تربیتی، عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد، واحد تهران کرج

^۳ . استاد تمام دانشگاه تهران، دکترای رشته روش‌های تحقیق و ارزش‌یابی از UCLA آمریکا

اثربخشی آموزش سرزندگی تحصیلی بر مسئولیت‌پذیری و اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه

مهسا حاجی حسینی مسگر^۱ سیده فاطمه طالب شهرستانی^۲
فاطمه مسعودی همت آبادی^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش سرزندگی تحصیلی بر مسئولیت‌پذیری و اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه بود. روش این پژوهش، نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری با گروه گواه بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه منطقه ۱ تهران بود که از بین آن‌ها تعداد ۳۰ نفر از دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس وارد مطالعه شدند، به صورت تصادفی در دو گروه آموزش سرزندگی تحصیلی و گروه گواه قرار گرفتند. گروه آزمایش طی ۱۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای به صورت هفتگی تحت آموزش سرزندگی تحصیلی قرار گرفت. داده‌ها با استفاده از جمع‌آوری و با روش تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر و نرم‌افزار SPSS.22 تحلیل شد. سطح معناداری آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شد. نتایج نشان داد که آموزش سرزندگی تحصیلی به طور معناداری منجر به بهبود مسئولیت‌پذیری ($P < 0/001$) و اشتیاق تحصیلی ($P < 0/001$) در پس‌آزمون و پیگیری شد. براساس یافته‌های این پژوهش می‌توان گفت آموزش سرزندگی تحصیلی بر افزایش مسئولیت‌پذیری و اشتیاق تحصیلی در دانش‌آموزان مقطع دوم متوسطه موثر بود. از یافته‌های این پژوهش می‌توان در جهت بهبود مسئولیت‌پذیری و اشتیاق تحصیلی دانش‌آموزان استفاده کرد.

واژگان کلیدی: دانش‌آموزان، مسئولیت‌پذیری، اشتیاق تحصیلی و آموزش سرزندگی تحصیلی.

۱. کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات.

۲. کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد واحد تهران مرکزی.

۳. کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات Masoudi132522@gmail.com

اثربخشی سنجش فرایندی با استفاده از روبریک خودسنجی بر خودتنظیمی تحصیلی دانشجومعلمان دانشگاه فرهنگیان استان گیلان

شیرین دخت حبیب زاده^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی روبریک خودسنجی بر خودتنظیمی تحصیلی دانشجومعلمان دانشگاه فرهنگیان صورت پذیرفت. روش پژوهش از نوع نیمه آزمایش و طرح پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه مورد مطالعه کلیه دانشجو معلمان رشته مشاوره دانشگاه فرهنگیان گیلان در سال ۱۳۹۹-۱۳۹۸ بود. نمونه آماری شامل ۵۰ دانشجو معلم بود که در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش حاضر پرسشنامه خودتنظیمی تحصیلی بوفارد بود. پس از اجرای پیش‌آزمون، گروه آزمایش به مدت دو ماه، با فرایند سنجش فرایندی از نوع روبریک خودسنجی در حین تدریس مورد سنجش قرار گرفت و پس از آن، پس‌آزمون از هر دو گروه به عمل آمد. اطلاعات پژوهش حاضر با استفاده از روش کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که پس از انجام مداخلات بین دو گروه آزمایش و کنترل از لحاظ متغیر خودتنظیمی دانشجو معلمان تفاوت معنی‌داری وجود دارد. پژوهش حاضر نشان داد که به کارگیری روبریک خودسنجی بر خودتنظیمی تحصیلی دانشجو معلمان موثر بود و پیشنهاد می‌گردد تا استفاده از روبریک در سنجش فرایندی در امر آموزش دانشجومعلمان مورد توجه قرار گیرد.

واژگان کلیدی: سنجش فرایندی، روبریک، خودتنظیمی تحصیلی، خودسنجی.

^۱ . مربی، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران habibzadehshirindokht@yahoo.com

پدیدارشناسی فرسودگی تحصیلی در دوران پاندمی کرونا

الهه حجازی، مرضیه ساویز^۲

چکیده

فرسودگی تحصیلی پدیده‌ای است که در اثر مواجهه مداوم با استرس ناشی از محیط و یا فعالیت‌های تحصیلی و تجربه خستگی، در یادگیرندگان ایجاد می‌شود. در دوران پاندمی کرونا و مجازی بودن آموزش، نشانه‌های فرسودگی در یادگیرندگان مشاهده می‌شد. پژوهش حاضر به پدیدارشناسی فرسودگی تحصیلی در این دوران به عنوان موقعیتی مبهم و تجربه‌ای تازه در دانشجویان پرداخته است. مشارکت‌کنندگان در این پژوهش تعداد ۹۷ نفر از دانشجویان مقطع کارشناسی در دو دانشگاه دولتی بودند. به منظور تشخیص فرسودگی از پرسشنامه فرسودگی تحصیلی ماسلاخ (BMI) استفاده شد و به منظور بررسی تجربه زیسته دانشجویان پرسشنامه بازپاسخ در اختیار آنان قرار گرفت. نتایج نشان داد که علیرغم تصور اولیه و شکایت دانشجویان از خستگی ناشی از آموزش مجازی، ۴۹٪ از دانشجویان فرسودگی تحصیلی نداشتند. در اغلب دانشجویان نمره خستگی هیجانی، بالاتر بود. نتایج حاصل از کدگذاری پرسشنامه‌های بازپاسخ نشان داد که به طور کلی دانشجویان فرسودگی تحصیلی را به دو دسته عوامل بیرونی و عوامل درونی نسبت می‌دهند. برخی عوامل بیرونی برای تجربه فرسودگی شامل موارد مرتبط با پاندمی مانند آموزش و ارزشیابی مجازی و تعامل کم با اساتید و سایر دانشجویان و برای نداشتن فرسودگی شامل حمایت خانواده، درک و انعطاف‌پذیری برخی اساتید بود. از عوامل درونی در تجربه فرسودگی می‌توان به بی‌انگیزگی، بدبینی و ناامیدی و استرس زیاد و برای عدم فرسودگی به اشتیاق تحصیلی، هدفمندی، امید به آینده و خوش‌بینی اشاره کرد.

واژگان کلیدی: فرسودگی تحصیلی، پاندمی، پدیدارشناسی

۱. دانشیار، گروه روان‌شناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

۲. دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران saviz@ut.ac.ir

اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر افزایش سرمایه روانشناختی و انگیزش تحصیلی نوجوانان دختر

مریم حجتی، فاطمه دارابی^۲

چکیده

آموزش و پرورش در هر جامعه انسانی ابزار ضروری برای پیشرفت انسان و توانمند سازی است. هدف گسترده آموزش و پرورش آماده کردن دانش آموزان برای زندگی مفید در جامعه و آماده سازی آنها برای آموزش عالی است. هدف از پژوهش حاضر تعیین اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر افزایش سرمایه روانشناختی و انگیزش تحصیلی نوجوانان دختر انجام شد. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون و پس آزمون انجام گرفت. جامعه آماری این پژوهش شامل دانش‌آموزان نوجوان دختر متوسطه اول شهر آمل در سال ۱۴۰۰ بودند. با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای ابتدا سه مدرسه مشخص شده و سپس از هر مدرسه دو کلاس انتخاب کردیم، پس از غربالگری، ۳۰ نفر از دانش‌آموزان نوجوان به طور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند. در این مطالعه با استفاده از پرسشنامه‌های سرمایه روانشناختی و انگیزش تحصیلی استفاده شد. گروه آزمایش تحت مداخله شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی (MBCT) در هشت جلسه ۲ ساعته قرار گرفت ولی گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکرد. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کوواریانس استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که میانگین نمره‌های سرمایه روانشناختی و انگیزش تحصیلی در پس آزمون نسبت به پیش آزمون در گروه آزمایش معنادار بوده است. بنابراین نتایج نشان داد که شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر افزایش سرمایه روانشناختی و انگیزش تحصیلی نوجوانان دختر تاثیر دارد.

واژگان کلیدی: شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی، افزایش سرمایه روانشناختی، انگیزش تحصیلی، نوجوانان.

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

۲. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

فرا تحلیل اثربخشی مداخلات روان‌شناختی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در ایران (۱۳۹۹-۱۳۸۵)

فروغ سادات حجتی^۱، فاطمه شعبانی^۲

چکیده

پژوهش حاضر به منظور بررسی پژوهش‌های انجام شده در ارتباط با اثربخشی مداخلات روان‌شناختی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دوره متوسطه اول و دوم انجام شد. در این خصوص، فراتحلیل با یکپارچه کردن نتایج حاصل از انجام تحقیقات مختلف، تلاش می‌کند تا میزان اندازه اثر مداخلات روان‌شناختی را مشخص کند. بدین منظور با استفاده از ملاک‌های درون‌گنجی به منظور انتخاب نمونه پژوهش، از بین ۴۰ پژوهش، ۱۹ پژوهش را که از لحاظ روش شناختی مورد تأیید قرار گرفتند، انتخاب و فراتحلیل بر روی آنها انجام گرفت. تعداد کل آزمودنی‌هایی که در پژوهش‌های انتخاب شده مشارکت داشتند، برابر با ۷۴۶ نفر بود. ابزار پژوهش، چک لیست فراتحلیل بود. پژوهش حاضر مبتنی بر ۱۹ اندازه اثر بود. نتایج پژوهش نشان داد، میزان اندازه اثر مداخلات روان‌شناختی بر سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان، مطابق جدول تفسیر اندازه اثر کوهن در حد بالاست. بنابراین مداخلات روان‌شناختی بر ارتقاء سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان در ایران تأثیر بسیار زیادی داشته است.

واژگان کلیدی: فراتحلیل، مداخلات روان‌شناختی، سازگاری اجتماعی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه فردوسی مشهد Fjrh7000@yahoo.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه بیرجند.

نقش میانجی‌گری شفقت بر خود در رابطه نظم‌جویی شناختی هیجانی و سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه

مسعود حسن زاده، مجتبی مرادپور^۲

چکیده

پژوهش حاضر در پی ارائه مدلی برای بررسی رابطه نظم‌جویی شناختی هیجانی با سازگاری اجتماعی دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم با میانجی‌گری شفقت بر خود است. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهر مشهد می‌باشد که در سال تحصیلی ۱۳۹۸-۱۳۹۹ مشغول به تحصیل بودند، جهت تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد که بر اساس این جدول ۴۰۰ نفر دانش‌آموز پسر در دوره دوم متوسطه به عنوان نمونه انتخاب شدند روش نمونه‌گیری این پژوهش، نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی است. ابزارهای جمع‌آوری اطلاعات در این پژوهش شامل پرسشنامه سازگاری دانش‌آموزان دبیرستانی (AISS) سینه‌ها، سینگ (۱۹۹۳)، شفقت بر خود (SCS) نف و همکاران (۲۰۰۳) و نظم‌جویی شناختی هیجان (CERQ) گارنفسکی، کرایچ و اسپینهاون (۲۰۰۱) بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها، از روش‌های آمار توصیفی (میانگین، انحراف استاندارد، کجی و کشیدگی) و در بخش آمار استنباطی از روش تحلیل همبستگی پیرسون و نیز جهت بررسی برازش مدل مفهومی از روش مدل معادلات ساختاری استفاده شد. نتایج نشان داد اثر غیرمستقیم متغیر راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی سازش یافته از طریق شفقت بر خود بر سازگاری اجتماعی معنی‌دار می‌باشد؛ بنابراین شفقت بر خود نقش واسطه‌ای در ارتباط راهبردهای تنظیم شناختی هیجانی سازش نیافته با سازگاری اجتماعی دارد. اثر مستقیم راهبردهای سازش یافته تنظیم شناختی هیجانی بر شفقت بر خود معنی‌دار می‌باشد. اثر مستقیم راهبردهای سازش یافته تنظیم شناختی هیجانی بر سازگاری اجتماعی معنی‌دار نمی‌باشد. اثر مستقیم راهبردهای سازش نیافته تنظیم شناختی هیجانی بر شفقت بر خود معنی‌دار می‌باشد؛ اما اثر مستقیم این راهبردها بر سازگاری اجتماعی معنی‌دار نمی‌باشد. اثر مستقیم شفقت بر خود بر سازگاری اجتماعی و معنی‌دار می‌باشد.

واژگان کلیدی: شفقت بر خود، نظم‌جویی شناختی هیجانی، سازگاری اجتماعی

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی ، موسسه آموزش عالی کویان، مشهد.

masoodhasanzadeh47@gmail.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، موسسه آموزش عالی کویان، مشهد

تدوین مدل علی پیامدهای پریشانی روان‌شناختی بر میزان پرخاشگری در ایام همه‌گیری کرونا ویروس

فضل‌الله حسنونند^۱، مریم عبدالهی مقدم^۲، مژگان پورشفیع^۳

چکیده

این پژوهش با هدف تدوین مدل اثرات پریشانی روان‌شناختی بر میزان پرخاشگری در ایام همه‌گیری کروناویروس به انجام رسید که از نظر هدف، پژوهشی کاربردی و از حیث ماهیت، توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه‌ی آماری پژوهش شامل شهروندان ایرانی دارای تجربه رویارویی با همه‌گیری کروناویروس در سال ۱۴۰۰ بود. نمونه مورد پژوهش برابر با ۵۹۰ نفر بود که از استان‌های مختلف در سطح کشور از میان زنان و مردان انتخاب گردید. نمونه‌گیری بر اساس خوشه‌ای چندمرحله‌ای انجام شد که به موجب آن، دوازده استان به عنوان هدف‌گزینش شد و سپس، پرسشنامه‌ها به شیوه‌ی نظرسنجی اینترنتی تکمیل شد. داده‌ها در نرم‌افزار SPSS23 و AMOS مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که پریشانی روانی به شدت با میزان خشونت فردی رابطه مثبت داشت. در نتیجه، لزوم توجه به شناسایی عوامل اثرگذار بر کاهش سطح خشونت در دوران کنونی ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: پریشانی روان‌شناختی، پرخاشگری، کرونا ویروس.

^۱ دانشجوی دوره دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

^۲ دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا همدان m.abdolah165@yahoo.com

^۳ دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، همدان.

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر گرایش به مواد مخدر و خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموزان

امین حسین‌نژاد^۱، علی جواهری ویشکاسوقی^۲، سعیده شاد^۳، احمد طالبیان^۴

چکیده

پژوهش حاضر با هدف اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر گرایش به مواد مخدر و خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموزان پسر مقطع متوسطه دوم انجام شد. روش این پژوهش، نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه بود. نمونه مورد مطالعه شامل ۲۰ دانش‌آموز دارای گرایش به مواد مخدر که حداقل یکبار مصرف مواد داشته‌اند در شهرستان بندرانزلی در سال ۱۴۰۰ بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس، انتخاب و به صورت تصادفی در ۲ گروه آزمایشی و گروه گواه (۱۰ دانش‌آموز در هر گروه) جایدهی شدند. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های آمادگی به اعتماد (وید و بوچر، ۱۹۹۲) و خودکارآمدی تحصیلی (جینگز و مورگان، ۱۹۹۹) استفاده شد. به گروه مداخله، آموزش مهارت‌های زندگی در ۱۰ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای آموزش داده شد، اما به گروه گواه آموزشی داده نشد. هر دو گروه در سه مرحله پیش‌آزمون-پس‌آزمون-پیگیری مورد ارزیابی قرار گرفتند. به منظور تحلیل داده‌ها از تحلیل آنکوا و تحلیل واریانس بر اساس اندازه‌گیری مکرر استفاده شد. یافته‌ها نشان داد آموزش مهارت‌های زندگی بر گرایش به مواد مخدر و خودکارآمدی تحصیلی موثر است ($P < 0/000$). همچنین آموزش مهارت‌های زندگی بر گرایش به مواد مخدر ($F_{1/111} = 102/407, P < 0/000$) و خودکارآمدی تحصیلی ($F_{1/111} = 58/11, P < 0/000$)، در مرحله پیگیری دوماهه مؤثر بود. نتایج نشان داد آموزش مهارت‌های زندگی بر کاهش گرایش به مواد مخدر و افزایش خودکارآمدی مؤثر بود. آموزش مهارت‌های زندگی پاسخ‌دهی نوجوانان به وسوسه‌های مصرف مواد را کاهش می‌دهد، منجر به افزایش خودکارآمدی می‌گردد تا در برابر چالش‌ها و موقعیت‌های نامطلوب مقاوم‌تر گردند و توانایی بیشتری در مقابله با رویدادهای تنش‌زا به دست بیاورند.

واژگان کلیدی: آموزش مهارت زندگی، گرایش به مواد مخدر، خودکارآمدی تحصیلی، دانش‌آموزان.

^۱ . دکترای روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن Nejad.amin@yahoo.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی علوم تربیتی دانشگاه فرهنگیان، پردیس امام علی (ع)، رشت.

^۳ . کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه سلمان فارسی واحد کازرون.

^۴ . کارشناسی ارشد، مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تنکابن.

روایت جوانه‌های رشد یافته دور از ریشه‌ها (فرزندخواندگی) (یک مطالعه تحلیل روایتی)

فاطمه حسین نژادبان؛ خدیجه ابوالمعالی^۲

چکیده

هدف این پژوهش، تحلیل روایت تجربه زیسته آگاهی از فرزندخواندگی بود. روش این پژوهش کیفی با رویکرد تحلیل روایتی (تحلیل ساختاری) بوده است و جامعه مفروض در سال ۱۴۰۰ شامل جوانانی بود که از فرزندخواندگی خود آگاهی یافته بودند، نمونه‌گیری از طریق روش هدفمند و متجانس انجام شد در این پژوهش ۴ فرزندخوانده مورد مصاحبه قرار گرفتند که به علت عدم همکاری شرکت‌کنندگان بیشتر امکان افزایش حجم نمونه وجود نداشت. جهت گردآوری داده‌ها از مصاحبه نیمه‌ساختاریافته استفاده شد. کلیه مصاحبه‌ها ضبط گردید و پس از پیاده شدن تحلیل و تفسیر شد. در این پژوهش تلاش شد تا بر اساس معیارهای موثق بودن داده‌های کیفی تجزیه و تحلیل شود. در این پژوهش در نتیجه، این مقولات به دست آمد: مضامین اصلی تحلیل ساختاری شامل تعاملات با والدین فرزندپذیر، چالش‌های روانی آگاهی از فرزندخواندگی، نحوه و کیفیت آگاهی، تعاملات اجتماعی، تعارضات و موانع اجتماعی رو به رویی پس از آگاهی، قوانین، اقدامات شخصی پس از آگاهی، شرایط مشترک اقتصادی می‌باشد. مضامین ساختاری به دو شیوه کلان‌دینین و کانلی و مک‌آدامز تحلیل شد. پس از تحلیل و تفسیر روایت‌های زندگی شرکت‌کنندگان مورد مطالعه از تجارب زیستی آگاه‌شدنشان از فرزندخواندگی، پژوهشگر به این نتایج دست یافت که افراد پس از مواجهه با حقیقت جدید زندگی‌شان نمی‌توانند به مثابه قبل از آگاهی در زندگی عمل کنند بلکه تجارب روانی و هویت قبلی، شبکه ارتباطی و تعاملی، اهداف و برنامه‌ریزی‌های آینده و اقدامات و مواجهه آن‌ها در زندگی فعلی‌شان تحت الشعاع این حقیقت جدید قرار می‌گیرد.

واژگان کلیدی: روایت فرزندخواندگی، تحلیل روایتی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد رودهن fatemehoseinnezhad@gmail.com

^۲ . دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

رابطه سبک یادگیری و خلاقیت در دانش آموزان چهارم ابتدایی

فربیا حسینا^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین سبک‌های یادگیری وارک (دیداری، شنیداری، جنبشی/حرکتی و خواندنی/نوشتنی) با خلاقیت در دانش‌آموزان دختر پایه چهارم ابتدایی مدرسه خورشید هشتم شهرستان پیشوا بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پایه چهارم مدرسه خورشید هشتم بود که در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تحصیل می‌کنند. نمونه آماری برابر با ۳۹ نفر بود که این تعداد نمونه به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردید. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. داده‌های مورد نیاز از طریق پرسشنامه‌های سبک یادگیری وارک و خلاقیت عابدی جمع‌آوری شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمونهای آماری مناسب در سطح توصیفی و استنباطی استفاده شد. نتایج حاصل از این تحقیق و تجزیه و تحلیل داده‌ها نشان داد که بین سبک‌های مختلف یادگیری وارک با خلاقیت ارتباط معناداری وجود ندارد. اما بین بعضی از سبک‌های یادگیری وارک با یکدیگر، ارتباط معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: سبک یادگیری، خلاقیت، دانش‌آموزان.

^۱ . کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی fhosina@gmail.com

رابطه میان گرایش دانش آموزان به فردگرایی افراطی با احتمال

درگیر شدن در پدیده قلدری

سید عدنان حسینی؛ بهرام ملکی^۲

چکیده

فردگرایی به عنوان یکی از مظاهر تمدن غربی یکی از پدیده‌های روبه گسترش در میان اقشار مختلف جامعه ایرانی است که در حالت منفی یا افراطی، به معنای تلاش برای ارضای تمایلات فردی، ترجیح منافع فردی بر منافع شخصی و عدم توجه به امیال و نیازهای دیگران است و می‌تواند پیامدهای متعددی با خود به همراه داشته باشد که یکی از مهم‌ترین آن‌ها تقابل و خصومت با دیگران، آسیب رساندن به دیگران به منظور دستیابی به منافع و خواسته‌های شخصی و گسترش خشونت و پرخاشگری در معنای عام آن است. بر همین مبنا هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه میان گرایش دانش آموزان به فردگرایی افراطی با احتمال درگیر شدن در پدیده قلدری به عنوان یکی از رایج‌ترین رفتارهای پرخاشگرانه در میان جامعه دانش‌آموزی است. پژوهش از نظر روش اجرا توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهر سنندج بود که از میان آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای تعداد ۱۸۳ نفر به‌عنوان نمونه نهایی انتخاب شدند. در بخش ابزارهای پژوهش، برای بررسی میزان درگیری دانش آموزان در پدیده قلدری از پرسشنامه قلدری الویوس (۱۹۹۶) و برای بررسی متغیر گرایش به فردگرایی از مقیاس ۲۶ گویه‌ای اوکلند (AICS) استفاده گردید. داده‌های به‌دست‌آمده با روش همبستگی پیرسون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها حاکی از رابطه معنادار میان گرایش افراطی دانش آموزان به فردگرایی با قلدری کلامی و قلدری اجتماعی بود، اما میان فردگرایی افراطی و قلدری فیزیکی ارتباط معنی‌داری یافت نشد ($P < 0.05$). با عنایت به نتایج حاضر، پیشنهاد می‌شود متصدیان دستگاه تعلیم و تربیت در کشور، توجه بیشتری به مسئله ظهور و گسترش فردگرایی افراطی در میان جامعه دانش‌آموزی و پیامدهای متعدد دیگر آن داشته باشند.

واژگان کلیدی: دانش‌آموز، فردگرایی افراطی، قلدری در مدرسه.

^۱ . استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران. adnan1671@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

نقش مشاور مدرسه بر سلامت روان دانش‌آموزان

طاهره حق‌طلب^۱، معصومه عزیزی^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی مروری نقش مشاور مدرسه بر سلامت روان دانش‌آموزان می‌باشد. روش این پژوهش توصیفی کتابخانه‌ای است که با استفاده از کلید واژه‌های مرتبط با موضوع پژوهش، تعداد ۲۰ مقاله که به زبان فارسی بود جمع‌آوری شد، از میان این تعداد ۷ مقاله که دارای بیشترین ارتباط با موضوع پژوهش بودند مورد بررسی قرار گرفتند. منابع جمع‌آوری شده مربوط به سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ می‌باشد. با توجه به مطالعات انجام شده یافته‌ها نشان می‌دهد نقش مشاور مدرسه بر سلامت روان دانش‌آموزان بسیار موثر است. نتیجه اینکه آموزش‌های مشاوران به دانش‌آموزان موجب بهبودی عملکرد آنان، افزایش امید، کاهش بزهکاری، انگیزش تحصیلی، بدست آوردن مهارت‌های زندگی و... شده است.

واژگان کلیدی: دانش‌آموز، سلامت روان، مشاور.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی، دانشکده اقتصاد و علوم اجتماعی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان azizi_6097@yahoo.com

چگونه کنش پژوهی می‌تواند باعث توسعه حرفه‌ای در شغل معلمی شود

فائزه حقی قبادی^۱، عادل سلیمانی^۲

چکیده

هدف تحقیق کیفی حاضر، بررسی کارکرد کنش پژوهی در توسعه حرفه‌ای شغل معلمی است. از این‌رو، دانشجو معلم در طول یک ترم با مراجعه به مدرسه به عنوان کارورز، داده‌های لازم را جمع‌آوری نمود تا به اشباع نظری دست یابد. بدین طریق که ابتدا گزارشی تحت عنوان بیانیه من، تحلیل موقعیت‌های پنجگانه (فیزیکی، عاطفی، سازمانی_اداری، آموزشی و مجازی)، ایده پردازی، تدوین نقشه ذهنی و طرح درس به روش ساختن گرای آماده و اجرا شد و توسط گروه پژوهش مورد تایید قرار گرفت. اطلاعات به دست آمده از نقد طرح درس و تدریس توسط کدگذاری‌های متعارف مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و در پایان تعداد ۹۴ کد باز، ۲۱ کد محوری و چهار کد گزینشی به دست آمد. از جمله کد های محوری مستخرج می‌توان به مهارت های کلامی و توضیحات مناسب، مهارت گروه‌بندی، مهارت برقراری ارتباط عاطفی با دانش آموز... اشاره کرد، که در کد گذاری گزینشی تحت عناوین مهارت ساماندهی محتوا، مهارت ارائه محتوا، مهارت استفاده از ابزار های رسانه ای و مهارت برقراری ارتباط صحیح با دانش آموز دسته بندی شدند.

واژگان کلیدی: کنش پژوهی، توسعه حرفه‌ای، تأملات، شغل معلمی

^۱ دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه.

faezehaghi26@mail.com

^۲ مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه.

رابطه بین هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی با خودکارآمدی اجتماعی با توجه به میانجیگری کمال‌گرایی مثبت در دانش‌آموزان تیزهوش

سالومه حیدرپور بیدگلی^۱

چکیده

هدف این پژوهش تبیین رابطه هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی با خودکارآمدی اجتماعی با توجه به میانجیگری کمال‌گرایی مثبت در دانش‌آموزان دختر تیزهوش بود. این تحقیق از لحاظ هدف جزء تحقیقات بنیادی و از لحاظ روش از نوع همبستگی و جامعه‌آماري شامل ۴۰۰ نفر از دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه دبیرستان فرزندانگان ۴ تهران در سال تحصیلی ۹۶-۹۷ بود. نمونه پژوهش ۲۰۰ نفر از دانش‌آموزان بودند که با استفاده از روش تصادفی ساده و بر اساس جدول مورگان انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده پرسشنامه هوش هیجانی گلمن، خلاقیت هیجانی آوریل، خودکارآمدی اجتماعی اسمیت و کمال‌گرایی هیل بود که توسط نمونه مورد مطالعه تکمیل شدند. داده‌های استخراج شده از طریق شاخص‌های توصیفی مانند میانگین و انحراف استاندارد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته و برای آزمون فرضیه با توجه به مدل مفهومی این پژوهش از تحلیل مسیر استفاده گردید. که در این تحلیل اثر مستقیم، غیرمستقیم و اثر کل متغیرهای پیش‌بین بر روی متغیر ملاک و میانجی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج حاصله نشان داد بین هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی با خودکارآمدی اجتماعی، همچنین بین کمال‌گرایی مثبت و خودکارآمدی رابطه مثبت معنادار وجود دارد. نیز کمال‌گرایی مثبت در رابطه بین هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی با خودکارآمدی اجتماعی دانش‌آموزان تیزهوش این پژوهش نقش میانجی را دارد. بنابراین هرچه هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی بیشتر باشد، خودکارآمدی اجتماعی نیز بیشتر خواهد بود، همچنین کمال‌گرایی مثبت بر رابطه میان هوش هیجانی و خلاقیت هیجانی با خودکارآمدی اجتماعی، اثر مثبت گذاشته و این رابطه را تقویت می‌کند.

واژگان کلیدی: تیزهوش، خودکارآمدی اجتماعی، هوش هیجانی، خلاقیت هیجانی، کمال‌گرایی مثبت

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور نوشهر sedaye20oct@gmail.com

اثر بخشی مداخله شناختی رفتاری بر خودانضباطی و خودسنجی دانش‌آموزان دختر نارساخوان ۹ تا ۱۰ سال

لیلا خادمی عادل^۱؛ شکوه السادات بنی جمالی^۲؛ فریبرز در تاج^۳؛ احسن اسدزاده^۴

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی مداخله شناختی رفتاری بر خودانضباطی و خودسنجی دانش‌آموزان دختر نارساخوان ۹ تا ۱۰ سال انجام گرفته است. روش پژوهش از نظر هدف کاربردی است و طرح نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. برای این منظور، دانش‌آموزان نارساخوان، به عنوان جامعه آماری انتخاب شد که از طریق غربالگری با چک لیست نارساخوانی و آزمون هوش ۳۰ نفر از آنها به عنوان نمونه تحقیق به صورت هدفمند، انتخاب شدند که به یک گروه آزمایش و یک گروه کنترل ۱۵ نفره به صورت تصادفی، تقسیم شدند. گروه اول آزمایش مداخله شناختی رفتاری را در ۱۰ هفته در طی ۱۰ جلسه‌ی یک و نیم ساعته، دریافت کردند. گروه کنترل هیچ درمانی را دریافت نکرده است. ابزار آزمون اختلال خواندن سلیمی تیموری (۱۳۸۶)، آزمون هوش ریون (۱۳۹۰)، پرسشنامه خودانضباطی زندکریمی (۱۳۹۰) و پرسشنامه خودسنجی زندکریمی (۱۳۹۰)، بود. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس استفاده شد. یافته‌ها نشان داد مداخله شناختی رفتاری بر خودانضباطی و خودسنجی تاثیر معنی‌دار داشته است. درمان‌های فوق دارای پایداری (دو ماه) نیز بودند. نتیجه‌گیری: مربیان و والدین باید در کلاس‌های معمولی خود بر کودکان نارساخوان توجه داشته و بدنبال مداخلات شناختی رفتاری برای این گروه باشند.

واژگان کلیدی: مداخله شناختی رفتاری، خودانضباطی، خودسنجی، نارساخوانی

^۱ دانشجوی دکترای روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات Leila.khademi@srbiau.ac.ir

^۲ دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه الزهراء(س).

^۳ استاد تمام، گروه روانشناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

^۴ دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

آسیب‌های آموزش و اخلاق آموزشی در دوران پاندمی کووید ۱۹

روشنک خدابخش پیرکلانی^۱

چکیده

بحران جدی پاندمی کووید ۱۹ به واسطه اثرات گسترده بر تمام شئون زندگی و خسارت سنگین جانی، مادی، روانی و معنوی مدت قابل توجهی زندگی ساکنین کره خاکی را به شدت تهدید کرده و می‌کند. این اتفاق تاثیر جبران ناپذیری بر سلامت تحصیلی افراد و جوامع گذاشته است. به نحوی که تا مدت‌ها خلل ناشی از این اتفاق عام و جهانی، در زندگی همگان مشهود خواهد بود. روش‌شناسی این مقاله بر مبنای تجارب زیسته محقق به عنوان یک درمانگر و هیأت علمی دانشگاه و تحلیل‌های مبتنی بر موردپژوهی بالینی است و به مخاطرات اخلاقی در شیوه‌های تدریس و فراگیری در دوران کرونا و نمونه‌های آن با بیان مسائلی در مورد بی‌صدافتی، اهمالکاری و خود ناتوانسازی تحصیلی به اختصار در لابلای مورد پژوهی بالینی پرداخته است.

واژگان کلیدی: کرونا، آموزش مجازی، مخاطرات اخلاقی، بی‌صدافتی، اهمالکاری و ناتوانسازی تحصیلی

^۱ . دانشیار گروه روان‌شناسی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه الزهرا rkhdabakhsh@alzahra.ac.ir

اثربخشی گروه درمانی مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اهمال کاری، اضطراب امتحان و ارزش‌گزینی دانش‌آموزان کنکور

روشنک خدابخش پیرکلانی^۱؛ نازیلا سهندپور^۲

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی اثربخشی گروه درمانی با رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اهمال کاری، اضطراب امتحان و ارزش‌گزینی دانش‌آموزان دختر انجام شد که در سال پیش رو قصد شرکت در کنکور را دارند. روش پژوهش آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه گواه بود. جامعه‌ی آماری پژوهش مورد مطالعه، کلیه‌ی دختران سال آخر دوره‌ی متوسطه‌ی دوم در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند که در کلاس‌های کنکور قرائت‌خانه کلید قائمشهر شرکت داشتند. نمونه‌ها به تعداد ۱۴ نفر به روش در دسترس انتخاب، بعد از گرفتن تست به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و گواه جایگزین شدند. از هر دو گروه یک نفر بعد از اولین جلسه از ادامه‌ی کار منصرف و نهایتاً برای این پژوهش در هر گروه ۶ نفر قرار گرفتند. برای ارزیابی این پژوهش از پرسش‌نامه اهمال کاری تحصیلی سولومون و راث بلوم (۱۹۸۴)، پرسشنامه اضطراب امتحان ساراسون (۱۹۵۷) و پرسشنامه ارزش‌گزینی VQ (اسموت، داویس، برنز و کریستی، ۲۰۱۴) در پیش‌آزمون و پس‌آزمون برای دو گروه استفاده شد. مداخلات گروه درمانی در ۸ جلسه به مدت ۹۰ دقیقه در هفته برای گروه آزمایش انجام گرفت ولی هیچ درمانی برای گروه گواه انجام نشد. نتایج حاصل از آزمون‌های t و آنوای یک‌راهه نشان داد که درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر اهمال کاری، اضطراب امتحان و مولفه‌ی پیشرفت از مقیاس ارزش‌گزینی اثربخشی‌داری دارد اما بر روی مولفه‌ی انسداد مقیاس ارزش‌گزینی تأثیر معنی‌داری در این پژوهش ندارد.

واژگان کلیدی: ارزش‌گزینی، اضطراب امتحان، اهمال کاری، درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد، دانش‌آموزان.

^۱ . دانشیار، گروه روان‌شناسی دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی، دانشگاه الزهرا rkhodabakhsh@alzahra.ac.ir

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه الزهرا.

اثر بخشی آموزش به روش مونته سوری بر تقویت مهارت های ادراکی- حرکتی و کاهش اختلال نوشتن دانش آموزان پایه اول ابتدایی

زهرا خداوندی^۱

چکیده

یکی از اختلال‌های شایع مربوط به یادگیری در مقطع ابتدایی، اختلال نوشتن است. هدف پژوهش حاضر بررسی اثر بخشی آموزش به روش مونته سوری بر تقویت مهارت های ادراکی- حرکتی و کاهش اختلال نوشتن دانش آموزان پایه اول ابتدایی بود. روش تک آزمودنی از نوع طرح بازگشتی AB بود. جامعه آماری این پژوهش تمامی دانش آموزان پایه اول دبستان غیردولتی سنجد شهر تبریز در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند که از بین دانش آموزان مبتلا به اختلال نوشتن ۳ نفر به روش تصادفی انتخاب شدند. برای جمع آوری داده‌ها از پرسشنامه مهارت های ادراکی پرسشنامه اوزرتسکی و جدول سنجد اختلالات یادگیری خاص نوشتار تبریزی استفاده شد. نمونه مورد مطالعه ابتدا خطر پایه دریافت کردند. سپس ۱۰ جلسه آموزش به روش مونته سوری به آنها آموزش داده شد و بعد از مداخله از آنها پس آزمون گرفته شد. نتایج نشان داد که آموزش به روش مونته سوری بر تقویت مهارت های ادراکی- حرکتی و کاهش اختلال نوشتن در دانش آموزان پایه اول ابتدایی موثر بوده است. بر اساس نتایج پژوهش حاضر به درمانگران اختلال یادگیری و روان‌شناسان توصیه می‌شود از آموزش به روش مونته سوری بر تقویت مهارت های ادراکی- حرکتی و کاهش اختلال نوشتن دانش آموزان پایه اول ابتدایی استفاده کنند.

واژگان کلیدی: آموزش به روش مونته سوری، مهارت های ادراکی- حرکتی، اختلال نوشتن، کودکان.

^۱ دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد زنجان aytak.khodavandi@yahoo.com

بررسی رابطه بین مثبت‌اندیشی و کمال‌گرایی با اهمال‌کاری تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه شهرستان گالیکش

ملیحه خسروی^۱؛ امیررضا بابایی^۲؛ بهروز اسفندیاری^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین مثبت‌اندیشی و کمال‌گرایی با اهمال‌کاری تحصیلی دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه شهرستان گالیکش بود. روش این پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش‌آموزان پسر دوره اول متوسطه شهرستان گنبد کاووس تشکیل می‌دادند که براساس جدول کرجسی و مرگان با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تعداد ۳۷۵ نفر انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات پرسشنامه کمال‌گرایی تری و شورت و همکاران، پرسشنامه مثبت‌اندیشی اینگرام و یسنگی و پرسشنامه اهمال‌کاری تحصیلی سولومون و بلوم می‌باشد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی و آمار استنباطی تحلیل و رگرسیون همچنین ضریب همبستگی پیرسون با استفاده از نرم‌افزار spss20 محاسبه شد. بین مثبت‌اندیشی و کمال‌گرایی مثبت با اهمال‌کاری تحصیلی رابطه معنادار و منفی وجود دارد. بین کمال‌گرایی منفی با اهمال‌کاری تحصیلی رابطه معنادار مثبت وجود دارد. و همچنین مثبت‌اندیشی و کمال‌گرایی توانایی پیش‌بینی اهمال‌کاری تحصیلی دانش‌آموزان را دارند.

واژگان کلیدی: مثبت‌اندیشی، کمال‌گرایی، اهمال‌کاری تحصیلی.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی و علوم تربیتی، موسسه آموزش عالی شمس‌گنبد، گلستان.

mrs.khosravi1333@gmail.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی، اتاق عمل، دانشگاه آزاد اسلامی واحد گرمسار.

^۳ . استادیار، گروه آموزشی علوم ورزشی، موسسه آموزش عالی شمس‌گنبد، گلستان.

آموزش مهارت‌های جرات‌ورزی بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان مبتلا به اضطراب جدایی

یعقوب خضرپور^۱، حسن محمدامین زاده^۲

چکیده

اختلال اضطراب جدایی دربرگیرنده اضطراب یا ترس بیش‌ازحد در رابطه با جدایی از خانه یا اشخاص دلبسته است. بسیاری از دانش‌آموزان دارای اضطراب جدایی، گوشه‌گیر، بی‌انگیزه و افسرده هستند و این عوامل بر مقدار یادگیری آن‌ها اثرگذار است. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر آموزش مهارت‌های جرات‌ورزی بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان مبتلا به اضطراب جدایی انجام شد. طرح پژوهش از نظر هدف کاربردی و از نظر روش از نوع آزمایشی، از طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر مدارس ابتدایی دارای اختلال اضطراب جدایی شهرستان سردشت در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. نمونه پژوهش ۳۰ دانش‌آموز دارای اختلال اضطراب جدایی بود که بصورت در دسترس شناسایی و در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) جای‌دهی شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه اضطراب جدایی مارچ و همکاران (۱۹۹۷) و مهارت‌های اجتماعی ماتسون و همکاران (۱۹۸۳) استفاده گردید. گروه آزمایش در ۸ جلسه آموزش مهارت‌های جرات‌ورزی را دریافت کردند؛ و گروه کنترل مداخله‌ای دریافت نکردند. داده‌های پژوهش با تحلیل کوواریانس یک متغیره تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که آموزش مهارت‌های جرات‌ورزی منجر به افزایش مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان مبتلا به اضطراب جدایی شد. بنابراین با توجه به نقش مدرسه و اهمیت آموزش جرات‌ورزی بر مهارت‌های اجتماعی، مشاوران مدارس، برنامه‌های آموزشی جرات‌ورزی را برای دانش‌آموزان مبتلا به اضطراب جدایی به کار گیرند.

واژگان کلیدی: اختلال اضطراب جدایی، مهارت اجتماعی، جرات‌ورزی

^۱ . کارشناسی ارشد علوم تربیتی - مدیریت آموزشی، دانشگاه غیرانتفاعی میعاد y.khezerpour1364@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه غیرانتفاعی میعاد.

اثر بخشی آموزش فلسفه به کودکان بر کاهش پر خاشگری و افزایش سازگاری فردی اجتماعی دانش‌آموزان دختر پایه پنجم

حورا خلیلی^۱، محمد جواد موسایی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف «تأثیر آموزش فلسفه به کودکان بر کاهش پر خاشگری و افزایش سازگاری فردی و اجتماعی دانش‌آموزان دختر پایه پنجم» انتخاب شده است. این پژوهش از نوع آزمایشی با پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان دختر پایه پنجم اداره آموزش و پرورش ناحیه چهار استان قم، به تعداد ۴۸۷۲ نفر است که با روش نمونه‌گیری به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی با تعداد ۳۰ نفر انجام شد که آن‌ها در دو گروه آزمایش و کنترل به صورت تصادفی جایابی شدند. آموزش فلسفه در طی ده جلسه یک ساعت و نیم و هفته‌ای دو روز برگزار شد. داده‌ها از طریق پرسشنامه پر خاشگری «باس» و «پری» (AGQ)، و پرسشنامه روانی «کالیفرنیا» (CPI) جمع‌آوری و سپس مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نتایج نشان داد آموزش فلسفه به کودکان بر کاهش پر خاشگری دانش‌آموزان دختر پنجم ابتدایی مؤثر است، همچنین نتایج مؤید این بود که آموزش فلسفه بر سازگاری فردی و اجتماعی دانش‌آموزان دختر پنجم ابتدایی نیز مؤثر است. با توجه به نتایج حاصله پیشنهاد می‌شود برنامه «آموزش فلسفه به کودکان» در مدارس ابتدایی دوره دوم گنجانده شود.

واژگان کلیدی: آموزش فلسفه، کودکان، پر خاشگری، سازگاری فردی، سازگاری اجتماعی

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساوه.

^۲ . کارشناس ارشد مدیریت آموزشی، دانشگاه آزاد تهران مرکز.

طراحی و اجرای الگوی انگیزه بخشی به دانش آموزان عقب مانده تحصیلی در کلاس درس پایه ششم مدرسه مرادگلدی مدنی با الگوبرداری از اصول چهارگانه رویکرد بازی درمانی تراپلی

فاطمه خواجه^۱

چکیده

تراپلی، یکی از روش‌های بازی درمانی کوتاه مدت و مبتنی بر دل‌بستگی است که برای کمک به خانواده‌ها کم درآمد و پرخطر آمریکایی به صورت یک برنامه ملی با نام «هد استارت» از طریق دولت آمریکا اجرا شده است. این پژوهش با هدف سنجش اثر بخشی اصول چهارگانه رویکرد تراپلی در افزایش انگیزه یادگیری دانش آموزان در کلاس درس انجام شده است. روش مطالعه در این پژوهش عملی توصیفی بوده و از کتب مرجع علوم تربیتی و کتاب‌های تالیف شده در این زمینه، پایان‌نامه‌ها و مقالات پایگاه‌های علمی معتبر جهت جمع‌آوری اطلاعات آن استفاده شده است. در طراحی الگو از اصول چهارگانه درمان تراپلی کمک گرفته شده تا در آموزش کلاس درس از طریق ایجاد ارتباط صمیمانه میان معلم و شاگرد تجربیات مثبتی در زمینه یادگیری شکل گیرد و بدین ترتیب انگیزه یادگیری دانش آموزان تقویت شود. پس از طراحی و اجرای دو ماهه این الگو انگیزه یادگیری دانش آموزان در بخش‌های مختلف تدریس بهبود چشمگیری نشان دادند.

واژگان کلیدی: آموزش، یادگیری، انگیزه بخشی، عقب ماندگی تحصیلی، تراپلی، رابطه صمیمانه

اثربخشی شن بازی درمانی بر کاهش اختلالات رفتاری و اضطرابی کودکان

پریسا خوانساری^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر شن بازی درمانی بر کاهش اختلالات رفتاری و اضطرابی کودکان در شهر تهران انجام شده است. این پژوهش در قالب یک طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون انجام شده و تعداد ۳۰ نفر کودک ۶ تا ۸ ساله در شهر تهران به صورت نمونه‌گیری تصادفی از ۳ مدرسه و از هر مدرسه ۱۰ کودک انتخاب شدند و در دو گروه آزمایشی و کنترل ۱۵ نفری قرار گرفتند. سپس گروه آزمایش ۱۰ جلسه هفتگی تحت تاثیر متغیر مستقل شن بازی درمانی قرار گرفت و گروه کنترل هیچ مداخله‌ای دریافت نکرد. پس از پایان مداخله کودکانی که در گروه آزمایشی قرار گرفته بودند برای سنجش اختلالات رفتاری و اضطرابی هر دو گروه آزموده شدند تا تاثیر متغیر مستقل بر وابسته در اختلالات رفتاری و اضطرابی کودکان مشخص شود. داده‌ها از طریق پرسشنامه علائم مرضی کودکان بر اساس ملاک‌های راهنمایی تشخیصی و آماری اختلالات روانی، جمع‌آوری شدند. نتیجه پژوهش نشان داد که شن بازی درمانی به کاهش مولفه‌هایی از اختلالات رفتاری و اضطرابی تاثیر معناداری دارد. پژوهش حاضر شواهدی از تاثیر روان‌درمانی‌های غیر شفاهی و برتری آنها در درمان مشکلات و اختلالات رفتاری و اضطرابی کودکان داد.

واژگان کلیدی: شن بازی درمانی، اختلال رفتاری، اختلال اضطرابی، کودکان

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد واحد علوم پزشکی تهران.

کاربست کنش پژوهی در تقویت مهارت های معلمان

دنیا خیرالهی^۱؛ عادل سلیمانی^۲

چکیده

هدف از پژوهش کیفی حاضر که با رویکرد مشارکتی انجام شده بررسی کارکرد کنش پژوهی در توسعه حرفه ای شغل معلمی است. در این راستا دانشجو معلم در طول یک ترم با تعامل در رفتارها و مراجعه به مدرسه به عنوان کارورز داده های لازم را به شیوه مشاهده و مصاحبه گردآوری نمود تا به اشباع نظری برسد بدین گونه که ابتدا با نگارش بیانیه من و تحلیل موقعیت های فیزیکی، سازمانی، اداری، روانی، عاطفی، آموزشی و فضای مجازی و ترسیم نقشه ذهنی طرح درسی آماده و اجرا شد و به تایید گروه پژوهش رسید. داده های حاصل از نقد فرایند کدگذاری های متعارف مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. روش تجزیه و تحلیل داده های این پژوهش کدگذاری های متعارف (باز، محوری، گزینشی) است. شامل ۴۱ کد باز که در ۶ محور طبقه بندی شده و در نهایت به چهار طبقه کلی تقسیم شده اند نتایج به دست آمده از پژوهش در یک مدل تحلیلی استنباطی در پایان پژوهش حاضر ارائه شده است.

واژگان کلیدی: کنش پژوهی، تاملات حرفه ای، توسعه حرفه ای، هویت حرفه ای

^۱ . دانشجوی کارشناسی رشته آموزش ابتدایی، پردیس شهید صدوقی، استان کرمانشاه، دانشگاه فرهنگیان.

donyakheirolah@gmail.com

^۲ . مدرس دانشگاه فرهنگیان، پردیس شهید صدوقی کرمانشاه.

رابطه سبک دلبستگی با انگیزه پیشرفت و شادکامی دانش‌آموزان دختر مقطع اول متوسطه شهر مشهد

حسین درستکار مقدم^۱، سوسن پورآبادی^۲

چکیده

در نظام آموزشی یکی از مهمترین مشکلاتی که با آن مواجه هستیم، کاهش انگیزه پیشرفت می‌باشد. انگیزه پیشرفت به عنوان یکی از پیش‌نیازهای اساسی یادگیری می‌باشد و بر عملکرد دانش‌آموزان تأثیر دارد. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه سبک دلبستگی با انگیزه پیشرفت و شادکامی دانش‌آموزان دختر مقطع اول متوسطه شهر مشهد بود. پژوهش از نوع پژوهش‌های کمی و روش پژوهش همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع اول متوسطه ناحیه یک شهر مشهد بود. نمونه‌ای به حجم ۱۹۳ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب شد. ابزار اندازه‌گیری پژوهش: ۱. مقیاس دلبستگی بزرگسالان کولینز (۱۹۹۶)، ۲. پرسشنامه انگیزه پیشرفت هرمنس (۱۹۷۷)، و ۳. پرسشنامه شادکامی آکسفورد (۱۹۸۹) بودند. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه به روش گام به گام به کمک نرم‌افزار SPSS تحلیل شدند. نتایج نشان داد، بین سبک‌های دلبستگی و انگیزه پیشرفت و نیز بین سبک‌های دلبستگی با شادکامی دانش‌آموزان رابطه وجود دارد. همچنین نتایج نشان داد، بر اساس مدل اول انگیزه پیشرفت و بر اساس مدل دوم شادکامی، به طور معناداری سبک دلبستگی ایمن دانش‌آموزان را پیش‌بینی می‌کنند.

واژه‌گان کلیدی: سبک دلبستگی، انگیزه پیشرفت، شادکامی، دانش‌آموزان دختر

^۱ . مربی، گروه آموزشی روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان.

h.dorostkar1350@gmail.com

^۲ . کارشناس ارشد مشاوره توانبخشی، آموزش و پرورش، مشهد.

رابطه علی سبک‌های دلبستگی با فرسودگی تحصیلی دانشجویان با میانجیگری سرزندگی تحصیلی

حسین درستکار مقدم^۱

چکیده

یکی از مشکلات شایع در آموزش عالی کشور، پایین بودن سطح انگیزه و افزایش فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان می‌باشد. فرسودگی تحصیلی اثرات منفی بر سلامت و فرآیند یادگیری دانشجویان دارد. هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه علی سبک‌های دلبستگی با فرسودگی تحصیلی دانشجویان با میانجیگری سرزندگی تحصیلی بود. پژوهش از نوع مدلسازی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری شامل کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۹۶-۱۳۹۵ دانشگاه آزاد اسلامی قوچان بود و نمونه پژوهش شامل ۴۰۳ نفر بود که به روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند. ابزار اندازه‌گیری، مقیاس دلبستگی بزرگسالان کولینز (۱۹۹۶)، پرسشنامه فرسودگی تحصیلی مسلش (۲۰۰۲) و پرسشنامه سرزندگی تحصیلی حسین چاری و دهقانی زاده (۱۳۹۱) بودند. داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و روش مدلسازی معادلات ساختاری تحلیل شدند. از بین سبک‌های دلبستگی، تنها سبک دلبستگی ایمن بر فرسودگی تحصیلی تأثیر مستقیم داشت و نیز سبک دلبستگی ایمن بر سرزندگی تحصیلی تأثیر مستقیم داشت. هیچ یک از سبک‌های دلبستگی، تأثیر غیر مستقیم معنی‌داری بر فرسودگی تحصیلی با میانجیگری سرزندگی تحصیلی نداشتند. سبک دلبستگی ایمن در کنترل فرسودگی تحصیلی دانشجویان نقش دارد. همچنین، سبک‌های دلبستگی ایمن و اضطرابی بر سرزندگی تحصیلی تأثیر دارند.

واژه‌گان کلیدی: سبک‌های دلبستگی، فرسودگی تحصیلی، سرزندگی تحصیلی، مدلسازی معادلات ساختاری، دانشجویان

^۱ . مربی، گروه آموزشی روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد قوچان.

اثر بخشی آموزش معکوس بر انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان پسر پایه پنجم ابتدایی

حمیده دشتبان چیمه؛ هاجر تارویردی زاده؛ محمد مهدی شریعت باقری^۲

چکیده

آموزش معکوس روشی است که در آن ابتدا معلم قبل از تدریس، فیلم‌های مرتبط با تدریس را در اختیار دانش‌آموزان قرار می‌دهد تا آنان به تماشای فیلم در منزل بپردازند و سپس تکالیف درسی را در کلاس به کمک معلم و همراه با سایر هم‌کلاسی‌ها انجام دهند. هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش معکوس بر انگیزش تحصیلی پسر پایه پنجم ابتدایی بود. طرح تحقیق پژوهش حاضر از نوع شبه‌آزمایشی با پیش‌آزمون - پس‌آزمون همراه با گروه کنترل بوده و به لحاظ هدف کاربردی است. جامعه آماری شامل تمامی دانش‌آموزان پسر کلاس پنجم ابتدایی شهر تهران بود. نمونه‌گیری از نوع در دسترس هدفمند شامل ۳۰ نفر از دانش‌آموزان کلاس پنجم ابتدایی از یک دبستان دولتی انجام شد که به طور تصادفی در دو گروه ۱۵ نفره آزمایش و کنترل در دو کلاس قرار گرفتند. گروه آزمایش، تحت آموزش به روش معکوس قرار گرفتند و گروه کنترل طبق شیوه مرسوم معلم خود پیش رفتند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌ی انگیزش تحصیلی هارتر (۱۹۸۱) بودند. داده‌ها با روش تحلیل شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین گروه آزمایش و کنترل از نظر انگیزش تحصیلی تفاوت معناداری وجود داشت. به عبارت دیگر آموزش به روش معکوس، باعث افزایش انگیزش - تحصیلی دانش‌آموزان شد.

واژگان کلیدی: آموزش معکوس، انگیزش تحصیلی.

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.

۲. استادیار گروه روان‌شناسی بالینی - تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.

Hajar_tarverdi@yahoo.com

۳. استادیار گروه روان‌شناسی بالینی - تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.

بررسی نقش میانجی عزت نفس در رابطه با هوش معنوی و خودکارآمدی دانشجویان

ماهرخ ذبیحی؛ علیرضا محمدی آریا^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر ارایه یک مدل برای ارتباط هوش معنوی، خودکارآمدی و عزت نفس بود. ۲۴ دانشجوی مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد اعم از پسر و دختر برای شرکت در این مطالعه به روش نمونه برداری در دسترس انتخاب شدند و مقیاس هوش معنوی (بدیع، ۱۳۸۹)، مقیاس خودکارآمدی عمومی (شرر و همکاران، ۱۹۸۲) و مقیاس عزت نفس (روزنبرگ، ۱۹۶۵) را پاسخ دادند. نتایج پژوهش نشان داد که میزان خودکارآمدی رابطه با هوش معنوی دارد. نتایج تحلیل رگرسیون گام به گام نیز حاکی از نقش تعدیل کننده عزت نفس در رابطه بین خودکارآمدی و هوش معنوی بود. براساس نتایج حاصل، خودکارآمدی از طریق ارتقای عزت نفس و هوش معنوی قابل افزایش است و در زمینه آموزش‌های لازم برای زندگی بهتر افراد می‌توان این موارد را نیز در نظر گرفت.

واژگان کلیدی: هوش معنوی، خودکارآمدی، عزت نفس.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، واحد الکترونیکی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

mahrokh_zabihi@yahoo.com

^۲ . استادیار روانشناسی تربیتی، گروه آموزش پیش از دبستان، دانشگاه توانبخشی و علوم اجتماعی، تهران.

واکاوی تأثیر بین هوش سازمانی، و دلبستگی شغلی با اخلاق حرفه ای معلمان مدارس شهر اهواز

سمیرا رازه^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین هوش سازمانی، و دلبستگی شغلی با اخلاق حرفه ای معلمان مدارس شهر اهواز بوده است. روش پژوهش حاضر همبستگی از نظر هدف، کاربردی و جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه‌ی معلمان مدارس شهر اهواز بود. از طریق نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای ۲۰۰ نفر از معلمان زن و مرد انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در این پژوهش مقیاس هوش سازمانی آلبرخت (۲۰۰۲)، پرسش نامه دلبستگی شغلی کانونگو (۱۹۸۲) و پرسش نامه اخلاق حرفه ای معلم طاهری (۱۴۰۰)، می باشد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها در بخش استنباطی (ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره همزمان) استفاده شده است. نتایج میزان بتا نشان داد که هوش سازمانی، و دلبستگی شغلی توانستند به صورت همزمان ۶۰ درصد از واریانس کل اخلاق حرفه‌ای معلمان مدارس شهر اهواز را پیش‌بینی کنند. این میزان با $(F= ۲۲/۴۷, P<۰/۰۰۱)$ معنی‌دار بوده است. میزان بتا نیز نشان داد هوش سازمانی با $(\beta= ۰/۲۶, t= ۵/۴۸, P<۰/۰۰۱)$ ، و دلبستگی شغلی با $(\beta= ۰/۲۷, t= ۵/۶۱, P<۰/۰۰۱)$ توانستند به صورت مجزا نیز در سطح مطلوبی اخلاق حرفه‌ای معلمان مدارس شهر اهواز را تعیین کنند.

واژگان کلیدی: هوش سازمانی، دلبستگی شغلی، اخلاق حرفه ای معلمان.

^۱ . دانش آموخته کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز. mr.taheri20@yahoo.com

اثر روش مداخله ای مثبت گرا بر انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان دختر منطقه یک شهرستان بجنورد

فائزه رحیمی^۱؛ محمد رضائی^۲؛ الهام حسین نیا^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثر روش مداخله ای مثبت گرا بر انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان دختر منطقه یک شهرستان بجنورد انجام گردید. در این پژوهش از روش طرح نیمه آزمایشی پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شده است. جامعه آماری شامل تمام دانش‌آموزان ابتدایی پایه دوم دختر منطقه یک شهرستان بجنورد بود که در سال ۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند. حجم نمونه شامل ۳۰ دانش‌آموز پایه دوم دختر بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب گردید و به دو گروه آزمایش و گواه تقسیم گردید. در این پژوهش ابتدا از هر دو گروه با پرسشنامه انگیزش تحصیلی (ورلند-۱۹۸۵) سنجش صورت گرفت. سپس در هشت جلسه، روش مداخله ای روان‌شناسی مثبت‌گرای ساوج بر گروه آزمایش اعمال گردید ولی بر گروه گواه هیچ مداخله ای صورت نگرفت و برای تحلیل آماری از روش تحلیل کواریانس استفاده گردید نتایج پژوهش نشان داد که روش مداخله ای روان‌شناسی مثبت‌گرا بر انگیزه ی تحصیلی دانش‌آموزان موثر بوده است.

واژگان کلیدی: روان‌شناسی مثبت‌گرا، انگیزش، انگیزه تحصیلی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

^۲ . دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی

طراحی پکیج مداخله‌ای گروه حمایتی همتایان برای دانش‌جویان در دوران همه‌گیری کرونا

مهدی رحیمی^۱؛ مهلا خادمی ندوشن^۲

چکیده

هدف اصلی این پژوهش طراحی پکیج مداخله‌ای برای دانش‌جویان در زمان‌های اضطرار، انزوای اجتماعی و قرنطینه به در جهت تامین حمایت اجتماعی در زمان کرونا و کمبود ارتباطات اجتماعی و فاصله‌گذاری اجتماعی به صورت مجازی می‌باشد. از این رو براساس پژوهش‌ها و مدل‌سازی‌های انجام شده این پژوهش پکیج حمایت همتایان را جهت مداخله برای تامین حمایت اجتماعی دانش‌جویان طراحی و پیشنهاد می‌کند.

واژگان کلیدی: دانش‌جویان، حمایت همتایان، کرونا، مداخله.

^۱ . دانشیار، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، بخش علوم تربیتی، دانشگاه یزد.

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه یزد mehdirahimi@yazd.ac.ir

بررسی تأثیر برنامه یادگیری اجتماعی - هیجانی جامع بر تصمیم‌گیری مسئولانه از مولفه‌های شایستگی روانی - اجتماعی دانشجویان معلمان دانشگاه فرهنگیان آذربایجان شرقی

رسول رضایی ملاجق^۱، اکبر ابراهیمی اورنگ^۲، حسین واحدی کوچنق^۳، علی اقبالی^۴

چکیده

هدف این تحقیق، بررسی تأثیر برنامه یادگیری اجتماعی - هیجانی جامع بر تصمیم‌گیری مسئولانه از مولفه‌های شایستگی روانی - اجتماعی دانشجویان معلمان دانشگاه فرهنگیان آذربایجان شرقی بود. در این پژوهش از روش تحقیق نیمه تجربی استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش، شامل کلیه دانشجویان دختر و پسر دانشگاه فرهنگیان (پردیس‌های علامه امینی و الزهرا آذربایجان شرقی) می‌باشد که پسران به تعداد ۷۵۴ نفر و دختران به تعداد ۶۸۶ نفر بود. با توجه به نوع روش تحقیق، ۴ کلاس به تعداد ۱۴۰ نفر دانشجوی (دو گروه آزمایش و دو گروه کنترل) از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای، به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای مداخله از بسته آموزشی برنامه یادگیری اجتماعی - هیجانی فرای، کتریدیج و مارشال (۲۰۰۹) در ۵ جلسه ۱/۵ ساعته استفاده شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه ابعاد ۵ گانه کفایت اجتماعی - روانی تام (۲۰۱۲) مولفه تصمیم‌گیری مسئولانه استفاده شد. تحلیل نتایج با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس یک متغیره، واریانس یک و چند متغیره انجام گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش برنامه یادگیری هیجانی - اجتماعی جامع بر مولفه‌ی تصمیم‌گیری مسئولانه شایستگی روانی - اجتماعی در مقایسه با گروه کنترل تأثیر معنی‌داری داشته است و بین گروه آزمایش پسران و دختران تفاوت معنی‌داری وجود نداشت.

واژگان کلیدی: یادگیری اجتماعی - هیجانی جامع، شایستگی روانی - اجتماعی، تصمیم‌گیری مسئولانه، دانشجویان دانشگاه فرهنگیان.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

Rezavirasul@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

^۳ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

^۴ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی براساس مولفه‌های هوش اجتماعی (پردازش اطلاعات اجتماعی، مهارت‌های اجتماعی و آگاهی اجتماعی) در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان آذربایجان شرقی

رسول رضایی ملاجق^۱، حسین رحیمی راد^۲، حسین واحدی کوچنق^۳، علی اقبالی^۴

چکیده

هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی بهزیستی روان‌شناختی براساس مولفه‌های هوش اجتماعی در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان بود. در این پژوهش از روش تحقیق توصیفی-همبستگی استفاده شد. جامعه آماری، شامل تمامی دانشجو معلمان دانشگاه فرهنگیان آذربایجان شرقی به تعداد ۱۶۵۴ نفر بود. با توجه به جدول مورگان تعداد ۲۹۱ نفر ۱۸۲ نفر پسر و ۱۰۹ نفر دختر با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای انتخاب شدند. برای جمع‌آوری اطلاعات از دو پرسشنامه، هوش اجتماعی ترمسو (۲۰۰۱) و بهزیستی روان‌شناختی ریف (۱۹۸۹) استفاده شد. با توجه به نتایج بدست آمده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره می‌توان گفت که بین مولفه‌های هوش اجتماعی و بهزیستی روان‌شناختی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان ارتباط معناداری وجود دارد. با نگاه دقیقتر به نتایج رگرسیون مشاهده می‌شود که از بین مولفه‌ها، فقط آگاهی اجتماعی از قدرت پیش‌بینی لازم برای بهزیستی روان‌شناختی برخوردار نمی‌باشد. نتیجه گرفته می‌شود که مولفه‌های هوش اجتماعی، نقش مهمی در بهزیستی روان‌شناختی و بهداشت روانی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان دارند.

واژگان کلیدی: مولفه‌های هوش اجتماعی، بهزیستی روان‌شناختی، دانشجویان دانشگاه فرهنگیان.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

Rezayirasul@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

^۳ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

^۴ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

پیش‌بینی رضایت از زندگی بر اساس هوش هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی دختران متوسطه دوم شهرستان صوفیان

رسول رضایی ملاجق^۱، حامد حمزه‌ای^۲، سمانه سلطانی^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر، پیش‌بینی رضایت از زندگی بر اساس هوش هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی است. روش تحقیق این پژوهش، از نوع توصیفی-همبستگی است. جامعه آماری این پژوهش، دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهرستان صوفیان به تعداد ۲۷۰ نفر بود. نمونه آماری این تحقیق، روش نمونه‌گیری تصادفی ساده و روش تعیین حجم نمونه از طریق جدول کرچسی و مورگان به تعداد ۱۳۸ نفر انتخاب شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسش‌نامه‌های رضایت از زندگی داینر و همکاران (۱۹۸۹)، پرسش‌نامه هوش هیجانی شوت و همکاران (۱۹۹۸) و پرسش‌نامه بهزیستی روان‌شناختی ریف (۱۹۸۹) استفاده شد. برای تحقیق از آزمون آماری رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد بین هوش هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی با رضایت از زندگی رابطه مثبت معنی‌داری وجود دارد. در کل نتیجه گرفته می‌شود که هوش هیجانی و بهزیستی روان‌شناختی و مؤلفه‌های آن‌ها، توانایی پیش‌بینی رضایت از زندگی را دارند.

واژگان کلیدی: رضایت از زندگی، هوش هیجانی، بهزیستی روان‌شناختی، نوجوانان.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

Rezayirasul@gmail.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

پیش‌بینی عدم صداقت تحصیلی بر اساس فرصت‌طلبی و حساسیت به تقویت در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان آذربایجان شرقی

رسول رضایی ملاجق^۱، حسین خدایی قره‌داغلو^۲، حسین واحدی کوجنق^۳، علی اقبالی^۴

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی عدم صداقت تحصیلی بر اساس فرصت‌طلبی و حساسیت به تقویت در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان آذربایجان شرقی در دانشجویان دانشگاه فرهنگیان انجام شد. روش پژوهش از نوع توصیفی-همبستگی است جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان آذربایجان شرقی در سال تحصیلی ۹۹-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند. نمونه آماری بر اساس جدول کرجسی و مورگان به تعداد ۳۳۳ دانشجوی دختر و پسر از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزارهای این پژوهش، حساسیت به تقویت جکسون (۲۰۰۹)، فرصت‌طلبی کریستی و گیس (۱۹۷۰) و بی‌صداقتی تحصیلی مک‌کابی و تروینیو (۱۹۹۷) بود. داده‌ها با استفاده از رگرسیون چندگانه مورد آزمون قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد که: فرصت‌طلبی و حساسیت به تقویت توانایی پیش‌بینی عدم صداقت تحصیلی را دارند و نتیجه گرفته می‌شود که بی‌صداقتی تحصیلی را می‌توان بر اساس فرصت‌طلبی و حساسیت به تقویت پیش‌بینی کرد.

واژگان کلیدی: عدم صداقت تحصیلی، حساسیت به تقویت، فرصت‌طلبی.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

Rezavirasul@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، معلم آموزش و پرورش.

^۳ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

^۴ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، تهران.

پیش‌بینی عزت نفس براساس سبک‌های دلبستگی ناایمن

نسیم رضایی^۱؛ محمدرضا تمنایی فر^۲

چکیده

عزت‌نفس، ادراک فرد از ارزش خود است. رشد عزت نفس سالم برای سازگاری خوب فردی و اجتماعی بسیار مهم است؛ از طرفی عزت‌نفس پایین منجر به مشکلاتی از قبیل افسردگی، پرخاشگری و کاهش سطح بهزیستی در افراد می‌شود. هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی عزت نفس براساس سبک‌های دلبستگی ناایمن در دانش‌آموزان بود. پژوهش حاضر از نوع کمی و توصیفی با روش همبستگی و تحلیل رگرسیون است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل تمامی دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ شهرستان فارس بود که از میان آن‌ها تعداد ۳۹۶ دانش‌آموز با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. در این پژوهش از پرسشنامه مقیاس عزت نفس روزنبرگ (۱۹۶۵) و پرسشنامه سبک‌های دلبستگی هازن و شیور (۱۹۸۷) استفاده گردید. داده‌ها با استفاده از روش همبستگی و تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد سبک‌های دلبستگی ناایمن اضطرابی و اجتنابی به ترتیب مقداری از واریانس مربوط به عزت نفس را تبیین می‌کنند. از یافته‌های این پژوهش می‌توان نتیجه گرفت که سبک‌های دلبستگی ناایمن می‌توانند در بروز عزت نفس پایین تأثیرگذار باشند. لذا روانشناسان تربیتی و مشاوران مدرسه با ارائه آموزش‌های مناسب به والدین می‌توانند با جلوگیری از ایجاد سبک‌های دلبستگی ناایمن در فرزندان از بروز عزت نفس پایین در آنان پیش‌گیری کنند.

واژگان کلیدی: عزت نفس، سبک‌های دلبستگی ناایمن.

^۱ . دانشجوی کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان.

^۲ . دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه کاشان tamannai@kashanu.ac.ir

اثربخشی روش تدریس حل مسئله بر خلاقیت و خودکارآمدی دانش آموزان

سیده صدیقه رضوی، الهام داودی، آهلیا صفاریان^۳

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی اثربخشی روش تدریس حل مسئله بر متغیرهای خلاقیت و خودکارآمدی تحصیلی در دانش‌آموزان دختر متوسطه اول شهر اهواز بود. از جامعه مذکور با استفاده از روش نمونه‌گیری چند مرحله‌ای یک مدرسه بطور تصادفی از مدارس شهر اهواز انتخاب شد و در مرحله بعد ۴۰ نفر دانش‌آموز بصورت تصادفی از این مدرسه انتخاب شدند. این دانش‌آموزان به روش تخصیص تصادفی به ۱ گروه آزمایش (کلاس روش تدریس حل مسئله) ۲۰ نفره و یک کلاس بعنوان گروه کنترل ۲۰ نفره تقسیم شدند. طرح تحقیق نیمه تجربی و از نوع پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. در این تحقیق از پرسشنامه خلاقیت عابدی (۱۳۸۲) و پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی جینگ و مورگان (۱۹۹۹) استفاده شد. قبل از شروع مداخلات هر دو گروه در پیش‌آزمون شرکت کرده و سپس برای گروه آزمایش ۱۰ جلسه ۷۵ دقیقه‌ای مداخله ارائه شد و گروه کنترل تنها آموزش رسمی مدرسه را دریافت کردند. بعد از پایان مداخلات بار دیگر هر دو گروه در پس‌آزمون شرکت کرده و در نهایت داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیره و یک متغیره مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج نشان داد که روش تدریس حل مسئله بر خلاقیت و خودکارآمدی تحصیلی دانش‌آموزان اثر بخش بود.

واژگان کلیدی: روش تدریس حل مسئله، خلاقیت، خودکارآمدی، دانش‌آموزان.

^۱ . کارشناسی، دبیری زبان انگلیسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ایذه.

^۲ . کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ایذه.

^۳ . کارشناسی، منابع طبیعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز.

اثر بخشی آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر کفایت اجتماعی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری

سروش رنجبر^۱؛ کوثر یحییی زاده ملک خیلی^۲؛ رضوان سادات سیدجعفری^۳؛
عرفان بساطی^۴

چکیده

اختلال یادگیری به عنوان یکی از اختلالات عصبی- رشدی شناخته می‌شود. افراد دارای اختلال یادگیری در حوزه‌های مختلف دچار مشکل هستند، یکی از حوزه‌های اصلی که در آن نقص و مشکل دارند، کفایت اجتماعی می‌باشد. هدف: هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی اثر بخشی آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر کفایت اجتماعی دانش‌آموزان پسر دارای اختلال یادگیری در شهر تهران بود. روش: پژوهش حاضر، یک مطالعه نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه کنترل بود. ۲۵ دانش‌آموز پسر دارای ناتوانی یادگیری از طریق نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارده شدند. ابزار این پژوهش جهت گردآوری داده‌ها مقیاس کفایت اجتماعی بود. داده‌ها به دست آمده با استفاده از روش‌های آمار استنباطی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش راهبردهای خود تنظیمی بر کفایت اجتماعی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری مقطع دبستان اثر معنی‌داری دارد. نتایج نشان داد، برنامه آموزش راهبردهای خود تنظیمی موجب ارتقای کفایت اجتماعی در دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری می‌شود. بنابراین ضروری است برنامه آموزش خودتنظیمی به عنوان یکی از برنامه‌های مداخله‌ای مورد توجه متخصصان و درمان‌گران قرار بگیرد.

واژگان کلیدی: راهبردهای خودتنظیمی، کفایت اجتماعی، اختلال یادگیری، دانش‌آموزان.

^۱ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران.

^۲ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران Kyahyazade1998@gmail.com

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران.

^۴ . کارشناسی ارشد، روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، تهران.

اثر بخشی آموزش تنظیم هیجان بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری

سروش رنجبر^۱، کوثر یحییی زاده ملک خیلی^۲، رضوان سادات سیدجعفری^۳

چکیده

یکی از حوزه‌هایی که دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری در آن عملکرد ضعیفی دارند مهارت‌های اجتماعی می‌باشد این در حالی است که مهارت‌های اجتماعی به عنوان یکی از مهارت‌های اساسی و ضروری در زندگی هر فردی شناخته می‌شوند هدف از انجام پژوهش حاضر، بررسی اثر بخشی آموزش تنظیم هیجان بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان پسر دارای اختلال یادگیری در شهر تهران بود. پژوهش حاضر، یک مطالعه نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه کنترل بود. ۲۰ دانش‌آموز پسر دارای ناتوانی یادگیری از طریق نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل گمارده شدند. والدین قبل و پس از آموزش به (مقیاس درجه‌بندی مهارت‌های اجتماعی گرشام و الیوت، ۱۹۹۰) پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از تحلیل کواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج پژوهش نشان داد که آموزش تنظیم هیجان بر مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری مقطع دبستان اثر معنی‌داری دارد. نتایج نشان داد، برنامه آموزش تنظیم هیجان منجر به ارتقای مهارت‌های اجتماعی در دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری می‌شود. بنابراین ضروری است برنامه آموزش تنظیم هیجان به عنوان یکی از برنامه‌های مداخله‌ای مورد توجه متخصصان و درمانگران قرار بگیرد.

واژگان کلیدی: تنظیم هیجان، مهارت‌های اجتماعی، اختلال یادگیری، دانش‌آموزان.

^۱ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران.

^۲ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران Kyahyazade1998@gmail.com

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنایی، دانشگاه تهران.

بررسی اثر عاملیت شخصی بر هویت من در پیش‌بزرگسالی

نادیا روحانی، الهه حجازی، آریحانه اسکندری^۳

چکیده

پیش‌بزرگسالی به عنوان یک دوره تحولی جدید در بازه سنی ۱۸ تا ۲۹ توسط آرنت (۲۰۰۰) معرفی شده است. به دلیل تغییراتی که به واسطه‌ی جهانی شدن در جوامع مختلف رخ داده است، نتایج پژوهش‌های انجام شده بیان‌گر وجود این مرحله‌ی تحولی در سایر جوامع است. با توجه به شکل‌گیری هویت در این دوره به عنوان یک تکلیف فردی و نقش تعیین‌کننده‌ی عاملیت در این فرآیند و عدم شناخت کافی ابعاد پیش‌بزرگسالی در ایران، هدف مطالعه حاضر بررسی نشان‌گرهای پیش‌بزرگسالی در بین دانشجویان ایرانی و هم‌چنین مطالعه‌ی اثر عاملیت شخصی بر هویت من در این نمونه است. جامعه‌ی آماری این پژوهش تمامی دانشجویان شاغل به تحصیل در یکی از دانشگاه‌های شهر تهران بودند، که در بازه‌ی سنی ۱۸ تا ۲۹ سال قرار داشتند. نمونه‌ای با حجم ۵۴۰ نفر که به صورت داوطلبانه و برخط به مقیاس‌های سیاهه‌ی ابعاد پیش‌بزرگسالی (ریفمن و همکاران، ۲۰۰۷)، پرسش‌نامه‌ی عاملیت (مهدوی‌مزده، ۱۳۹۷) و پرسشنامه فرآیند هویت من (بالستری و همکارانش، ۱۹۹۵) پاسخ دادند. در نتایج به دست آمده دانشجویان ایرانی نمره‌ی بیش از میانگین را در نشان‌گرهای پیش‌بزرگسالی کسب کردند و هم‌چنین بقیه داده‌ها با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری تحلیل شد و یافته‌ها اثر مستقیم، مثبت و معنادار عاملیت شخصی بر هویت من را نشان دادند. به طور کلی در این پژوهش پیش‌بزرگسالی به عنوان یک دوره‌ی تحولی جدید در جامعه‌ی ایرانی مورد تأیید قرار گرفت و نتایج بیان‌گر اثرگذاری عاملیت شخصی بر هویت من در این دوره‌ی تحولی بودند.

واژگان کلیدی: پیش‌بزرگسالی، عاملیت شخصی، هویت من.

^۱ . کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران.

^۲ . دانشیارگروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی و مشاوره، دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران.

^۳ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه تهران.

بررس رابطه باورهای خودکارآمدی و خوش بینی آموزشی دبیران متوسطه دوم شهرستان بندرلنگه

رئیس حسن رئیس سعدی^۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین خوش بینی با خودکارآمدی دبیران متوسطه دوم شهرستان بندرلنگه بود. جامعه آماری پژوهش حاضر تعداد ۲۷۰ نفر دبیران متوسطه دوم شهرستان بندرلنگه بودند که به شیوه نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند. نوع پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. برای جمع آوری داده ها از مقیاس پرسشنامه زندگی LOT کارور و شیرر و پرسشنامه خود کارآمدی ۱۷ آیتمی رولندیک استفاده شده است که در اختیار آزمودنی های پژوهش قرار گرفت. برای تجزیه و تحلیل آماری داده ها از نرم افزار آماری Spss16 و آزمون ضریب همبستگی پیرسون استفاده و سطح معنی داری ($P < 0/05$) در نظر گرفته شد. نتایج تجزیه و تحلیل آماری اطلاعات نشان داد که بین خوش بینی با خودکارآمدی دبیران متوسطه دوم شهرستان بندرلنگه مثبت و معنی دار وجود دارد.

واژگان کلیدی: خودکارآمدی، خوشبینی آموزشی، بندرلنگه، روان شناسی.

^۱ . دکترای روانشناسی تربیتی، مدرس دانشگاه R_saadiedu@yahoo.com

مقایسه پردازش حسی، نقص توجه و مشکلات رفتاری در بین دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری و دانش‌آموزان عادی

راضیه زارع؛ نادره سهرابی شگفتی

چکیده

اختلال یادگیری، تحت تاثیر بسیاری از متغیرهای ارتباطی، شناختی و معطوف به پردازش‌های حسی در کودکان قرار دارد. هدف از انجام این پژوهش، مقایسه پردازش حسی، نقص توجه و مشکلات رفتاری در بین دانش‌آموزان مبتلا به اختلال یادگیری و دانش‌آموزان عادی بود. پژوهش حاضر از نوع علی - مقایسه‌ای بود. جامعه آماری این پژوهش تمامی دانش‌آموزان عادی و دارای اختلال یادگیری شهر شیراز بود، در مطالعه حاضر تعداد ۱۲۰ نفر (۶۰ نفر از دانش‌آموزان عادی و ۶۰ نفر نیز دانش‌آموز مبتلا به اختلال یادگیری)، بر اساس روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه پردازش حسی دایانه‌ای و تاراجی، پرسشنامه نقص توجه کانرز و پرسشنامه مشکلات رفتاری مایکل راتر و همکاران بود. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون t دو گروه مستقل استفاده شد. نتایج حاصل از پژوهش نشان داد که پردازش حسی، نقص توجه و مشکلات رفتاری در بین دانش‌آموزان دارای اختلال یادگیری و دانش‌آموزان عادی دارای تفاوت معنادار در سطح $(P < 0/01)$ است. با توجه به یافته‌های پژوهش به نظر می‌رسد مشکلات یادگیری باعث مشکلات دیگری نظیر مشکلات پردازش حسی، نقص توجه و مشکلات رفتاری نیز در کودکان می‌شود.

واژگان کلیدی: پردازش حسی، نقص توجه، مشکلات رفتاری، اختلال یادگیری، دانش‌آموزان عادی.

اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی مبتنی بر قصه‌گویی بر عزت‌نفس کودکان

حسین زارع^۱؛ صبا علی‌خانی^۲؛ کسری شریفی^۳

چکیده

طبق تعریف سازمان بهداشت جهانی مهارت‌های زندگی، مهارت‌هایی هستند که برای افزایش توانایی‌های روانی اجتماعی افراد آموزش داده می‌شوند و فرد را قادر می‌سازند که به طور موثر با مقتضیات و کشمکش‌های زندگی رو به رو شوند، لذا بسیاری از شکست‌ها، ناکامی‌ها و مشکلاتی که افراد در زندگی خود تجربه می‌کنند به خاطر وجود نقص‌هایی است که در این زمینه دارند. مهارت‌های زندگی ویژگی‌هایی نیستند که به طور ذاتی در افراد وجود داشته باشند بلکه نیازمند آموزش و تمرین بسیار در موقعیت‌های مختلف هستند. پژوهش حاضر با هدف اثربخشی مهارت‌های زندگی به روش قصه‌گویی بر عزت‌نفس کودکان مقطع ابتدایی در شهر مشهد انجام شد. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهر مشهد بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و از نوع تصادفی، ۴۰ نفر به عنوان نمونه و به دو گروه ۲۰ نفری آزمایش و گواه تقسیم شدند. پس از آموزش مهارت‌های زندگی مبتنی بر روش قصه‌گویی، از پرسشنامه عزت‌نفس کوپر اسمیت (۱۹۶۷) برای سنجش میزان عزت‌نفس کودکان استفاده شد. تحلیل داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس نشان داد آموزش مهارت‌های زندگی به کودکان باعث افزایش عزت‌نفس آن‌ها در عزت‌نفس به صورت کلی، عزت‌نفس تحصیلی و عزت‌نفس اجتماعی می‌شود و همچنین عزت‌نفس فردی و خانوادگی پس از دریافت مداخله آموزشی افزایش پیدا کرد. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر می‌شود پیشنهاد داد آموزش مهارت‌های زندگی به سهم خود می‌تواند عنصری موثر در تقویت عزت‌نفس کودکان باشد.

واژگان کلیدی: مهارت‌های زندگی، قصه‌گویی، عزت‌نفس، کودکان.

^۱ . استاد گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام نور، تهران.

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران sabaalikhani7599@gmail.com

^۳ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه فردوسی مشهد.

بررسی اثربخشی آموزش سبک اسنادی خوش بینانه بر میزان افسردگی و سبک اسنادی دانش آموزان دختر ۸ تا ۱۳ ساله ی شهرستان شوش دانیال

امین زارعی^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی آموزش سبک اسنادی خوش بینانه بر میزان افسردگی و سبک اسنادی دانش آموزان دختر ۸ تا ۱۳ ساله ی شهرستان شوش است. این پژوهش در قالب یک طرح پژوهشی نیمه تجربی از نوع دو گروهی، همراه با پیش آزمون، پس آزمون و پیگیری دو ماهه، انجام گرفت. جامعه ی آماری پژوهش، کلیه ی دانش آموزان دختر شهرستان شوش دانیال بودند که در سال تحصیلی ۴۰۰-۴۰۱ در پایه های چهارم، پنجم، ششم، هفتم و هشتم اشتغال به تحصیل داشتند. نمونه گیری به شیوه تصادفی خوشه ای چند مرحله ای انجام گرفت و گروه نمونه به طور کاملاً تصادفی به دو گروه آزمایش و گواه تقسیم شد. ابزار مورد استفاده، پرسشنامه سبک اسنادی کودکان (CASQ) که توسط پترسون، آبرامسون، متالسکی و سلیگمن در سال ۱۹۸۴ ساخته شده بود و پرسشنامه افسردگی کودکان (CES-DC) ساخته شده توسط میرنا وایزن و هلن اورواشل در سال ۱۹۹۰ بود که پایایی آنها با استفاده از آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۶۵ و ۰/۸۳ بدست آمد. نتایج تحلیل آزمون کواریانس در مرحله ی پس آزمون و آزمون t وابسته بین پس آزمون و پیگیری نشان داد که در مجموع آموزش سبک اسنادی خوش بینانه بر میزان افسردگی کودکان تأثیر معناداری دارد و موجب کاهش افسردگی کودکان دختر، در مراحل پس آزمون و پیگیری شده است ($P < 0/05$). همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که آموزش سبک اسنادی خوش بینانه بر سبک اسنادی کلی کودکان تأثیر معناداری دارد و باعث خوشبین تر شدن آنها در مراحل پس آزمون و پیگیری شده است ($P < 0/05$).

واژگان کلیدی: سبک اسنادی، خوش بینی، افسردگی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه اصفهان amynzary429@gmail.com

تأثیر آموزش صلح بر بهبود روابط بین‌فردی در دانش‌آموزان

لیلا زمانی کوخالو؛ مژگان سپاه منصور^۱، خدیجه ابوالمعالی^۲

چکیده

این پژوهش با هدف، بررسی تأثیر آموزش صلح، بر بهبود روابط بین‌فردی دانش‌آموزان، به روش نیمه‌تجربی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با در نظر گرفتن گروه کنترل و پیگیری یک‌ماهه انجام شده است. جامعه‌آماری آن، دانش‌آموزان دختر دوره اول متوسطه منطقه ۱۹، آموزش و پرورش شهر تهران (۵۹۰۱ نفر) بوده که در سال تحصیلی ۱۳۹۹-۱۳۹۸ در مدارس این منطقه مشغول به تحصیل بوده‌اند. حجم نمونه، ۴۰ نفر دانش‌آموز پایه‌های مختلف دوره اول متوسطه، علاقه‌مند به همکاری در مطالعه بوده که به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شده‌اند. داده‌ها، طی سه مرحله از طریق، پرسشنامه بسته‌پاسخ گردآوری شده است. ابزار گردآوری داده‌ها، بخش ارزیابی روابط بین‌فردی از پرسشنامه شایستگی تحصیلی، ACES DiPerna & Elliott (1999)، بوده که روایی آن توسط متخصصان و ضریب پایایی پرسشنامه نیز با محاسبه آلفای کرونباخ (۰/۷۴)، تأیید شد. پس از اجرای پیش‌آزمون، گروه آزمایش طی ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای در ۸ هفته مداوم، تحت آموزش صلح قرار گرفته و گروه کنترل، نیز هیچ‌گونه آموزشی در این زمینه دریافت نکردند. در انتها، هر ۲ گروه در معرض آزمون ارزیابی روابط بین‌فردی قرار گرفتند (پس‌آزمون). پس از گذشت یک ماه مجدداً هر ۲ گروه در معرض آزمون قرار گرفتند (آزمون ماندگاری). برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر استفاده شد. نتایج نشان داد که آموزش صلح بر بهبود روابط بین‌فردی دانش‌آموزان تأثیر مثبت داشته است و این تأثیر پس از مرحله پیگیری پایدار مانده است ($P < 0/01$).

واژگان کلیدی: آموزش صلح، روابط بین‌فردی، دوره اول متوسطه، دانش‌آموزان دختر.

۱. دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.

۲. دانشیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی drsepamansour@yahoo.com

۳. دانشیار، گروه روانشناسی، دانشکده روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

نقش آموزش مهارت‌های اجتماعی با تاکید بر مهارت حل مسئله بر شایستگی‌های اجتماعی دانش‌آموزان؛ یک مطالعه مروری

محمدهادی زین‌العابدینی^۱

چکیده

کودکان امروز و سازندگان فردای جامعه، قشر عمده‌ای از جمعیت جوامع انسانی را تشکیل می‌دهند، بنابر این توجه به سلامت جسمی، روانی و اجتماعی آنها و برداشتن گام‌های اساسی در جهت پیشگیری و کاهش اختلالات روانی و رفتاری این قشر، از اهمیت به‌سزایی برخوردار است. مهارت‌های اجتماعی رفتارهایی هستند که باید آموزش داده و یاد گرفته شوند. آموزش مهارت‌های اجتماعی به عنوان مداخله‌ای که هر نوع شناخت، احساس و فرآیندهای رفتاری که با شایستگی اجتماعی مرتبط می‌باشند را آموزش می‌دهد یا اصلاح می‌کند، تعریف شده است. بنابر این پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش آموزش مهارت‌های اجتماعی با تاکید بر مهارت حل مسئله بر شایستگی‌های اجتماعی دانش‌آموزان صورت گرفت. روش پژوهش حاضر مروری (کتابخانه‌ای) است و به مرور و بررسی پژوهش‌های صورت گرفته در حوزه مهارت‌های اجتماعی، حل مسئله اجتماعی و شایستگی‌های اجتماعی دانش‌آموزان پرداخته است. بررسی نتایج و یافته‌های پژوهش‌های انجام شده قبلی نشان داد که آموزش مهارت‌های اجتماعی به ویژه مهارت حل مسئله اجتماعی بر شایستگی‌های اجتماعی دانش‌آموزان موثر است و همچنین این پژوهش‌ها و شواهد تجربی نشان داده است که این تاثیرات با دوام است. همان‌طور که بیان شد اهمیت آموزش مهارت‌های اجتماعی به ویژه مهارت حل مسئله با توجه به تغییرات اجتماعی سریع و گسترده در عصر حاضر فزونی یافته است، در همین زمینه لازم است آموزش مهارت‌های اجتماعی مانند حل مسئله در برنامه‌های آموزشی و پرورشی مدارس گنجانده شود و کارگاه‌هایی نیز به صورت همگانی توسط متخصصان و روان‌شناسان برای والدین و همه اقدار جامعه برگزار گردد چرا که دانش‌آموزان آینده سازان ایران اسلامی بوده و برخوردارانی آنان از آموزش تخصصی و کاربردی در حقیقت سرمایه‌گذاری برای پیشرفت هر چه بیشتر کشور عزیزمان در آینده است.

واژگان کلیدی: مهارت‌های اجتماعی، حل مسئله، شایستگی اجتماعی، دانش‌آموزان.

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کرمانشاه m.hadi.zeinolabedini@gmail.com

رابطه بین تنیدگی تحصیلی ادراک شده و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با فرسودگی تحصیلی در دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه‌ای دوم شهر شوشتر

علی سعیدی؛ مصطفی صیادنژاد^۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین تنیدگی تحصیلی ادراک شده و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی با فرسودگی تحصیلی در دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه‌ای دوم شهر شوشتر بود. جامعه‌ی آماری این پژوهش را، تمامی دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه‌ای دوم که در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ مشغول به تحصیل بودند، تشکیل داد که از این جامعه آماری تعداد ۳۳۴ نفر با توجه به حجم جامعه (۲۷۰۰) بر اساس جدول کرجسی و مورگان به روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شد. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی فرسودگی تحصیلی (ABQ)، پرسشنامه تنیدگی تحصیلی ادراک شده (ASQ) و پرسشنامه‌ی راهبردهای یادگیری خودتنظیمی (SRLQ) استفاده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شد. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد بین تنیدگی تحصیلی ادراک شده و فرسودگی تحصیلی رابطه مثبت و معنادار و بین هریک از خرده‌مقیاس‌های راهبردهای یادگیری خودتنظیمی و فرسودگی تحصیلی رابطه منفی و معنادار وجود دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که از میان متغیرهای پیش‌بین، به ترتیب راهبردهای فراشناختی، تنیدگی تحصیلی ادراک شده و راهبردهای مدیریت منابع پیش‌بینی‌کننده‌های قوی‌تری برای فرسودگی تحصیلی هستند و روی هم رفته ۳۶/۹ درصد از واریانس فرسودگی تحصیلی را در دانش‌آموزان تبیین می‌کنند.

واژگان کلیدی: تنیدگی تحصیلی ادراک شده، راهبردهای یادگیری خودتنظیمی، فرسودگی تحصیلی

^۱ . استادیار گروه روانشناسی و مشاوره دانشگاه فرهنگیان، استان خراسان رضوی ali.saeidi@cfu.ac.ir

^۲ . کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، شاغل در آموزش و پرورش شهرستان شوشتر

بررسی نقش واسطه‌ای احساس تنهایی در رابطه راهبردهای یادگیری خودتنظیم با بهبود پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی دبستانهای دولتی شهر مهاباد

دلنیا سلطان پور^۱، محمد آزاد عبدالله پور^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه نقش واسطه‌ای احساس تنهایی در رابطه با راهبردهای یادگیری خودتنظیم با بهبود پیوند با مدرسه در دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی دبستان‌های دولتی شهر مهاباد بود. نوع پژوهش کاربردی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری آن شامل تمامی دانش‌آموزان پایه ششم ابتدایی شهرستان مهاباد در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ می‌باشد. حجم نمونه به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای چندمرحله‌ای بر طبق قاعده کلاین ۲۰۰ نفر بدست آمد. ابزار گردآوری داده‌ها سه پرسشنامه پیوند با مدرسه (رضایی شریف، ۱۳۹۳)، احساس تنهایی (راسل، پیلاو و کاترونا، ۱۹۸۰) و راهبردهای یادگیری خودتنظیمی (پینتریچ و درگروت، ۱۹۹۰) بود. از مدل معادلات ساختاری برای تحلیل داده‌ها استفاده شد. نتایج نشان داد که مدل مفهومی پژوهش با داده‌های تجربی برازش دارد و احساس تنهایی در رابطه با راهبردهای یادگیری خودتنظیم با بهبود پیوند با مدرسه دارای نقش میانجی‌گرانه است. بدین شرح که راهبردهای یادگیری خودتنظیم با بهبود پیوند با مدرسه دارای ارتباط مثبت و هر دو مؤلفه مذکور با احساس تنهایی رابطه منفی دارند. نتایج این پژوهش بیانگر آن است که تأکید بر راهبردهای یادگیری خودتنظیمی می‌تواند باعث بهبود پیوند با مدرسه شود اما احساس تنهایی دانش‌آموزان می‌تواند به‌عنوان یک عامل منفی در بین راهبردهای خودتنظیمی و پیوند با مدرسه نقش تأثیرگذاری داشته باشد.

واژگان کلیدی: احساس تنهایی، پیوند با مدرسه، راهبردهای یادگیری خودتنظیم

^۱ کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد.

^۲ استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد مهاباد m.a.Abdollahpour@gmail.com

بررسی رابطه سواد رسانه ای مادران و میزان استفاده از رسانه های الکترونیک در کودکان با مشکلات رفتاری کودکان ۴ تا ۶ سال

فرشته سلطانی^۱، منصوره کریم‌زاده^۲، سیامک طهماسبی^۳، اکبر بیگلریان^۴

چکیده

طبق نظر پژوهشگران و روانشناسان تربیتی شیوع مشکلات رفتاری در سنین قبل از دبستان را باید جدی گرفت چرا که شالوده‌ی شخصیت کودک در این سنین شکل می‌گیرد. از سوی دیگر شناسایی علل وقوع مشکلات رفتاری امری ضروری است. هدف پژوهش حاضر بررسی ارتباط سواد رسانه ای مادران با مشکلات رفتاری و میزان استفاده از رسانه های الکترونیک در کودکان ۴ تا ۶ سال شهر مچن بوده است. این پژوهش از نوع مطالعات توصیفی و در دسته تحقیقات همبستگی قرار دارد. جامعه مورد مطالعه کلیه والدین و کودکان شهر مچن و نمونه مورد مطالعه ۸۵ نفر از مادران دارای کودک ۴ تا ۶ سال شهر مچن که با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای و با استفاده از فرمول کوکران، با برآورد ضریب اطمینان ۹۵ درصدی و توان آزمون ۸۰ درصدی، از مهد های کودک و قرآنی و پیش دبستانی های سطح شهر، انتخاب شدند بودند. سه پرسشنامه: مشکلات رفتاری ASEBA، پرسشنامه سواد رسانه ای MLT-35 و پرسشنامه میزان استفاده از رسانه های الکترونیک مورد استفاده قرار گرفت. تحلیل داده های در دو سطح آمار توصیفی و استنباطی با استفاده از نرم افزار Spss22، انجام پذیرفته است. برای این منظور از آزمون های همبستگی پیرسون و اسپیرمن و t مستقل استفاده شده است. نتایج پژوهش نشان داد که رابطه بین مشکلات رفتاری در بعد گوشه‌گیری، مشکلات خواب، مشکلات توجه و پرخاشگری با میزان استفاده از رسانه های الکترونیک (از بازی های الکترونیک و تلفن همراه و تماشای تلویزیون) معنادار می باشد. همچنین بین سواد رسانه ای مادران و سطح تحصیلات آنها در بعد مشکلات توجه و سایر مشکلات در مقیاس مشکلات رفتاری ارتباط معناداری وجود دارد. همچنین رابطه بین سواد رسانه ای مادران و میزان استفاده از رسانه های الکترونیک در کودکانشان نیز در چند شاخص (میزان بازی کودک با افراد خانواده و رفتن به فضا های بازی و پارک) معنادار است.

واژگان کلیدی: مشکلات رفتاری، سواد رسانه ای، میزان استفاده از رسانه های الکترونیک، والدین، کودکان

^۱ . کارشناس ارشد علوم تربیتی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۲ . دکتری روانشناسی تربیتی، دانشیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

Mkarimz2000@gmail.com

^۳ . دکتری روانشناسی بالینی، استادیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۴ . دکتری آمار، استاد تمام، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

مقایسه جنسیتی غنای واژگان بیانی و میانگین طول گفته‌ی کودکان کم‌توان ذهنی و کودکان طبیعی ۴ تا ۷ ساله شهرستان بوکان

مسعود شجاعی؛ مختار ویسانی^۲

چکیده

شناخت ویژگی‌های زبانی کودکان کم‌توان ذهنی جهت مداخله آموزشی دقیق‌تر خاص آنان ضروری می‌باشد. در این پژوهش میانگین طول گفته و میزان واژگان بیانی کودکان نرمال و کم‌توان ۴ تا ۷ ساله ساکن شهرستان بوکان مورد بررسی قرار گرفت. در این پژوهش ۵۰ کودک کم‌توان ذهنی دارای سن تقویمی ۴ تا ۷ سال شهرستان بوکان و ۵۰ کودک عادی ۴ تا ۷ ساله که بنا به گزارش والدین دارای تاخیر جسمی و زبانی نبوده‌اند انتخاب شده‌اند و سپس با استفاده از آزمون زبانی TOLD که توسط سعید حسن زاده در سال ۱۳۸۰ روایی و پایایی آن در ایران به دست آمده است، تعداد و نوع واژگان بیانی کودکان و طول گفته هر دو گروه تعیین گردید. میزان خزانه واژگان بیانی و میانگین طول گفته افراد نرمال بیشتر از افراد کم‌توان می‌باشد و از طرفی تفاوت میانگین واژگان بیانی در دو جنس در هر دو گروه کم‌توان و نرمال تا قبل از پنج-شش سالگی معنادار است ولی بعد از آن میزان تفاوت بین دو جنس به حداقل می‌رسد. جنسیت در سال‌های قبل از پنج سالگی بیشترین تاثیر را روی رشد زبانی دارد. با افزایش سن تفاوت‌های زبانی افراد کمتر می‌شود.

واژگان کلیدی: زبان بیانی، واژگان بیانی، کم‌توان ذهنی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد.

^۲ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان کرمانشاه

پیش‌بینی استرس ادراک شده بر اساس تنظیم هیجان و سیستم‌های فعال‌ساز و بازداری رفتاری در نوجوانان

سحر شکوهی فر؛ لیلا پناهی؛^۱ عبدالله مفاخری^۲

چکیده

زمینه و هدف: استرس در نوجوانان مقوله‌ای به شدت حساس و مهم است که بر جنبه‌های مختلف زندگی فردی، اجتماعی، تحصیلی و روانی دانش‌آموزان تأثیر گذار است. از این رو، پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی استرس ادراک شده بر اساس تنظیم هیجان و سیستم‌های فعال‌ساز و بازداری رفتاری در نوجوانان انجام شد. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پسر و دختر در سنین (۱۲-۱۵ سال) مدارس دولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰ بود که تعداد ۲۳۰ دانش‌آموز با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل پرسشنامه‌های سیستم فعال‌ساز و بازداری رفتاری کارور و وایت (۱۹۹۴)، استرس ادراک شده کوهن و همکاران (۱۹۸۳) و تنظیم هیجان گراس (۲۰۰۳)، بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند متغیره انجام شد. نتایج نشان داد که استرس ادراک شده مثبت به‌عنوان متغیر ملاک، با سه متغیر پیش‌بین سیستم بازداری رفتاری، ارزیابی مجدد و سرکوبی و متغیر استرس ادراک شده منفی نیز با دو متغیر سیستم بازداری رفتاری و ارزیابی مجدد رابطه معنادار دارد. همچنین، نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیره حاکی از آن بود که دو متغیر ارزیابی مجدد و سرکوبی، استرس مثبت و متغیر سیستم بازداری رفتاری، استرس منفی را پیش‌بینی می‌کند. نتیجه‌گیری: این یافته‌ها اهمیت نقش تنظیم هیجان و سیستم بازداری رفتاری را به‌عنوان یک عامل کلیدی برای استرس ادراک شده در نوجوانان آشکار می‌سازد.

واژگان کلیدی: استرس ادراک شده، تنظیم هیجان، سیستم‌های فعال‌ساز و بازداری رفتاری

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بجنورد.

^۲ . دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بجنورد.

^۳ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، دانشگاه پیام نور، بجنورد amafa32@yahoo.com

رابطه سبک های فرزندپروری والدین با خودشفقت ورزی در نوجوانان

زینب شیرازی منش^۱

چکیده

پژوهش حاضر، با هدف بررسی رابطه سبک های فرزندپروری والدین با خودشفقت ورزی در نوجوانان انجام شد. این مقاله از نوع توصیفی-همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر دانش آموزان پسر پایه هفتم شهر تهران در سال ۱۴۰۰ بود و با روش نمونه گیری در دسترس ۱۷۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع آوری داده ها از پرسشنامه سبک های فرزند پروری بامریند (۱۹۶۷) و پرسشنامه خود شفقت ورزی نف (۲۰۰۳) استفاده شد. در این تحقیق داده های تحقیق در دو سطح گردآوری مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. ابتدا برای خلاصه کردن و توصیف داده های عوامل دموگرافیک از آمار توصیفی (جدول فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد) و در بخش دوم، برای آزمون فرضیه ها از آمار استنباطی آزمون ضریب همبستگی پیرسون و آزمون رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که سبک فرزند پروری مقتدرانه رابطه مثبت و معناداری با ذهن آگاهی و مهربانی با خود دارد و سبک های استبدادی و سهل گیرانه با بزرگنمایی و منزوی سازی همبستگی دارد. با توجه به یافته های این پژوهش روانشناسان، متخصصان و نیز پژوهشگران می توانند از نتایج پژوهش حاضر استفاده نمایند.

واژگان کلیدی: سبک های فرزند پروری، خودشفقت ورزی، نوجوانان.

^۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی دانشگاه پیام نور.

پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس باورهای هوشی و شفقت به خود در بین دانش‌آموزان پشت‌کنکوری

حبیبه شیری^۱، پروانه رهبری^۲، اعظم موسوی تابشیان^۳، صبری کریمی^۴

چکیده

هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی بر اساس باورهای هوشی و شفقت به خود در بین دانش‌آموزان پشت‌کنکوری شهر مهاباد می‌باشد. پژوهش حاضر از نظر هدف جزء کاربردی و از نظر روش توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر را دانش‌آموزان پشت‌کنکوری دختر در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. جامعه آماری پژوهش حاضر شامل ۱۵۰۰ نفر که با استفاده از جدول مورگان تعداد ۳۰۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب گردید. به منظور جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های استاندارد سرزندگی تحصیلی، باورهای هوشی و شفقت به خود استفاده شد. داده‌های به دست آمده با روش آماری ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان مورد تحلیل قرار گرفتند. یافته‌ها نشان داد که بین شفقت به خود، باورهای هوشی با سرزندگی تحصیلی در بین دانش‌آموزان پشت‌کنکوری دختر رابطه معنی‌داری وجود دارد. خودقضاوتی و باورهای هوشی بیشترین سهم را در پیش‌بینی سرزندگی تحصیلی در بین پشت‌کنکوری‌ها دارند.

واژگان کلیدی: سرزندگی تحصیلی، باورهای هوشی، شفقت به خود، دانش‌آموزان پشت‌کنکوری.

۱. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی.

۲. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی.

۳. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی.

۴. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی.

پیش‌بینی اضطراب امتحان بر اساس ویژگی‌های روانشناسی مثبت در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول

فاطمه شینی^۱

چکیده

هدف این پژوهش پیش‌بینی اضطراب امتحان بر اساس مولفه‌های روانشناسی مثبت در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول شهر اهواز بود. نمونه شامل ۱۰۰ نفر از دانش‌آموزان دوره متوسطه اول شهر اهواز بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس از بین جامعه آماری انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل اضطراب امتحان ساراسون و پرسشنامه مولفه‌های روانشناسی مثبت رشید (۲۰۰۸) بود. طرح پژوهش از نوع همبستگی بود. برای تحلیل داده‌ها از روش ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد، نتایج بدست آمده نشان داد که بین اضطراب امتحان و مولفه‌های روانشناسی مثبت (زندگی خوشایند، زندگی متعهدانه و زندگی معنادار) رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد. همچنین زندگی خوشایند قوی‌ترین پیش‌بینی‌کننده اضطراب امتحان در دانش‌آموزان بود.

واژگان کلیدی: کرونا، هراس کرونا، روانشناسی مثبت، دانش‌آموزان.

^۱ . کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز.

رابطه بین تایید پذیری و سازگاری با انگیزش تحصیلی و کیفیت زندگی دانش

آموزان دبستانی منطقه ۲ آموزش و پرورش تهران

کامران شیوندی چلیچه؛ سارا اسداللهی کلخوران^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین تاییدپذیری و سازگاری با انگیزش تحصیلی و کیفیت زندگی دانش آموزان مقطع دبستان منطقه ۲ شهر تهران در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ انجام گرفت. روش اجرای این پژوهش توصیفی-تحلیلی و از نوع همبستگی بود جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دوره دبستان منطقه ۲ آموزش و پرورش تهران در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ بودند. شرکت کنندگان در این پژوهش به روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی انتخاب شده و درکل پاسخ های ۴۰۰ شرکت کننده در پژوهش وارد شد. برای جمع آوری داده ها از مقیاس انگیزش تحصیلی، والراند ۱۹۹۲، پرسشنامه کیفیت زندگی، حمیدی زاده و همکاران ۱۳۸۷، پرسشنامه تاییدپذیری، تقی زاده و میرغفاری ۱۳۹۶ و پرسشنامه سازگاری کودکان، بارانتز، لواندوسکی و واپیل ۲۰۱۰ استفاده شد. روش تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی و استنباطی بوده است. نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد سازگاری و تاییدپذیری با انگیزش و کیفیت رابطه دارند و سازگاری و تاییدپذیری، انگیزش و کیفیت زندگی را پیشبینی می کنند.

واژگان کلیدی: انگیزش، کیفیت زندگی کودکان، تاییدپذیری، سازگاری، رگرسیون.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی sara.asadolahi82@gmail.com

مقایسه تحمل پریشانی، خودشفقت ورزی و انعطاف‌پذیری شناختی در مادران دارای کودکان عادی و استثنایی مرکز توانبخشی شهر اسلامشهر

زهرا صادق نژاد^۱، میترا مصلحی^۲، زهرا رجب پور عزیزی^۳

چکیده

همه والدین در تطبیق دادن خود با نیازهای فرزندانشان با چالش‌های زیادی مواجه هستند و تجربه فرزندپروری برای همه والدین تجربه‌های استرس‌زا محسوب می‌شود، اما پدر و مادرهایی که کودکی استثنایی دارند با مشکل بزرگتری درگیر هستند پژوهش حاضر با هدف مقایسه تحمل پریشانی، خودشفقت ورزی و انعطاف‌پذیری شناختی در مادران دارای کودکان عادی و استثنایی مرکز توانبخشی شهر اسلامشهر انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع پس‌رویدادی (مقایسه‌ای) بود. جامعه آماری شامل کلیه مادران دارای کودک استثنایی (کم‌توان ذهنی، چندمعلولیتی، جسمی-حرکتی، آسیب‌شنوایی و آسیب‌بینایی) مراجعه‌کننده به مرکز توانبخشی شهر اسلامشهر و مادران دارای کودک عادی در این شهر بود. حجم نمونه تحقیق شامل ۸۹ نفر از مادران کودکان استثنایی و ۶۹ نفر از مادران دارای کودکان عادی شهر اسلامشهر را شامل شد. برای انتخاب مادران گروه‌های کودک استثنایی از روش تمام‌شمارش و برای انتخاب نمونه مادران دارای کودکان عادی از روش تصادفی چندمرحله‌ای استفاده گردید. ابزار گردآوری داده‌ها، پرسشنامه انعطاف-پذیری شناختی دنیس و وندروال (CFI)، پرسشنامه تحمل پریشانی سیمونز و گاهر (DTS) و پرسشنامه خودشفقت ورزی نف (SCS) بود. جهت تحلیل داده‌های جمع‌آوری شده از آزمون تحلیل واریانس چندمتغیری مانوا استفاده شد. تحمل پریشانی، خودشفقت ورزی و انعطاف‌پذیری شناختی در مادران دارای کودکان استثنایی متفاوت از مادران دارای کودکان عادی بود و مادران کودکان عادی نسبت به مادران کودکان استثنایی از تحمل پریشانی و انعطاف‌پذیری بیشتری برخوردارند ولی مادران کودکان استثنایی نسبت به مادران کودکان عادی از خودشفقت ورزی بیشتری برخوردار هستند. با توجه به نتایج بدست آمده از تحقیق، اهمیت توجه به مولفه‌های تحمل پریشانی، خودشفقت ورزی و انعطاف‌پذیری شناختی در مادران دارای کودکان استثنایی بیش از پیش احساس می‌شود.

واژگان کلیدی: تحمل پریشانی، خودشفقت ورزی، انعطاف‌پذیری شناختی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی فروردین قائمشهر.

^۲ . دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی فروردین قائمشهر.

^۳ . دکتری روانشناسی، گروه روانشناسی، موسسه آموزش عالی فروردین قائمشهر.

بررسی رابطه بین یادگیری و بارشناختی در حافظه فعال

الهام صادق‌نیا^۱

چکیده

امروزه با توجه به تنوع شاخه‌های علم و دانش و پیچیدگی موجود در آن، یادگیری نیازمند مسیرهایی است تا انتقال آن با کمترین بارشناختی وارده بر حافظه کوتاه مدت و بیشترین جذابیت برای فراگیران صورت پذیرد. هدف از این پژوهش بررسی رابطه بین انتقال یادگیری و بارشناختی در حافظه فعال بود. این پژوهش به صورت مروری انجام شد. در این راستا کتاب‌ها و مقاله‌های مرتبط بررسی شد و بیش از ۲۰ مقاله علمی پژوهشی با دقت مورد مطالعه قرار گرفت. در نهایت داده‌های جمع‌آوری شده مورد بررسی قرار گرفتند. نتایج نشان داد یادگیری را می‌توان از جهات مختلف در رابطه با بارشناختی مورد بررسی قرار داد و با متدهای متفاوت می‌توان بارشناختی یادگیری را کاهش و یا کنترل کرد. بنابراین نتیجه می‌گیریم که در امر انتقال یادگیری و آموزش به فراگیران باید بارشناختی را به عنوان یک مؤلفه مهم مورد توجه و کنترل قرار دهیم.

واژگان کلیدی: یادگیری، بارشناختی، حافظه فعال.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی Sadeghnia94@gmail.com

اثر بخشی آموزش هنرهای تجسمی بر سازگاری اجتماعی کودکان پیش از دبستان ۴ تا ۶ ساله شهر ازنآ

سمیه صادقی^۱؛ منصوره کریم‌زاده^۲؛ سیامک طهماسبی^۳؛ سمانه حسین زاده^۴

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثر بخشی آموزش هنر در افزایش سازگاری اجتماعی کودکان پیش دبستانی ۴ تا ۶ ساله شهر ازنآ در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می‌باشد. از نوع نیمه آزمایشی و طرح پژوهش از نوع پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه آزمایش و کنترل بوده است. به منظور اجرای پژوهش با استفاده از روش تصادفی از میان پیش دبستانی‌های آموزش و پرورش ازنآ، دو پیش‌دبستانی انتخاب گردید. سپس ۴۸ نفر از کودکان (هر مرکز ۲۴ نفر) با استفاده از پرسشنامه مقیاس سازگاری دخانچی (۱۳۷۷) مورد ارزیابی قرار گرفتند. ۲۴ نفر از کودکان در گروه آزمایش و ۲۴ نفر دیگر در گروه کنترل قرار گرفتند. گروه آزمایش در طول ۱۴ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای تحت آموزش قرار گرفتند و به ۲۴ نفر دیگر به عنوان گروه کنترل هیچ نوع آموزشی در زمینه هنرهای تجسمی داده نشد. پس از آموزش، مجدداً از هر دو گروه آزمایش و کنترل، آزمون گرفته شد. برای تحلیل داده‌های به دست آمده از آزمون شایپرو ویلک، ویلکاکسون، آزمون من-ویتنی و آنالیز کواریانس استفاده شد. نتایج بدست آمده حاکی از آن است که متغیر سازگاری اجتماعی در دو گروه کنترل و آزمایش دارای تفاوت معنی‌داری است. آموزش هنرهای تجسمی می‌تواند در تغییر روند سازگاری اجتماعی این کودکان موثر واقع شود و لذا استفاده از روش‌های آموزشی هنری به مراکز آموزشی و مربیان توصیه می‌گردد.

واژگان کلیدی: آموزش هنرهای تجسمی، سازگاری اجتماعی، کودکان پیش دبستانی.

^۱ . کارشناس ارشد علوم تربیتی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۲ . دکتری روانشناسی تربیتی، دانشیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۳ . دکتری روانشناسی بالینی، استادیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران

mkarimz2000@gmail.com

^۴ . دکتری آمار زیستی، استادیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

رابطه بین کمال‌گرایی و درک استعاری زمان با میزان خردورزی معلمان

شیماسالهی^۱، فریبرز درتاج^۲، مسلم دانش پایه^۳

چکیده

خردورزی در معلمان تحت تاثیر عوامل شناختی و روان‌شناختی گوناگون است. هدف از این مطالعه بررسی رابطه بین کمال‌گرایی و درک استعاری زمان با خردورزی معلمان بود. روش این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی و جامعه آماری شامل کلیه معلمان شهر تهران در سال ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بود. بدین منظور از ۲۵۰ معلم از طریق فضای مجازی به صورت داوطلبانه خواسته شد تا پرسشنامه‌های سه‌بعدی خرد آدلت (۲۰۱۱) درک استعاری زمان رئیسی و مقدسین (۱۳۹۹) و کمال‌گرایی مثبت و منفی تری شورت (۱۹۹۵) را تکمیل کنند. روش آماری همبستگی پیرسون بود. نتایج نشان داد بین زیرمقیاس‌های کمال‌گرایی مثبت و درک استعاری زمان با میزان خردورزی معلمان ارتباط مثبت و معنی‌داری وجود دارد. اما زیرمقیاس کمال‌گرایی منفی با زیرمقیاس‌های دیگر رابطه منفی و معنی‌داری دارد. در نتیجه می‌توان گفت که میزان خردورزی معلمان می‌تواند به عوامل شناختی مانند درک استعاری زمان و روان‌شناختی مانند کمال‌گرایی وابسته باشد. بنابراین پژوهشگران در مطالعات خود باید به این عوامل نیز توجه کنند.

واژگان کلیدی: کمال‌گرایی، درک استعاری زمان، خردورزی، معلمان.

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی دانشگاه علامه طباطبایی shimasalehi.pscho1996@gmail.com

^۲ . استاد گروه روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.

^۳ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.

"توانمندسازی روانی-رفتاری والدین در مواجهه با فرزند نوجوانشان در دوران گذار از کرونا و پسا کرونا"

نفیسه صریحی^۱

چکیده

این اقدام پژوهی به منظور بهبود و ترمیم روابط آسیب دیده والد-فرزندی با ایجاد فراخوان شرکت در پویش آموزش گروهی تئوری انتخاب گلاسر برای والدین در دوران گذار و پسا کرونا انجام شد. جامعه مورد مطالعه کلیه والدین دانش آموزانی بودند که بوسیله فراخوان به تعداد ۶۰ نفر انتخاب شدند، سپس به طور تصادفی ۳۰ نفر در گروه آزمایش و ۳۰ نفر در گروه کنترل قرار گرفتند. ابزار به کار رفته در این پژوهش، مقیاس روابط والد "PCRS" است. جلسات آموزشی-تمرینی آن لاین تئوری انتخاب گلاسر به مدت ۴ هفته برای گروه آزمایش انجام پذیرفت و گروه کنترل هیچگونه مداخله‌ای دریافت ننمود. نتایج حاصل از پژوهش نشانگر بهبود کیفیت روابط والد-فرزندی (رابطه با مادر و پدر) در گروه آزمایش است و با توجه به کم هزینه بودن و سهولت اجرای این پویش برای بهبود روابط والد-فرزندی در دوران پسا کرونا کاربردی است.

واژگان کلیدی: روابط والد-فرزندی، تئوری انتخاب.

^۱ . دکترای روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی.

مطالعه نقش مشاور و مدرسه در ارائه خدمات سلامت روان به دانش آموزان

اعظم صفت گل^۱

چکیده

مدرسه و محیطهای آموزشی کانون توجه صاحب نظران سلامت روان هستند. از این رو که این محیط با گروه های سنی که به عنوان گروه های حساس شناخته می شوند سروکار دارند. علاوه بر اینکه سنین دبستان و راهنمایی و دبیرستان به عنوان سنینی شناخته می شوند که پایه ریزی شخصیت افراد در بزرگسالی در این سنین روی می دهد. تحقیق از نوع توصیفی و کیفی و به روش مطالعه اسنادی، منابع کتابخانه ای و جستجوی اطلاعات از منابع مختلف مکتوب و دیجیتالی می باشد. ابزار تحقیق برای جمع آوری داده ها، فیش و روش تجزیه و تحلیل داده ها تفسیری می باشد. در تحقیق حاضر پس از ذکر مقدمه ای چند در قسمت تجزیه و تحلیل مطالب به فایده و اهمیت مشاوره، تاریخچه ی راهنمایی و مشاوره، تعاریف راهنمایی و مشاوره، اهداف مشاوره و راهنمایی، ضرورت مشاوره در مدارس، مشاوره و راهنمایی در نظام آموزش و پرورش، نقش مشاور در مدارس، نقش مدارس در سلامت روانی، تأمین سلامت روانی دانش آموزان و مهم ترین وظایف کادر آموزشی در برابر برنامه مشاوره و راهنمایی پرداخته شده است.

واژگان کلیدی: مشاور، مدرسه، سلامت روانی، دانش آموزان.

^۱ . دانشجوی دکتری گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بین الملل کیش sefatgol.azam@gmail.com

تأثیر آموزش مهارت فرزند پروری بر روابط والدین و کودکان مبتلا به اختلال بیش فعالی همراه با کمبود توجه در دوران پاندمی کووید ۱۹ در شهر تهران سال ۱۴۰۰

سهیلا صفویه^۱؛ نرگس باباخانی^۲

چکیده

هدف این مطالعه، بررسی اثر بخشی آموزش گروهی مهارت فرزند پروری بر روابط والد و کودک و نشانه های بیش فعالی و کمبود توجه در کودکان مبتلا به این اختلال در پاندمی کووید ۱۹ می باشد. در پژوهش حاضر از بین والدین کودکان بیش فعال و کم توجهی که به مرکز جامع سلامت شهید غفاری اکباتان مراجع کردند تعداد ۲۵ نفر به شکل نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند و نوع مطالعه حاضر نیمه تجربی با طرح پیش آزمون پس آزمون با تک گروه آزمایشی می باشد که گروه مورد نظر دوماه پس از پس آزمون مورد آزمایش مجدد قرار گرفتند. داده های پژوهش با استفاده از ۳ پرسشنامه اطلاعات دموگرافیک و پرسشنامه درجه بندی کانرز: فرم گزارش والدین (سی پی ار اس-۲۶) و مقیاس رابطه مادر و کودک پینتا (پس سی ار اس) مورد آزمایش قرار گرفتند و سپس به مدت ۸ جلسه ۹۰ دقیقه ای مورد آموزش مهارت فرزند پروری قرار گرفتند. نتایج این آزمایش به وسیله آزمون تحلیل واریانس یک راهه مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج به دست آمده از این تجزیه و تحلیل نشان داد، آموزش مهارت فرزند پروری به مادران کودکان دارای اختلال بیش فعالی و کمبود توجه موجب کاهش نشانه های تعارض بین والد و کودک و مخالفت جویی و افزایش نزدیکی والد و کودک در دوران پاندمی کووید ۱۹ می شود و در سطح آلفای $P < 0/01$ معنی دار می باشد.

واژگان کلیدی: بیش فعالی و کمبود توجه - تعارض - روابط والد و کودک - فرزند پروری - مخالفت جویی

^۱ . دانش آموخته کارشناسی ارشد، رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد واحد رودهن.

^۲ . استاد یار، گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد رودهن Babakhani@riau.ac.ir

عزت‌نفس در دانش‌آموزان و عوامل موثر بر آن

حمیدرضا صمدی‌فرد^۱؛ نسیم صمدی‌فرد^۲

چکیده

عزت‌نفس یکی از خصوصیات مهم و اساسی شخصیت هر فردی را تشکیل می‌دهد و به طور حتم روی سایر جنبه‌های شخصی دانش‌آموزان اثر می‌گذارد. پژوهش حاضر با هدف بررسی عوامل موثر بر عزت‌نفس دانش‌آموزان صورت پذیرفت. در مطالعه حاضر برای گردآوری مطالب از کتاب‌ها و مقالات بروز مرتبط با عزت‌نفس استفاده شده است. پژوهشگران سعی کردند با جمع‌آوری مطالب بروز در رابطه با عزت‌نفس عوامل موثر در عزت‌نفس دانش‌آموزان را معرفی کند. کمبود یا فقدان عزت‌نفس باعث عدم رشد سایر جنبه‌های شخصیت یا ناموزونی آنها خواهد شد و حتی ممکن است پایه‌گذار بیماری‌های روانی گوناگون مانند افسردگی، کمرویی، پرخاشگری، ترس و... شود. در مجموع طبق نتایج پژوهشی عزت‌نفس در مشکلات عاطفی، اضطراب، افسردگی و افکار خودکشی، سلامت جسمانی و روانی، کیفیت زندگی، تاب‌آوری و خودمراقبتی روانی، خلاقیت، فرسودگی تحصیلی، عملکرد تحصیلی، الگوهای ارتباطی خانواده و پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان نقش مهمی دارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود معلمان و مشاوران مدارس به نقش این متغیر در بهبود کیفیت زندگی و همچنین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان توجه بیشتری نشان دهند.

واژگان کلیدی: عزت‌نفس، دانش‌آموزان.

^۱ . دانشجوی دکترای تخصصی روانشناسی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی.

hirsamadifard@gmail.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه محقق اردبیلی.

بررسی چالش‌های تدریس مجازی و آنلاین، اثرات منفی تعطیلات کرونایی بر روند آموزشی مدارس

فاطمه صمدی^۱

چکیده

طی ماه‌های اخیر، شیوع و همه‌گیری ویروس کوئید - ۱۹ (کرونا ویروس)، در سطح جامعه، سبب تعطیلی اغلب کسب و کارها، و تغییراتی در زندگی مردم گردید، به تبع آن منجر به تعطیلی مدارس و دانشگاه‌ها گردید و روند آموزش و تحصیل در کشور با شرایط جدید و غیرقابل پیش‌بینی روبرو شد. طولانی شدن روند تعطیلات مدارس موجب شد آموزش مجازی در دستور کار مسئولان آموزشی کشور قرار بگیرد، نظر به اهمیت این مساله و بررسی مشکلات موجود، مطالعه حاضر، با ترکیبی از روش‌های توصیفی-تحلیلی و مصاحبه با آموزگاران و دانش‌آموزان به بررسی چالش‌های تدریس مجازی و اثرات منفی تعطیلات کرونایی بر روند آموزشی-تحصیلی مدارس می‌پردازد، در مجموع، برپایه نتایج بدست آمده می‌توان گفت که آموزش مجازی در کشور ما، به علت ۱. فراهم نبودن زیرساخت‌ها، اینترنت پر سرعت ۲. عدم وسع مالی برخی دانش‌آموزان در تهیه ملزومات لازم (گوشی هوشمند، لبتاب، کامپیوتر، وای‌فای و...)، ۳. عدم آمادگی اکثر معلمان برای مواجهه با چنین شرایطی و ندیدن آموزش‌های ضمن خدمت برای چنین روزهایی، ۴. عدم تسلط کامل معلم بر شرایط دانش‌آموز در ساعات تدریس، ۵. مشکلات دسترسی به محتوای آموزشی برای والدین دانش‌آموزان (مناطق محروم و کم‌برخوردار)، و سایر مسائل مشکلاتی را برای هم برای فراگیران و هم برای اساتید و معلمان به وجود آورده است.

واژگان کلیدی: آموزش مجازی، تدریس، کرونا، معلمان، دانش‌آموزان.

^۱ . کارشناس علوم تربیتی، مدرس مرکز آموزشی رشد آستارا.

اثربخشی رویکرد واقعیت‌درمانی گروهی بر هوش هیجانی و سلامت روان نوجوانان مبتلا به بیماری قلبی در شهر تهران

علی صیادی^۱، طه کریم‌زاده ناوادیان^۲

چکیده

هدف از تحقیق حاضر تعیین اثربخشی واقعیت‌درمانی گروهی بر هوش هیجانی و سلامت روان نوجوانان شهر تهران بود. تحقیق حاضر، تحقیقی نیمه‌آزمایشی (نیمه تجربی) است. از آنجا که اجرای هر آزمایش مستلزم انتخاب یک طرح مناسب است در این تحقیق نیز، از انواع طرح‌های نیمه‌آزمایشی، طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه کنترل به این منظور استفاده شد. جامعه آماری تحقیق حاضر نوجوانان شهر تهران بود. با توجه به اینکه تحقیق حاضر از نوع مداخله‌ای است لذا به شیوه نمونه‌گیری هدفمند ۴۰ نفر از نوجوانان شهر تهران که نمره کمتر از میانگین در پرسشنامه هوش هیجانی و سلامت روان گرفتند انتخاب شدند و به تصادف در دو گروه آزمایش و گواه جایگزین شدند. اعضای گروه آزمایش ۸ جلسه ۱/۵ ساعته واقعیت‌درمانی به شیوه دریافت کردند، درحالی‌که گروه گواه هیچ نوع مداخله‌ای را دریافت نکردند. پس از اتمام جلسات، پس‌آزمون اجرا و یک ماه بعد پیگیری انجام خواهد شد و داده‌ها با روش‌های آماری مناسب تجزیه و تحلیل شدند. نتیجه نشان داد تغییرات میانگین نمرات هوش هیجانی و سلامت روانی که در واقعیت‌درمانی گروهی شرکت کرده بودند تفاوت معناداری به لحاظ آماری دارند؛ بنابراین واقعیت‌درمانی گروهی می‌تواند باعث افزایش سلامت عمومی نوجوانان شهر تهران و در نتیجه بهبود کیفیت زندگی و کارایی آن‌ها باشد و همچنین واقعیت‌درمانی گروهی اثرات مثبتی بر هوش و کنترل هیجانات مثبت و منفی نوجوانان شهر تهران دارد که اثر مستقیمی بر بهبود زندگی و کنترل بیماری آن‌ها خواهد داشت.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، سلامت روان، بیماران قلبی.

۱. کارشناسی روان‌شناسی دانشگاه تهران، کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی دانشگاه آزاد واحد تهران مرکز.
۲. کارشناسی عمران دانشگاه آزاد، واحد تهران جنوب، کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

اثربخشی توانبخشی شناختی بر انعطاف‌پذیری ذهن در کودکان ناسازگار در شهر زنجان

زهرا طاهری^۱، میثم موسوی^۲، فاطمه نظری^۳

چکیده

انعطاف‌پذیری کودک را قادر می‌سازد که در برابر فشارها، چالش‌ها و سایر مسائل عاطفی و اجتماعی برخورد مناسب و کارآمد داشته باشد. پژوهش حاضر با هدف مقایسه اثربخشی آموزش توانبخشی شناختی بر انعطاف‌پذیری ذهن در کودکان ناسازگار در شهر زنجان انجام گرفته است. طرح پژوهش نیمه‌آزمایشی از نوع پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش کودکان ۷ تا ۹ ساله مراجعه‌کننده به مرکز درمانی رویش در شهر زنجان در سال ۱۳۹۹ بود. از بین مراجعین (داوطلب) به طور در دسترس ۲۰ نفر انتخاب شدند ۱۰ نفر در گروه آزمایش ۱۰ نفر در گروه کنترل جایگزین شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های انعطاف‌پذیری شناختی (آزمون دسته‌بندی کارت‌های ویسکانسین) و پرسشنامه سازگاری مایکل راتر (فرم والدین) استفاده شد. پروتکل آموزش توانبخشی شناختی با استفاده از نرم‌افزار کاپیتان لاگ و تمرینات دستی شناختی تنظیم شده و روایی آن توسط روانشناسان کودک تایید شده بود به مدت ۱۰ جلسه برای گروه آزمایش اجرا شد برای تجزیه و تحلیل داده‌های پژوهش از تحلیل کوواریانس با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS20 استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که آموزش توانبخشی شناختی بر انعطاف‌پذیری ذهن (خطاهای درج‌مانده، پاسخ‌های غلط و پاسخ‌های صحیح) کودکان ناسازگار تأثیر معنی‌داری دارد. با توجه به یافته‌های این پژوهش، میتوان نتیجه گرفت که روش درمانی آموزش توانبخشی شناختی را می‌توان به عنوان یک روش مکمل درمانی در کنار سایر درمان‌های مرسوم، در زمینه سازگاری کودکان، استفاده نمود.

واژگان کلیدی: توانبخشی شناختی، انعطاف‌پذیری ذهن، کودکان ناسازگار

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان.

۲. کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان.

۳. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زنجان atylofy@yahoo.com

اثربخشی روان‌نمایشگری بر اضطراب اجتماعی و خشم دختران نوجوان تهران

حبیبه عبدالهی مشکنلو؛ علی خوش‌گفتار^۲

چکیده

هدف مطالعه حاضر تعیین اثربخشی روان‌نمایشگری بر اضطراب اجتماعی و خشم دختران نوجوان تهران بود. طرح پژوهش نیمه‌آزمایشی از نوع پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر تهران بودند که در دو مدرسه دولتی منطقه ۱۸ شهر تهران در سال ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مشغول تحصیل بودند. از بین آنها ۳۰ نفر با ارزیابی اولیه و به روش نمونه‌گیری هدفمند به عنوان نمونه پژوهش، انتخاب و در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) به صورت تصادفی جایگزین شدند. گروه آزمایش به مدت ۱۲ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای در هفته دو بار تحت آموزش گروه درمان روان‌نمایشگری قرار گرفت. ابزار اندازه‌گیری پژوهش شامل پرسشنامه‌های اضطراب اجتماعی کانور (۲۰۰۰) و پرسشنامه سیاهه خشم نواکو بود که توسط شرکت‌کنندگان در ۲ مرحله پیش‌آزمون و پس‌آزمون تکمیل گردید. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کوواریانس چندمتغیری تحلیل شد. یافته‌های حاصل از تحلیل داده‌های پژوهش نشان داد که روان‌نمایشگری به طور معناداری باعث کاهش اضطراب اجتماعی و کاهش خشم در (رفتار پرخاشگرانه، فکر پرخاشگرانه، احساس پرخاشگرانه) در گروه آزمایش شده است. همچنین، میانگین نمرات در مقایسه با قبل از درمان از نظر آماری کاهش معنی‌داری داشته است. با توجه به یافته‌های پژوهش می‌توان از این مداخله درمانی برای بهبود اضطراب اجتماعی و خشم نوجوانان استفاده کرد.

واژگان کلیدی: درمان روان‌نمایشگری، اضطراب اجتماعی، خشم، نوجوانان.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی عمومی از دانشگاه مازندران

^۲ . کارشناس رادیولوژی از دانشگاه ایران

شناسایی ویژگی‌های شخصیتی معلمان کار آفرین

میترا عزتی^۱، محمد جهانی^۲

چکیده

تجربه اغلب کشورها نشان داد که آموزش و پرورش به عنوان بزرگترین متولی تربیت نسل آینده و سرمایه انسانی، نقشی مهم و پایدار در زمینه کارآفرینی و توسعه جامعه دارا می‌باشد. پرواضح هست که تربیت چنین دانش‌آموزانی توسط معلمان توانمندی تحقق می‌یابد، که خود روحیه و باور کارآفرینی داشته باشند. برای رسیدن به این مهم، شناخت شایستگی‌های کارآفرینانه معلمان ضروری است، بنابراین، هدف اصلی در پژوهش حاضر شناسایی ویژگی‌های شخصیتی معلمان کارآفرین با استفاده از تخصص و تجارب صاحب‌نظران و اندیشمندان بوده است. این پژوهش با رویکرد کیفی و روش گروه کانونی انجام شده است. برای این منظور از ابزار مصاحبه نیمه ساختار یافته استفاده شد. مصاحبه شوندگان در این پژوهش مشتمل بر ۱۶ نفر از صاحب‌نظران علوم تربیتی و کارآفرینی بودند. به منظور تحلیل داده‌ها، علاوه بر بررسی متون علمی، از نظرات تخصصی مصاحبه شوندگان استفاده شد، بدین معنا که با تحلیل دقیق و سیستماتیک مصاحبه‌ها، مولفه‌های ویژگی‌های شخصیتی معلمان کارآفرین احصاء گردید. پس از کدگذاری‌های انجام شده، ۸۷ مفهوم و ۳ مقوله استخراج گردید، که شامل: مقوله ویژگی‌های روان‌شناختی، ویژگی‌های رفتاری و ویژگی‌های اخلاقی شناسایی گردید. با توجه به آنکه دانشگاه فرهنگیان متولی تربیت معلمان است، شایسته است اقدام به طراحی دوره‌های آموزش کارآفرینی و گنجاندن آن در سرفصل دروس نماید. فعالیت‌های کارآفرینانه جزئی از نظام ارزشیابی سالانه معلمان قرار گیرد. همینطور لازم است آزادی عمل بیشتری به معلمان داده شود تا خلاقیت آنان شکوفا گردد و دست به نوآوری بزنند.

واژگان کلیدی: ویژگی‌های شخصیتی، ویژگی‌های روان‌شناختی، ویژگی‌های رفتاری، معلم، کارآفرین.

^۱. هیات علمی دانشکده روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشگاه تهران ezati.m@ut.ac.ir

^۲. دانشجوی دکتری مدیریت آموزشی، دانشگاه شهید بهشتی

اثربخشی درمان شناختی - رفتاری بر اضطراب و افسردگی جوانان مبتلا به اختلال شخصیت ضداجتماعی در مرکز مشاوره ناجا

آسیه عطایی نخعی^۱

چکیده

اضطراب و افسردگی در افرادی با اختلال شخصیت ضداجتماعی، علاوه بر اینکه منجر به تشدید سایر ویژگی‌های این اختلال می‌شود، سبب‌ساز مشکلات عدیده‌ای هم برای افراد مبتلا و هم برای افرادی که با این نوع شخصیت در تعاملند، می‌باشد. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی درمان شناختی - رفتاری بر اضطراب و افسردگی جوانان مبتلا به اختلال شخصیت ضداجتماعی انجام شد. طرح پژوهش حاضر، آزمایشی از نوع پیش‌آزمون پس‌آزمون با گروه کنترل بود. از بین کلیه جوانان ارجاع داده شده به مرکز مشاوره ناجای مشهد که قبلاً با نظر روانپزشک براساس پرسشنامه شخصیت میلون (۱۹۸۳) که توسط میلون طراحی و ساخته شده و مصاحبه تشخیصی سازمان یافته براساس ملاکهای DSM-5 (فیرست و همکاران، ۱۹۹۷) مبتلا به اختلال شخصیت ضداجتماعی، تشخیص داده شده بودند، ۳۰ نفر در محدوده سنی ۱۸-۲۳ به روش نمونه‌گیری در دسترس و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایشی (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) جایگزین شدند. گروه آزمایش در معرض ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای درمان شناختی - رفتاری قرار گرفت در حالیکه گروه کنترل این درمان را دریافت نکرد. افراد گروه کنترل و آزمایش قبل از اجرای مداخلات و پس از آن از طریق دو پرسشنامه اضطراب بک (۱۹۸۸) و افسردگی بک (۱۹۹۶) که هر دو توسط بک و همکارانش ساخته و طراحی شدند، مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها با روش تحلیل واریانس تک متغیره (ANCOVA) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که میانگین نمرات اضطراب و افسردگی در گروه آزمایش، کاهش معناداری در مرحله پس‌آزمون در مقایسه با گروه کنترل داشته است. این بدان معناست که درمان شناختی - رفتاری به طور معناداری در کاهش اضطراب و افسردگی گروه آزمایش موثر بوده است. نتایج این پژوهش، حاکی از اثربخش بودن درمان شناختی - رفتاری در کاهش اضطراب و افسردگی جوانان مبتلا به اختلال شخصیت ضداجتماعی می‌باشد. باتوجه به کاهش اضطراب و افسردگی در این افراد، متخصصان حوزه سلامت روان باید توجه جدی به درمان‌های روانشناختی در بهبود وضعیت افراد مبتلا به این اختلال داشته است.

واژگان کلیدی: درمان شناختی - رفتاری، اضطراب، افسردگی، اختلال شخصیت ضداجتماعی.

^۱ دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه علامه طباطبائی asie_ataee@atu.ac.ir

پیش‌بینی خودکارآمدی تحصیلی بر اساس اضطراب کرونا و نگرش به بیماری در دانشجویان

منصور علی مهدی؛ پریسا محبعلی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه خودکارآمدی تحصیلی بر اساس اضطراب کرونا و نگرش به بیماری در دانشجویان انجام گرفت. پژوهش حاضر از نوع طرح توصیفی و همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی علوم پزشکی تهران مشغول به تحصیل در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ بودند که از این جامعه با روش نمونه‌گیری در دسترس ۱۵۰ دانشجو (۷۵ دانشجوی دختر، ۷۵ دانشجوی پسر) انتخاب شدند. آزمودنی‌ها بعد از انتخاب با مقیاس نگرش نسبت به بیماری (کلنر، ۱۹۸۵) پرسشنامه خودکارآمدی تحصیلی (اونو فرامن، ۱۹۸۸) و مقیاس اضطراب کرونا (علیپور و همکاران، ۱۳۹۸) مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها بعد از جمع‌آوری با روش ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که بین خودکارآمدی و نگرش به بیماری رابطه معنی‌داری وجود دارد ($P < 0/01, -0,246$) همچنین نتایج پژوهش نشان داد که بین اضطراب کرونا با خودکارآمدی تحصیلی رابطه معناداری وجود دارد ($P < 0/05, -0,350$). در این راستا به نظر می‌رسد خودکارآمدی تحصیلی می‌تواند تحت تاثیر برخی از رویدادهای پراسترس و نگرش به بیماری تغییر پیدا کند و افراد با سطح اضطراب بالا از خودکارآمدی پایین‌تری برخوردار باشند.

واژگان کلیدی: خودکارآمدی تحصیلی، اضطراب کرونا، نگرش به بیماری.

^۱ . استادیار، گروه روانشناسی، دانشکده پزشکی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران.

^۲ . کارشناس روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد پزشکی تهران parisa_mohebali@yahoo.com

مطالعه مروری درمان‌های اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی با تأکید بر بازی درمانی

محمد مهدی عموپور^۱، زهرا سرخی قصبه^۲، محمد جواد محمدی^۳

چکیده

یکی از رایج‌ترین اختلالات دوران کودکی، اختلال کمبود توجه-بیش‌فعالی است که در اغلب موارد تا دوران بزرگسالی نیز ادامه پیدا می‌کند. تاکنون برای اختلال کمبود توجه-بیش‌فعالی درمان قطعی و خاص پیدا نشده است ولی به نحوی می‌توان با استفاده از روش‌های گوناگون، علائم آن را تحت کنترل درآورد. اغلب روش‌های درمانی مبتنی بر دو هدف اند: اول کمک به کودک برای کنترل رفتارهای شتاب‌آمیز و دوم: کمک به والدین و اطرافیان کودک، تا بتوانند شرایطی برای او بوجود آورند که بتوانند به خوبی علائم بیماری را تحت کنترل خود درآورد. در همین راستا هدف پژوهش حاضر آشنایی و بررسی درمان‌های رایج اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی و تأثیر بازی درمانی بر این اختلال می‌باشد. روش مقاله حاضر مطالعه مروری سیستماتیک است. نتایج این مطالعه نشان داد که بازی درمانی را می‌توان به عنوان یک روش اثربخش در کنار سایر روش‌های درمانی برای کاهش نشانه‌های رفتاری اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی کودکان به کار برد.

واژگان کلیدی: اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی، بازی درمانی، بازی درمانگر.

^۱ . روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه خوارزمی تهران amooopoor.edupsy@gmail.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد، روان‌شناسی عمومی، دانشگاه سیما دانش، رشت.

^۳ . روان‌شناسی عمومی، دانشگاه زنجان.

بررسی و مقایسه روش‌های اثرگذار در توان‌بخشی کودکان اتیسم: مطالعه موردی

فائزه غضنفری^۱، مینو السادات میررکنی^۲

چکیده

امروزه اختلال طیف اتیسم در حال افزایش است. آمارها در سال ۲۰۰۲ نشان می‌دهند که از هر ۱۵۰ کودک ساکن آمریکا، یک نفر مبتلا به اتیسم است در حالیکه این آمار در سال ۲۰۱۷ به یک نفر مبتلا از هر ۵۴ کودک افزایش یافته است. بنابراین توجه پژوهشگران به این مقوله بیش از گذشته جلب شده است که به تبع آن درمانگران متناسب با روش‌های موجود مراجعین خود را مورد ارزیابی و توان‌بخشی قرار می‌دهند. از گذشته تا به امروز ۳ نوع روش توان‌بخشی تحت عناوین TEACCH، ABA و SPR وجود دارد که براساس سن و IQ کودک، میزان مشارکت خانواده و نحوه اجرا برای کودک با اختلال اتیسم انتخاب می‌شود. در این مقاله با روش مروری به مقایسه این سه روش پرداخته شد تا به انتخاب روش مناسب کمک شود.

واژگان کلیدی: اتیسم، اختلال طیف اتیسم، توان‌بخشی، ABA، TEACCH، SPR

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، دانشگاه علم و هنر، یزد.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات، یزد.

تأثیر آموزش غایت‌نگری بر خودکارآمدی اجتماعی، هیجانی و جسمانی زنان

مژگان غفاری شهیر، محمدامین بیده^۱

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر آموزش غایت‌نگری بر خودکارآمدی اجتماعی، هیجانی و جسمانی در زنان بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان مراجعه‌کننده به مرکز بهداشتی میثم با معیارهای ورود به مطالعه (عدم بارداری، حداقل مدرک تحصیلی دیپلم و فاصله سنی ۲۰ تا ۳۰ سال) بودند که از بین آنها ۴۰ نفر به عنوان نمونه با کمترین نمرات در خودکارآمدی اجتماعی، هیجانی و جسمانی انتخاب و به صورت تصادفی و بطور مساوی در دو گروه آزمایش و کنترل قرار داده شد. ابتدا پیش‌آزمون بر روی هر دو گروه اجرا و بعد از آن طی ۹ جلسه، غایت‌نگری به گروه آزمایش، آموزش داده شد. برای گروه کنترل مداخله‌ای انجام نشد. در این تحقیق از طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد. داده‌ها با پرسشنامه خودکارآمدی جسمانی رایکم، رابینز و تورنتون و کنترل (۱۹۸۲) و پرسشنامه خودکارآمدی اجتماعی و هیجانی (موریس، ۲۰۰۲) گردآوری شد و پس از آن با استفاده از آزمون کوواریانس مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان داد غایت‌نگری اثر معنی‌داری بر بهبود خودکارآمدی اجتماعی، هیجانی دارد. اما غایت‌نگری اثر معنی‌داری بر خودکارآمدی جسمانی ندارد. بر اساس نتایج حاصله، برای ارتقاء خودکارآمدی اجتماعی و هیجانی زنان استفاده از آموزش غایت‌نگری توصیه می‌شود.

واژگان کلیدی: غایت‌نگری، خودکارآمدی اجتماعی، هیجانی و جسمانی، آموزش غایت‌نگری.

^۱ . amin.bideh@gmail.com

مدل‌یابی هیجان‌خواهی رفتار خودزنی دختران نوجوان بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین و سبک هویت

سمیه فاضل؛ زهره عباسی^۲

چکیده

پژوهش حاضر باهدف مدل‌یابی هیجان‌خواهی رفتار خودزنی دختران نوجوان بر اساس سبک‌های فرزندپروری والدین و سبک هویت انجام شد. این پژوهش از نظر هدف بنیادی، از نظر ماهیت توصیفی و از نظر روش همبستگی و مدل‌یابی معادلات ساختاری می‌باشد. جامعه کلیدی نوجوانان دختر ۱۲ تا ۱۸ سال استان قم در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ (۴۸۵۷۰ نفر) که در مدارس سابقه‌ی خودزنی داشتند بود که به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده حجم نمونه ۳۰۰ نفر انتخاب شد. به دلیل شرایط کرونا و محدودیت‌های موجود، پرسشنامه سابقه‌ی آسیب به خود سانسون و همکاران (SHI، ۱۹۹۸)، پرسشنامه هیجان‌خواهی زاگرم (SSS-V5-۱۹۷۸)، پرسشنامه سبک فرزندپروری شفر (۱۹۶۵) و پرسشنامه سبک هویت برزونسکی (۱۹۹۰) بصورت مجازی در اختیار ۱۲۹۶ نفر نوجوان قرار گرفت که از این بین ۳۲۵ نفر به پرسشنامه‌ها پاسخ دادند که از این تعداد ۲۵۵ نفر سابقه‌ی خود زنی داشتند. داده‌ها با استفاده از مدل معادلات ساختاری تحلیل شد. نتایج پژوهش نشان داد که بین سبک‌های فرزندپروری والدین با سبک هویت دختران نوجوان رابطه مستقیم و معنادار وجود دارد و بین سبک‌های هویت با هیجان‌خواهی رفتار خودزنی دختران نوجوان رابطه معکوس وجود دارد و بین سبک‌های فرزندپروری با هیجان‌خواهی رفتار خودزنی دختران نوجوان رابطه جزئی معکوس غیر مستقیم وجود دارد. سبک هویت به عنوان متغیر میانجی ارتباط سبک فرزندپروری والدین با هیجان‌خواهی را برقرار می‌سازد. نتایج معادلات ساختاری نشان داد که مدل هیجان‌خواهی رفتار خودزنی دختران نوجوان از برازش قابل قبولی برخوردار است.

واژگان کلیدی: هیجان‌خواهی، رفتار خودزنی، سبک‌های فرزندپروری، سبک هویت.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روان‌شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، قم. fazel88@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، قم.

پیش‌بینی خود‌ناتوان‌سازی تحصیلی بر اساس سبک‌های اسنادی با در نظر گرفتن نقش میانجی‌گرانه‌ی خود‌تنظیمی هیجانی در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در دوران پاندمی کرونا

سولماز فتاحی کوزه‌گران^۱

چکیده

عوامل روانشناختی بسیاری در میزان یادگیری دانش‌آموزان تاثیر دارند و دلیلی برای بروز رفتارهای اجتناب از شکست مانند خودناتوان‌سازی می‌باشد. زمانی که فرد برای توجیه شکست احتمالی خود با دستکاری موقعیت، عذری ایجاد می‌کند و همچنین زمانی که فرد از پذیرش مسئولیت عملکرد خود اجتناب می‌کند، نوعی راهبرد خود‌ناتوان‌سازی را به کار می‌گیرد متخصصان تربیتی همواره در پی این موضوع بودند که چرا برخی از یادگیرندگان خود را مسبب موفقیت‌های تحصیلی‌شان می‌دانند اما در مقابل ضعف‌ها قبول مسئولیت نمی‌کنند. خودناتوان‌سازی در چند سال اخیر به مثابه یکی از موانع پیشرفت تحصیلی شناخته شده است. تحقیق حاضر با هدف پیش‌بینی خود‌ناتوان‌سازی تحصیلی بر اساس سبک‌های اسنادی با در نظر گرفتن نقش میانجی‌گرانه‌ی خود‌تنظیمی هیجانی در دانش‌آموزان مقطع ابتدایی در دوران پاندمی کرونا در قالب یک طرح پژوهشی پیمایشی از نوع همبستگی انجام گرفت. متغیرهای تحقیق به ترتیب خود‌ناتوان‌سازی، بعنوان، متغیر وابسته، و سبک‌های اسنادی بعنوان متغیر مستقل و خود‌تنظیمی هیجانی که به عنوان متغیر میانجی در نظر گرفته است رو شامل می‌شود. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان مقطع ابتدایی شهرستان نقده می‌باشد که بر اساس آماری که از آموزش و پرورش شهرستان نقده گرفته شده است تعداد آنها در حدود ۴۵۰۰ نفر می‌باشد. که بدلیل اینکه نوع پژوهش ساختاری است از طریق محاسبه حجم نمونه با قاعده کلاین تعداد ۲۰۰ نفر با استفاده از روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای، به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های خود‌ناتوان‌سازی تحصیلی، سبک‌های اسنادی، خود‌تنظیمی هیجانی استفاده شد. از روش تحلیل ضریب همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری برای آزمون فرضیه‌ها استفاده شد. در راستای اهداف تحقیق این نتیجه حاصل شد که بین خود‌ناتوان‌سازی تحصیلی و سبک‌های اسنادی دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد. بین خود‌ناتوان‌سازی تحصیلی و خود‌تنظیمی هیجانی دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد. بین سبک‌های اسنادی و خود‌تنظیمی هیجانی دانش‌آموزان رابطه معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: ناتوان‌سازی تحصیلی، سبک‌های اسنادی، خود‌تنظیمی هیجانی.

مروری سیستماتیک بر اثربخشی مداخلات آموزش یادگیری اجتماعی هیجانی در دانش‌آموزان مقاطع پیش از دبستان تا دوازدهم

الهام فرجیان؛ جلیل فتح‌آبادی؛ سعید اکبری زردخانه^۲

چکیده

از آنجایی که هدف محوری تعلیم و تربیت، پرورش کامل دانش‌آموزانی است که از نظر جنبه‌های شخصیتی، ارتقا شناخت و صلاحیت‌های فردی و اجتماعی به بلوغ رسیده‌اند، بنابراین نه تنها نیاز است تا بر رشد علمی دانش‌آموزان در مدارس تمرکز داشت، بلکه توجه به رشد اجتماعی و هیجانی آنان نیز از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است. بدین ترتیب هدف از مطالعه حاضر بررسی مرور سیستماتیک اثربخشی مداخلات آموزش یادگیری اجتماعی-هیجانی در دانش‌آموزان مقاطع پیش از دبستان تا دوازدهم بود. در پژوهش حاضر از طریق مرور سیستماتیک و جستجوی کلیدواژه‌های تخصصی در ارتباط با آموزش یادگیری اجتماعی-هیجانی در دانش‌آموزان مقاطع پیش از دبستان تا دوازدهم در پایگاه‌های اطلاعاتی تخصصی ایران شامل (Magiran, SID, Civilica, Irandoc, Noormags, Google Scholar) در بازه‌های زمانی ۱۳۸۰-۱۴۰۰ یافته‌ها و داده‌های مورد نظر برای دستیابی به هدف پژوهش حاضر مورد بررسی قرار گرفت. در نتیجه این جستجو و بر اساس دستور العمل پریزما و ملاک‌های ورود و خروج، ۳۷ مقاله برای ورود به پژوهش انتخاب شدند. براساس یافته‌های بدست آمده بیشتر پژوهش‌ها بر روی دانش‌آموزان عادی و به ترتیب مقاطع دبستان و متوسطه اول انجام شده است. همچنین تعداد اندکی از پژوهش‌ها طرح فالوآپ را به جهت بررسی تداوم اثربخشی مداخله‌ای انجام شده، اجرا کرده‌اند. بر اساس یافته‌های بیشتر پژوهش‌ها آموزش یادگیری اجتماعی-هیجانی می‌تواند دارای اثرات مثبتی بر روی دانش‌آموزان باشد و فقط در چند مورد دارای اثر معنادار نبوده است. با توجه به این یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت که استفاده از برنامه‌ها و مداخلات یادگیری اجتماعی-هیجانی در مدارس می‌تواند سبب بهبود سلامت روان در دانش‌آموزان، خواه بدون اختلال یا دارای اختلال شود و تدوین برنامه‌ها و اختصاص دادن زمان‌هایی از برنامه‌های هفتگی مدارس به آموزش این محتواها به دانش‌آموزان، سبب بهبود عملکرد و بهزیستی روان آنها خواهد شد.

واژگان کلیدی: اثربخشی، یادگیری اجتماعی-هیجانی، مرور سیستماتیک، برنامه، مداخله، دانش‌آموز

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی.

^۲ . دانشیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی تحولی، دانشگاه شهید بهشتی. J.Fathabadi@sbu.ac.ir

^۳ . استادیار، گروه آموزشی روان‌شناسی تربیتی تحولی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

رابطه سرمایه های تحولی با هویت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی گرا نه راهبردهای شناختی تنظیم هیجان

شیرین فرهادی^۱، محمدآزاد عبدالله پور^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه سرمایه های تحول با توییت تحصیلی با در نظر گرفتن نقش میانجی گرا نه راهبردهای شناختی تنظیم هیجان در بین دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد انجام شده است. روش مورد استفاده در پژوهش حاضر از نوع توصیفی و به روش همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش کلیه دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد بودند که از بین آنها نمونه ای به حجم ۳۵۷ دانشجو به روش نمونه گیری در دسترس و آنلاین از میان دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد انتخاب شدند. ابزار پژوهش برای بررسی متغیرهای پژوهش پرسشنامه های، تنظیم هیجان، سرمایه های تحول و هویت تحصیلی بودند. داده ها با استفاده از روش معادلات ساختاری و نرم افزار Smart PLS مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد که تنظیم هیجان (انطباقی و غیر انطباقی)، نقش میانجی بین رابطه سرمایه های تحول و هویت تحصیلی را ایفا می کند و بین سرمایه های تحول درونی و بیرونی و هویت تحصیلی به ترتیب رابطه مثبت و منفی، معنی داری وجود دارد ($P \leq 0/01$) و هر واحد سرمایه های تحول درونی و بیرونی به ترتیب باعث ۰/۳۸۶ و ۰/۳۲۸- هویت تحصیلی می شود. نتایج این بررسی نشان می دهد که سرمایه های تحول (درونی و بیرونی) و تنظیم هیجان (انطباقی و غیر انطباقی)، سازه های روانشناختی مهم در پیش بینی هویت تحصیلی (موفق، دیررس، سردرگم و دنباله رو)، دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد هستند و به نظر می رسد ارتقاء و اصلاح سرمایه های تحول و تنظیم هیجان در خصوص هویت تحصیلی می تواند در بهبود هویت تحصیلی ثمر بخش باشد. افرادی که از سرمایه های تحول و تنظیم هیجان کارآمد و مثبت استفاده می کنند از هویت تحصیلی بهتری برخوردارند.

واژگان کلیدی: هویت تحصیلی، سرمایه های تحولی، راهبردهای شناختی هیجان، دانشجویان

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد. Shirinfarhadi0255@yahoo.com

^۲ . استادیار روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد.

تأثیر آموزش هوش موفق بر حل مسئله و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پایه های پنجم و ششم ابتدایی منطقه بر خوار اصفهان

مبینا فروهر؛ سارا آقابابایی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر آموزش هوش موفق بر حل مسئله و عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پایه های پنجم و ششم ابتدایی منطقه بر خوار اصفهان به انجام رسیده است. این پژوهش از نوع پژوهش های شبه آزمایشی بود که در قالب یک طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه صورت پذیرفت. جامعه آماری کلیه دانش‌آموزان پایه های پنجم و ششم ابتدایی شهر بر خوار بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس و با توجه به معیارهای ورود و خروج انتخاب و به روش تصادفی در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) جایگزین شدند. ابزارهای مورد استفاده در پژوهش حاضر از پرسشنامه هینر و پترسن (۱۹۸۲) و عملکرد تحصیلی در تاج (۱۳۸۳) استفاده شد. نتایج فرضیه اول نشان داد که آموزش هوش موفق بر حل مسئله دانش‌آموزان پایه های پنجم و ششم ابتدایی تأثیر معناداری ($P < 0/01$) دارد. نتایج فرضیه دوم نیز نشان داد که آموزش هوش موفق بر عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان پایه های پنجم و ششم ابتدایی تأثیر معناداری ($P < 0/01$) دارد. می‌توان نتیجه گرفت که از آموزش هوش موفق می‌توان به منظور بهبود عملکرد تحصیلی و حل مسئله دانش‌آموزان استفاده کرد.

واژگان کلیدی: هوش موفق، حل مسئله، عملکرد تحصیلی، دانش‌آموزان.

۱. کارشناسی ارشد، روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد مبارکه، اصفهان Forouhar.fm@gmail.com

۲. استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه شهید اشرفی اصفهانی، اصفهان.

بررسی میزان فراوانی نشانه‌های اختلال وسواسی جبری در دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم

بهاره فضلی جلیسه^۱، عباس ابوالقاسمی^۲، مهناز خسرو جاوید^۳

چکیده

اختلال وسواسی جبری حیطة‌های مختلف رشد و تحول نوجوانان را متأثر ساخته و به دلیل خاصیت ناتوان‌کنندگی می‌تواند عملکرد آنان را با آسیب جدی مواجه سازد. هدف این مطالعه بررسی میزان فراوانی نشانه‌های اختلال وسواسی جبری در دانش‌آموزان دختر و پسر مقطع متوسطه دوم شهر رشت در سال ۱۴۰۰ بود. در این پژوهش مقطعی، ۵۹۵ دانش‌آموز دوره متوسطه دوم (دختر و پسر) مشغول به تحصیل در مدارس شهرستان رشت، به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب و چک‌لیست جمعیت‌شناختی و پرسشنامه وسواس‌مادسلی را تکمیل کردند. نتایج نشان داد که میزان فراوانی نشانه‌های اختلال وسواسی جبری در جمعیت نوجوانان مورد مطالعه، ۳۲/۸ درصد بود. همچنین دختران درصد بالاتری از نشانه‌های وسواس را نسبت به پسران داشتند. نتایج این مطالعه نشان می‌دهد نشانه‌های اختلال وسواسی جبری از شیوع بالایی در بین دانش‌آموزان برخوردار است. عدم توجه به این اختلال می‌تواند بسیار ناتوان‌کننده باشد و پیامدهای آن در طول عمر نیز ادامه یابد. بنابراین برنامه‌ریزی دقیق جهت شناسایی، پیگیری و ارجاع به موقع جهت درمان باید مورد توجه والدین، معلمان، مسئولین مراکز آموزشی و متخصصان قرار گیرد.

واژگان کلیدی: نشانه‌های وسواسی جبری، شیوع، نوجوان.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه گیلان.

^۲ . استادا، گروه روانشناسی، دانشگاه گیلان abolghasemi_44@yahoo.com

^۳ . دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه گیلان.

اثربخشی روش والدگری بر اساس آموزه های تئوری انتخاب بر روابط والد-کودک در دانش آموزان دارای اختلال نافرمانی مقابله‌ای

مریم فولادوند؛ محمد علی نادی، احمد عابدی، ایلناز سجادیان

چکیده

اختلال نافرمانی مقابله‌ای (Oppositional Defiant Disorder یا ODD)، اختلالی تدریجی و مزمن است که تقریباً همیشه در روابط بین فردی و عملکردی تحصیلی کودک تداخل می‌کند. آموزش والدگری یکی از روش‌های مداخله مؤثر در ODD است که در آن والدین می‌آموزند چگونه با فرزند خود رفتار نمایند. از این رو پژوهش حاضر باهدف بررسی اثربخشی برنامه آموزش والدگری بر اساس آموزه های تئوری انتخاب بر روابط والد-کودک در دانش آموزان مبتلا به ODD انجام شد. این مطالعه از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل و پیگیری ۹۰ روزه بود. از بین دانش آموزان مبتلا به ODD بر اساس کسب نمره بالاتر از نقطه برش در سیاهه رفتاری کودک آخنباخ (Child Behavior Checklist یا CBCL) و مصاحبه بالینی توسط مشاور مدرسه تعداد ۳۰ دانش‌آموز انتخاب‌شده و به‌طور تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند (هر گروه ۱۵ نفر). گروه آزمایش برنامه والدگری بر اساس آموزه های تئوری انتخاب را طی ۸ جلسه به مدت ۹۰ دقیقه دریافت کردند. شرکت‌کنندگان در پژوهش در سه مرحله پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری به پرسشنامه رابطه والد - کودک (Child-Parent Relationship Scale یا CPRS) پاسخ دادند. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برنامه آموزش والدگری بر اساس آموزه های تئوری انتخاب منجر به افزایش معنی‌دار تعامل والد-کودک در خرده مقیاس‌های نزدیکی و رابطه کلی مثبت و کاهش تعارض و وابستگی در کودکان مبتلا به ODD شد ($P < 0.01$). برنامه آموزش والدگری بر اساس آموزه های تئوری انتخاب موجب افزایش روابط والد-کودک در کودکان مبتلا به ODD شد. بر اساس نتایج حاضر آموزش والدین به شیوه تئوری انتخاب می‌تواند روش کارآمدی در بهبود روابط والد-کودک در بین کودکان مبتلا به ODD باشد، زیرا بر کنترل درونی و ارضای چهار نیاز روانشناختی و دنیای مطلوب کودکان توجه کافی دارد.

واژگان کلیدی: تعارض، فرزند پروری، اختلال نافرمانی مقابله‌ای، نزدیکی، وابستگی، تئوری انتخاب

بررسی رابطه سبک‌های فرزند پروری با سلامت روان نوجوانان شهر اصفهان

فاطمه فولادی^۱؛ نرجس السادات تقوی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین سبک‌های فرزند پروری و سلامت روان نوجوانان شهر اصفهان انجام شد. پژوهش حاضر در دسته پژوهش‌های توصیفی از نوع همبستگی بود که در جامعه آماری دانش‌آموزان متوسطه شهر اصفهان انجام با حجم نمونه ۱۶۷ نفر با روش نمونه‌گیری دردسترس انجام شد. ابزار جمع‌آوری داد‌های پژوهش پرسشنامه‌های سبک‌های دلبستگی بوری (۱۹۹۱) و مقیاس سلامت عمومی گلدبرگ (۱۹۷۹) بود. داده‌های جمع‌آوری شده با روش رگرسیون هم‌زمان و با استفاده از نرم‌افزار spss-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد ضریب بتای استاندارد پیش‌بینی سلامت روان از طریق نمره سبک سه‌گیرانه ۰/۱۹، استبدادی ۰/۱۹ و از طریق سبک دموکراتیک ۰/۲۲- بود.؛ ازاین‌رو با قاطعیت می‌توان گفت که محیط خانواده و شیوه‌های فرزند پروری، نتایج مهمی را در رشد روانی-اجتماعی فرزندان به بار می‌آورد.

واژگان کلیدی: سبک‌های فرزند پروری، سلامت روان، نوجوانان.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان ftm.fld74@gmail.com

^۲ . کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان.

بررسی تأثیر بهزیستی معنوی بر رضایت زناشویی زوجین دانشجوی

فاطمه فولادی^۱، پردیس چهارده چریکی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین بهزیستی معنوی و مولفه های آن با رضایت زناشویی انجام شد. جامعه پژوهش کلیه دانشجویان متاهل دانشگاه بهارستان شهر اصفهان بود که از بین آن ها نمونه ای به حجم ۱۳۵ نفر انتخاب و به پرسشنامه های پژوهش شامل پرسشنامه بهزیستی معنوی و پرسشنامه رضایت زناشویی انریچ پاسخ دادند. داده های جمع آوری شده با روش ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان با استفاده از نرم افزار آماری spss-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت یافته های پژوهش نشان دادند بین مولفه های خودکارآمدی و طرح زندگی و همچنین نمره کلی بهزیستی معنوی با رضایت زناشویی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد به این صورت که با افزایش میزان بهزیستی معنوی و مولفه های آن بر رضایت زناشویی زوجین دانشجویان افزوده می شود. همچنین دیگر یافته های پژوهش نشان داد مولفه های خودکارآمدی ۰/۱۶ و از طریق طرح زندگی ۰/۲۲ از تغییرات مربوط به رضایت زناشویی زوجین دانشجویان را پیش بینی می کند. ازاینرو به فعالین حوزه خانواده پیشنهاد می گردد جهت افزایش رضایت زناشویی زوجین به آموزش بهزیستی معنوی در آن ها بپردازند.

واژگان کلیدی: بهزیستی معنوی، رضایت زناشویی، زوجین دانشجویان.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان ftm.fld74@gmail.com

^۲ . کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان.

پیش‌بینی سلامت روان بر اساس مولفه‌های هوش هیجانی در زنان خانه‌دار شهر بهارستان اصفهان

فاطمه فولادی^۱، فرزانه احمدی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف پیش‌بینی سلامت روان بر اساس مولفه‌های هوش هیجانی در زنان خانه‌دار شهر بهارستان اصفهان با روش توصیفی از نوع همبستگی انجام شد. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه زنان متاعل خانه‌دار شهر بهارستان اصفهان بود که ۹۱ نفر از آنان به صورت در دسترس انتخاب و به پرسشنامه‌های سلامت روانی و هوش هیجانی پاسخ دادند. داده‌های پژوهش با روش رگرسیون گام به گام و با استفاده از نسخه ۲۴ بسته آماری ویژه علوم اجتماعی (SPSS-24) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد مولفه‌های خودآگاهی، خویشتن‌داری و آگاهی اجتماعی به ترتیب به میزان ۰/۳۹، ۰/۳۴ و ۰/۲۷ انحراف استاندارد متغیر سلامت روان را پیش‌بینی می‌کنند. از اینرو می‌توان بیان نمود پرداختن به هوش هیجانی روشی موثر در افزایش میزان سلامت روان زنان خانه‌دار است.

واژگان کلیدی: سلامت روان، هوش هیجانی، زنان خانه‌دار.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان ftm.fld74@gmail.com

^۲ . کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان.

بررسی رابطه اعتیاد به بازی های اینترنتی و پرخاشگری در نوجوانان شهر اصفهان

فاطمه فولادی^۱، فاطمه افتخاری^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه بین بازی های اینترنتی و پرخاشگری نوجوانان انجام شد. این پژوهش در دسته پژوهش های توصیفی از نوع همبستگی بود که در جامعه آماری نوجوانان ۱۲ تا ۱۸ سال شهر اصفهان انجام شد. حجم نمونه پژوهش حاضر ۱۲۳ نفر بود که به صورت در دسترس از بین جامعه مذکور انتخاب شدند و به پرسشنامه های پژوهش شامل پرسشنامه پرخاشگری باس و بری (۱۹۹۲) و پرسشنامه اعتیاد به بازی های اینترنتی آنیوتاورن (۲۰۰۸) پاسخ دادند. داده های جمع آوری شده با روش همبستگی پیرسون و رگرسیون همزمان با استفاده از نرم افزار SPSS-24 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته های پژوهش نشان داد بین پرخاشگری جسمانی، پرخاشگری کلامی و خصومت با اعتیاد به بازی های اینترنتی رابطه مثبت و معنی داری وجود دارد ($p < 0/05$) و همچنین دیگر یافته های پژوهش نشان داد اعتیاد بخ بازی های اینترنتی می تواند پیش بینی کننده پرخاشگری در نوجوانان شهر اصفهان باشد ($P < 0/01$)؛ از اینرو پیشنهاد می گردد جهت کاهش میزان پرخاشگری نوجوانان به کنترل و مدیریت بازی های اینترنتی آن ها پرداخته شود.

واژگان کلیدی: اعتیاد به بازی های اینترنتی، پرخاشگری، نوجوانان.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان ftm.fld74@gmail.com

^۲ . کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور بهارستان، اصفهان.

مداخلات روان‌شناختی-تربیتی اثربخش در پیشگیری از قلدری آنلاین در بین دانش‌آموزان دوره متوسطه

سید امیر قاسم تبار^۱؛ سید عبدالله قاسم تبار^۲

چکیده

یافته‌های مطالعات تجربی نشان می‌دهند که قلدری آنلاین پیامدهای منفی متعددی برای کودکان به دنبال دارد. پژوهشگران تاکید می‌کنند که هرچند قلدری آنلاین یک بزه مجازی است، اما دارای پیامدهای منفی واقعی است. پژوهش حاضر با هدف طراحی یک مدل اثربخش برای اجرای مداخلات روان‌شناختی-تربیتی در پیشگیری از قلدری آنلاین در بین دانش‌آموزان مقطع متوسطه انجام شد. برای انجام پژوهش از روش اسنادی استفاده شد. جامعه پژوهشی تمامی منابع نوشتاری بین‌المللی در زمینه قلدری آنلاین بود. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری نظری استفاده شد. اسناد با روش فیش برداری الکترونیکی تحلیل شد. در مطالعه حاضر پس از تحلیل و بررسی اسناد و منابع، برای کنترل و پیشگیری از قلدری آنلاین در بین دانش‌آموزان، یک مدل جامع و چندبعدی تدوین شد. بر اساس مدل پیشنهادی مطالعه حاضر، مداخلات و برنامه‌های پیشگیری از قلدری آنلاین در بین دانش‌آموزان باید با سه سطح (جامعه، خانواده، مدرسه) و به دو شکل حضوری و مجازی (الکترونیکی) طراحی شوند. در این مقاله اجزای مدل پیشنهادی تبیین و چگونگی اجرای آن تشریح شد.

واژگان کلیدی: قلدری آنلاین، قلدری سایبری، دانش‌آموزان دوره متوسطه، مداخلات روان‌شناختی-تربیتی.

^۱ . استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران Ghasemtabar.e@gmail.com

^۲ . استادیار، گروه تکنولوژی آموزشی دانشگاه خوارزمی، تهران.

پرورش هوش هیجانی دانش‌آموزان دوره ابتدایی: چرا و چگونه؟

سید امیر قاسم‌تبار^۱، لیلا معظمی‌گودرزی^۲

چکیده

بسیاری از مشکلات مدارس نتیجه ناکارآمدی اجتماعی و هیجانی است که بواسطه آن قدرت تحمل بسیاری از دانش‌آموزان تضعیف می‌شود و منجر به احساس سردرگمی، گیجی و اضطراب آنها در کلاس درس می‌شود. همین امر مانع یادگیری مؤثر آنها نیز می‌شود. پژوهش حاضر با هدف تبیین ضرورت‌ها و همچنین چگونگی تلفیق برنامه‌ها و مداخلات موثر بر پرورش هوش هیجانی دانش‌آموزان دوره دبستان انجام شد. برای انجام پژوهش از روش‌های اسنادی استفاده شد. جامعه پژوهشی تمامی منابع نوشتاری بین‌المللی در زمینه هوش هیجانی بودند. برای انتخاب نمونه از روش نمونه‌برداری نظری استفاده شد. در تحلیل اسناد از روش فیش‌برداری الکترونیکی استفاده شد. نتایج تحلیل اسناد و داده‌ها نشان داد که پرورش هوش هیجانی دانش‌آموزان دوره دبستان دارای پنج پیامد مثبت و بلندمدت است که عبارتند از: افزایش سطح مهارت‌های اجتماعی دانش‌آموزان، کاهش مشکلات رفتاری دانش‌آموزان، کاهش اضطراب امتحان در دانش‌آموزان، افزایش مهارت‌های تفکری و توانایی یادگیری دانش‌آموزان و افزایش سطح سلامت روانی دانش‌آموزان. نتایج همچنین نشان داد که برنامه‌های پرورش هوش هیجانی تکه تکه شده، غیرپیوسته و دارای مداخلات فرعی و نامرتب نمی‌توانند در بلندمدت اثربخش باشند. بر این اساس در مطالعه حاضر «رویکرد کل‌نگر مدرسه‌محور» برای ارتقاء هوش هیجانی دانش‌آموزان پیشنهاد شد که در آن به مسائل هیجانی در برنامه درسی و سازماندهی تدریس و یادگیری، توسعه اخلاق حمایتی در مدرسه و محیط آن، و همکاری‌ها در جامعه گسترده‌تر مدرسه پرداخته می‌شود. چنین رویکرد یکپارچه‌ای به بهبود بهزیستی و سلامت روان، احساس تعلق و پیوستگی و همچنین پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان منجر می‌شود.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، دانش‌آموزان، مقطع ابتدایی، رویکرد کل‌نگر مدرسه‌محور.

^۱ . استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران Ghasemtabar.e@gmail.com

^۲ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز.

بررسی نقش تأهل در ارتباط با شادکامی و معنویت دانشجویان

پرویز قائدی^۱؛ شکوفه متقی دستنائی^۲

چکیده

معنویت یکی از نیازهای درونی انسان است که برخی از صاحب نظران، آن را متضمن بالاترین سطوح زمینه‌های رشد شناختی، اخلاقی، عاطفی و تلاش همواره آدمی برای پاسخ دادن به چرایی زندگی می‌دانند. از این رو هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه شادکامی و معنویت در دانشجویان مجرد و متأهل دانشگاه پیام نور شهر شهرکرد بود. روش پژوهش از نوع توصیفی - همبستگی و جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان مجرد و متأهل دانشگاه پیام نور شهر شهرکرد بود که از بین آنها، حدود ۲۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شد. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه‌های معنویت پاریسیان و دونینگ (۲۰۰۹) و شادکامی آکسفورد (مایل آرگیل ۱۹۸۹) جمع‌آوری شدند. جهت تحلیل داده‌ها از ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تی مستقل استفاده شد. نتایج نشان داد که بین شادکامی و معنویت دانشجویان متأهل و مجرد رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. بین دانشجویان متأهل و مجرد در میزان شادکامی و معنویت تفاوت معناداری وجود دارد و دانشجویان متأهل نسبت به دانشجویان مجرد از شادکامی و معنویت بیشتری برخوردار بودند و همچنین شاد بودن دانشجویان مجرد و متأهل بر معنویت آن‌ها تاثیر گذار بود. بنابراین دانشجویان جهت بالا رفتن معنویتشان باید شاد باشند و شرایطی در دانشگاه و خانواده فراهم شود که جهت ارتقای معنویتشان شاد زندگی کنند.

واژگان کلیدی: شادکامی، معنویت، دانشجو، وضعیت تاهل.

^۱ کارشناس ارشد مشاوره توانبخشی، دانشگاه اردکان www.parviz.gh369@gmail.com

^۲ دکتری روانشناسی عمومی، استادیار و عضو هیئت علمی، گروه روانشناسی عمومی، دانشگاه اردکان.

بررسی تأثیر برنامه "آموزش مدیریت والدین" بر رابطه والد-فرزندی والدین کودکان مبتلا به اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره منتخب شهر تهران در سال ۱۴۰۰

مهديه قلعه‌نوی^۱، فاطمه نیسه^۲، محمدرضا استاد حسینی^۳

چکیده

اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی (ADHD) شایع‌ترین اختلال عصبی و رفتاری دوران کودکی می‌باشد که منجر به مشکلات ارتباطی بین والدین و فرزندان می‌شود. برای بهبود تعاملات خانوادگی و اجتماعی این کودکان به مداخلات روانی و اجتماعی نیاز است یکی از این مداخلات برنامه "آموزش مدیریت والدین" می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر تعیین تأثیر برنامه آموزش مدیریت والدین بر رابطه والد-فرزندی، والدین کودکان مبتلا به اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی می‌باشد. در این پژوهش تجربی، تعداد ۴۰ نفر از والدین دارای کودکان مبتلا به اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره منتخب شهر تهران با روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف انتخاب شدند. ۲۰ نفر از والدین به طور تصادفی در گروه آزمایش قرار گرفتند که در ۸ جلسه آموزشی ۶۰ دقیقه‌ای به مدت دو روز در هفته حضور یافتند و ۲۰ نفر دیگر در گروه کنترل قرار گرفتند که جلسات آموزشی برای آنان برگزار نشد. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه دموگرافیک پژوهش‌گر ساخته و پرسشنامه پیوند خانوادگی پارکر (PBI)، بود. گردآوری اطلاعات در سه مرحله پیش‌آزمون، پس‌از آموزش و یک ماه پس از آموزش صورت گرفت. در پایان داده‌ها با استفاده از آماره‌های توصیفی و تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج به دست آمده در این پژوهش نشان داد که برنامه آموزش والدین توانسته است بر کاهش میزان حمایت افراطی و افزایش شاخص مراقبت در والدین دارای کودکان مبتلا به اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی در سطح ($P > 0.05$) تأثیر معنادار داشته باشد. توصیه می‌شود از برنامه آموزش مدیریت والدین در کنار درمان‌های دارویی و دیگر برنامه‌های آموزشی، استفاده گردد. این برنامه می‌تواند در بهبود ارتباط والدین و کودکان در والدین دارای کودک مبتلا به اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی نیز مؤثر باشد.

واژگان کلیدی: برنامه آموزش مدیریت والدین، رابطه والد-فرزندی، اختلال کمبود توجه/بیش‌فعالی.

۱. مربی آموزشی گروه مدیریت و روانپرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی. Ghalenoe5.m@gmail.com

۲. استادیار گروه سلامت جامعه دانشکده پرستاری مامایی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد گروه داخلی جراحی، دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی.

تدوین مدل معادلات ساختاری پیش‌بینی احساس تعلق به مدرسه بر اساس خودناتوان‌سازی تحصیلی با نقش میانجی سازگاری تحصیلی در دانش‌آموزان

زهرا قلمی^۱، نازنین محمدی^۲، زهرا نفر^۳، فائزه نفر^۴

چکیده

احساس تعلق به مدرسه به‌عنوان یک نیاز اساسی برای عملکرد خوب دانش‌آموزان، باعث افزایش پیوند آن‌ها با محیط یادگیری می‌شود. پژوهش حاضر با هدف تدوین مدل معادلات ساختاری پیش‌بینی احساس تعلق به مدرسه بر اساس خودناتوان‌سازی تحصیلی با نقش میانجی سازگاری تحصیلی در دانش‌آموزان دوره متوسطه اول انجام گرفت. این مطالعه توصیفی و همبستگی و به روش مدل‌یابی معادلات ساختاری بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش‌آموزان دوره متوسطه اول مشغول به تحصیل در مدارس دولتی استان تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تشکیل داد که از بین آنان نمونه‌ای با حجم ۳۰۰ نفر با روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای و در دسترس انتخاب شدند. ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه‌های احساس تعلق به مدرسه (بری و همکاران، ۲۰۰۴)، خودناتوان‌سازی تحصیلی (شوینگر و استینسمر پلستر، ۲۰۱۱) و سازگاری تحصیلی (تراپ و همکاران، ۱۹۵۳) بودند. پس از جمع‌آوری داده‌ها، ارزیابی مدل پیشنهادی با روش ضرایب همبستگی پیرسون و معادلات ساختاری انجام گرفت. یافته‌ها نشان داد که مدل رابطه خودناتوان‌سازی تحصیلی با احساس تعلق به مدرسه با واسطه سازگاری تحصیلی برازش مناسبی داشت. همچنین هر سه متغیر خودناتوان‌سازی تحصیلی و سازگاری تحصیلی بر احساس تعلق به مدرسه اثر مستقیم و معنادار داشت ($P < 0/05$). با توجه به نتایج برای افزایش احساس تعلق به مدرسه می‌توان زمینه را برای بهبود رفتارهای خودناتوان‌سازی در دانش‌آموزان افزایش داد و سازگاری تحصیلی در آن‌ها را بهبود بخشید.

واژگان کلیدی: احساس تعلق به مدرسه، خودناتوان‌سازی تحصیلی، سازگاری تحصیلی.

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

۲. کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

۳. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

۴. کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه شهید بهشتی.

بررسی رابطه بین اهمال کاری تحصیلی و اضطراب امتحان با کیفیت زندگی دانش آموزان دختر متوسطه دوره اول شهر زنجان

مریم قنبری ویکی^۱، سمیه غنی زاده^۲

چکیده

هدف از انجام این تحقیق بررسی رابطه بین اهمال کاری تحصیلی و اضطراب امتحان با کیفیت زندگی دانش آموزان دختر متوسطه دوره اول شهر زنجان بود. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش آموز دختر متوسطه دوره اول شهر زنجان بود و به صورت نمونه گیری خوشه ای چند مرحله‌ای بر اساس جدول مورگان ۳۱۳ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. روش تحقیق از نوع همبستگی است. ابزار استفاده شده پرسشنامه کیفیت زندگی ۳۶ سوالی (SF-36)، پرسش‌نامه‌ی اضطراب امتحان ساراسون ۱۹۵۷ و مقیاس اهمال کاری تحصیلی سولومون و راث بلوم (۱۹۸۴) است که داده‌ها با روش‌های آماری ضریب همبستگی پیرسون، رگرسیون چند متغیره گام به گام با استفاده از نرم‌افزار SPSS-۲۳ تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین اهمال کاری تحصیلی و اضطراب امتحان با کیفیت زندگی دانش آموزان دختر متوسطه دوره اول شهر زنجان $P < 0.05$ رابطه وجود دارد. با توجه به این که نتایج تحقیق نشان داد اهمال کاری تحصیلی و اضطراب امتحان توانایی پیش بینی کیفیت زندگی دانش آموزان را دارند پس مشاوران مدارس می‌توانند جهت کمک به کیفیت زندگی دانش آموزان این دو متغیر را در آن‌ها درمان کنند.

واژگان کلیدی: اهمال کاری تحصیلی - اضطراب امتحان - کیفیت زندگی.

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران. mg8922114@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانش تهریز

اثر بخشی سنجش تکوینی با رویکرد سنجش به مثابه یادگیری بر خودکار آمدی تحصیلی مهارت آموزان معلمی

مرجان کاربخش داوری^۱

چکیده

هوش معنوی و سبک زندگی اسلامی به عنوان زیربنای باورهای فرد، نقش اساسی در زمینه‌های گوناگون زندگی انسان به ویژه تأمین و ارتقای سلامت روانی دارد. با توجه به اهمیت سلامت روانی دانش‌آموزان، پژوهش حاضر به بررسی هوش معنوی و سبک زندگی اسلامی و در پیش‌بینی تاب‌آوری دانش‌آموزان پرداخته است. پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش شامل همه دانش‌آموزان دبیرستان‌های جنوب شهر تهران می‌باشد. که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای به حجم ۲۸۵ نفر از میان آنها انتخاب و پرسشنامه سبک زندگی اسلامی کاپوانی و پرسشنامه تاب‌آوری کانر و دیوسون پاسخ دادند. داده‌های دریافتی با استفاده از فرمول ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چند متغیره مورد تحلیل قرار گرفت. انتظار می‌رود در بهترین حالت ممکن نتایج تحلیل داده‌ها نشان دهنده این باشد که تاب‌آوری بالا با ضریب بتای $R^2 = 0.51$ و $R^2 = 0.49$ و همچنین سبک زندگی اسلامی با ضریب بتای $R^2 = 0.47$ و $R^2 = 0.43$ قادر به پیش‌بینی تاب‌آوری دانش‌آموزان هستند که این ضرایب در سطح $P < 0.001$ معنا دارند. برای رسیدن به میزان تاب‌آوری دانش‌آموزان باید مؤلفه‌های مرتبط با آن را شناخت. با توجه به نتایج این پژوهش برای پیش‌بینی تاب‌آوری دانش‌آموزان باید به سبک زندگی اسلامی و هوش معنوی توجه ویژه کرد.

واژگان کلیدی: تاب‌آوری، هوش معنوی، سبک زندگی.

اثربخشی آموزش ذهن‌آگاهی بر اهمال کاری تحصیلی و میزان استفاده از فضای مجازی در دانش‌آموزان پسر

مریم کاظمی^۱

چکیده

جذابیت فضای مجازی و تجربه و حضور مستمر قشر دانش‌آموز در این محیط منجر به اختلال در عملکرد تحصیلی شده است. همچنین یکی از شایع‌ترین مشکلات در سطوح مختلف تحصیلی، اهمال کاری است که تاثیر فراوانی بر موفقیت فردی دانش‌آموزان دارد. لذا هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش ذهن‌آگاهی بر کاهش اهمال کاری و میزان استفاده از فضای مجازی در بین دانش‌آموزان پسر بود. روش تحقیق حاضر نیمه آزمایشی و از طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل بود. به همین منظور تعداد ۴۰ نفر از دانش‌آموزان پسر متوسطه دوم شهر تهران به صورت هدفمند انتخاب و در دو گروه آزمایش (۲۰ نفر) و گروه کنترل (۲۰ نفر) گمارده شدند. از پرسشنامه اهمال کاری تحصیلی سولومون و راث بلوم (۱۹۸۴) و آزمون اعتیاد به اینترنت یانگ (۱۹۹۶) برای جمع‌آوری اطلاعات استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کوواریانس چند متغیره و یک متغیره استفاده شد. نتایج تحلیل کوواریانس بر روی نمره‌های پیش‌آزمون - پس‌آزمون نشان داد که بین گروه‌های آموزش ذهن‌آگاهی و گروه کنترل در اهمال کاری و میزان استفاده از فضای مجازی تفاوت معنی‌داری وجود دارد. بنابراین می‌توان گفت آموزش ذهن‌آگاهی بر کاهش اهمال کاری تحصیلی و میزان استفاده از فضای مجازی دانش‌آموزان موثر است.

واژگان کلیدی: ذهن‌آگاهی، اهمال کاری تحصیلی، میزان استفاده از فضای مجازی

^۱ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات

بررسی اثربخشی مشاوره گروهی اصلاح افکار منفی بر افزایش خودکارآمدی تحصیلی و ابراز وجود دانش‌آموزان مقطع متوسطه دخترانه در شهر شیراز

زینت کاکی زاده^۱

چکیده

هدف تحقیق حاضر بررسی اثربخشی مشاوره گروهی اصلاح افکار منفی بر افزایش خودکارآمدی تحصیلی و ابراز وجود در دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر شیراز بود. تحقیق حاضر از نوع نیمه آزمایشی طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل است. به این منظور ۱۱۲ نفر از دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر شیراز به صورت خوشه‌ای انتخاب و مورد آزمون قرار گرفتند، سپس ۶۰ نفر که در آزمون‌های تحقیق نمرات پایینی داشتند، در دو گروه آزمایش و کنترل به صورت تصادفی گمارده شدند. در اجرای تحقیق طی هشت جلسه ۷۰ دقیقه‌ای به افراد گروه آزمایش مشاوره گروهی ارائه گردید ولی به افراد گروه کنترل مشاوره‌ای ارائه نشد. برای جمع‌آوری داده‌ها نیز از پرسشنامه‌های افکار منفی خودآیند هولون و کندال، پرسشنامه خودکارآمدی مورگان و جینکینز، پرسشنامه جرأت‌ورزی گمبریل و ریچی استفاده شد. نتایج حاصل از آزمون تحلیل کواریانس چند متغیره نشان داد که ارائه مشاوره گروهی در افزایش خودکارآمدی تحصیلی و ابراز وجود در دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر شیراز مؤثر بود. همچنین نتایج تحقیق نشان داد که پس از اجرای جلسات مشاوره به گروه آزمایش، افکار منفی به میزان معنی داری کاهش یافت.

واژگان کلیدی: مشاوره گروهی اصلاح افکار منفی، خودکارآمدی تحصیلی، ابراز وجود.

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم تحقیقات بوشهر.

اثر بخشی درمان روان‌پوشی کوتاه مدت بر اندیشه پردازی خودکشی در نوجوانان دارای علائم افسردگی

علی کامرانی^۱

چکیده

افسردگی از جمله اختلالاتی است که در دوره ی نوجوانی رشد چشم گیر پیدا می کند. هدف از انجام این پژوهش، بررسی اثربخشی مداخله آموزش ذهن آگاهی بر اندیشه پردازی خودکشی در نوجوانان دارای علائم افسردگی بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان دوره متوسطه اول دارای علائم افسردگی شهر کرمان در سال ۱۴۰۰ بود. به منظور نمونه ابتدا تعداد ۳۰ نفر از نوجوانان دارای علائم افسردگی بر اساس پرسشنامه افسردگی بک (۱۹۹۶) شناسایی و در دو گروه ۱۵ نفری آزمایش و کنترل به صورت تصادفی جایگزین شدند. پس از اجرای پیش آزمون مداخله بر روی گروه آزمایش صورت گرفت و در این مدت گروه کنترل مداخله ای دریافت نکرد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه اندیشه پردازی خودکشی بک (۱۹۸۷) استفاده شد. داده‌ها با استفاده از نرم افزار SPSS-24 و آزمون‌های آماری کواریانس یک متغیری و چند متغیری تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد درمان روان‌پوشی کوتاه مدت به طور معناداری باعث کاهش اندیشه پردازی خودکشی در نوجوانان دارای علائم افسردگی می‌شود.

واژگان کلیدی: افسردگی، فکر خودکشی، نوجوانی، بلوغ.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد زرنند.

نقش واسطه غرقگی تحصیلی در رابطه بین سرمایه روانشناختی و تنیدگی تحصیلی

مأنده کاهکیلی، محمدآزاد عبدالله پور^۲

چکیده

هدف این پژوهش نقش واسطه غرقگی تحصیلی در رابطه بین سرمایه روانشناختی و تنیدگی تحصیلی در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد است. به منظور انجام این پژوهش از روش پژوهش همبستگی با کاربرد معادلات ساختاری استفاده شد. جامعه آماری این پژوهش، دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد مهاباد در نیمه دوم سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود که تعداد ۳۲۸ نفر به عنوان نمونه در نظر گرفته شدند. روش نمونه‌گیری بصورت هدفمند بود. ابزار اصلی تحقیق در این پژوهش پرسشنامه بود که عبارتند از: پرسشنامه غرقگی تحصیلی جلیلی و همکاران (۱۳۹۷)؛ پرسشنامه سرمایه روان‌شناختی لوتانز (۲۰۰۷) و مقیاس تنیدگی تحصیلی زاکووا و همکاران (۲۰۰۵). برای تحلیل داده‌ها از روش حداقل مجذورات جزئی (PLS) به کمک نرم افزار SPSS و SMART PLS3 استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد بین امیدواری و خودکارآمدی با غرقگی تحصیلی رابطه معناداری وجود ندارد اما بین تاب‌آوری و خوشبینی با غرقگی تحصیلی رابطه مثبت و معناداری وجود داشت و ضریب تاثیر آنها بترتیب برابر ۰/۳۳۸ و ۰/۲۴۹ بود. همچنین تاب‌آوری، خودکارآمدی و خوشبینی با تنیدگی رابطه معکوس و معناداری دارند و ضریب تاثیر آنها بترتیب برابر ۰/۱۳۴-، ۰/۱۸۵-، ۰/۱۷۳- بود. اما امیدواری با تنیدگی تحصیلی رابطه معناداری نداشت. بین غرقگی تحصیلی و تنیدگی تحصیلی رابطه معکوس و معناداری وجود داشت و ضریب تاثیر آن برابر ۰/۲۵- بود. با توجه به نتایج مرتبط با ضرایب غیر مستقیم غرقگی تحصیلی توانست در ارتباط بین ابعاد (تاب‌آوری، خودکارآمدی، خوشبینی) با تنیدگی تحصیلی نقش میانجی ایفا کند.

واژگان کلیدی: غرقگی تحصیلی، سرمایه روانشناختی، تنیدگی تحصیلی، دانشجویان

^۱ . www.maedekahkili7@gmail.com

^۲ . استادیار روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، مهاباد.

ضرورت به‌کارگیری رویکردهای توسعه مداخلات روانی- تربیتی

در مطالعات مدرسه - مبنا

محمد مهدی کاوه‌سمنانی^۱

چکیده

توسعه راهبردهای مداخله نیازمند برنامه‌ریزی و ایجاد مدل‌هایی است که بتواند امکان‌سنجی، طراحی نمونه کاربردی، ارزیابی و پیاده‌سازی مداخله را تأمین کند. چنین رویکردی با پیگیری و نظارت سیاست‌گزاران و طراحان پروژه می‌تواند به صورت فرایندی تکرارشونده طرح را بهبود بخشد و اثربخشی آن را بیازماید. چنین نگرشی به سیاست‌گزاران و طراحان پروژه کمک می‌کند تا احتمال اثربخشی مداخله و پایداری آن را افزایش دهند. چهارچوب-های مداخلات امکان طراحی مداخلات پیچیده را فراهم می‌کنند. منظور از مداخلات پیچیده طرح‌هایی است که به شکل مستقل و یا در کنار طرح‌های دیگر بدون استفاده از روش‌های هجومی و یا دارودرمانی با به‌کارگیری شیوه‌های خلاق مبتنی بر دانش سلامت به ارتقاء بهزیستی فرد و جامعه منجر می‌شود. مقاله حاضر درصدد معرفی چهارچوب‌های کاربردی در ادبیات پژوهشی سلامت‌محور و انطباق آن با مداخلات روانی-تربیتی مدرسه‌مبنا است. حساسیت موضوع از این منظر قابل توجه است که قرار نیست یک طرح با احتساب هزینه‌های معمول مطالعات، دشواری‌های دسترسی به جامعه هدف و از همه مهم‌تر هزینه نیروی انسانی متخصص، صرف سعی و خطا شود. امکان‌سنجی انجام یک مداخله در کنار امکان انجام مداخله در ابعاد کوچک و آزمایشی نیازمند فراهم آوردن چهارچوبی اجرایی است که قابلیت مدیریت پروژه را در مراحل مختلف آن داشته باشد. واقعیت این است که همواره فاصله‌ای بین پژوهش و عمل وجود دارد. آنچه ما در حیطه دانش و مطالعات پژوهشی می‌آموزیم دقیقاً آن چیزی نیست که در جامعه به آن نیاز داریم و قابل انجام است. لازم است مسیرهای سریع‌تر و مناسب‌تر برای کاربردی کردن یافته‌های پژوهشی در زندگی واقعی و دستاوردهای مفید برای بهزیستی جامعه طراحی شود.

واژگان کلیدی: مداخلات مدرسه-مبنا، توسعه مداخلات، مداخلات روانی-تربیتی، چهارچوب‌های مدیریتی مداخلات.

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران M_kavehsemani@sbu.ac.ir

رویکرد یکپارچه نگر مکتب تعاملی پیرامون اندیشه

دکتر مهناز کبودی^۱

چکیده

با توجه به خلا موجود در رویکردها و نظریه‌های روانشناسی در زمینه اندیشه، ضرورت نقد این دیدگاهها و تمرکز بر طرح و شناسایی مکاتب و نظریه‌هایی که از جامعیت بیشتری برخوردار باشند احساس می‌گردد. در راستای همین هدف، نویسنده در این مقاله قصد دارد با بررسی دیدگاههای مکتب تعاملی در زمینه اندیشه که برگرفته از کرسی علمی - ترویجی شماره صد و سی و هشت دانشگاه فرهنگیان و برگزار شده توسط نویسنده می‌باشد نگرشی جامع‌تر از سایر نظریه‌ها در موضوع اندیشه مطرح نماید. به همین منظور، نویسنده در راستای تحقیقات حوزه بنیادی و با استفاده از روش کتابخانه‌ای، ابتدا به نقد دیدگاههای بنیادین و نوین روانشناسی در زمینه اندیشه پرداخته و سپس با برجسته‌سازی ابعاد اندیشه از منظر مکتب تعاملی که شامل تجربه، مفهوم‌سازی و هوش می‌باشند به طرح اجمالی اندیشه از منظر این مکتب پرداخته است. نتایج این بررسی دلالت بر آن دارد که بر خلاف نگرشهای جزم‌اندیشانه سایر رویکردها و نظریه‌ها، از نظر مکتب تعاملی، پایه‌های تفرد و ریشه‌های تعدیلگر در تعامل با هم و به عنوان پدیده‌ای چندجانبه بر شکل‌گیری و تکامل اندیشه تاثیرگذار می‌باشند.

واژگان کلیدی: اندیشه، پایه‌های تفرد، دیدگاه‌های روانشناسی، ریشه‌های تعدیلگر، مکتب تعاملی.

^۱. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان، تهران Kabodim58@cfu.ac.ir

نقش تاب‌آوری، نگرش مذهبی و رضایت از زندگی در پیش‌بینی شادکامی دانشجویان

زهرا کرمانی مامازندی^۱، زهرا خانی^۲، سحر دان‌زده^۳

چکیده

نظر به اهمیت شادکامی در کلیه ابعاد زندگی، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش تاب‌آوری، نگرش مذهبی و رضایت از زندگی در پیش‌بینی شادکامی دانشجویان انجام گرفت. پژوهش حاضر توصیفی و از نوع مطالعات همبستگی می‌باشد. به این منظور ۳۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه پیام‌نور شهرستان پیشوا به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای تصادفی چند مرحله‌ای انتخاب شدند و پرسشنامه‌های تاب‌آوری کانر و دیویدسون (۲۰۰۳)، رضایت از زندگی داینر و همکاران (۱۹۸۵)، نگرش مذهبی خدایاری فرد و همکاران (۱۳۷۹) و شادکامی آکسفورد (۲۰۰۲) را تکمیل کردند. به منظور تحلیل داده‌ها از روش‌های همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون به روش گام به گام استفاده شد. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین نگرش مذهبی و شادکامی رابطه معناداری وجود نداشت. همچنین تاب‌آوری و رضایت از زندگی رابطه مستقیم و معناداری با شادکامی داشتند، علاوه بر آن نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام به گام نشان داد که تاب‌آوری ۴۱٪ و رضایت از زندگی ۳۲٪ از واریانس شادکامی را تبیین نمودند. با توجه به یافته‌های پژوهش به نظر می‌رسد که متغیرهای تاب‌آوری و رضایت از زندگی نقش تعیین‌کننده در پیش‌بینی شادکامی دانشجویان دارند.

واژگان کلیدی: تاب‌آوری، دانشجویان، رضایت از زندگی، شادکامی، نگرش مذهبی.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری، مشهد z.kermani@eqbal.ac.ir

^۲ . کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام‌نور، پیشوا.

^۳ . کارشناسی روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام‌نور، پیشوا.

نقش سرمایه‌های روانشناختی مثبت (خوش بینی و امید)

در پیش بینی اهمالکاری تحصیلی دانشجویان

زهرا کرمانی مامازندی، فاطمه قاسمی بختیاری^۲

چکیده

با توجه با اینکه اهمالکاری در زندگی دانشجویان پدیده‌ای شایع است، بنابراین پژوهش حاضر با هدف نقش سرمایه‌های روانشناختی مثبت (خوش بینی و امید) در پیش‌بینی اهمالکاری تحصیلی دانشجویان انجام گرفت. پژوهش حاضر توصیفی و از نوع مطالعات همبستگی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر کلیه دانشجویان دانشکده پرستاری دانشگاه آزاد پیشوا در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند. بدین منظور ۳۱۷ نفر از دانشجویان دانشکده پرستاری دانشگاه آزاد پیشوا پیشوا به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند و پرسشنامه‌های خوش بینی شرر (۱۹۸۵)، امید اسنایدر (۲۰۰۰) و اهمالکاری تحصیلی تاکمن (۱۹۹۱) را تکمیل کردند. به منظور تحلیل داده‌ها از روش‌های همبستگی پیرسون، تحلیل رگرسیون به روش گام به گام استفاده شد. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد که بین خوش‌بینی و اهمالکاری تحصیلی رابطه معناداری وجود نداشت. همچنین مؤلفه‌های امید، تفکرگذرگاه و تفکر عامل رابطه مستقیم و معناداری با اهمالکاری تحصیلی داشتند، علاوه بر آن نتایج تحلیل رگرسیون به روش گام به گام نشان داد که گذرگاه ۱۳٪ و تفکر عامل ۱۵٪ از واریانس اهمالکاری تحصیلی دانشجویان را تبیین نمودند. با توجه به یافته‌های پژوهش به نظر می‌رسد که مؤلفه‌های امید نقش تعیین‌کننده در پیش‌بینی اهمالکاری تحصیلی دانشجویان دارند.

واژگان کلیدی: امید، اهمالکاری تحصیلی، خوش بینی، دانشجویان.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی روانشناسی، موسسه آموزش عالی اقبال لاهوری، مشهد z.kermani@eqbal.ac.ir

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، سمنان.

استخراج نشانه‌های پایدار در نقاشی کودکان دارای نشانه‌های اضطراب، افسردگی و پرخاشگری: روشی نوین برای غربالگری اختلالات شایع در کودکان

نساء کرمی مزین؛ سعیده محسنی نژاد؛ زینب عبداللهی^۳

چکیده

تشخیص به‌هنگام اختلالات در دوران کودکی، اهمیت بالایی دارد و به بهبود سلامت روان جامعه کمک می‌کند. غربالگری اختلالات در دوران مدرسه در راستای بهبود سلامت روان نسل جدید جامعه، امری ضروری است اما هزینه و زمان زیادی نیاز دارد که در بیشتر مواقع، از محدوده امکانات و بودجه ادارات آموزش و پرورش خارج است. هدف از پژوهش حاضر، یافتن نشانه‌های پایدار برای پیش‌بینی وجود افسردگی، اضطراب و پرخاشگری از طریق نقاشی‌های کودکان بوده است؛ به طوری که به عنوان یک روش غربالگری بدون هزینه در مدرسه‌ها و توسط کادر آموزشی قابل استفاده باشد. بدین منظور، ۱۱۸۳ نقاشی از کودکان ۵ تا ۱۰ ساله با موضوع آزاد با روش دادستان (۱۳۸۶) و بار دیگر بر اساس فرضیه‌های پژوهش جاری و تحت عنوان مقیاس Pinto تفسیر شده‌اند. هر دو نسخه تفسیر با بازخورد مراقبت‌کننده یا مربی کودک، و نیز آمار شیوع اختلالات مربوطه در میان کودکان ایران و جهان، مقایسه شد. نتایج مقایسه میانگین‌های احتمال وجود اختلال در دو روش تفسیر نشان داد که استفاده از روش تفسیر ساختاری نقاشی‌های کودکان، نتایجی نزدیک به آمار شیوع اختلال منتشر شده از ایران و سایر نقاط جهان است و می‌تواند به عنوان یک روش ساده و کم هزینه برای غربالگری افسردگی، اضطراب و پرخاشگری در کودکان ایرانی می‌تواند مورد استفاده قرار گیرد. این شیوه با توجه به هزینه ناچیز و روش ساده‌ای که دارد، قابل استفاده در مدرسه‌ها و مراکز آموزشی سراسر کشور بوده، و به راحتی توسط مربیان آموخته می‌شود. همچنین به دلیل اینکه این شیوه کاملاً ساختاری بوده و مستقل از تحلیل‌های سطح بالای روانشناسی است، به راحتی می‌تواند توسط هوش مصنوعی فراگرفته شود و در قالب یک محصول مفید ارائه گردد.

واژگان کلیدی: غربالگری، افسردگی، اضطراب، پرخاشگری، تفسیر نقاشی، ساختار نقاشی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه تهران mohsenisaideh@gmail.com

^۳ . کارشناسی ارشد مشاوره توانبخشی، دانشگاه آزاد تهران جنوب.

اثربخشی آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی بر برنامه ریزی شناختی دانش آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا

شیما کریم^۱

چکیده

اتیسم یک اختلال شایع عصبی تحولی است که در این اختلال کارکرد شناختی با مشکلات جدی روبرو می‌گردد. هدف از پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی بر برنامه ریزی شناختی دانش آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا است. روش پژوهش از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کودکان دانش آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا شهر تهران بود. نمونه شامل ۳۰ دانش آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری در به‌عنوان حجم نمونه انتخاب و در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) به شیوه تصادفی گمارش شدند. در ابتدا هر دو گروه توسط پیش‌آزمون مورد ارزیابی قرار گرفتند. پس از آن گروه آزمایش برنامه آموزشی را در ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای در طول یک ماه دریافت کردند. در پایان هر دو گروه مجدداً مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی موجب بهبود برنامه ریزی شناختی دانش آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا شده است.

واژگان کلیدی: ادراکی، حرکتی، اتیسم، برنامه ریزی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، تهران.

اثربخشی آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی بر سازماندهی شناختی دانش آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا

شیما کریم^۱

چکیده

اتیسم یک اختلال شایع عصبی تحولی است که در این اختلال کارکرد شناختی با مشکلات جدی روبرو می‌گردد. هدف از پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی بر سازماندهی شناختی دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا است. روش پژوهش از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کودکان دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا شهر تهران بود. نمونه شامل ۳۰ دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا بود که با استفاده از روش نمونه‌گیری در به‌عنوان حجم نمونه انتخاب و در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) به شیوه تصادفی گمارش شدند. در ابتدا هر دو گروه توسط پیش‌آزمون مورد ارزیابی قرار گرفتند. پس از آن گروه آزمایش برنامه آموزشی را در ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای در طول یک ماه دریافت کردند. در پایان هر دو گروه مجدداً مورد ارزیابی قرار گرفتند. داده‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد آموزش مهارت‌های ادراکی حرکتی موجب بهبود سازماندهی شناختی دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اتیسم با عملکرد بالا شده است.

واژگان کلیدی: ادراکی، حرکتی، اتیسم، سازماندهی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد واحد علوم تحقیقات، تهران.

اثربخشی آموزش مهارت های زبانی و کارکردهای اجرایی بر عملکرد خواندن، ریاضی و املاء دانش آموزان دیرآموز

محسن کریم زندی، فاطمه پورحسینی لیله کوهی^۲

چکیده

حضور دانش آموزان دیرآموز در مدارس عادی با توجه به توانایی های شناختی ضعیفی که دارند چالش های بسیاری را برای آنها ایجاد کرده است. روش های مختلفی برای کاهش این مشکلات در سطوح پژوهشی مورد استفاده قرار گرفته است. پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی آموزش مهارت های زبانی و کارکردهای اجرایی بر عملکرد خواندن، ریاضی و املاء دانش آموزان دیرآموز انجام شد. روش این پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون - پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری آن شامل ۶۵۴ نفر از دانش آموزان دیرآموز شهر رشت در سال تحصیلی ۹۹-۹۸ بودند، که تعداد ۳۷ دانش آموز به روش نمونه گیری در دسترس از مدارس ابتدایی انتخاب، و به طور تصادفی در دو گروه آزمایش (۱۹ نفر) و کنترل (۱۸ نفر) قرار گرفتند. پس از اجرای پیش آزمون (آزمون ریاضیات کی مت، آزمون نارساخوانی نما و املاء)، گروه آزمایش به مدت پانزده جلسه برنامه آموزشی مهارت های زبانی و کارکردهای اجرایی را به صورت انفرادی دریافت کردند. سپس پس آزمون برای هر دو گروه اجرا شد. داده های بدست آمده با استفاده از روش تحلیل کواریانس تک متغیره مورد تحلیل قرار گرفت. نتایج تحلیل کواریانس نشان داد که، آموزش مهارت های زبانی و کارکردهای اجرایی بر عملکرد خواندن، ریاضی و املاء دانش آموزان دیرآموز پس از تعدیل نمره های پیش آزمون معنی دار بوده است. بر اساس این یافته ها می توان بیان کرد که آموزش مهارت های زبانی و کارکردهای اجرایی با ارتقاء توجه، تقویت حافظه فعال، سازماندهی، آغازگری تکلیف و بازداری پاسخ در بهبود عملکرد خواندن و ریاضی و کاهش مشکلات املاء دانش آموزان دیرآموز مؤثر است.

واژگان کلیدی: ارتقاء تحصیلی، دیرآموز، تغییرات کلاسی، آموزش انفرادی، مهارت های زبانی، کارکردهای اجرایی.

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی تهران

۲. کارشناسی ارشد روان‌شناسی عمومی، دانشگاه تهران

بررسی تأثیر فضای مجازی و افراد تأثیرگذار بر انگیزه‌ی تحصیلی دانش‌آموزان متوسطه‌ی دوم

حسین کشاورز افشار^۱؛ عباس رحیمی نژاد^۲؛ الناز نژادیان^۳

چکیده

اکنون که بشر در عصری که ارتباطات حرف نخست را در زندگی وی می‌زند زیست میکند، بدیهی است که همه‌ی جنبه‌های زندگی به نوعی با اینترنت در هم آمیخته است و در این میان، آموزش نیز مستثنی نبوده و تأثیرات بسزایی را از فضای مجازی و اینترنت خواهد گرفت، در فضای مجازی فعالیت افرادی به عنوان افراد تأثیرگذار (اینفلوئنسر) بسیار رو به رشد است این افراد در حوزه‌های گوناگون از جمله تدریس و آموزش فعالیت دارند، هدف از انجام این پژوهش بررسی میزان تأثیر این فضا به خصوص افراد تأثیرگذار بر انگیزه‌ی تحصیلی دانش‌آموزان است، در این پژوهش ۲۴۰ دانش‌آموز دوره متوسطه دوم به عنوان جامعه آماری انتخاب شدند از این میان بر اساس جدول مورگان ۱۴۴ نفر به عنوان فضای نمونه پرسشنامه انگیزه تحصیلی محقق محور را پاسخ دادند و نهایتاً با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون تی تک نمونه‌ای نتایج نشان داد، با توجه به پاسخ و داده‌های بدست آمده و تجزیه و تحلیل آماری، فضای مجازی و افراد تأثیرگذار تأثیر بسزایی را بر انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان خواهند داشت و به نوعی دانش‌آموزان با فضای مجازی عجین شده‌اند، بنابراین می‌توان نتیجه گرفت در صورتی که اگر افراد تأثیرگذار گام موثر و مثبت در جهت آموزش و افزایش میل دانش‌آموزان به تحصیل و مطالعه بردارند می‌توانند با پتانسیل بالایی بر انگیزه تحصیلی دانش‌آموزان اثر بگذارند.

واژگان کلیدی: فضای مجازی، اینترنت، انگیزه تحصیلی، افراد تأثیرگذار، دانش‌آموزان.

^۱ . استادیار، عضو هیئت علمی دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران Keshavarz1979@ut.ac.ir

^۲ . دانشیار، عضو هیئت علمی دانشکده‌ی روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه تهران.

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد رشته‌ی مشاوره مدرسه.

بررسی نگرش دانش‌آموزان دوره ابتدایی نسبت به جایگاه مثبت تربیت شهروندی و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در کتاب‌های درسی (مطالعه موردی: کتاب فارسی خوانداری و مطالعات اجتماعی)

الهه کوهی اقدم^۱، الهام کوهی اقدم^۲

چکیده

سبک زندگی، واژه ایست که برای معرفی نحوه و شرایط زندگی انسان استفاده می‌گردد. سبک زندگی معنایی است که از به هم تنیدگی، پیوند و نظام‌وارگی و شبکه‌ای بودن عوامل متعددی که در شیوه‌های زندگی یا اقلیم‌های زیستن انسان تأثیر می‌گذارند، به وجود آمده است. شهروندی از مهم‌ترین ایده‌های اجتماعی است که منظور کمک به شناخت بهتر جامعه، روابط درونی آن و هدایت کنش‌ها و رفتارها به وجود آمده است و تربیت شهروندی از فاکتورهای بسیار مهم در جامعه تلقی می‌شود؛ هدف اصلی این پژوهش بررسی میزان تأثیر گذار بودن جایگاه مثبت تربیت شهروندی و عوامل اجتماعی مؤثر بر آن در دوره ابتدایی بر اساس سند تحول بنیادین آموزش و پرورش بوده است. جامعه آماری کتب مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی که شامل (مطالعات اجتماعی پایه سوم، چهارم، پنجم، ششم) در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می‌باشد و محتوای کتب فوق که شامل متن و تصویر است مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفته است. به علت محدود بودن جامعه آماری نمونه‌گیری صورت نگرفته است. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش کتب مطالعات اجتماعی و فارسی خوانداری (بخوانیم) دوره ابتدایی، فرم تحلیل محتوا باشد و در روش تحلیل محتوا از تکنیک‌های آمار توصیفی (فراوانی، درصد فراوانی و نمودار ستونی) برای تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شده است. یافته‌های به دست آمده از پژوهش حاضر دلالت بر آن دارد که در راستای سوال اصلی پژوهش انجام شده و طی آن مؤلفه مفهومی مرتبط با مفاهیم کتاب در محتوای کتاب‌های مذکور بررسی شده است. نتایج حاصل از بررسی نشان می‌دهد که محورهای مفهومی در کتاب‌های فوق‌الذکر که تربیت شهروندی به صورت جدی و پررنگ تنظیم نشده و نیاز به بازبینی و تصمیم‌گیری‌های جدیدی در راستای افزایش محتوای برنامه درسی در دو کتاب مذکور و در جهت تربیت شهروندی و اهداف‌های پیش‌رو در این چارچوب قرار گیرد تا به نوعی دانش‌آموزان از ابتدای تحصیل و زندگی با این امر آشنا و در زمان فعلی و آینده به پیاده‌سازی آموخته‌های خود در جهت تربیت شهروندی در جامعه بپردازند.

واژگان کلیدی: تربیت شهروندی، تعلیمات اجتماعی، کتاب فارسی خوانداری، برنامه درسی

^۱ کارشناسی ارشد، اکولوژی جنگل، دانشگاه علوم تحقیقات تهران.

^۲ کارشناسی ارشد، علوم تربیتی برنامه‌ریزی درسی، دانشگاه پیام نور، تهران Elham.koochi@yahoo.com

چگونه توانستیم اختلال نقص توجه / بیش‌فعالی دانش‌آموزان را در یادگیری کاهش دهیم؟

حلیا گلچین صحنه^۱؛ سید محمدرضا مصطفائی^۲

چکیده

هدف کلی پژوهش حاضر شناسایی روش‌های درمان برای بهبود بخشیدن علائم اختلال نقص توجه/بیش‌فعالی دانش‌آموزان است. پژوهش حاضر در مدرسه نصرت‌اله مکرری واقع در شهرستان صحنه، استان کرمانشاه در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ انجام شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از مشاهده مستقیم، مصاحبه با معلم پایه پنجم، ششم و مادر دانش‌آموزان، و همچنین پرسش‌نامه کانرز والدین که توسط مادران تکمیل شد، استفاده شد. برای انجام این کار مجوز از مدیر مدرسه و والدین او گرفته شد. برای بهبود اختلال این کودک از روش‌هایی از قبیل تغذیه درمانی، استفاده از رنگ‌های شاد، کنترل محرک‌های محیطی، شن‌بازی درمانی، یوگا و موسیقی آرام، ورزش و تکنولوژی‌های آموزشی استفاده شد. یافته‌های حاصل از پژوهش نشان می‌دهد راه‌حل‌های اجرا شده اثر بخش بوده و باعث کاهش علائم پرتحرکی و عدم تمرکز دانش‌آموزان شده است. بر این اساس پیشنهاد می‌شود که می‌توان برای بهبود اختلال نقص توجه/بیش‌فعالی کودکان دچار این اختلال از روش‌های گفته شده استفاده کرد.

واژگان کلیدی: کمبود توجه، بیش‌فعالی، کودکان.

^۱ دانشجوی کارشناسی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید صدوقی، کرمانشاه.

helia98gholchin@gmail.com

^۲ استاد، گروه آموزشی آموزش ابتدایی، دانشگاه فرهنگیان پردیس شهید صدوقی، کرمانشاه.

اثر بخشی فنون فراشناختی بر ادراک شایستگی و خلاقیت هیجانی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی

آمنه گلعلی پور حاجی آبادی^۱

چکیده

امروزه بررسی تأثیر عواملی همچون فنون شناختی و فراشناختی در امر یادگیری دانش‌آموزان مقطع ابتدایی ضروری به نظر می‌رسد. در این بین ادراک شایستگی و خلاقیت هیجانی از مؤلفه‌های مهم در فرایندهای شناختی دانش‌آموزان به شمار می‌رود. در این پژوهش به تعیین اثر بخشی فنون فراشناختی در ادراک شایستگی و خلاقیت هیجانی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی پرداخته شده است. روش پژوهش حاضر از نوع مطالعات نیمه‌آزمایشی و با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل با گمارش تصادفی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر دربرگیرنده همه دانش‌آموزان پایه ششم منطقه ۷ شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به تعداد ۱۷۵۸ نفر بود. برای دستیابی به گروه نمونه به روش نمونه‌گیری در دسترس ۴۰ نفر دانش‌آموز پایه ششم به صورت گمارش تصادفی انتخاب شد. نمونه‌های انتخابی در دو گروه ۲۰ نفری، آزمایشی و گروه کنترل قرار گرفت. از دو پرسشنامه خلاقیت هیجانی آوریل (۱۹۹۹) و ادراک شایستگی هارتر (۱۹۸۵) و بسته آموزشی فنون فراشناختی طی ۸ جلسه استفاده شد. جهت تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس استفاده شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که فنون فراشناختی بر ادراک شایستگی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به‌طور مثبت در سطح $(\alpha = 0/01)$ مؤثر است. فنون فراشناختی بر خلاقیت هیجانی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به‌طور مثبت در سطح $(\alpha = 0/01)$ مؤثر است $(P < 0/01)$. نتایج پژوهش حاضر نشان داد که می‌توان از فنون فراشناختی به‌عنوان یک آموزش حمایتی در ارتقای ادراک شایستگی و خلاقیت دانش‌آموزان مقطع ابتدایی استفاده کرد.

واژگان کلیدی: فنون فراشناختی، ادراک شایستگی، خلاقیت هیجانی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال

اثربخشی راهبردهای فراشناختی در انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی

آمنه گلعلی پور حاجی آبادی^۱

چکیده

بررسی ویژگی‌های روان‌شناختی، شناختی، شخصیتی و ارتباطی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی امروزه یکی از حوزه‌های مورد علاقه روان‌شناسان تربیتی و متخصصان تعلیم و تربیت است و انگیزه پیشرفت یکی از متغیرهایی است که می‌تواند در یادگیری دانش‌آموزان بسیار مؤثر باشد. هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی راهبردهای فراشناختی در انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی بود. جامعه آماری پژوهش حاضر متشکل از تمامی دانش‌آموزان پایه ششم منطقه ۷ شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ به تعداد ۱۷۵۸ نفر بود. برای دستیابی به گروه نمونه به روش نمونه‌گیری در دسترس ۴۰ نفر دانش‌آموز پایه ششم به صورت گمارش تصادفی انتخاب شد. نمونه‌های انتخابی در دو گروه ۲۰ نفری، آزمایشی و گروه کنترل قرار گرفت. از یک پرسشنامه انگیزش پیشرفت هرمنس (۱۹۷۷) و بسته آموزشی راهبردهای فراشناختی طی ۸ جلسه استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس استفاده شد. نتایج نشان داد راهبردهای فراشناختی بر انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان مقطع ابتدایی به‌طور مثبت در سطح $\alpha = 0.1$ مؤثر است ($p < 0.01$). بنابراین آموزش این راهبردها و فراگیری آنها توسط فراگیران باعث می‌شود، آنها با آمادگی و اعتمادبه‌نفس بیشتری در جلسات امتحان حاضر شوند و در نتیجه پیشرفت بهتری در عملکرد تحصیلی داشته باشند و در نتیجه رشد مثبت در انگیزه پیشرفت خود را تجربه کنند.

واژگان کلیدی: راهبردهای فراشناختی، انگیزش تحصیلی، دانش‌آموزان ابتدایی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران شمال

بررسی رابطه کمال‌گرایی و عزت‌نفس با ابراز وجود دانشجویان دختر دانشگاه آفاق ارومیه

فریبا گلیکانلو^۱

چکیده

ویژگی‌های شخصیتی که از دوران کودکی با تقلید از والدین و دوستان یا اثر آن‌ها شکل می‌گیرد در دوران بزرگسالی به شکل‌های مختلف بروز می‌کند. انجام کارها به نحوه احسن و احساس مثبت یا منفی فرد نسبت به خود از ویژگی‌های افراد کمال‌گرا و با عزت‌نفس است که می‌تواند برخی از ویژگی‌های افراد از جمله ابراز وجود را تحت‌الشعاع قرار دهد در راستای بررسی رابطه بین این ویژگی‌ها، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه کمال‌گرایی و عزت‌نفس با ابراز وجود دانشجویان دختر دانشگاه آفاق انجام گرفت. پژوهش حاضر از نوع توصیفی-همبستگی می‌باشد که در دانشگاه غیرانتفاعی آفاق سال ۱۴۰۰ انجام گرفت. جامعه آماری پژوهش، تمام دانشجویان دختر دانشگاه غیرانتفاعی آفاق (۱۳۷۶ نفر) بودند که برای تعیین حجم نمونه از جدول کرجسی-مورگان استفاده شد و در نهایت با روش نمونه‌گیری تصادفی از ۳۰۰ نفر داده جمع‌آوری گردید. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه استاندارد کمال‌گرایی (AHI)، عزت‌نفس کوپر اسمیت (۱۹۶۷) و ابراز وجود گمبیریل و ریچی (۱۳۷۵) بود که روائی آن از نظر صاحب‌نظران تأیید شده بود و پایایی آن با استفاده از آلفای کرانباخ برای کمال‌گرایی ۰/۸۰، عزت‌نفس ۰/۸۳ و ابراز وجود ۰/۷۵ بدست آمد. تحلیل داده‌ها در دو سطح آمار توصیفی (میانگین و انحراف استاندارد) و آمار استنباطی (آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه) با استفاده از نرم‌افزار Spss نسخه ۱۶ انجام گرفت. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان داد که بین کمال‌گرایی و عزت‌نفس با ابراز وجود دانشجویان دختر دانشگاه آفاق رابطه معنادار وجود دارد ($P \leq 0/05$). با توجه به وجود رابطه معنادار بین کمال‌گرایی و عزت‌نفس با ابراز وجود دانشجویان دختر دانشگاه آفاق، پیشنهاد می‌شود با برگزاری دوره‌ها، ابراز وجود دانشجویان را از طریق یادگیری مهارت‌های خرده‌مقیاس در کمال‌گرایی و عزت‌نفس تقویت گردد.

واژگان کلیدی: کمال‌گرایی، عزت‌نفس، ابراز وجود، دانشگاه.

^۱ . کارشناس علوم تربیتی، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه غیرانتفاعی آفاق ارومیه.

پیش‌بینی اهمال کاری تحصیلی بر اساس پنج عامل بزرگ شخصیت و کمال‌گرایی در دانشجویان

فرشته لطفی سرابی^۱؛ علی زندیه^۲؛ مرتضی حسن زاده^۳

چکیده

پیشرفت تحصیلی همواره یکی از مهم‌ترین مسائل در دوران تحصیل دانشجویان است، با توجه به اهمیت این موضوع، عواملی که بر روی پیشرفت تحصیلی تاثیر می‌گذارند نیز اهمیت خاصی دارند از جمله این عوامل می‌توان به اهمال کاری تحصیلی اشاره کرد. هدف از پژوهش حاضر، پیش‌بینی اهمال کاری تحصیلی بر اساس پنج عامل بزرگ شخصیت و کمال‌گرایی بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه این پژوهش را کلیه دانشجویان دختر دانشگاه قم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تشکیل می‌دادند. نمونه مورد مطالعه ۳۶۳ نفر از دانشجویان دختر بودند که با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای متناسب با حجم جامعه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های اهمال کاری تحصیلی سولومون و رابلمون (۱۹۸۴)، ویژگی‌های شخصیت نئو (۱۹۸۵) و کمال‌گرایی چند بعدی تهران بشارت (۱۳۸۶) استفاده شد. داده‌ها با روش‌های آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد اهمال کاری تحصیلی با کمال‌گرایی، روان‌نژندی و برون‌گرایی رابطه مستقیم و معنادار دارد. از طرف دیگر اهمال کاری تحصیلی با مسئولیت‌پذیری رابطه معکوس و معنادار دارد. به علاوه اهمال کاری تحصیلی با توافق‌پذیری و تجربه‌پذیری رابطه معکوس و غیرمعنادار دارد به عبارت بهتر چنانچه نمرات کمال‌گرایی و ویژگی‌های شخصیتی در دست‌های می‌توان اهمال کاری را پیش‌بینی کرد.

واژگان کلیدی: اهمال کاری تحصیلی، پنج عامل بزرگ شخصیت، کمال‌گرایی.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه قم fer_lotfi@yahoo.com

^۲ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه تهران.

^۳ . دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

پیش‌بینی ابعاد کمال‌گرایی بر اساس پنج عامل بزرگ شخصیت و تاب‌آوری تحصیلی در دانشجویان

فرشته لطفی سرابی^۱؛ علی زندیه^۲؛ مرتضی حسن زاده^۳

چکیده

هدف از این پژوهش، پیش‌بینی ابعاد کمال‌گرایی براساس پنج عامل بزرگ شخصیت و تاب‌آوری تحصیلی دانشجویان دختر دانشگاه قم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه این پژوهش را کلیه دانشجویان دختر دانشگاه قم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تشکیل می‌دادند. نمونه مورد مطالعه ۳۶۳ نفر از دانشجویان دختر بودند که با روش نمونه‌گیری طبقه‌ای متناسب با حجم جامعه انتخاب شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌های ابعاد کمال‌گرایی تهران (بشارت، ۱۳۸۶)، ویژگی‌های شخصیتی نئو(۱۹۸۵) و تاب‌آوری تحصیلی سامونلز (۲۰۰۴) استفاده شد. داده‌ها با روش‌های آمار توصیفی و استنباطی تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که بین ابعاد کمال‌گرایی، برون‌گرایی، پذیرا بودن، مسئولیت‌پذیری و تاب‌آوری تحصیلی رابطه مثبت و معنادار و بین ابعاد کمال‌گرایی و روان‌نژندی رابطه معکوس و معنادار و بین ابعاد کمال‌گرایی و توافق‌پذیری رابطه مثبت و غیرمعنادار وجود دارد. به‌طور کلی نتایج حاکی از اهمیت نقش متغیرهای پنج عامل بزرگ شخصیت و تاب‌آوری تحصیلی در پیش‌بینی ابعاد کمال‌گرایی بود.

واژگان کلیدی: ابعاد کمال‌گرایی، پنج عامل بزرگ شخصیت، تاب‌آوری تحصیلی، دانشجویان دختر.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه قم fer_lotfi@yahoo.com

^۲ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه تهران.

^۳ . دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

راهکار های انگیزشی در جهت علاقه مند نمودن دانش آموزان به کتابخوانی

بهاره لنگری^۱

چکیده

با توجه به اهمیت کتاب و فرهنگ مطالعه ی کتاب های غیر درسی و بالا بردن ساعات مطالعه در میان دانش آموزان و این که پژوهش های تربیتی، مشخص ساخته اند که در مدرسه های موفق جریان قابل تشخیصی از برنامه های گسترده ی کتاب و کتاب خوانی وجود دارد و در دنیای امروز فرآیند یادگیری به کتاب های درسی و مدرسه محدود نمی شود، با استفاده از تجربیات سال های گذشته ام در پایه ی سوم آموزشگاه محل خدمتم و با توجه به توانمندی دانش آموزان احساس کردم دانش آموزانم علاقه ای به مطالعه از خود نشان نمی دهند، خزانه ی لغات و اطلاعات علمی آن ها نیز محدود بوده، تعدادی از آن ها موقع روخوانی دروس و روان خوانی ها نمی توانستند متن ها را روان و بدون اشکال بخوانند و علاقه و اشتیاقی برای خواندن از خود نشان نمی دادند، قادر به نقد داستان یا نتیجه گیری درست از مطالب خوانده شده نبودند. در این راستا مطالعاتی پیرامون ایجاد انگیزه و علاقه به مطالعه در دانش آموزان با ایجاد کتاب خانه کلاس، بررسی راه کار های ترغیب به مطالعه در دانش آموزان، هماهنگی با مدیریت و مشورت با همکاران، ایجاد انگیزه و تشویق دانش آموزان با ارائه ی راهکارهای مناسب توانستم انگیزه و شوق در مطالعه ی کتاب های غیر درسی را در آن ها ایجاد نمایم، طوری که کتاب های کتاب خانه ی کلاس و کتاب های موجود در منازلشان را مطالعه و با تعویض کتب با یک دیگر، علاقه ی وافری نیز پیدا کردند. آنها روان و بدون اشتباه می خواندند، بعد از مطالعه، در درک مفهوم و محتوای یک متن، به نتیجه گیری می پرداختند، سرعت خواندنشان افزایش پیدا کرده و به طور کلی از مهارت های بالایی برخوردار شده بودند. امیدوارم که تاثیر این اقدام مقطعی نبوده و دانش آموزان هم اوقات فراغت خود را با مطالعه کتب مفید پر نموده و آینده ای روشن و درخشان پیش روی داشته باشند.

واژگان کلیدی: راهکارهای انگیزشی، علاقه مندی، کتابخوانی، دانش آموزان.

^۱ . کارشناسی ارشد، روان شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران - خراسان رضوی

بررسی نقش آموزش و طراحی آموزشی بر بار شناختی: مقاله مروری

عاطفه مازوساز^۱

چکیده

خلق و فراهم سازی موقعیت ها و شرایط مساعد و مطلوب برای یادگیری موثرتر، عمیق تر و پایدار تر، یکی از اهداف اصلی و آرمانی تکنولوژی آموزشی است. طی دهه های اخیر، مطالعات گسترده‌ای در مورد بارشناختی و تاثیر آموزش مبتنی بر بارشناختی و الگوهای یادگیری و روش های تدریس گوناگون بر یادگیری دانش آموزان پرداخته شده‌است. هدف پژوهش حاضر مطالعه روش و طراحی آموزشی بر بارشناختی است. در این راستا پژوهش حاضر به مرور فرضیات، نظریه ها و مقالات مرتبط به این موضوع پرداخته است و در این راستا بیش از ۲۰ مقاله پژوهشی مورد بررسی قرار گرفتند. به طور کلی، بر اساس پژوهش حاضر می توان نتیجه گیری نمود که نظریه بارشناختی، یکی از مهمترین نظریه‌ها در طراحی آموزشی محسوب می‌شود. این نظریه راهبردهایی را برای طراحی مواد یادگیری که در قالب چندرسانه‌ای و سایر قالب‌ها هستند ارائه می‌کند و بر طبق پژوهش‌های مورد بررسی داشتن الگو با توجه به بارشناختی محتوا و نحوه ارائه مطالب باعث عملکرد و انگیزه بیشتر دانش‌آموزان می‌شود. در نتیجه، زمانی که روش تدریس سنتی و یا حتی داشتن الگویی برای یادگیری ولی بدون توجه به بارشناختی مطالب و نحوه ارائه مطالب منجر به عملکرد پایین تر دانش‌آموزان می‌شود.

واژگان کلیدی: بارشناختی، طراحی آموزشی، روش آموزشی

^۱. کارشناس ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی. atefehmazoosaz@gmail.com

رابطه خویشین پذیری و ابعاد رابطه والد-فرزندی با فرسودگی تحصیلی

حسین ماهور^۱، سما برغمندی^۲، فرناز وثوق^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه والد فرزنددی با فرسودگی تحصیلی دانش آموزان دختر دوره متوسطه دوم شهر سبزوار بود. تحقیق حاضر از نظر هدف بنیادی و از نظر روش توضیحی از نوع همبستگی می باشد. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش آموزان دختر دوره متوسطه دوم شهر سبزوار و مادران آنها در سال ۹۸-۱۳۹۷ تشکیل دادند که تعداد آنها طبق گزارش اداره آموزش و پرورش سبزوار ۴۳۸۱ نفر بوده است. با استفاده از جدول گرجسی مورگان تعداد ۳۵۱ دانش آموز به همراه مادرانشان نمونه تحقیق را تشکیل دادند. ابزار پژوهش عبارت بود از پرسشنامه های رابطه والد-فرزند (راس، ۱۹۹۸) که توسط مادران تکمیل شد و پرسشنامه فرسودگی تحصیلی (شوفلی، ۲۰۰۲) که توسط دانش آموزان پاسخ داده شد. به منظور تجزیه و تحلیل داده های این پژوهش از شاخص های آمار توصیفی (میانگین، واریانس و ضریب همبستگی) و آمار استنباطی (معنی داری ضریب همبستگی و رگرسیون چند متغیره) استفاده شد. نتایج حاکی از این بود که از بین ابعاد والد-فرزنددی، پذیرش فرزند به صورت منفی و ابعاد حمایت بیش از حد، سهل انگاری و طرد کردن به صورت مثبت با فرسودگی تحصیلی رابطه معنی دار وجود دارد.

واژگان کلیدی: رابطه والد-فرزنددی، فرسودگی تحصیلی.

۱. استادیار، گروه روانشناسی و مشاوره، موسسه آموزش عالی بیهق، سبزوار.

۲. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد سبزوار. Samaa.brd1983@gmail.com

۳. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد سبزوار.

رابطه‌ی نگرش‌های ارتباطی ناکارآمد والدین به رویکردهای مطالعه‌ی دانش‌آموزان دختر پایه‌ی ششم ابتدایی سبزوار

حسین ماهور؛ فرناز وثوق؛ رضوانه خسروجردی^۳

چکیده

بی‌تردید بسیاری از مشکلات روانی ریشه در باورها و تفکرات ناکارآمد در مورد خود و دیگران و جهان پیرامون دارند. نگرش ناکارآمد زمینه‌ساز تمام اختلالات و مشکلات روانشناختی است به علاوه تفکر ناکارآمد تاثیر مهمی بر روی خلق و رفتار دارد. هدف از انجام این پژوهش بررسی رابطه‌ی نگرش‌های ارتباطی ناکارآمد والدین با رویکردهای مطالعه‌ی دانش‌آموزان دختر پایه‌ی ششم ابتدایی شهر سبزوار بوده است. پژوهش حاضر از نظر هدف بنیادی و از لحاظ روش توصیفی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان در پایه‌ی ششم مقطع ابتدایی شهر سبزوار و والدین آنها در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ بود. بنا بر اعلام اداره‌ی آموزش و پرورش تعداد این افراد ۴۸۲۶ نفر بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای تعداد ۳۵۷ نفر بر اساس جدول گرجسی مورگان به عنوان نمونه‌ی تحقیق انتخاب شدند. لازم به ذکر است که والدین این افراد هم جز نمونه‌ی تحقیق مد نظر قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در پژوهش حاضر عبارت بودند از پرسشنامه‌ی رویکرد مطالعه‌ی مارتون و سلجو (۱۹۷۶) و نگرش‌های ناکارآمد زناشویی رومانس و دی بورد (۱۹۹۶). داده‌ها با استفاده از روش آماری توصیفی، توصیف و با استفاده از آزمون رگرسیون چند متغیره آزمون فرض شدند. نتایج نشان داد که نگرش ناکارآمد ارتباطی والدین می‌تواند راهبردهای یادگیری دانش‌آموزان را پیش‌بینی کند.

واژگان کلیدی: نگرش‌های کارآمد، ارتباط زناشویی، رویکردهای مطالعه

^۱ . استادیار، گروه روانشناسی و مشاوره، موسسه آموزش عالی بیهق، سبزوار.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد سبزوار. Farnaz.vosugh.1373@gmail.com

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد سبزوار.

بررسی رابطه خودتعیین‌گری و بهزیستی روان‌شناختی در دانش‌آموزان

شکوفه متقی دستنائی^۱، پرویز قاندي^۲، محمدرضا کرامتیان^۳

چکیده

مسئله خودتعیین‌گری از جمله مسائل تأثیرگذار در زمینه نیازهای روان‌شناختی است که در پیش‌بینی عملکرد، رشد و بهزیستی روان‌شناختی افراد نقش اساسی دارد. از این‌رو، هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین خودتعیین‌گری و بهزیستی روان‌شناختی در دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر اردکان بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه شهر اردکان بود که از بین آن‌ها، حدود ۱۰۰ نفر به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و به وسیله پرسشنامه‌های بهزیستی روان‌شناختی ریف (۱۹۹۵) و خودتعیین‌گری دسی و رایان (۲۰۰۰) مورد سنجش واقع شدند و اطلاعات جمع‌آوری شده با استفاده از روش‌های آماری (ضریب همبستگی پیرسون، آزمون تی مستقل و تحلیل رگرسیون)، تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که بین خودتعیین‌گری و بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان رابطه مثبت معناداری وجود دارد. بین دانش‌آموزان دختر و پسر نیز در میزان خودتعیین‌گری و بهزیستی روان‌شناختی تفاوت معنی‌داری وجود دارد و دختران به نسبت پسران، از بهزیستی روان‌شناختی بیشتری برخوردار بودند و پسران نیز به نسبت دختران، خودتعیین‌گری بالاتری داشتند. همچنین ۱۲ درصد از تغییرات بهزیستی روان‌شناختی به وسیله خودتعیین‌گری پیش‌بینی می‌شود. بنابراین در راستای نتایج حاصل از پژوهش حاضر، پیشنهاد می‌شود که مشاوران مدارس در حوزه‌های پرورشی و آموزشی، به نقش خودتعیین‌گری به‌عنوان یکی از عوامل اثرگذار بر بهزیستی روان‌شناختی دانش‌آموزان توجه نمایند.

واژگان کلیدی: بهزیستی روان‌شناختی، خودتعیین‌گری، دانش‌آموزان.

۱. دکتری روانشناسی عمومی، استادیار و عضو هیئت علمی، گروه روانشناسی عمومی، دانشگاه اردکان.

۲. کارشناس ارشد مشاوره توانبخشی، دانشگاه اردکان. www.parviz.gh369@gmail.com

۳. کارشناسی روانشناسی، دانشگاه اردکان.

تفاوت ادراک ایمان فردی شده بین دانشجویان پسر و دختر بر مبنای سازه‌های شخصیتی

احسان محب^۱؛ طیبه شریفی^۲؛ غلامحسین عبادی^۳؛ غلامحسین مکتبی^۴

چکیده

یکی از عوامل مهم در بررسی رفتار و روابط آدمی شخصیت اوست که به صورت مجموع‌های از ویژگی‌های سرشتی و اکتسابی در وی نهادینه شده است. هدف پژوهش حاضر تفاوت مدل پیشایندها و پسایندهای ادراک ایمان فردی شده براساس سازه‌های شخصیتی در دانشجویان دختر و پسر بود. طرح پژوهش حاضر استنباطی با روش مدل‌یابی معادلات ساختاری است. جامعه‌ی آماری شامل کلیه‌ی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی، علوم پزشکی جندی‌شاپور، شهید چمران و طلاب حوزه علمیه بود که از این میان، ۵۰۵ نفر با استفاده از روش نمونه‌برداری هدفمند انتخاب شد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه استفاده شد. داده‌ها با استفاده از روش تحلیل مسیر چندگروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. بر اساس یافته‌های حاصل از تحلیل داده‌ها تفاوت معناداری بین دو مدل ادراک ایمان فردی شده برحسب متغیرهای شخصیتی بین دانشجویان دختر و پسر وجود ندارد. نتایج نشان داد که دختران و پسران در تعقیب ادراک ایمان فردی شده به‌سوی کسب بهزیستی روانشناختی بیشتر تفاوت معنادار آماری ندارند.

واژگان کلیدی: ادراک ایمان فردی شده، شخصیت، جنسیت، دانشجو.

^۱ . دانشجوی دکترای تخصصی، روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد.

^۲ . دانشیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد شهرکرد. sharifi_ta@yahoo.com

^۳ . دکترای تخصصی روان‌سنجی، پژوهشکده‌ی تعلیم و تربیت خوزستان.

^۴ . استاد، گروه روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر افسردگی و کیفیت زندگی در مادران دارای فرزند مبتلا به اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی

ایمان محسینی^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر افسردگی و کیفیت زندگی در مادران دارای فرزند مبتلا به اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی است. طرح پژوهشی حاضر، نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون همرا با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش حاضر مادران دارای فرزند با اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی است که در سال ۱۴۰۰ به کلینیک‌های روانشناسی و روان‌پزشکی شهر اهواز مراجعه کردند که با استفاده از نمونه‌گیری تصادفی، ۳۰ نفر انتخاب و در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) قرار گرفتند. مداخله شامل ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بود که تنها به گروه آزمایش ارائه شد. جهت جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه افسردگی بک و کیفیت زندگی SF-36 استفاده گردید. داده‌ها با استفاده از روش چند متغیری کوواریانس (مانکوا) تجزیه و تحلیل شدند. نتایج حاکی از آن است که درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر کاهش افسردگی و بهبود کیفیت زندگی در مادران دارای فرزند مبتلا به اختلال نارسایی توجه/ بیش‌فعالی موثر بوده است.

واژگان کلیدی: افسردگی، کیفیت زندگی، درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی شخصیت، دانشگاه علوم تحقیقات اهواز n.1950191583@gmail.com

تأثیر طرحواره درمانی بر اضطراب، افسردگی و طرحواره های ناکارآمد اولیه افراد مبتلا به اختلال مصرف مواد

حسین محقق^۱؛ پرویز خرقانی^۲

چکیده

این پژوهش با هدف تعیین تأثیر طرحواره درمانی بر افسردگی، اضطراب و طرحواره های ناسازگار اولیه افراد مبتلا به اختلال مصرف مواد انجام شد. این پژوهش نیمه آزمایشی به صورت طرح تک آزمودنی با روش خط پایه چندگانه ABA بر روی شش آزمودنی که دارای اختلال مصرف مواد بودند، انجام گرفت. جامعه آماری شامل همه افراد مبتلا به اختلال مصرف مواد مراجعه کننده به مراکز درمانی شهرستان رزن (یکی از شهرستان های استان همدان) در سال ۱۳۹۸ بود. ابزارها شامل پرسشنامه افسردگی بک، پرسشنامه اضطراب بک و پرسشنامه طرحواره های ناسازگار اولیه بود. طرحواره درمانی در ۱۵ جلسه به صورت گروهی و فردی و در هر هفته یک جلسه اجرا شد. آزمودنی ها در چهار مرحله مورد آزمون قرار گرفتند، تحلیل داد ها با استفاده از روش تحلیل واریانس با اندازه گیری مکرر انجام شد. نتایج تأثیر طرحواره درمانی را در بهبود طرحواره های ناسازگار اولیه و پس از گذشت ۴ ماه نشان داد ولی در کاهش نشانگان افسردگی و اضطراب از نظر آماری تفاوت معناداری مشاهده نشد، ولی در نمودار ABA مقدار تغییرات در نمرات افسردگی، اضطراب و طرحواره های ناسازگار ناکارآمد حوزه دوم محسوس بود. بنابراین با مداخلات درمانی متمرکز بر طرحواره می توان موجب تغییر و اصلاح طرحواره ها و کاهش علائم افسردگی و اضطراب در افراد با اختلال مصرف مواد شد. بر این اساس پیشنهاد می شود تکنیک های طرحواره درمانی به صورت فردی برای افراد با اختلال مصرف مواد که افسردگی، اضطراب و طرحواره های ناکارآمد دارند، استفاده شود.

واژگان کلیدی: طرحواره درمانی، طرحواره های ناسازگار اولیه، افسردگی، اضطراب، اختلال مصرف مواد.

^۱ . دانشیار، گروه روان شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان Hm293na@gmail.com
^۲ . کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، گروه روان شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان.

تأثیر واقعیت درمانی مبتنی بر نظریه انتخاب بر انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان

نقیسه محمدزاده شانه ساز؛ مهدی عرب زاده^۲

چکیده

امروزه مسئله بسیاری از دانش‌آموزان در محیط خانوادگی و آموزشی به‌ویژه در اوایل دوره متوسطه، کم‌توجهی به مباحث درسی است. یکی از روش‌های مطرح‌شده برای بهبود پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان استفاده از روش واقعیت درمانی مبتنی بر نظریه انتخاب گلاسر است. هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی واقعیت درمانی مبتنی بر نظریه انتخاب بر انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان است. طرح پژوهش از نوع پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل است که تعداد ۲۸ دانش‌آموز در مقطع متوسطه اول به‌صورت در دسترس در دو گروه آزمایش (۱۴ نفر) و کنترل (۱۴ نفر) قرار گرفتند. هر دو گروه پرسش‌نامه انگیزش پیشرفت تحصیلی هرمنس (۱۹۷۰) را قبل و بعد از آموزش انجام دادند. بسته آموزشی واقعیت درمانی با تأکید بر نکات کلیدی و اصول رویکرد واقعیت درمانی (نظریه انتخاب گلاسر) بر گروه آزمایش طی ۸ جلسه در ۸ هفته به مدت ۹۰ دقیقه اجرا شد. داده‌های حاصل از این پژوهش در بخش آمار توصیفی (جدول فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد) و در بخش آمار استنباطی تحلیل کوواریانس می‌باشد و نتایج حاکی از آن است که آموزش واقعیت درمانی مبتنی بر نظریه انتخاب بر انگیزش پیشرفت تحصیلی دانش‌آموزان در گروه آزمایش در مقایسه با گروه کنترل رابطه مثبت معناداری را نشان داده است. لذا توصیه می‌شود در مدارس کارگاه‌های آموزشی جهت آشنایی مشاوران و مربیان با این روش درمانی تشکیل شود و همچنین در مراکز درمانی از این روش درمانی برای سایر مسائل و مشکلات روان‌شناختی و اجتماعی استفاده شود.

واژگان کلیدی: واقعیت درمانی، نظریه انتخاب، انگیزش پیشرفت تحصیلی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران Shanesaz.nf@gmail.com

^۲ . استادیار، گروهی آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران.

اثر بخشی آموزش مهارت‌های زندگی بر تاب‌آوری، مسئولیت‌پذیری، خودآگاهی و خودتنظیمی دانش‌آموزان پیش‌دبستان (پژوهش روایی، تجربه نگاری)

لیلا محمدزاده نصرآبادی^۱

چکیده

با توجه به نیازسنجی انجام شده و با هدف ارتقا سطح عملکرد مربیان و دانش‌آموزان پیش‌دبستان، با استفاده از بسته محتوای آموزشی تلفیقی و آموزش آن به کودکان دوران پیش‌دبستان در محدوده سنی ۴ تا ۶ سال در زمینه خودآگاهی، مسئولیت‌پذیری، تاب‌آوری و خودتنظیمی، انجام پذیرفت و مطالعات و آموزش‌ها و نتایج آن که بر روی پانزده کودک در گروه سنی ذکرشده، به صورت کیفی و با تلفیق روش پژوهش روایی و تجربه زیسته انجام پذیرفت، دلیل بر تایید استفاده از این شیوه در ارتقا مؤلفه‌های خواسته شده در دانش‌آموزان و ارتقا دانش مربیان و همچنین برنامه ریزی مؤثر درسال‌های آتی شد.

واژگان کلیدی: آموزش مهارت‌های زندگی بر تاب‌آوری، مسئولیت‌پذیری، خودآگاهی، خودتنظیمی، دانش‌آموزان پیش‌دبستان (پژوهش روایی، تجربه نگاری).

^۱ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی اسلامی مثبت‌گرا، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی

اثربخشی توانبخشی شناختی رایانه‌ای بر انعطاف‌پذیری شناختی و سرعت پردازش اطلاعات دانش‌آموزان با اختلال یادگیری

اکرم محمدلو، مریم محمدلو، فریبرز درتاج^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی توانبخشی شناختی رایانه‌ای بر انعطاف‌پذیری شناختی و سرعت پردازش اطلاعات دانش‌آموزان با اختلال یادگیری صورت گرفته است. این پژوهش از جهت هدف کاربردی، از لحاظ روش از نوع کمی و از جهت جمع‌آوری داده‌ها از نوع شبه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون، پس‌آزمون با گروه کنترل است. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانش‌آموزان ۷ تا ۹ سال مراجعه‌کننده به مرکز اختلال یادگیری شهرستان خرم‌دره در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تشکیل دادند که ۳۰ نفر از آنها به روش نمونه‌گیری در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شدند و ب‌صورت تصادفی، در دو گروه کنترل (۱۵ نفر) و آزمایش (۱۵ نفر) قرار گرفتند. گروه آزمایش به مدت ۱۲ جلسه (هر هفته دو جلسه ۴۰ دقیقه‌ای) تحت آموزش توانبخشی شناختی رایانه‌ای با نرم‌افزار کاپیتان لاگ قرار گرفتند و گروه کنترل هیچ برنامه‌ای دریافت نکردند. داده‌ها با استفاده از آزمون رایانه‌ای دسته‌بندی کارت‌های ویسکانسین (WCST) و استروپ (Test Stroop) جمع‌آوری و با نرم‌افزار SPSS و آزمون تحلیل کواریانس، تجزیه و تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد بعد از ارائه برنامه توانبخشی شناختی رایانه‌ای میزان سرعت پردازش اطلاعات و انعطاف‌پذیری شناختی گروه آزمایش افزایش یافته است و میان‌نمرات پس‌آزمون گروه آزمایش و گروه کنترل تفاوت معناداری وجود دارد. بر اساس این یافته‌ها می‌توان نتیجه گرفت برنامه توانبخشی شناختی رایانه‌ای بر بهبود سرعت پردازش اطلاعات و انعطاف‌پذیری شناختی کودکان با اختلال یادگیری موثر بوده است.

واژگان کلیدی: توانبخشی شناختی رایانه‌ای، سرعت پردازش اطلاعات، انعطاف‌پذیری شناختی، اختلال یادگیری

^۱ دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی Mohammadlou7211@gmail.com

^۲ دانشجوی دکتری روانشناسی، دانشگاه آزاد سمنان.

^۳ استاد، گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه علامه طباطبایی.

آموزش ذهن آگاهی بر کارکردهای اجرایی دانش آموزان ابتدایی شهر دلجان

ابراهیم محمدی؛ مهدی نیکخواه^۲

چکیده

کارکردهای اجرایی یکی از مؤثرترین فرآیندهای عملکرد شناختی محسوب می‌شود. ذهن آگاهی به عنوان آگاهی غیرقضاوتی و لحظه به لحظه از تجربه حال حاضر تعریف شده است. هدف پژوهش حاضر بررسی آموزش ذهن آگاهی بر کارکردهای اجرایی دانش آموزان ابتدایی شهر دلجان بود. روش پژوهش نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون و پس آزمون بود. جامعه آماری این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان پسر مشغول به تحصیل در مدارس ابتدایی شهرستان دلجان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بودند و به روش نمونه‌گیری دردسترس ۳۰ دانش آموز انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و گواه قرار گرفتند. برنامه آموزشی تکنیک های ذهن آگاهی در ۱۰ جلسه ۵۰ دقیقه ای برای گروه آزمایش انجام گرفت. برای گردآوری اطلاعات از پرسشنامه نقائص کارکردهای اجرایی کودکان و نوجوانان بار کلی استفاده شده است. به منظور تجزیه و تحلیل داده ها از آمار توصیفی (میانگین و انحراف معیار) و آمار استنباطی (روش تحلیل کوواریانس) استفاده شد. نتایج این پژوهش بیانگر این است که بین کارکردهای اجرایی (خودتنظیمی زمان، سازماندهی و حل مسأله، خود کنترلی و بازداری، خودانگیزی، خودنظم جویی هیجانی) دانش آموزان قبل و بعد از آموزش تفاوت آماری معناداری وجود دارد. نتایج این پژوهش حاکی از کارآمدی آموزش ذهن آگاهی بر افزایش کارکردهای اجرایی دانش آموزان است. بنابراین از آموزش تکنیک های ذهن آگاهی به عنوان روشی برای بهبود کارکردهای اجرایی دانش آموزان می توان بهره برد.

واژگان کلیدی: ذهن آگاهی، کارکردهای اجرایی، دانش آموزان.

^۱ . کارشناسی ارشد روان شناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین emohammadi193@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد تکنولوژی آموزشی، دانشگاه تهران.

بررسی همبستگی بین کمالگرایی مادران و ابراز وجود در دختران نوجوان

مینا محمدی تبار؛ فاطمه رستگار نسب؛ سارا نوروزی فر^۲

چکیده

هدف این پژوهش بررسی همبستگی بین کمالگرایی مادران و ابراز وجود در دختران نوجوان شهر اهواز بود. نمونه شامل ۲۰۰ نفر از دانش‌آموزان دوره متوسطه اول شهر اهواز بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس از بین جامعه آماری انتخاب شدند ابزارهای پژوهش شامل پرسشنامه کمالگرایی هیل و همکاران (۲۰۰۴) و ابراز وجود گمبریل و ریچی (۱۹۷۵) بود. طرح پژوهش از نوع همبستگی بود. برای تحلیل داده‌ها از روش ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون گام به گام استفاده شد، نتایج بدست آمده نشان داد که بین کمالگرایی مادران و ابراز وجود دختران رابطه منفی و معنی‌دار وجود دارد.

واژگان کلیدی: کمالگرایی، ابراز وجود، دختران، نوجوانی.

^۱ . کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز.

^۲ . کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز.

^۳ . کارشناسی ارشد، روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، اهواز.

تأثیر بازی‌درمانی گروهی مبتنی بر نقاشی بر نشانه‌های اختلال اضطراب جدایی

سمیه محمدی کشکا؛ عباس ابوالقاسمی^۱؛ سید موسی کافی^۲

چکیده

از شایع‌ترین اختلال‌های هیجانی در دوران کودکی و نوجوانی اختلال‌های اضطرابی است و یکی از انواع اختلال‌های اضطرابی که از دوران کودکی آغاز می‌شود و ممکن است تا دوران نوجوانی و بزرگسالی هم ادامه پیدا کند، اختلال اضطراب جدایی است. لذا پژوهش حاضر با هدف تعیین تأثیر بازی‌درمانی گروهی مبتنی بر نقاشی بر نشانه‌های اختلال اضطراب جدایی کودکان انجام شد. طرح پژوهش از نوع آزمایشی، از طرح پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شد. جامعه آماری پژوهش کلیه دانش‌آموزان دختر پایه ششم دارای اختلال اضطراب جدایی شهرستان قائم‌شهر در سال تحصیلی ۱۳۹۹ بود. نمونه پژوهش ۳۰ کودک دارای اختلال اضطراب جدایی بود که به‌صورت در دسترس شناسایی و در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) جای‌دهی شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه اضطراب جدایی مارچ و همکاران (۱۹۹۷) استفاده شد. گروه آزمایش در ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای ترکیب بازی‌درمانی گروهی با نقاشی را دریافت کردند؛ و گروه کنترل مداخله‌ای دریافت نکردند. داده‌های پژوهش با تحلیل کوواریانس یک و چند متغیری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که ترکیب بازی‌درمانی گروهی مبتنی بر نقاشی منجر به کاهش نشانه‌های اختلال اضطراب جدایی کودکان شد. با توجه به نتایج حاصله، درمانگران می‌توانند از بازی‌درمانی گروهی مبتنی بر نقاشی به عنوان یک تکنیک درمانی اثربخش در کنار سایر روش‌های دیگر برای ارتقاء سلامت روانی و پیشگیری از مشکلات رفتاری کودکان در درمان اختلالات اضطرابی استفاده نمایند.

واژگان کلیدی: اضطراب جدایی، بازی‌درمانی گروهی، نقاشی درمانی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه گیلان somayehmohammadi.k98@gmail.com

^۲ . استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه گیلان.

^۳ . استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه گیلان.

تأثیر آموزش راهبردهای تنظیم هیجان بر تمرکز و حل مسئله دانش‌آموزان تیزهوش پایه دهم تا دوازدهم شهرستان بجنورد در سال ۱۳۹۹

محسن محمدی^۱؛ تینا محمدی^۲؛ سعید رضایی^۳

چکیده

پژوهش‌ها نشان داده‌اند که یکی از مشکلات اصلی دانش‌آموزان تیزهوش، در تمرکز و حل مسئله است. شیوه‌های مختلفی برای حل این مشکل به کار رفته است اما پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر آموزش راهبردهای تنظیم هیجان بر تمرکز و حل مسئله دانش‌آموزان تیزهوش انجام گرفت. روش این پژوهش از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه گواه بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانش‌آموزان پایه دهم، یازدهم و دوازدهم یک مدرسه تیزهوش پسرانه در شهرستان بجنورد در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ تشکیل دادند، که با استفاده از فرمول کوکران ۷۵ نفر به روش تصادفی انتخاب شدند که به دلیل شرایط کرونا تعداد ۳۰ نفر از آنها مشارکت داشتند و در دو گروه آزمایشی و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) قرار گرفتند. گروه آزمایش ۹ جلسه ۶۰ دقیقه‌ای تحت یک برنامه آموزشی با عنوان «بازسازی شناختی» قرار گرفتند ولی گروه گواه این مداخله را دریافت نکرده است. به منظور جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه مهارت تمرکز (سواری و اورکی، ۱۳۹۱) و پرسشنامه تجدید نظر شده حل مسئله اجتماعی (دزوریل و همکاران، ۲۰۰۲) استفاده شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با آزمون کوواریانس انجام شد. نتایج تحلیل داده‌ها نشان داد آموزش راهبردهای تنظیم هیجان تأثیر معناداری بر بهبود تمرکز و حل مسئله دانش‌آموزان تیزهوش داشت. لذا به کارگیری این راهبردها می‌تواند توانایی تمرکز و حل مسئله را در دانش‌آموزان بهبود بخشد و باعث بهبود عملکرد این کودکان در حیطه‌های مختلف تحصیلی و زندگی شود.

واژگان کلیدی: تنظیم هیجان، تمرکز، حل مسئله، دانش‌آموزان تیزهوش.

۱. دانشجوی دکتری روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنائی، دانشگاه علامه طباطبائی.

۲. دانشجوی دکتری روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنائی، دانشگاه علامه طباطبائی

tinaa_mohammadi@yahoo.com

۳. دکتری روان‌شناسی و آموزش کودکان استثنائی، هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی.

جلوه های تربیتی واقعیت درمانی در واقعه عاشورا

مریم محمدی،^۱ روح الله کریمی خویگانی،^۲ مهدی محمودی،^۳ زهرا رفیعی،^۴
سمانه طهماسبی^۵

چکیده

هدف از این نوشتار، تبیین معنای تربیتی واقعیت درمانی در متن واقعه عاشورا است. تبیین معنای تربیتی واقعیت درمانی با توجه به مفاهیم واقعیت، مسئولیت و انتخاب در واقعه عاشورا می‌تواند به غنای این مکتب روانشناسی کمک کند. این مطالعه، یک تحقیق بنیادی است که به منظور گردآوری داده‌ها از روش اسنادی و تکنیک کتابخانه‌ای بهره‌برده شده است. مبنای کار، کتاب ترجمه مقتل لهوف سید ابن طاووس بوده که برای تحلیل داده‌ها از روش تحلیل محتوای متن محور استفاده گردیده است. جامعه آماری این تحقیق کل عباراتی است که واژه‌های مسئولیت، انتخاب و مفاهیم واقعیت‌پذیری در آنها بوده است و نمونه نیز به طور تمام شمار ملحوظ گردیده است. پس از اتمام جستجو در کتاب مقتل یاد شده، تعداد ۷۱ عبارت حاوی واژگان انتخاب و مسئولیت و مفهوم واقعیت‌پذیری به دست آمد. یافته‌ها نشان داد که مصادیق انتخاب، ابعاد مسئولیت، مبانی واقعیت‌پذیری، اهداف واقعیت‌پذیری، عوامل واقعیت‌پذیری، از مفاهیم اصلی قابل بهره‌برداری و استنباط و استخراج از متن مقتل عاشورا مربوط به واقعیت درمانی بوده است و تمرکز بر بعد مسئولیت، هسته اساسی کار تعلیم و تربیت است. بیشترین عامل هم مربوط به خود شخصیت امام حسین (ع) بوده است که از ابعاد گوناگون محور واقعیت درمانی در واقعه عاشورا محسوب می‌گردند.

واژگان کلیدی: معناشناسی، تربیت، واقعیت درمانی، مقاتل، عاشورا

۱. دکترای علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تحقیقات، تهران.
۲. استادیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه علوم انتظامی امین، تهران.
۳. دانشیار، گروه علوم تربیتی، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه پیام نور، تهران.
۴. کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه پیام نور، ساری.
۵. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

بررسی و مقایسه وضعیت درگیری تحصیلی و سرزندگی تحصیلی در میان دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد روانشناسی دانشگاه یزد

نگین محمدی^۱؛ کاظم برزگر بفر وئی^۲؛ مریم زارع^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی و مقایسه وضعیت درگیری تحصیلی و سرزندگی تحصیلی، میان دانشجویان کارشناسی و کارشناسی ارشد رشته روانشناسی دانشگاه یزد، انجام شد. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی؛ و از نظر روش پژوهش، توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان روانشناسی در دو مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد دانشگاه یزد، در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰، تشکیل دادند. از میان آن‌ها، ۸۷ نفر به صورت داوطلبانه به دو پرسشنامه، درگیری تحصیلی ساخته فریدریکز، بلومنفیلد و پاریس (۲۰۰۴)؛ و سرزندگی تحصیلی نوشته حسین چاری و دهقانی‌زاده (۱۳۹۱)، پاسخ دادند. داده‌های جمع‌آوری شده، با استفاده از آزمون تی مستقل، مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج به دست آمده از پژوهش بیانگر این بود که وضعیت متغیر درگیری تحصیلی در میان دانشجویان گروه نمونه، در حد متوسط، و وضعیت متغیر سرزندگی تحصیلی در سطح نسبتاً بالایی، قرار دارد. و با وجود بیشتر بودن میانگین درگیری تحصیلی در میان دانشجویان کارشناسی ارشد نسبت به دانشجویان کارشناسی، اما تفاوت معناداری از نظر درگیری تحصیلی میان دو گروه وجود ندارد. هم‌چنین با وجود بیشتر بودن میانگین سرزندگی تحصیلی در میان دانشجویان کارشناسی روانشناسی، تفاوت معناداری در ارتباط با این سازه میان دو گروه کارشناسی و کارشناسی ارشد روانشناسی دانشجویان دانشگاه یزد وجود ندارد.

واژگان کلیدی: درگیری تحصیلی، سرزندگی تحصیلی، دانشجویان، روانشناسی.

۱. دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه یزد.

۲. دانشیار، بخش آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد.

k.barzegar@yazd.ac.ir

۳. استادیار، بخش آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد.

بررسی وضعیت امید به اشتغال در دانشجویان روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد

نگین محمدی^۱، کاظم برزگر بفرولی^۲، مریم زارع^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت امید به اشتغال در میان دانشجویان روانشناسی و علوم تربیتی در دانشگاه یزد، انجام شد. این پژوهش از نظر هدف، کاربردی؛ و از نظر روش پژوهش، توصیفی-پیمایشی بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان کارشناسی و کارشناسی‌ارشد دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تشکیل دادند. از میان آن‌ها ۱۲۰ نفر به عنوان نمونه و به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شدند. ابزار مورد استفاده در پژوهش، پرسشنامه امید به اشتغال قریشی‌راد (۲۰۰۸)، بود که پایایی پرسشنامه توسط سازنده آن ۰/۸۳ گزارش شد. داده‌های جمع‌آوری شده به کمک آزمون تی مستقل، مورد تحلیل قرار گرفتند. نتایج بدست آمده از پژوهش بیانگر این بود که وضعیت امید به اشتغال در میان دانشجویان روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد، در حد متوسط قرار دارد. هم‌چنین براساس آزمون تی مستقل، تفاوت معنادارای میان دانشجویان کارشناسی و کارشناسی‌ارشد، در میانگین امید به اشتغال، وجود دارد. نتیجه‌گیری: در مجموع با استناد به نتایج حاصل از پژوهش می‌توان گفت که وضعیت امید به اشتغال دانشجویان متوسط است و با بالاتر رفتن مقطع از میزان امید به اشتغال آن‌ها کاسته می‌شود. با عنایت بر اهمیت مفهوم امید و بطور خاص سازه امید به اشتغال در موفقیت تحصیلی دانشجویان، لذا از دست‌اندرکاران و مسئولین ذی‌ربط انتظار می‌رود جهت ارتقای مولفه امید به اشتغال در میان دانشجویان، اقدامات لازم و راهکارهای اساسی را اتخاذ نمایند.

واژگان کلیدی: امید به اشتغال، دانشجویان، موفقیت تحصیلی.

۱. دانشجوی کارشناسی‌ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه یزد.

۲. دانشیار، بخش آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد.

k.barzegar@yazd.ac.ir

۳. استادیار، بخش آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی دانشگاه یزد.

اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر ترس از ارزیابی منفی و کیفیت زندگی دانش‌آموزان متوسطه دوم مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی

هیمن محمودفخه^۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی اثربخشی درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد بر ترس از ارزیابی منفی و کیفیت زندگی دانش‌آموزان متوسطه دوم مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی می‌باشد. روش پژوهش حاضر از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری این پژوهش عبارت بود از کلیه دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی که در مقطع متوسطه دوم در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ در شهر مهاباد مشغول به تحصیل بودند. انتخاب نمونه پژوهشی در دو مرحله صورت گرفت. مرحله اول نمونه‌گیری به منظور انتخاب افرادی بود که مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی بودند. در این مرحله با توجه به جدول مورگان، برای جامعه آماری، ۳۴۰ نفر به روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. در مرحله دوم نمونه‌گیری و به منظور انتخاب نمونه پژوهشی، از میان افرادی که در پرسشنامه اضطراب اجتماعی نمره‌ی بالا کسب کرده بودند، ۳۰ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند که به طور کاملاً تصادفی به دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و کنترل (۱۵ نفر) تقسیم شدند. جمع‌آوری اطلاعات با استفاده از پرسشنامه‌های مقیاس اضطراب اجتماعی جرابک، فرم کوتاه پرسشنامه ترس از ارزیابی منفی (BFNES) و مقیاس فرم کوتاه کیفیت زندگی (QOL) انجام شد. پروتکل درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد در ۸ جلسه ۹۰ دقیقه‌ای، هفته‌ای یک بار برای گروه آزمایش اجرا شد. داده‌ها با استفاده از نرم‌افزار SPSS-22 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات، علاوه بر آمار توصیفی از تحلیل واریانس چند متغییری (مانوا) استفاده شد. نتایج حاصل از داده‌ها نشان داد که درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد باعث کاهش ترس از ارزیابی منفی و کیفیت زندگی در دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی می‌گردد ($P \leq 0/05$). این پژوهش نشان می‌دهد که درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد برای دانش‌آموزان مبتلا به اختلال اضطراب اجتماعی کاربرد داشته و می‌تواند به عنوان یک مداخله‌ی روانشناختی در کنار سایر مداخلات دیگر مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: درمان مبتنی بر پذیرش و تعهد، ترس از ارزیابی منفی، کیفیت زندگی، اختلال اضطراب اجتماعی

^۱ عضو هیئت علمی دانشگاه پیام نور مهاباد hemanpsycho@yahoo.com

نقش میانجی شایستگی اجتماعی در ارتباط بین کمال‌گرایی ناسازگارانه و خودناتوان‌سازی تحصیلی

سیده فاطمه محمودی جزئی^۱، فریبرز درتاج^۲، کامران شیوندی چلیچه^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تبیین نقش میانجی شایستگی اجتماعی در ارتباط بین کمال‌گرایی ناسازگارانه و خودناتوان‌سازی تحصیلی انجام گرفت. این تحقیق از لحاظ هدف از نوع کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها، توصیفی - پیمایشی و از نظر ارتباط بین متغیرها از نوع همبستگی است. جامعه آماری تحقیق شامل دانش‌آموزان نوجوان ۱۸-۱۴ ساله دبیرستان‌های دولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. حجم نمونه آماری بر اساس جدول کرجسی - مورگان حداقل ۳۸۴ نفر بود که با توجه به جامعه آماری و حجم بالای آن، نمونه‌گیری به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای با ۴۰۵ نفر از دانش‌آموزان نوجوان انجام شد. به‌منظور مطالعه و بررسی اهداف این پژوهش از پرسشنامه‌های استاندارد کمال‌گرایی ناسازگارانه (PANPS)، خودناتوان‌سازی (ASHS) و شایستگی اجتماعی پرن‌دین (۱۳۸۵) استفاده شد. بعد از تأیید روایی صوری، محتوا و پایایی استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح آمار توصیفی از جدول فراوانی و درصد فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد و در سطح آمار استنباطی از آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای تعیین نرمال بودن توزیع داده‌ها و آزمون‌های همبستگی پیرسون و تحلیل الگوی ساختاری برای آزمون سوالات تحقیق با استفاده از بسته آماری SPSS نسخه ۲۴ و اسمارت پی ال اس نسخه ۳ استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که کمال‌گرایی ناسازگارانه تأثیر مثبت و معنی‌داری بر خودناتوان‌سازی تحصیلی دارد. همچنین شایستگی اجتماعی تأثیر معکوس و معنی‌داری بر خودناتوان‌سازی تحصیلی دارد. نتایج مربوط به معادلات ساختاری نیز نشان داد که نقش میانجی شایستگی اجتماعی در ارتباط بین کمال‌گرایی ناسازگارانه و خودناتوان‌سازی تحصیلی معنادار است ($P=0/01$). با این اوصاف، به نظر می‌رسد که شایستگی اجتماعی نیز عامل دیگری است که در پیشگیری از کمال‌گرایی ناسازگارانه نقش دارد و نتیجه تحقیق نیز موید این موضوع بوده و نشان داد که بین کمال‌گرایی ناسازگارانه با شایستگی اجتماعی نوجوانان دختر و پسر شهر تهران رابطه معکوس و معناداری وجود دارد؛ بدین معنی که با افزایش شایستگی اجتماعی از میزان کمال‌گرایی ناسازگارانه کاسته شده و بالعکس، با کاهش شایستگی اجتماعی، به میزان کمال‌گرایی ناسازگارانه افزوده می‌شود. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود که با فراهم نمودن زمینه‌های ارتقای شایستگی اجتماعی برای دانش‌آموزان همچون ایجاد محیطی دوستانه و آرام برای همه دانش‌آموزان، از میزان کمال‌گرایی ناسازگارانه آنان کاسته و متعاقباً از پیآمدهای منفی آن اجتناب گردد.

واژگان کلیدی: مدرسه، کمال‌گرایی ناسازگارانه، شایستگی اجتماعی، خودناتوان‌سازی تحصیلی، دانش‌آموزان.

^۱ کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی itcmahmoudi54@gmail.com

^۲ استاد گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

^۳ استادیار گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبائی.

رابطه کمال‌گرایی ناسازگارانه و فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان نوجوان

سیده فاطمه محمودی جزئی؛ فریبرز درناج؛ کامران شیوندی چلیچه^۲

چکیده

کمال‌گرایی، به‌عنوان تمایل فرد به داشتن استانداردهای غیرواقع‌بینانه و خود‌ارزیابی‌های افراطی است. افراد کمال‌گرای ناسازگار، به‌شدت در مورد اشتباهات خود نگران هستند و تلاش وافر می‌کنند تا مانع از بروز اشتباه شوند. پژوهش حاضر با هدف تبیین رابطه کمال‌گرایی ناسازگارانه و فرسودگی تحصیلی انجام گرفت. این تحقیق از لحاظ هدف از نوع کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها، توصیفی-پیمایشی و از نظر ارتباط بین متغیرها از نوع همبستگی است. جامعه آماری تحقیق شامل دانش‌آموزان نوجوان ۱۸-۱۴ ساله دبیرستان‌های دولتی شهر تهران در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود. حجم نمونه آماری بر اساس جدول کرجسی-مورگان حداقل ۳۸۴ نفر بود که با توجه به جامعه آماری و حجم بالای آن، نمونه‌گیری به روش خوشه‌ای چند مرحله‌ای با ۴۰۵ نفر از دانش‌آموزان نوجوان انجام شد. به‌منظور مطالعه و بررسی اهداف این پژوهش از پرسشنامه‌های استاندارد کمال‌گرایی ناسازگارانه (PANPS) و احساس خستگی تحصیلی مسلش (۱۹۸۲) بعد از تأیید روایی صوری، محتوا و پایایی استفاده شد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در سطح آمار توصیفی از جدول فراوانی و درصد فراوانی، میانگین و انحراف استاندارد و در سطح آمار استنباطی از آزمون کولموگروف اسمیرنوف برای تعیین نرمال بودن توزیع داده‌ها و آزمون‌های همبستگی پیرسون و تحلیل الگوی ساختاری برای آزمون سوالات تحقیق با استفاده از بسته آماری SPSS نسخه ۲۴ و اسمارت پی ال اس نسخه ۳ استفاده شد. نتایج به دست آمده نشان داد که کمال‌گرایی ناسازگارانه تأثیر مثبت و معنی‌داری بر فرسودگی تحصیلی دارد. همچنین نتایج آزمون رگرسیون نشان داد که مولفه‌های کمال‌گرایی ناسازگارانه توانایی پیش‌بینی فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان نوجوان ۱۸-۱۴ ساله دبیرستان‌های دولتی شهر تهران را دارد ($p=0/01$). فراگیران در محیط‌های آموزشی همچنین در دست‌یابی به اهداف آموزشی خود با چالش‌های متعددی روبه‌رو می‌شوند. وقتی چنین چالش‌هایی منفی در نظر گرفته شوند، اثر زیان‌باری روی اهداف عملکردی و شایستگی اجتماعی فراگیران خواهد داشت. بر این اساس، پیشنهاد می‌شود به منظور پیشگیری از فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان، با آموزش خودشناسی و واقع‌بینی به آن‌ها، از میزان کمال‌گرایی ناسازگارانه آنان کاسته شود.

واژگان کلیدی: مدرسه، کمال‌گرایی ناسازگارانه، فرسودگی تحصیلی، دانش‌آموزان.

^۱ . کارشناسی ارشد رشته روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی itcmahmoudi54@gmail.com

^۲ . استاد گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

^۳ . استادیار گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی.

بررسی سطح سلامت روانی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین زهرا: اندازه‌گیری و مقایسه‌ی سطوح گوناگون سلامت روان

مجید محوی شیرازی^۱

چکیده

هدف از پژوهش حاضر اندازه‌گیری سطح سلامت روانی دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین زهرا و مقایسه‌ی سطوح گوناگون سلامت روانی آنها بود. این مطالعه از نوع مقایسه‌ای بوده، نخست تعداد ۶۲۵ نفر گروه نمونه معرف جامعه، بصورت تصادفی طبقه‌ای از کلیه دانشجویان رشته‌های گوناگون در دانشگاه آزاد اسلامی واحد بوئین زهرا انتخاب گردید، سپس مقیاس سلامت روانی SCL90R بر روی آنها اجرا و سطح سلامت دانشجویان اندازه‌گیری و با یکدیگر مقایسه شد. نتایج نشان داد که میزان و سطح سلامت روانی دانشجویان رشته پایه-تربیت بدنی بالاتر از سایر گروه‌ها بود و تفاوت سطح سلامت روانی دانشجویان رشته‌های گوناگون معنادار نبود. بین سطح سلامت روانی دانشجویان دختر در مقایسه با دانشجویان پسر تفاوت معناداری مشاهده نشد و نیز بین میزان سلامت روانی دانشجویان مجرد با متأهل تفاوت معنی‌داری وجود نداشت. در خرده‌مقیاس‌های افسردگی، اضطراب، حساسیت در روابط متقابل، ترس مرضی، شکایات جسمانی پرخاشگری، وسواس، افکار پارانوئیدی و روانگسستگی، شرایط دانشجویان رشته‌های پایه-تربیت بدنی بهتر از سایر گروه‌ها بوده در نتیجه وضعیت سلامت روانی آنها نسبت به سایر رشته‌های تحصیلی بهتر و مناسب‌تر بود. همچنین نتایج نشان داد که در خرده‌مقیاس‌های نه‌گانه فوق‌الذکر بین دانشجویان دختر و پسر تفاوت معنی‌داری وجود ندارد.

واژگان کلیدی: مقایسه، سلامت روانی، دانشجویان.

^۱ . گروه روان‌شناسی دانشگاه آزاد اسلامی، واحد بوئین زهرا mshu7357@gmail.com

اثر بخشی درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی بر بهزیستی روانشناختی دانش‌آموزان

فاطمه مددی^۱، داریوش عظیمی^۲

چکیده

دانش‌آموزان دوره متوسطه، به دلیل چالش‌های تحصیلی و ویژگی‌های دوره رشدی، در معرض انواع آسیب‌های روانی‌شناختی و هیجانی قرار دارند. هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی بر بهزیستی روانشناختی دانش‌آموزان پسر شهر اردبیل بود. طرح پژوهش حاضر از نوع نیمه آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون با گروه گواه و دوره پیگیری دوماهه بود. جامعه آماری شامل تمام دانش‌آموزان پسر دوره دوم متوسطه شهر اردبیل در سال تحصیلی ۹۸-۱۳۹۷ بود. از بین این جامعه ۶۰ نفر به صورت نمونه‌گیری خوشه‌ای انتخاب و براساس نتایج پیش‌آزمون به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۳۰ نفر) جایگزین شدند. گروه آزمایش، درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی را طی ده جلسه دریافت کردند و گروه گواه هیچ‌گونه مداخله‌ای دریافت نکردند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه بهزیستی روانشناختی ریف (۱۹۹۵)، استفاده شد. برای تحلیل داده‌ها از تحلیل کواریانس چند متغیر و کواریانس تک متغیره استفاده شد. نتایج تحلیل کواریانس چندمتغیره نشان داد که درمان شناختی مبتنی بر ذهن آگاهی بر مولفه‌های بهزیستی روانشناختی (استقلال، تسلط بر محیط، رشد شخصی، ارتباط مثبت با دیگران، هدفمندی در زندگی، پذیرش خود) موثر بوده است. بنابراین مشاوران و روانشناسان مدرسه با استفاده از شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی می‌توانند بهزیستی روانشناختی دانش‌آموزان را بهبود بخشند.

واژگان کلیدی: ذهن آگاهی، بهزیستی روانشناختی، شناخت درمانی.

^۱ . کارشناسی ارشد مشاوره خانواده، دانشگاه محقق اردبیلی.

^۲ . دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی azimi.dariush70@gmail.com

نقش دشواری در تنظیم هیجان، کمال‌گرایی و تفکر قطعی‌نگر در پیش‌بینی فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان

هدی مرادی^۱

چکیده

فرسودگی تحصیلی اشاره به احساس خستگی به خاطر تقاضا و الزامات تحصیلی، داشتن یک حس بدبایانه و بدون علاقه به تکالیف درسی فرد و احساس عدم شایستگی به عنوان یک دانش‌آموز را دارد. هدف پژوهش حاضر پیش‌بینی فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان بر اساس دشواری در تنظیم هیجان، کمال‌گرایی و تفکر قطعی‌نگر بود. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی است. جامعه آماری پژوهش حاضر دانش‌آموزان دوره ی دوم متوسطه در شهر تهران بود. به منظور انتخاب نمونه، از نواحی شمال و شرق تهران در مجموع ۱۲۰ دانش‌آموز (۶۰ دختر و ۶۰ پسر) از طریق نمونه در دسترس انتخاب شدند. جهت نمونه‌گیری، پژوهشگر پرسشنامه‌ها را به صورت اینترنتی آماده کرده و لینک آن جهت اجرا در اختیار دانش‌آموزان قرار گرفت. ابزارهای مورد استفاده در این پژوهش، پرسشنامه دشواری در تنظیم هیجان گراتز و رومر (۲۰۰۱)، مقیاس کمال‌گرایی هوویت و فلت (۱۹۹۱)، پرسشنامه تفکر قطعی‌نگر یونسی و میرافضل (۱۳۸۳) و پرسشنامه فرسودگی تحصیلی سالملاآرو و همکاران (۲۰۰۹) بودند. متناسب با سطح سنجش داده‌ها و مفروضات آماری، از رگرسیون خطی چندگانه جهت آزمون فرضیه‌ها استفاده شده است. نتایج تحلیل آماری نشان داد عوامل فقدان آگاهی هیجانی، فقدان وضوح هیجانی، کمال‌گرایی خویشتن‌مدار و تفکر قطعی‌نگر با فرسودگی تحصیلی رابطه‌ی مثبت معنادار دارند. با توجه به یافته‌های پژوهش، برنامه‌ریزی درازمدت بر روی متغیرهای تنظیم هیجان، کمال‌گرایی و تفکر قطعی‌نگر گام مهمی در پیشگیری از فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان خواهد بود.

واژگان کلیدی: فرسودگی تحصیلی، دشواری در تنظیم هیجان، کمال‌گرایی، تفکر قطعی‌نگر

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه تهران hodamoradi@ut.ac.ir

بررسی بهزیستی ذهنی، درگیری تحصیلی و فرسودگی تحصیلی در بین دانشجویان دختر و پسر دانشگاه تهران

بهاره سادات مرتضائی کرهرودی؛ طاهره باپیرزاده^۲

چکیده

عوامل متعددی بر عملکرد تحصیلی دانشجویان موثر هستند که بررسی آنها می‌تواند به شناخت بهتر این عوامل و در نهایت انجام مداخلات مناسب به منظور افزایش عملکرد تحصیلی شود. از این رو هدف پژوهش حاضر بررسی تعدادی از این عوامل از جمله بهزیستی ذهنی، درگیری تحصیلی و فرسودگی تحصیلی در دانشجویان دختر و پسر مقاطع و رشته‌های مختلف بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانشجویان مشغول به تحصیل در تمام مقاطع دانشگاه تهران، در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بود که از میان آنها ۶۱۴ نفر (۴۷۷ کارشناسی، ۱۰۷ کارشناسی ارشد و ۳۰ دکتری) با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای دو مرحله‌ای، به عنوان نمونه انتخاب شدند. داده‌ها با استفاده از مقیاس‌های بهزیستی ذهنی کی‌یز و ماگیارمو، درگیری تحصیلی ریو و فرسودگی تحصیلی مسلش جمع‌آوری و با روش تحلیل واریانس چند متغیری تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد بین دانشجویان مقاطع کارشناسی، ارشد و دکتری در تمام متغیرها و مولفه‌های آنها بجز بهزیستی عاطفی تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین بین دانشجویان آقا و خانم در مولفه‌های بهزیستی عاطفی، بهزیستی روانشناختی، درگیری عاطفی، خستگی عاطفی و شک و تردید تفاوت معناداری وجود دارد. در بین دانشجویان چهار رشته مختلف در تمام متغیرها بجز بهزیستی عاطفی و درگیری رفتاری تفاوت معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: بهزیستی ذهنی، درگیری تحصیلی، فرسودگی تحصیلی، بهزیستی عاطفی.

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روانشناسی تربیتی، دانشگاه الزهراء، Zaker.nahad@gmail.com

^۲ . ارشد روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه شهید چمران اهواز.

اثر بخشی تئاتر درمانی بر پرخاشگری کودکان مبتلا به ADHD

سارا مرتضویان؛ محمد سلطانی زاده؛ آذر قاسمی^۳

چکیده

اختلال (نقص توجه-بیش‌فعالی) یا به اختصار ADHD یک اختلال رشدی مربوط به خودکنترلی است. این اختلال شامل مشکلاتی در دامنه توجه، کنترل تکانه و سطح فعالیت و جنب و جوش می‌شود. اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی در کودکان با مشکلات بیش‌فعالی، تکانشگری، عدم توجه و همچنین مشکلاتی در روابط اجتماعی همراه می‌شود. هدف پژوهش حاضر اثر بخشی تئاتر درمانی بر پرخاشگری کودکان مبتلا به ADHD بوده است. طرح آزمایشی پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شده است. جامعه آماری این پژوهش دانش‌آموزان مبتلا به ADHD مدارس ابتدایی شهر اصفهان در سال ۱۳۹۷ می‌باشد. که تعداد ۱۶ نفر انتخاب و در دو گروه کنترل و آزمایش قرار گرفتند. گروه کنترل در ۸ جلسه، به صورت هر هفته ۲ جلسه در تئاتر درمانی شرکت نمود. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه پرسشنامه پرخاشگری کودکان دبستانی شهیم (۱۳۸۵) بود نمره‌های خام که در این آزمون به دست آمد توسط SPSS و به وسیله آزمون تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت نتایج پژوهش نشان داد که تئاتر درمانی بر پرخاشگری کودکان مبتلا به ADHD تأثیر معنی‌داری داشته و باعث کاهش پرخاشگری آن‌ها گردیده است.

واژگان کلیدی: تئاتر درمانی، پرخاشگری، کودکان مبتلا به ADHD

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام‌نور.

^۲ . استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام‌نور، تهران mohammad.soltani@hotmail.com

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

اثر بخشی تئاتر درمانی بر فراخوانی توجه کودکان مبتلا به ADHD

سارا مرتضویان؛ محمد سلطانی زاده؛ آذر قاسمی^۳

چکیده

اختلال (نقص توجه-بیش‌فعالی) یا به اختصار ADHD یک اختلال رشدی مربوط به خودکنترلی است. این اختلال شامل مشکلاتی در دامنه توجه، کنترل تکانه و سطح فعالیت و جنب و جوش می‌شود. اختلال نقص توجه-بیش‌فعالی در کودکان با مشکلات بیش‌فعالی، تکانشگری، عدم توجه و همچنین مشکلاتی در روابط اجتماعی همراه می‌شود. هدف پژوهش حاضر اثر بخشی تئاتر درمانی بر فراخوانی توجه کودکان مبتلا به ADHD بوده‌است. طرح آزمایشی پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل استفاده شده‌است. جامعه آماری این پژوهش دانش‌آموزان مبتلا به ADHD مدارس ابتدایی شهر اصفهان در سال ۱۳۹۷ می‌باشد. که تعداد ۱۶ نفر انتخاب و در دو گروه کنترل و آزمایش قرار گرفتند. گروه کنترل در ۸ جلسه، به صورت هر هفته ۲ جلسه در تئاتر درمانی شرکت نمود. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه آزمون فراخوانی ارقام و کسلر کودکان و کسلر (۱۹۴۰) بود. نمره‌های خام که در این آزمون به دست آمد توسط SPSS و به وسیله آزمون تحلیل کوواریانس مورد تجزیه و تحلیل آماری قرار گرفت. نتایج پژوهش نشان داد که تئاتر درمانی بر میزان متغیرهای فراخوانی توجه کودکان مبتلا به ADHD تأثیر معنی‌داری داشته و باعث افزایش فراخوانی توجه آن‌ها گردیده‌است.

واژگان کلیدی: تئاتر درمانی، فراخوانی توجه، کودکان مبتلا به ADHD

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام‌نور.

^۲ . استادیار، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام‌نور، تهران mohammad.soltani@hotmail.com

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد

اثربخشی توانبخشی شناختی بر توانایی خواندن کودکان مبتلا به نارساخوانی

مریم مستاجران^۱؛ سیدحسین سیادتیان^۲

چکیده

اختلال نارساخوانی به عنوان یکی شایع‌ترین اختلالات یادگیری در دوران ابتدایی شناسایی شده است که توجه بسیاری از پژوهشگران را به خود جلب نموده است. هدف از انجام پژوهش حاضر اثربخشی توانبخشی شناختی بر توانایی خواندن کودکان مبتلا به نارساخوانی در شهر اصفهان بود. روش پژوهش حاضر آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان مبتلا به اختلال نارساخوانی مدارس ابتدایی شهرستان اصفهان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود که از میان آنها تعداد ۳۰ نفر به صورت نمونه‌گیری هدفمند انتخاب پس از جایگزینی تصادفی در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) مورد مطالعه قرار گرفتند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات شامل آزمون اختلال خواندن و نارساخوانی بود. گروه آزمایش به مدت ۱۰ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای طی یک ماه تحت توانبخشی شناختی قرار گرفت و گروه کنترل توانبخشی دریافت نکردند. یافته‌ها با استفاده از آزمون کوواریانس چند متغیره تجزیه و تحلیل شد. با کنترل اثرات پیش‌آزمون نتایج تحلیل کوواریانس نشان داد که توانبخشی شناختی به تفاوت معنادار بین خرده‌مقیاس‌های گروه آزمایش و کنترل منجر شده است. به عبارت دیگر توانبخشی شناختی بر بهبود توانایی خواندن کودکان مبتلا به نارساخوانی منجر شده است. با عنایت به نتایج بدست آمده می‌توان در مراکز درمانی از توانبخشی شناختی در جهت بهبود عملکرد دانش‌آموزان نارساخوان استفاده نمود.

واژگان کلیدی: توانبخشی شناختی، توانایی خواندن، نارساخوانی

^۱ . کارشناس ارشد رشته روانشناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشگاه اصفهان.

Mostajeran.maryam@yahoo.com

^۲ . دانشجوی دکتری رشته روانشناسی و آموزش کودکان با نیازهای خاص، دانشگاه اصفهان.

شناسایی وضعیت فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه استان گیلان به تفکیک متغیرهای جمعیت شناختی.

محسن مشکبید حقیقی^۱؛ صوفیا حیدری کمرودی^۲؛ علیرضا مشکبید حقیقی^۳

چکیده

دانش‌آموزان بشکل یکسان رفتارهایی مانند فرسودگی را بروز نمی‌دهند و میزان بروز آن می‌تواند در گروه‌های گوناگون، متفاوت باشد، به همین دلیل تحقیق حاضر باهدف شناسایی وضعیت فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان به تفکیک متغیرهای جمعیت شناختی اجرا شده است. در یک طرح تحقیق توصیفی - زمینه‌یابی (پیمایشی)، ۳۸۸ نفر از دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه عمومی رشته‌های نظری (تجربی، ریاضی و فیزیک و علوم انسانی) از جامعه آماری دانش‌آموزان آموزشگاههای دولتی استان گیلان، بصورت ترکیبی از چند روش نمونه‌گیری (خوشه‌ای چندمرحله‌ای، طبقه‌ای و نمونه‌گیری منظم) گزینش شده و به پرسشنامه اطلاعات فردی و آزمون‌های فرسودگی تحصیلی (برسو و همکاران، ۱۹۹۷)، پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از t استیودنت مقایسه میانگین با عدد ثابت و مقایسه میانگین دوگروه مستقل و $F(ANOVA)$ استفاده شده است. نتایج نشان داده، ۴۶/۶٪ دانش‌آموزان، سطح متوسط و ۲۲/۲٪ آنان فرسودگی تحصیلی شدید داشته‌اند. فرسودگی تحصیلی پسران، بیش از دختران و دانش‌آموزان گروه ریاضی بیش از سایر رشته‌ها بوده است. فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان مناطق شرقی استان بیش از سایر مناطق بوده اما تفاوت فرسودگی تحصیلی دانش‌آموزان مناطق شهری و روستایی معنادار نبوده است. بیشترین فراوانی فرسودگی تحصیلی شدید در دانش‌آموزان دارای مادران با تحصیلات فوق لیسانس و بالاتر و دانش‌آموزان دارای پدرانی با تحصیلات لیسانس مشاهده شده است. می‌توان نتیجه گرفت که با توجه به شدت فرسودگی تحصیلی مشاهده شده، ضرورت مداخلات راهنمایی و مشاوره فردی و گروهی ویژه در آموزشگاه‌های دوره دوم متوسطه استان انکارناپذیر خواهد بود، ضمن آنکه می‌توان ادعا کرد که شدت نیاز به مداخلات روانشناختی در گروه‌های گوناگون متفاوت خواهد بود.

واژگان کلیدی: فرسودگی تحصیلی، جمعیت شناختی، متوسطه دوم، دانش‌آموزان، گیلان.

۱. استادیار، گروه روانشناسی، موسسه غیرانتفاعی سیمای دانش، رشت Ehya110@yahoo.com

۲. استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، رشت.

۳. دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن.

بررسی کیفیت عملکرد مشاوران در حوزه های تحصیلی و شغلی مدارس

محسن مشکبید حقیقی^۱، منوچهر نصیری مقدم^۲، علیرضا مشکبید حقیقی^۳

چکیده

در صورت رضایت دانش آموزان از خدمات مشاوره ای ارائه شده در مدارس می توان به موفقیت برنامه مشاوره امیدوار بود، از اینرو با هدف شناسایی میزان رضایت دانش آموزان از انواع خدمات تحصیلی- شغلی مشاوره ای ارائه شده در مدارس با استفاده از روش تحقیق توصیفی زمینه یابی(پیمایشی)، تفاوت انتظارات با ادراکات و تجارب در دریافت خدمات مشاوره ای (بر اساس مدل سروکوال) از طریق پرسشنامه محقق ساخته ای که از طریق سیستم های مجازی بر خط در اختیار دانش آموزان قرار داده شده بود، مورد بررسی قرار گرفت. ۳۸۶ نفر از دانش آموزان پایه های دهم تا دوازدهم دوره متوسطه دوم استان گیلان، در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ در کلیه رشته های تحصیلی که به روش نمونه گیری در دسترس (بدلیل وضعیت شیوع ویروس کرونا) انتخاب شده بودند، پرسشنامه را تکمیل نمودند. داده های با آزمون های t استیودنت مقایسه دو گروه همبسته و مقایسه دو گروه مستقل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. یافته ها نشان داده است دانش آموزان از کلیه انواع خدمات مشاوره ای ارائه شده تحصیلی و شغلی ناراضی هستند. میزان نارضایتی از خدمات ارائه شده شغلی بیش از نارضایتی در زمینه مشاوره تحصیلی بوده است. بیشترین میزان عدم رضایت از مشاوره تحصیلی به ترتیب در زمینه های افزایش انگیزه تحصیلی، کاهش فرسودگی و اهمالکاری تحصیلی، آموزش روشهای مناسب تست زنی و آموزش فنون کاهش اضطراب امتحان بوده است. بیشترین میزان عدم رضایت از مشاوره شغلی به ترتیب در ابعاد معرفی منابع جامعه برای کسب اطلاعات شغلی، تهیه فرصت بازدید از نمایشگاه ها و موقعیت های شغلی، ارائه اطلاعات دقیق در مورد آینده مشاغل در ایران و جهان و معرفی بانک های اطلاعاتی و فرهنگ نامه مشاغل، دعوت از صاحبان مشاغل برای سخنرانی و معرفی مشاغل بیشتر بوده است.

واژگان کلیدی: کیفیت، سروکوال، خدمات مشاوره، تحصیلی، شغلی.

^۱ . استادیار، گروه روانشناسی، موسسه غیرانتفاعی سیمای دانش، رشت Hyha110@yahoo.com

^۲ . دکتری جغرافیای انسانی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت.

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن.

تبیین اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه استان گیلان بر اساس نقش رضایت تحصیلی و تفکرات غیرمنطقی

محسن مشکبید حقیقی^۱، صوفیا حیدری کمرودی^۲، علیرضا مشکبید حقیقی^۳

چکیده

هر ساله اهمالکاری تحصیلی دانش‌آموزان سبب صدمات جبران‌ناپذیر روانی و اقتصادی برای آنان، خانواده‌ها و آموزش و پرورش می‌شود. به همین دلیل این تحقیق با هدف تعیین رابطه اهمالکاری تحصیلی با افکار غیرمنطقی و رضایت تحصیلی دانش‌آموزان، به روش توصیفی-همبستگی اجرا شده است. ۳۸۶ نفر که با ترکیب سه روش نمونه‌گیری خوشه‌ای، طبقه‌ای و منظم بصورت تصادفی از جامعه آماری دانش‌آموزان دختر و پسر دوره متوسطه دوم رشته‌های نظری استان گیلان گزینش شده بودند، به پرسشنامه‌های اهمالکاری تحصیلی (سواری، ۱۳۹۰)، رضایت تحصیلی (جوکار و بحرانی، ۱۳۷۸) و افکار غیرمنطقی (جونز، ۱۹۶۸) پاسخ دادند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه استفاده شده است. نتایج نشان داده است بین رضایت تحصیلی و اهمالکاری تحصیلی ضریب همبستگی منفی معنی‌دار وجود دارد. همچنین بین تفکرات غیرمنطقی انتظارات بالا از خود، واکنش به ناکامی، بی‌مسئولیتی عاطفی، دلمشغولی توأم با اضطراب و اجتناب از مسائل با اهمالکاری تحصیلی ضریب همبستگی مثبت معنی‌دار وجود داشته است. بررسی سهم عوامل از طریق بررسی رگرسیون چندگانه نشان داده است که رضایت تحصیلی و افکار غیرمنطقی توانسته‌اند ۴۷ درصد واریانس اهمالکاری تحصیلی را تبیین کنند. نتیجه آنکه با افزایش رضایت تحصیلی، اهمالکاری تحصیلی کاهش می‌یابد در حالیکه با افزایش افکار غیرمنطقی، اهمالکاری تحصیلی افزایش می‌یابد.

واژگان کلیدی: اهمالکاری تحصیلی، رضایت تحصیلی، تفکرات غیرمنطقی، دانش‌آموزان، گیلان.

^۱ . استادیار، گروه روانشناسی، موسسه غیرانتفاعی سیمای دانش، رشت Ehya110@yahoo.com

^۲ . استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه فرهنگیان، رشت.

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن.

خودباوری تحصیلی بر اساس یادگیری خودنظم ده دانش آموزان دوره دوم تحصیلی

زهره مشهدی اکبر^۱

چکیده

هدف تحقیق فوق پیش بینی خودباوری تحصیلی بر اساس یادگیری خودنظم ده دانش آموزان دوره دوم تحصیلی می‌باشد. این پژوهش از لحاظ هدف کاربردی، و به روش کمی و از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه آماری در این پژوهش شامل کلیه دانش آموزان دوره دوم تحصیلی که دانش آموز دختر و پسر هستند می‌باشد که بنابر آمار اخذ شده، تعداد آنها ۳۰۸ نفر (۱۵۸ نفر پسر و ۱۵۰ نفر دختر) می‌باشد. ابزار اصلی جمع آوری اطلاعات پرسشنامه خودباوری تحصیلی آزادی (۱۳۹۴) با ۲۱ سوال، پرسشنامه یادگیری خودنظم ده ۴۴ سوال پنتریچ و دی گروت (۱۹۹۰)، که روایی آن در مطالعات مختلف مورد بررسی قرار گرفت. پایایی آن در این تحقیق با استفاده از آلفای کرونباخ تایید شد. اطلاعات به دست آمده با استفاده از آزمون رگرسیون تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد یادگیری خودنظم ده، قادر به پیش‌بینی خودباوری تحصیلی دانش‌آموزان دوره دوم تحصیلی می‌باشد. بنابراین به منظور ارتقای سطح خودباوری دانش‌آموزان استفاده از مولفه یادگیری خودنظم ده، ضروری به نظر می‌رسد.

واژگان کلیدی: خودباوری تحصیلی، یادگیری خودنظم ده، دانش آموزان دوره دوم تحصیلی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد تهران zohrehmashhadi30@gmail.com

بهبود مهارت‌های دیداری و شنیداری دانش‌آموزان با اختلال یادگیری از طریق بسته آموزشی رایانه‌ای - چند رسانه‌ای

شادی مشهدی^۱، مهناز اخوان تفتی^۲، مریم محسن پور^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی اثربخشی بسته آموزشی رایانه‌ای - چند رسانه‌ای بر مهارت‌های دیداری و شنیداری دانش‌آموزان با اختلال یادگیری بود. جامعه آماری شامل تمام دانش‌آموزان دختر و پسر ۸ تا ۱۰ سال مراجعه کننده به مراکز اختلال یادگیری در شهر تهران بودند که پس از مراجعه به این مراکز، مسئولین مرکز واقع در شهرری حاضر به همکاری شده، لذا از میان مراجعین این مرکز، ۲۰ نفر داوطلب انتخاب و تصادفی در دو گروه آزمایشی و گواه قرار گرفتند. روش پژوهش به شیوه نیمه آزمایشی از نوع پیش‌آزمون- پس‌آزمون با گروه گواه بود. بسته پژوهشی شامل ۲۴ بازی، در ۱۰ جلسه ۳۰ الی ۴۰ دقیقه‌ای برای گروه آزمایش اجرا شد. آزمودنی‌ها قبل و بعد از مداخله با آزمون‌های ادراک دیداری فراستیگ، حافظه دیداری بنتون، حساسیت شنوایی و حافظه شنیداری سنجیده شدند. داده‌ها با استفاده از آزمون تحلیل کواریانس چند متغیره تجزیه و تحلیل شدند. نتایج این پژوهش نشان داد بسته آموزشی بیشتر بر بهبود مولفه‌های مهارت‌های هماهنگی چشم و دست، ادراک شکل از زمینه، ادراک فضایی، ارتباط فضایی، ادراک بینایی، حافظه کوتاه مدت و حساسیت شنیداری اثر معنادار داشته است ($P < 0/05$). بنابراین بازی رایانه‌ای اثر بهبود بخشی بر مهارت‌های دیداری و شنیداری در کودکان دارای اختلال یادگیری دارد.

واژگان کلیدی: بسته آموزشی رایانه‌ای - چند رسانه‌ای، مهارت‌های دیداری و شنیداری، اختلال یادگیری

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی mashhadi_shadi@yahoo.com

^۲ . استاد گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا (س).

^۳ . استادیار گروه روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی، دانشگاه الزهرا (س).

سه‌م راهبردهای مقابله‌ای مساله‌مدار و هیجان‌مدار والدین در پیش‌بینی تنظیم هیجانی دانش‌آموزان

فاطمه مصلحی جویباری^۱، یارعلی دوستی^۲، میترا مصلحی جویباری^۳

چکیده

هدف این پژوهش بررسی سه‌م راهبردهای مقابله‌ای والدین در پیش‌بینی تنظیم هیجانی دانش‌آموزان دختر متوسطه اول شهرستان قائم‌شهر بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه اول شهرستان قائم‌شهر در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ می‌باشد. از این جامعه ۳۳۴ نفر با استفاده از جدول کرجسی مورگان و روش نمونه‌گیری تصادفی چند مرحله‌ای به عنوان نمونه آماری انتخاب و در نهایت ۲۵۴ نفر وارد پژوهش شدند. ابزار به کار رفته در این پژوهش عبارتند از: پرسشنامه راهبردهای مقابله‌ای لازاروس (CSQ) و پرسشنامه تنظیم هیجان گارنفسکی و کرایچ (CERQ) و داده‌های بدست آمده توسط رویکرد همزمان روش رگرسیون چندگانه با کمک نرم افزار (SPSS) مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج نشان داد، راهبردهای مقابله‌ای والدین به صورت معنادار راهبردهای انطباقی تنظیم هیجان ($F(2, 251) = 21/25, P < 0/01$) و راهبردهای غیر انطباقی آن ($F(2, 251) = 19/78, P < 0/01$) را به صورت معنادار پیش‌بینی می‌کند. طبق یافته‌ها راهبردهای مقابله‌ای مساله‌مدار باعث کاهش تنیدگی می‌شود و والدین بهتر می‌توانند تنش‌ها، استرس، بی‌قراری و مشکلات روحی و روانی فرزندان خود را حل و این موجب ارتقا تنظیم هیجان آنان می‌شود.

واژگان کلیدی: راهبردهای مقابله‌ای، تنظیم هیجان، دانش‌آموزان

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی فروردین، قائم‌شهر.

۲. دکتری روانشناسی تربیتی، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی فروردین، قائم‌شهر.

۳. دکتری روانشناسی، گروه روان‌شناسی، موسسه آموزش عالی فروردین، قائم‌شهر.

مدرسه کیفی راهکار برون رفت از بن بست نظام آموزش و پرورش کشور

محمد معتقد لاریجانی^۱؛ آمنه گلعلیپور^۲

چکیده

امروزه نقش حساس و اثرگذار آموزش و پرورش برای آینده جامعه که موجب همبستگی اجتماعی، پیشرفت اقتصادی، توسعه پایدار و تعالی انسانی و صلح و دوستی همگانی است بر کسی پوشیده نیست. از آنجا که آموزش و پرورش مهم‌ترین نقش را در توسعه پایدار کشورها ایفا می‌کند و بهینه‌سازی آن امری است ضروری که نظام تعلیم و تربیت کشور باید در کاربست برنامه‌های کوتاه مدت و بلند مدت خود لحاظ نماید. نظام آموزش و پرورش کشور در سال‌های اخیر و تحت تاثیر فشارهای اقتصادی و سیاسی نادرست در وضعیتی قرار گرفته است که در سطوح گوناگون نسبت به کارآمدی آن تردیدهایی جدی وارد شده است. این پژوهش به دنبال این است که با ارائه راهکارهای عملی و اجرایی و تجربیات علمی به اجرا درآمده در مدارس سطح دنیا و نیز در ایران ضمن شناسایی مشکلات و چالش‌های نظام فعلی آموزش و پرورش، طرح مدون اجرایی جهت برون رفت از این چالش‌ها را ارائه نماید. روش آموزش در مدارس کیفی مدنظر پژوهش حاضر خواهد بود. مدرسه کیفی که بر مبنای تئوری انتخاب مطرح شده است از نگاه ویلیام گلاسر در مدرسه کیفی باید برنامه ریزی‌ها و رفتارها به گونه‌ای باشد که همه دانش‌آموزان بتوانند به سطحی از کفایت و شایستگی دست یابند. در مدرسه کیفی زور و اجبار نیست و به دانش‌آموزان در جهت اصلاح اشتباهاتشان کمک می‌شود.

واژگان کلیدی: مدرسه کیفی، معلم کیفی، دانش آموز کیفی، درس کیفی، کفایت و شایستگی، انگیزش دانش آموز، تئوری انتخاب

^۱ . دکتری سنجش و اندازه‌گیری، دانشگاه تاجیکستان.

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال.

بررسی اثربخشی مشاوره گروهی بر مبنای نظریه انتخاب در کاهش گرایش به خشونت و جنس مخالف در دانش‌آموزان دختر شهر تهران

راضیه السادات مکیان^۱، شهلا کاشیها^۲

چکیده

شناخت مداخلات مناسب و ارائه خدمات مقتضی به منظور پیشگیری و کاهش رفتارهای پرخطر، که از جمله مهم‌ترین آسیب‌های اجتماعی پیش‌روی دانش‌آموزان است، یکی از پراهمیت‌ترین مسائل مورد توجه صاحب‌نظران حوزه روانشناسی و مشاوره می‌باشد. براین اساس پژوهش حاضر به بررسی اثربخشی مشاوره گروهی بر مبنای نظریه انتخاب در کاهش رفتارهای پرخطری همچون گرایش به خشونت و جنس مخالف میان دانش‌آموزان دختر شهر تهران پرداخته است. روش پژوهش حاضر نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش‌آموزان دختر دوره اول متوسطه شهر تهران بود و با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس ۱۵۰ نفر از دانش‌آموزان انتخاب شدند و پرسشنامه رفتارهای پرخطر را تکمیل کردند. ۳۰ نفر از دانش‌آموزان دارای بالاترین نمره به طور تصادفی در گروه آزمایش و گواه قرار گرفتند (۱۵ نفر در هر گروه). گروه آزمایش به مدت هشت جلسه مشاوره گروهی بر مبنای نظریه انتخاب را دریافت کرد. شرکت‌کنندگان در دو گروه آزمایش و کنترل، در طی مراحل پیش‌آزمون، پس‌آزمون و پیگیری مقیاس خطرپذیری نوجوانان ایرانی را که توسط زاده محمدی، احمد آبادی و حیدری (۱۳۹۰) تدوین شده بود را تکمیل کردند. داده‌ها از طریق شیوه آماری تحلیل واریانس با اندازه‌گیری مکرر مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. مشاوره گروهی بر مبنای نظریه انتخاب گرایش به خشونت دانش‌آموزان دختر در مراحل پس‌آزمون و پیگیری را کاهش داده است. مداخلات مشاوره گروهی بر مبنای نظریه انتخاب اثر معناداری بر کاهش رفتارهای پرخطری همچون گرایش به خشونت دانش‌آموزان دختر داشته است.

واژگان کلیدی: رفتارهای پرخطر، خشونت، جنس مخالف، مشاوره گروهی، نظریه انتخاب

^۱ . کارشناس ارشد مشاوره تحصیلی، دانشگاه علامه طباطبائی r.s.mk92@gmail.com

^۲ . دانشجوی دکتری مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم تحقیقات، تهران.

نقش دشواری در تنظیم هیجان و تکانشگری (مدل پنج عاملی) در پیش‌بینی استفاده مشکل زای تلفن همراه در نوجوانان

آلاء منعمی؛ علی زینالی^۲

چکیده

استفاده مشکل زای تلفن همراه در نوجوانان بسیار زیاد و در حال افزایش است. بنابراین، پژوهش حاضر با هدف بررسی نقش دشواری در تنظیم هیجان و تکانشگری (مدل پنج عاملی) در پیش‌بینی استفاده مشکل‌زایتلفن همراه در نوجوانان انجام شد. این مطالعه توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه پژوهش دانش آموزان دوره دوم متوسطه شهر ارومیه در سالتحصیلی (۴۰۰-۱۳۹۹) ۱۲۴۵۰ دانش آموز بودند که از میان آنها ۴۰۰ نفر به روش در دسترس به عنوان نمونه انتخاب شد. ابزارهای پژوهش فرم کوتاه مقیاس دشواری در تنظیم هیجان (DERS-SF)، کافمن و همکاران، (۲۰۱۵)، فرم کوتاه مقیاس رفتار تکانشگری (JBS-SF)، سیدرز و همکاران، (۲۰۱۴) و مقیاس استفاده مشکل زای تلفن همراه (PMU، جنارو وهمکاران، ۲۰۰۷) بودند. داده‌ها با روش‌های ضرایب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تحلیل شدند. یافته‌ها نشان داد که دشواری در تنظیم هیجان (ابعاد محدودیت استراتژیهای تنظیم هیجان، عدم پذیرش، دشواری کنترل تکانه، دشواری درگیری در اهداف، عدم آگاهی هیجانی و عدم وضوح هیجانی) و تکانشگری (ابعاد فوریت منفی، فقدان تأمل، فقدان پشتکار، هیجانخواهی و فوریت مثبت) با استفاده مشکل زای تلفن همراه رابطه مثبت و معنی دار داشتند. بر اساس تحلیل رگرسیون ترکیب دشواری در تنظیم هیجان و تکانشگری توانستند واریانس استفاده مشکل زای تلفن همراه را پیش‌بینی کنند. علاوه بر آن، ترکیب ابعاد دشواری در تنظیم هیجان و تکانشگری توانستند از واریانس استفاده مشکل زای تلفن همراه را تبیین کنند. بنابراین، برنامه ریزی جهت کاهش دشواری در تنظیم هیجان و تکانشگری از طریق کارگاه‌های آموزشی برای کاهش استفاده مشکل زای تلفن همراه ضروری است.

واژگان کلیدی: دشواری در تنظیم هیجان، تکانشگری، استفاده مشکل زای تلفن همراه، نوجوانان.

^۱ . دانشجوی کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ارومیه.

^۲ . دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد خوی zeinali@iaukhoy.ac.ir

رابطه هوش هیجانی، هوش معنوی و هوش اخلاقی با عملکرد شغلی مربیان مهد کودک

سیما مهدیزاده طهرانی^۱، فاطمه سیدآقا بولقاسم^۲، رضا قربان جهرمی^۳

چکیده

عملکرد شغلی یکی از مهمترین فرایندهای راهبردی است که ضمن ارتقای پاسخگویی، میزان تحقق اهداف و برنامه‌های هر سازمان را مشخص می‌کند. در نتیجه شناسایی عوامل اثرگذار بر آن ضروری به نظر می‌رسد. با درک این مهم، پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه هوش هیجانی، هوش معنوی و هوش اخلاقی با عملکرد شغلی مربیان مهد کودک انجام شد. روش مطالعه حاضر توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این مطالعه متشکل از تمامی مربیان مهدکودک‌های مناطق ۲ و ۴ شهر تهران در نیمه اول سال ۱۳۹۷ بود. نمونه این پژوهش ۲۰۰ مربی مهد کودک بودند که به شیوه در دسترس و داوطلبانه انتخاب و به پرسشنامه عملکرد شغلی پاترسون (۱۹۹۰)، مقیاس هوش اخلاقی لینک و کیل (۲۰۰۵)، مقیاس خودارزشیابی هوش معنوی کینگ (۲۰۰۸) و پرسشنامه هوش هیجانی شوت و همکاران (۱۹۹۸) پاسخ دادند. تجزیه و تحلیل داده‌ها با تحلیل رگرسیون چندگانه انجام شد. نتایج نشان داد بین هوش هیجانی، هوش معنوی و هوش اخلاقی با عملکرد شغلی رابطه وجود دارد و این سه متغیر مجموعاً ۷۵/۶٪ از واریانس عملکرد شغلی را تبیین می‌کنند. همبستگی هوش هیجانی، هوش معنوی و هوش اخلاقی با عملکرد شغلی، مثبت و به ترتیب ۰/۳۷، ۰/۳۵ و ۰/۳۷ بود. علاوه بر این، یافته‌ها حاکی از آن بود که همبستگی مثبت و معناداری بین ابعاد هوش هیجانی (ارزیابی و ابراز هیجان، تنظیم هیجان، بهره‌برداری از هیجان)، ابعاد هوش معنوی (تفکر انتقادی وجودی، آگاهی متعالی، گسترش خودآگاهی، معناسازی شخصی) و ابعاد هوش اخلاقی (درستکاری، مسئولیت‌پذیری، بخشش، دلسوزی) با عملکرد شغلی وجود دارد. ($P < 0.01$). بنابراین، به منظور بهبود عملکرد شغلی مربیان مهدکودک توجه به هوش هیجانی، هوش معنوی و هوش اخلاقی آنان طی پژوهش‌های آتی و کارآزمایی‌های بالینی با هدف طراحی مدل‌های مداخله مناسب و تلاش برای ارتقاء کیفیت سودمند خواهد بود.

واژگان کلیدی: عملکرد شغلی، هوش هیجانی، هوش معنوی، هوش اخلاقی.

^۱ دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

^۲ کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

^۳ استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران rghorban@gmail.com

رابطه فرهنگ مدرسه و خوش‌بینی تحصیلی با احساس تعلق به مدرسه

سیما مهدیزاده طهرانی^۱، شهین افشار^۲، رضا قربان جهرمی^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر تعیین رابطه فرهنگ مدرسه و خوش‌بینی تحصیلی با احساس تعلق به مدرسه بود. روش پژوهش توصیفی با طرح همبستگی انتخاب شد. تعداد ۲۴۰ نفر از دانش‌آموزان سه دبیرستان دخترانه در مقطع متوسطه سال سوم در منطقه ۱۸ شهر تهران در سال تحصیلی ۹۸-۹۷ به روش نمونه‌گیری تصادفی ساده انتخاب شدند. برای اندازه‌گیری متغیرها از پرسش‌نامه فرهنگ مدرسه (SCS) گرونرت و ولنتاین (۱۹۹۷)، پرسش‌نامه خوش‌بینی تحصیلی اسچننموران و همکاران (۲۰۱۳) و پرسش‌نامه احساس تعلق به مدرسه (SSCS) بتری و وات (۲۰۰۴) استفاده شد. نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد که احساس تعلق به مدرسه توسط فرهنگ مدرسه و خوش‌بینی تحصیلی قابل پیش‌بینی است. همچنین بین فرهنگ مدرسه و خوش‌بینی تحصیلی با احساس تعلق به مدرسه رابطه مثبت معنادار وجود داشت. از میان متغیرهای پیش‌بین به ترتیب اعتماد دانش‌آموزان به معلمان (۵۱/۰٪)، احساس هویت نسبت به مدرسه (۴۵/۰٪)، روابط دانش‌آموزان و معلمان (۴۳/۰٪)، روابط دانش‌آموزان (۳۸/۰٪)، تاکید تحصیلی دانش‌آموزان (۲۹/۰٪) بالاترین تا پایین‌ترین ضرایب همبستگی را با احساس تعلق به مدرسه دارا بودند.

واژگان کلیدی: فرهنگ مدرسه، خوش‌بینی تحصیلی، احساس تعلق به مدرسه

^۱ . دانشجوی دکتری روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

^۲ . کارشناسی ارشد روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران.

^۳ . استادیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات، تهران rghorban@gmail.com

رابطه بین ناگویی هیجانی، تعلق‌ورزی تحصیلی و عزت نفس با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم هنرستان های شهرستان بابل

گلین مهدی نژاد گرچی، محبوبه علیزاده

چکیده

هدف از پژوهش حاضر بررسی رابطه بین ناگویی هیجانی، تعلق‌ورزی تحصیلی و عزت نفس با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در دانش‌آموزان دختر مقطع متوسطه دوم هنرستان های (فنی و حرفه ای - کاردانش) شهرستان بابل بود. روش تحقیق توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانش‌آموزان دختر مشغول به تحصیل در مقطع متوسطه دوم در هنرستان های شهرستان بابل در سال تحصیلی ۱۳۹۷ که تعداد کل آنها برابر ۱۱۰۰ نفر می‌باشند، تشکیل دادند که تعداد ۲۶۰ نفر از طریق روش نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای مرحله‌ای به عنوان نمونه آماری این پژوهش انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده‌ها پرسشنامه اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل، پرسشنامه عزت نفس روزنبرگ، پرسشنامه‌ی نارسایی هیجانی تورنتو و پرسشنامه تعلق‌ورزی تحصیلی سولومون بود. برای تحلیل داده‌ها از شاخص‌های آمار توصیفی و استنباطی با نرم افزار SPSS-24 استفاده شد. نتایج حاصله از ضریب همبستگی پیرسون نشان داد که بین ناگویی هیجانی، تعلق‌ورزی تحصیلی و عزت نفس با اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل رابطه وجود دارد ($p < 0/01$). نتایج آزمون رگرسیون چندگانه به روش گام به گام حاکی از آن است که هر سه متغیر ناگویی هیجانی، تعلق‌ورزی و عزت نفس به ترتیب ۰/۱۸، ۰/۳۳ و ۰/۴۰ از واریانس اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل را پیش‌بینی می‌کنند. نتایج پژوهش حاضر تاییدی بر این ادعاست که ناگویی هیجانی، تعلق‌ورزی تحصیلی و عزت نفس از مقوله‌های مهم در اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل به حساب می‌آیند؛ لذا با به کارگیری راهبردهایی جهت کاهش تعلق‌ورزی تحصیلی یا اصلاح آن، آموزش شناسایی ابرازگری و تنظیم هیجانات و انجام مداخلات بالقوه جهت ارتقای مهارت‌های اجتماعی و افزایش عزت نفس می‌توان در جهت کاهش اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل در دانش‌آموزان گام‌های موثر برداشت.

واژگان کلیدی: ناگویی هیجانی، تعلق‌ورزی تحصیلی، عزت نفس، اعتیاد به شبکه‌های اجتماعی مبتنی بر موبایل، دانش‌آموزان

مقایسه‌ی طرحواره‌های ناسازگار اولیه، ویژگی‌های شخصیتی مادر و اختلال رفتاری فرزندان در مادران مبتلا به اختلال وسواس با مادران عادی

سارا مهری^۱، فرناز کشاورزی ارشدی^۲

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مقایسه‌ی طرحواره‌های اولیه، ویژگی‌های شخصیتی مادر و اختلال رفتاری فرزندان در مادران مبتلا به وسواس با مادران عادی انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع علی-مقایسه‌ای است. جامعه پژوهش را تمامی مادران و فرزندان دختر محصل مقطع ابتدایی مدارس دولتی منطقه ۱۷ تهران، شهرستان‌های اسلامشهر و بهارستان تشکیل دادند که از این جامعه، ۳۰ مادر مبتلا به وسواس به روش نمونه‌گیری غیرتصادفی و هدفمند و ۳۰ مادر عادی با روش نمونه‌گیری غیرتصادفی و داوطلبانه به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شدند. در این پژوهش از پرسشنامه وسواس فکری-عملی (Y-BOCS)، پرسشنامه طرحواره‌های یانگ (YSQ) و پرسشنامه سنجش مشکلات رفتاری کودکان (CBCL) و پرسشنامه ویژگی‌های شخصیتی (NEO-FFR) استفاده شد. یافته‌ها نشان می‌دهد که از میان ویژگی‌های شخصیتی، میزان روان رنجوری و وظیفه‌شناسی در مادران مبتلا به اختلال وسواس بیشتر از مادران عادی می‌باشد اما میزان گشودگی به تجربه در مادران مبتلا به اختلال وسواس کمتر از مادران عادی است. از میان طرحواره‌های اولیه، میزان آسیب‌پذیری، بازداری هیجانی و وابستگی در مادران مبتلا به اختلال وسواس بیشتر از مادران عادی می‌باشد. همچنین میزان افسردگی و پرخاشگری در فرزندان مادران مبتلا به اختلال وسواس بیشتر از دانش‌آموزان دارای مادر عادی می‌باشد. بنابراین نتایج پژوهش حاکی از وجود تفاوت بین طرحواره‌های اولیه، ویژگی‌های شخصیتی مادر و اختلال رفتاری فرزندان در مادران مبتلا به وسواس با مادران عادی می‌باشد.

واژگان کلیدی: طرحواره‌های ناسازگار اولیه، ویژگی‌های شخصیتی مادر، اختلال رفتاری فرزندان، اختلال وسواس

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی sa.saramehry@gmail.com

^۲ . دانشیار گروه روانشناسی بالینی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکزی.

نقش مهارت مشاوره‌ای معلمان مقطع ابتدایی در سلامت روان دانش‌آموزان

سید جواد موسوی نسب^۱

چکیده

یکی از مهم‌ترین مسائل در زندگی هر فردی که تضمین‌کننده سلامت روانی و جسمانی وی می‌باشد بهداشت است و نادیده گرفتن آن باعث بیمار شدن می‌گردد. به دلیل اینکه اختلالات روانی در سال‌های آغازین دوره تحصیلی و بین سنین ۸ تا ۱۵ سالگی به اوج می‌رسند عدم تشخیص و درمان زودهنگام، باعث بروز مشکلات رفتاری و تحصیلی جدی می‌شود. معلمان به عنوان افرادی که بیش‌ترین ارتباط را در مدرسه و با کودکان و نوجوانان دارند، اولین کسانی هستند که با مشاهده رفتارهای آن‌ها می‌توانند باعث توسعه یا بدتر شدن مشکلات سلامت روانی شوند. امروزه به دلیل تغییر در نقش‌های معلمان انتظار نمی‌رود که صرفاً معلم باشند بلکه با توجه به نوع مخاطب و موقعیتی که با آن مواجه می‌شوند، نقش‌های چندگانه انجام دهند و یکی از این نقش‌ها، نقش مشاوره‌ای معلم است و این در حالی است که نظام آموزش رسمی، معلمان را برای این‌گونه معلم بودن تربیت نمی‌کند. مقاله حاضر که به روش مطالعه کتابخانه‌ای جمع‌آوری گردیده، به اهمیت بحث نقش مشاوره‌ای معلمان در مقطع ابتدایی پرداخته و از آنجا که اختلالات روانی منجر به مشکلات رفتاری جدی و مشکلات تحصیلی می‌شود عدم آگاهی معلمان از مهارت مشاوره یک نقص عمده محسوب می‌شود.

واژگان کلیدی: مهارت مشاوره‌ای، سلامت روان، معلمان مقطع ابتدایی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، موسسه آموزش عالی طلوع مهر قم javad.mousavy@gmail.com

جداسازی و ادغام دانش آموزان با نیاز ویژه و عادی؛ پیشنهاداتی در راستای ارتقای توانمندی آموزشی - روانی آنان

فاطمه السادات میرامینی^۱؛ امیرحسین اسپو^۲

چکیده

دانش آموزان با نیازهای ویژه طیف وسیعی از دانش آموزان (دارای مشکلات شناختی، بینایی، استثنایی، یادگیری، جسمی و حسی، رفتاری و...) را شامل می‌شوند که نیازمند برنامه‌های آموزشی و روانی متناسب با خود هستند. پژوهش حاضر با هدف بررسی چالش‌های جداسازی و ادغام دانش آموزان با نیاز ویژه و عادی و ارائه پیشنهاداتی در راستای ارتقای توانمندی آموزشی - روانی آنان انجام گردید. روش پژوهش کیفی و از نوع مروری می‌باشد. پایگاه‌های داخلی و خارجی داده بررسی شد. در ابتدا برخی از موانع و چالش‌های موجود جهت ادغام دانش آموزان با نیاز ویژه و عادی و اجرای طرح آموزش تلفیقی ذکر شد، مهمترین این عوامل شامل تراکم کلاس‌ها، عدم دانش تخصصی معلمان در این زمینه، نگرش والدین، نقش ارگونومی می‌باشد. سپس به برخی از کاربردهای فناوری در کاهش مشکلات این افراد اشاره شد. در انتها محقق با رویکردی نقادانه، پیشنهاد خود را در خصوص ارتقای توانمندی‌های آموزشی - روانی این دانش آموزان بیان نمود.

واژگان کلیدی: دانش آموزان، نیازهای ویژه، فناوری، مداخلات

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد، بندرگز Fatemeh.miramini@yahoo.com

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد، بندرگز.

اثربخشی آموزش مهارت‌های خودتعیین‌گری بر انگیزش تحصیلی دانش‌آموزان پسر پایه دوم دوره متوسطه دوم شهرستان بابل

مهیار میرزاپور^۱، شهنام ابوالقاسمی^۲، سوگند حسینی^۳

چکیده

انگیزش تحصیلی از مهم‌ترین عوامل موثر در تحصیل است که می‌تواند بر کیفیت یادگیری دانش‌آموزان و ترک تحصیل موثر باشد، و با توجه به اهمیت آن در زندگی تحصیلی دانش‌آموزان، لزوم مداخلات آزمایشی جهت بهبود آن آشکار است؛ بنابراین این هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی آموزش مهارت‌های خودتعیین‌گری بر انگیزش تحصیلی (درونی، بیرونی و بی‌انگیزشی) دانش‌آموزان پایه دوم دوره متوسطه دوم بود. روش پژوهش حاضر از نوع آزمایشی با پیش‌آزمون، پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری را دانش‌آموزان پسر پایه دوم متوسطه دوم شهرستان بابل سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ تشکیل دادند، که ۴۰ نفر از آن‌ها از طریق نمونه‌گیری تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند و به تصادف در گروه آزمایش و کنترل قرار گرفتند. ابزار پژوهش، پرسشنامه انگیزش تحصیلی والرند (۱۹۹۲) بود و آموزش مهارت‌های خودتعیین‌گری طی ۱۸ جلسه، بر اساس برنامه آموزشی هافمن و فیلد (۲۰۰۵) آموزش داده شد و متعاقب آن داده‌ها با روش آماری تحلیل واریانس چند متغیری با نمرات افتراقی مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌ها نشان داد که آموزش مهارت‌های خودتعیین‌گری به نحو معنی‌داری منجر به افزایش انگیزش درونی تحصیلی، انگیزش بیرونی تحصیلی و کاهش بی‌انگیزشی تحصیلی می‌گردد. نتایج این پژوهش حاکی از اهمیت مهارت‌های خودتعیین‌گری در برنامه درسی به منظور بهبود انگیزش تحصیلی است.

واژگان کلیدی: مهارت‌های خودتعیین‌گری، نیازهای اساسی روانشناختی، انگیزش تحصیلی، انگیزشی درونی، انگیزش بیرونی، بی‌انگیزشی

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن mp.mahyar@gmail.com

^۲ . دانشیار، گروه آموزشی روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن.

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تنکابن.

پیش‌بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان بر اساس سبک‌های تفکر و خودنظم‌دهی

انور میری^۱، زانیار رحیمی دهگلان^۲، صدیقه فیروزمندی بندپی^۳

چکیده

عملکرد تحصیلی در هر جامعه نشان‌دهنده موفقیت نظام آموزشی در زمینه هدف‌یابی و توجه به رفع نیازهای فردی است. سبک‌های تفکر و خودنظم‌دهی مواردی با اهمیت برای پیش‌بینی عملکرد تحصیلی هستند. این پژوهش با هدف، پیش‌بینی عملکرد تحصیلی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان بر اساس سبک‌های تفکر و خودنظم‌دهی صورت گرفته بود. روش پژوهش حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش از تمامی دانشجویان دانشگاه فرهنگیان استان کردستان که در سال ۱۴۰۰-۱۳۹۹ مشغول تحصیل بودند، تشکیل شده بود. حجم نمونه پژوهش ۱۵۲ نفر بود که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب شده بودند؛ برای جمع‌آوری اطلاعات از پرسشنامه‌های سبک‌های تفکر استرنبرگ-واگنر، خودنظم‌دهی هانگ و انل و سنجش عملکرد تحصیلی فام و تیلور استفاده و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از تحلیل رگرسیون استفاده شد. نتایج نشان داد که سبک‌های تفکر و خودنظم‌دهی در سطح ۰/۰۰۱ معنی‌دار می‌باشد و سبک‌های تفکر و خودنظم‌دهی می‌تواند عملکرد تحصیلی دانشجویان را پیش‌بینی کند.

واژگان کلیدی: خودنظم‌دهی، سبک‌های تفکر، عملکرد تحصیلی، دانشگاه فرهنگیان.

^۱ . استادیار، گروه آموزشی علوم تربیتی، پردیس شهید مدرس سنندج، دانشگاه فرهنگیان avm.9920@gmail.com

^۲ . کارشناسی علوم تربیتی، پردیس شهید مدرس سنندج، دانشگاه فرهنگیان.

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، سنندج.

مقایسه اثربخشی آموزش ذهن آگاهی و آموزش خود تنظیمی هیجانی بر کاهش اضطراب مدرسه دانش آموزان دختر دوره متوسطه

فرزانه میکاییلی منیع^۱، حمیده آبار^۲، مرسده نوروزی^۳، شلر آب خیز^۴

چکیده

اضطراب مدرسه از اضطراب‌های رایج در میان دانش آموزان است. مطابق با پیشینه پژوهشی ذهن آگاهی و خودتنظیمی هیجانی از جمله روش‌هایی می‌باشند که در زمینه کاهش اضطراب می‌توانند موثر واقع شوند. پژوهش حاضر با هدف مقایسه اثربخشی آموزش ذهن آگاهی و آموزش خود تنظیمی هیجانی بر کاهش اضطراب مدرسه دانش آموزان دختر دوره متوسطه در شهر شاهین دژ انجام شد. روش پژوهش، از نوع شبه تجربی است و از طرح پیش‌آزمون پس‌آزمون استفاده شد. شرکت کنندگان پژوهش ۴۵ نفر از دانش آموزان دختر دوره متوسطه اول بودند. روش نمونه‌گیری تصادفی ساده بود و افراد به صورت تصادفی نیز در گروه‌های آزمایش و کنترل قرار گرفتند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌های اضطراب مدرسه فیلیپس (۱۹۷۸) و پرسشنامه اضطراب امتحان اسپیل‌برگر (۱۹۸۰) استفاده شده است. برنامه آموزش ذهن آگاهی به مدت ۷ جلسه، و آموزش خود تنظیمی هیجانی ۶ جلسه، هر جلسه به مدت ۹۰ دقیقه و ۲ بار در هفته برای گروه‌های آزمایشی اجرا شد. گروه کنترل نیز آموزشی دریافت نکرد. برای تحلیل داده‌ها از آزمون کوواریانس استفاده شد. نتایج این پژوهش نشان دادند که آموزش ذهن آگاهی بر اضطراب مدرسه دانش آموزان تاثیر غیرمعنادار و بر اضطراب امتحان آن‌ها تاثیر معنادار داشته است. از سوی دیگر، آموزش خود تنظیمی هیجانی بر اضطراب مدرسه و اضطراب امتحان به طور معناداری اثربخش بوده و آن‌ها را کاهش می‌دهد. نتایج این پژوهش می‌تواند علاوه بر افزایش دانش نظری در این زمینه، راهگشای تعیین تمهیدات لازم در راستای کاهش اضطراب مدرسه و اضطراب امتحان در دانش آموزان باشند.

واژگان کلیدی: اضطراب مدرسه، اضطراب امتحان، ذهن آگاهی، خودتنظیمی هیجان

^۱ . دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه ارومیه f.michaeli.manee@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه ارومیه.

^۳ . دانشجوی فوق دکتری روانشناسی شناختی، دانشگاه روستوک، آلمان.

^۴ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه ارومیه.

بررسی رابطه بین سبک رهبری خدمت‌گزار و مسئولیت‌پذیری اجتماعی با میانجیگری امید شغلی در بین معلمان ابتدایی آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه

نگین میکائیلی^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه بین سبک رهبری خدمت‌گزار و مسئولیت‌پذیری اجتماعی با میانجیگری امید شغلی در بین معلمان ابتدایی آموزش و پرورش ناحیه یک ارومیه می‌باشد. این پژوهش از نظر ماهیت از نوع پژوهش‌های کمی، بر اساس هدف از نوع پژوهش‌های کاربردی، در گردآوری داده‌ها جزو پژوهش‌های میدانی و توصیفی از نوع همبستگی پیرسون می‌باشد. جامعه آماری پژوهش حاضر، کلیه معلمان ابتدایی ناحیه یک به تعداد ۱۲۵۰ نفر هستند. به‌منظور تحقق اهداف پژوهش، نمونه‌گیری به‌صورت تصادفی ساده و با استفاده از جدول مورگان (۲۹۴ نفر) می‌باشد. ابزار اندازه‌گیری در این پژوهش پرسشنامه رهبری خدمت‌گزار لاب (۱۹۹۹)، پرسشنامه مسئولیت‌پذیری اجتماعی احمدی (۱۳۹۱) و پرسشنامه امید شغلی جانتون و وترسون بوده است. یافته‌ها نشان داد بین مولفه‌های سبک رهبری خدمت‌گزار با مسئولیت‌پذیری اجتماعی رابطه معناداری وجود دارد و امید شغلی این رابطه رو میانجیگری می‌کند. همچنین نتایج این پژوهش نشان داد که سبک رهبری می‌تواند مسئولیت‌پذیری اجتماعی و امید شغلی معلمان ابتدایی ناحیه یک ارومیه را پیش‌بینی کند.

واژگان کلیدی: امید شغلی، سبک رهبری خدمت‌گزار، مسئولیت‌پذیری اجتماعی

^۱ . کارشناسی ارشد رشته علوم تربیتی، دانشگاه پیام نور، ارومیه n.mikaeili99@yahoo.com

تأثیر روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت بر مکانیسم‌های دفاعی نوجوانان دارای اختلال اضطراب جدایی

احمد ناصری^۱، مهناز خسرو جاوید^۲، سید موسی کافی^۳

چکیده

اختلال اضطراب جدایی یک از شایع‌ترین اختلالات اضطرابی نوجوانان است که به صورت اضطراب غیر واقعی و نگرانی بیش از حد در مورد جدایی از چهره‌های دلبستگی اصلی، مانند والدین بیان می‌شود. این اختلال ممکن است با پیامدهای منفی متعددی همراه باشد. لذا پژوهش حاضر با هدف بررسی تأثیر روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت بر مکانیسم‌های دفاعی نوجوانان دارای اختلال اضطراب جدایی انجام شد. پژوهش حاضر از نظر هدف کاربردی و از نظر روش یک مطالعه شبه‌تجربی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش‌آموزان پسر دوره متوسطه دوم دارای اختلال اضطراب جدایی شهرستان خلخال در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. نمونه پژوهش ۳۰ دانش‌آموز دارای اختلال اضطراب جدایی بود که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای انتخاب و در دو گروه آزمایش و کنترل (هر گروه ۱۵ نفر) جای‌دهی شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه اضطراب جدایی مارچ و همکاران (۱۹۹۷) و مکانیسم‌های دفاعی آندروز و همکاران (۱۹۹۳) استفاده شد. داده‌های پژوهش با تحلیل کوواریانس چند متغیری تجزیه و تحلیل شدند. نتایج نشان داد که روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه‌مدت می‌تواند به‌طور معناداری موجب کاهش مکانیسم‌های دفاعی ناسازگار (سبک روان‌آزرده و سبک رشد نیافته) و بهبود سبک رشد یافته در نوجوانان دارای اختلال اضطراب جدایی شود. با توجه به نتایج حاصله در این رویکرد درمانی اشخاص با احساسات خود مواجه شده و شیوه‌های منطقی‌تری را برای کنار آمدن با تجربه‌ها و احساسات خود یاد می‌گیرند که موجب کاهش مکانیسم‌های ناسازگار می‌شود. لذا توصیه می‌شود افراد متخصص در این حیطه برای کاهش مکانیسم‌های دفاعی ناسازگار از برنامه‌های روان‌درمانی پویایی کوتاه‌مدت فشرده در کلینیک‌های بالینی استفاده کنند.

واژگان کلیدی: روان‌درمانی پویایی فشرده کوتاه مدت، مکانیسم‌های دفاعی، اختلال اضطراب جدایی.

^۱ . دانشجوی روانشناسی، دانشگاه گیلان.
^۲ . دانشیار، گروه روانشناسی، دانشگاه گیلان.
^۳ . استاد، گروه روانشناسی، دانشگاه گیلان.

رابطه بین ناگویی هیجانی با افسردگی دانشجویان

موسسه آموزش عالی کاویان مشهد

آیدا ناظری^۱، زینب ثوابی^۲، مجتبی مرادپور^۳

چکیده

هدف پژوهش حاضر، بررسی رابطه بین ناگویی هیجانی با افسردگی دانشجویان بود. پژوهش حاضر توصیفی از نوع همبستگی بوده است. جامعه آماری این پژوهش، کلیه دانشجویان ورودی ۹۸-۹۷، ۹۹-۹۸، ۱۴۰۰-۹۹ رشته روانشناسی موسسه آموزش عالی کاویان مشهد می باشد که تعداد آن ها ۱۲۰ نفر بود که با توجه به جدول مورگان تعداد ۹۲ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. بدین صورت که ۷۱ نفر زن و ۲۱ نفر مرد به عنوان نمونه انتخاب شدند که تعداد دانشجویان ۹۸-۹۷، ۳۱ نفر، دانشجویان ۹۹-۹۸، ۲۹ نفر، دانشجویان ۱۴۰۰-۹۹، ۳۲ نفر بودند. ابزار گردآوری داده ها شامل پرسش نامه ناگویی هیجانی تورنتو، بگی، پارکر، تیلور (۱۹۹۴) و پرسش نامه افسردگی بک (۱۹۶۱) بود. نتایج نشان داد بین مولفه های ناگویی هیجانی دشواری در احساسات، دشواری در توصیف احساسات و تفکر عینی با افسردگی دانشجویان رابطه معناداری وجود دارد. در خصوص بررسی رابطه بین مولفه های ناگویی هیجانی با افسردگی دانشجویان نتیجه گرفته می شود که مولفه ناگویی هیجانی دشواری در شناسایی احساسات با افسردگی همبستگی بیشتری دارد.

واژگان کلیدی: ناگویی هیجانی، افسردگی، دانشجویان، اختلالات خلقی.

^۱ . دانشجوی کارشناسی روانشناسی، روانشناسی، موسسه آموزش عالی کاویان، مشهد nazeriaida@yahoo.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی روانشناسی، روانشناسی، موسسه آموزش عالی کاویان، مشهد.

^۳ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، موسسه آموزش عالی کاویان، مشهد.

تأثیر آموزش حل مساله بر هیجان پیشرفت و کنجکاوی معرفت شناختی

امیرنامدار^۱، گیتی ضیائی^۲، حسین صباغ تربتی^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین اثربخشی آموزش حل مساله بر هیجان پیشرفت و کنجکاوی معرفت شناختی دانش آموزان متوسطه اول انجام شد. این پژوهش از نوع مطالعات نیمه آزمایشی با طرح پیش آزمون-پس آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری شامل کلیه دانش آموزان پسر متوسطه اول شهر رشتخوار به تعداد ۲۱۴۰ نفر در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ بود. از این جامعه، نمونه‌ای به حجم ۳۰ نفر به روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و به تصادف در دو گروه آزمایش و کنترل جایگزین شدند. ابزار جمع‌آوری اطلاعات در مراحل پیش آزمون و پس آزمون پرسشنامه استاندارد هیجان‌ناخت تحصیلی پکران و همکاران و پرسشنامه کنجکاوی معرفت شناختی کاشدان بود. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل کوواریانس انجام شد. یافته‌های پژوهش نشان داد که آموزش حل مساله تأثیر معنی‌داری بر هیجان پیشرفت و کنجکاوی معرفت شناختی داشته است ($P < 0/05$). با توجه به نتایج می‌توان مطرح کرد آموزش حل مساله تأثیر معنی‌داری بر افزایش هیجان پیشرفت و کنجکاوی معرفت شناختی دانش آموزان متوسطه اول داشته است.

واژگان کلیدی: آموزش حل مساله، هیجان پیشرفت، کنجکاوی معرفت شناختی.

^۱ . دانشجوی دکترا روانشناسی تربیتی، دانشگاه فردوسی مشهد Amir.namdar2016@gmail.com

^۲ . دانشجوی دکترا روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تبریز.

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد کاشمر.

بررسی اثر بخشی شن درمانی بر کارکرد اجرایی دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری شهر همدان

علی نثاری^۱، پرستو عابدی برازنده^۲، احمد قره خانی^۳

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی تاثیر شن درمانی بر کارکرد اجرایی دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری شهر همدان انجام شد. پژوهش حاضر از نوع مطالعات نیمه آزمایشی و به شیوه ی پیش آزمون و پس آزمون به همراه گروه کنترل اجرا شد. جامعه آماری پژوهش تمامی دانش آموزان مراجعه کننده به مراکز اختلالات یادگیری در شهر همدان در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ به تعداد ۱۲۳۶ نفر بود. نمونه آماری با روش نمونه در دسترس انتخاب گردید و با انجام آزمون وکسلر ۴، ۴۲ نفر از دانش آموزان دارای اختلالات یادگیری شناسایی شدند و در دو گروه ۲۱ نفری (آزمایش و کنترل) به صورت تصادفی جایگزین شدند. برای گروه آزمایش در قالب ۸ جلسه ۴۵ دقیقه ای دوره شن درمانی اجرا گردید. جهت سنجش متغیرها از مقیاس کارکرد اجرایی بریف (۲۰۰۰) به عنوان ابزار گردآوری اطلاعات استفاده شده است. داده های آماری از طریق تحلیل کواریانس مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت و نتایج تحقیق نشان داد که نمرات پس آزمون در دو گروه آزمایش و کنترل دارای تفاوت معناداری است. بدین معنا که مداخله های آموزشی مانند شن بازی از طریق تقویت مهارت های حرکتی ظریف، پرورش قدرت حل مساله، بهبود یادگیری، افزایش دقت و توجه، تقویت حافظه فعال و ادراک دیداری منجر به بهبود مؤلفه های کارکرد اجرایی (بازداری، جابجایی، کنترل هیجانی، آغازگری، حافظه کاری، برنامه ریزی، پایش تکلیف، سازماندهی) می گردد.

واژگان کلیدی: اختلالات یادگیری، شن درمانی، کارکرد اجرایی.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد همدان a.nesari@chmail.ir

^۲ . کارشناسی ارشد فلسفه تعلیم و تربیت در آموزش و پرورش، دانشگاه پیام نور تهران.

^۳ . دکتری تخصصی روانشناسی کودکان استثنایی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران.

تأثیر گروه‌های ساختاریافته ماراتن تجربی متد بنیان (BEMSG) بر کارکردهای ایگو

آرش نجاتیان^۱، مریم خاکسار^۲، لیلا عظیمی^۳

چکیده

به نظر می‌رسد گروه‌های ماراتن تجربی مانند ماراتن با روش بنیان، افراد را قادر می‌سازد تا با الگوهای روان‌شناختی پویای خود مانند کارکردهای ایگو مواجه شوند. ارتقاء سطح کارکردهای ایگو به افراد کمک می‌کند در ارتباط با دیگران و خود به آرامش برسند. پژوهش حاضر اثربخشی گروه‌های ساختاریافته ماراتن تجربی با روش بنیان را بر کارکردهای ایگو جمعیت‌های غیر بالینی مورد بررسی قرار داده است. این مطالعه به صورت نیمه تجربی (Quasi-experiment) دو گروهی با پس‌آزمون و گروه شاهد انجام شد. نمونه‌گیری به صورت در دسترس از کسانی که مایل به شرکت در برنامه بودند، و پس از انجام مصاحبه‌ی غربالگری جهت احراز ملاک جمعیت غیر بالینی انجام شد. تعداد شرکت‌کنندگان ۶۸ نفر گروه آزمایش و ۵۰ نفر گروه شاهد بود. از پرسشنامه‌ی خود گزارش دهی ارزیابی کارکردهای ایگو استفاده شد. گروه آزمایش پس از پایان برنامه و گروه شاهد بدون شرکت در برنامه، هم‌زمان با گروه اول تحت ارزیابی قرار گرفتند. برنامه در سه روز ۱۲ ساعته با سه جلسه‌ی فالوآپ هفتگی برگزار شد. برای مقایسه دو گروه از آزمون t مستقل و یا آزمون یو من ویتنی استفاده شد. برای بررسی اندازه اثر شرکت در دوره‌ی ماراتن از آماره‌های همبستگی r پیرسون یا d کوهن استفاده شد. همه کارکردهای ایگو در گروه آزمایش رشد قابل توجهی در مقایسه با گروه شاهد نشان دادند. در این میان، بیشترین میزان اندازه اثر مربوط به "واپس روی انطباقی در خدمت به ایگو- خلاقیت" و "سد محرک" بود. گروه‌های ماراتن تجربی با روش بنیان، با ایجاد فرصتی برای آگاهی از "چگونه با آنچه که هست" کارکردهای ایگو را در شرکت‌کنندگان بهبود می‌بخشد و پیش‌آگهی خوبی برای ارتقای سلامت روان فردی و اجتماعی دارند.

واژگان کلیدی: گروه‌های ساختاریافته ماراتن، گروه‌های تجربی، کارکردهای ایگو، گروه تجربی بزرگ

^۱ . دانشجوی دکتری روانشناسی سلامت، دانشگاه پیام نور واحد بین الملل، دبی.

^۲ . دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه علامه طباطبایی، تهران.

^۳ . دکتری علوم اعصاب، دانشگاه علوم پزشکی تهران. azimlili@yahoo.com

تحلیل محتوای کتاب‌های مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی از منظر توجه به کودکان کم‌توان (جسمی-ذهنی)

سجاد نعمتی شمس‌آباد^۱، مریم زارع^۲، محسن شاکری حسین‌آباد^۳

چکیده

کتاب درسی اولین رسانه برای انتقال مفاهیم به دانش‌آموزان محسوب می‌گردد و باید زمینه‌ساز جامعه‌ای به دور از تبعیض‌ها باشد. هدف پژوهش حاضر، تحلیل محتوای کتاب‌های مطالعات اجتماعی دوره ابتدایی از منظر توجه به کودکان کم‌توان (جسمی-ذهنی) بود. مطالعه حاضر توصیفی از نوع کاربردی می‌باشد. جامعه آماری پژوهش شامل تمامی تصاویر و متون کتاب‌های مطالعات اجتماعی سوم تا ششم ابتدایی در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۳۹۹ بوده و حجم نمونه برابر با جامعه در نظر گرفته شد. از طریق شمارش فراوانی، داده‌ها جمع‌آوری و درصد آن مشخص گردید. سپس داده‌ها با استفاده از جداول و نمودارها، نمایش داده شدند. نتایج پژوهش حاکی عدم توجه کافی به کودکان کم‌توان است، در چهار کتاب تحلیل شده هیچ بازنمایی در تصویر یا متن از افراد کم‌توان ذهنی نیست و در مجموع ۵ تصویر و ۱ متن از افراد کم‌توان جسمی آمده است. افراد کم‌توان تنها در خانه و مدرسه مشاهده شدند، از محیط‌های اجتماعی طرد شده و اغلب وسایل درسی به‌همراه دارند. این کتاب‌ها توجه کافی را به کودکان کم‌توان ندارند و نیازمند بازنگری هستند.

واژگان کلیدی: افراد کم‌توان جسمی، افراد کم‌توان ذهنی، تحلیل محتوا، کتاب درسی، مطالعات اجتماعی

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد تحقیقات آموزشی، دانشگاه یزد.

^۲ . استادیار، گروه آموزشی علوم تربیتی، دانشگاه یزد maryamzare@yazd.ac.ir

^۳ . استادیار، گروه آموزشی علوم تربیتی، دانشگاه یزد.

اثربخشی روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی

ماهک نقی زاده علمداری^۱

چکیده

در صورت عدم حل مشکلات دانش‌آموزان همچون چاقی، می‌توانیم شاهد معضلات اجتماعی و روان‌شناختی نظیر فرار از مدرسه و ترک تحصیل باشیم، که همین عوامل به‌طور مستقیم و غیرمستقیم هزینه‌های مادی و اجتماعی سنگینی بر دوش خانواده‌ها و جامعه می‌گذارد. هدف پژوهش حاضر تعیین اثربخشی روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی بود. روش پژوهش، نیمه‌تجربی با طرح پیش‌آزمون - پس‌آزمون و پیگیری با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش را دانش‌آموزان دختر چاق دوره متوسطه دوم مدارس شهرستان جلفا در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ تشکیل دادند. ۳۰ نفر پس از رعایت ملاک‌های ورود و خروج به پژوهش، با استفاده از روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب، و به‌صورت تصادفی در دو گروه قرار گرفتند. اعضای گروه آزمایش، برنامه روایت‌درمانی وایت و اپستون (۱۹۹۰) را به صورت گروهی در ۸ جلسه ۱/۵ ساعته دریافت کردند؛ اما اعضای گروه کنترل هیچ درمانی را دریافت نکردند. ابزار اندازه‌گیری پرسشنامه خودکارآمدی شرر (۱۹۸۲) بود. تجزیه و تحلیل یافته‌ها از طریق آزمون تحلیل واریانس آمیخته با اندازه‌گیری مکرر انجام گرفت. نتایج نشان داد که در پس‌آزمون، نمره خودکارآمدی ادراک‌شده گروه آزمایش نسبت به گروه کنترل بیش‌تر شده است ($P < 0/001$). همچنین نتایج نشان داد که در مرحله پیگیری، اثر روایت‌درمانی بر خودکارآمدی ادراک‌شده ماندگار است ($P < 0/001$). طبق نتایج به‌دست آمده می‌توان گفت، روایت‌درمانی می‌تواند به‌عنوان روشی موثر در افزایش خودکارآمدی ادراک‌شده دانش‌آموزان دختر مبتلا به چاقی مورد استفاده قرار گیرد.

واژگان کلیدی: روایت‌درمانی، خودکارآمدی ادراک‌شده، چاقی

^۱. دانشجوی دکتری تخصصی روانشناسی تربیتی، پردیس بین‌المللی ارس، دانشگاه تبریز.

تأثیر ادراک شنیداری اصوات قرآنی بر روی کارکرد حافظه کاری و سرعت پردازش کودکان

فاطمه نورمند؛ حسین زارع؛^۱ محمد هادی امین ناجی^۲

چکیده

هدف این پژوهش بررسی تأثیر ادراک شنیداری اصوات قرآن بر روی کارکرد حافظه کاری و سرعت پردازش کودکان دبستانی ۸ تا ۱۰ ساله دختر و پسر بود. نمونه پژوهش ۵۵ دانش آموز دختر و پسر ۸ تا ۱۰ ساله شهر نیشابور بود که به روش داوطلبانه انتخاب شدند و به صورت تصادفی به گروه گواه و آزمایش تقسیم شدند. برای جمع آوری اطلاعات از خرده آزمون‌های فراخنای ارقام، توالی حروف و عدد، نماد یابی و رمز نویسی از تست وکسلر ۴ استفاده شد و در ابتدا از تمام دانش آموزان تست گرفته شد و برای گروه آزمایش به مدت ۱۵ جلسه ۱۵ دقیقه‌ای سه روز در هفته صوت قرآن همراه با انجام یک بازی پخش شد و در انتهای ۱۵ جلسه از هر دو گروه برای بار دوم تست تکرار شد و هر دو گروه به مدت یک ماه استراحت کرده و برای بار سوم خرده آزمون‌های تست وکسلر ۴ گرفته شد. داده‌ها از طریق تحلیل واریانس تجزیه و تحلیل شد و نتایج بدست آمده نشان داد ادراک شنیداری اصوات قرآن بر روی کارکرد حافظه کاری کودکان تأثیر مثبت و معنا دار و پایداری دارد (۰/۰۰۱ < سطح معنا داری دوطرفه) و بر روی سرعت پردازش کودکان تأثیر معنا داری ندارد (۰/۰۰۱ > سطح معنا داری دوطرفه).

واژگان کلیدی: ادراک شنیداری، اصوات قرآنی، حافظه کاری، سرعت پردازش

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه پیام نور، تهران.

^۲ . عضو هیئت علمی و استاد تمام، گروه آموزشی روانشناسی، دانشگاه پیام نور، تهران.

^۳ . عضو هیئت علمی و استاد گروه آموزشی علوم قرآنی، دانشگاه پیام نور، تهران.

تأثیر مداخلات تمرینات دیداری-فضایی بر انگیزش پیشرفت ریاضی دانش‌آموزان دارای مشکلات ریاضی پایه سوم ابتدایی دخترانه

مهدی نوری^۱، فاطمه رجبی^۲

چکیده

این تحقیق با هدف شناسایی اثربخشی تمرینات دیداری-فضایی ریاضیات و انگیزش ریاضی در بین دانش‌آموزان مدارس ابتدایی در گنبدکاووس انجام شد. برای رسیدن به اهداف پژوهش از روش آزمایشی با طرح نیمه‌آزمایشی استفاده شد و شامل یک گروه آزمایش و یک گروه کنترل با روش محاسبه‌ی آزمون کوواریانس بصورت پیش و پس آزمون در هر دو گروه انجام گرفت. این پژوهش بر روی نمونه تصادفی خوشه‌ای (۳۲) دانش‌آموز اجرا شد و ابزار پژوهش شامل آزمون انگیزش ریاضی و تمرینات دیداری-فضایی می‌باشد. ابزارها در نیمسال دوم سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ برای گروه‌های پژوهشی پیش آزمون و پس آزمون بکار گرفته شد. نتایج نشان داد که میزان اثربخشی مداخله تمرینات دیداری-فضایی بر روی دانش‌آموزان ۶۷/۷٪ بود، که باتوجه به این درصد می‌توان نشان داد مداخلات تأثیر بلقوه‌ای در افزایش انگیزه ریاضی در دانش‌آموزان ابتدایی داشته است.

واژگان کلیدی: انگیزش پیشرفت ریاضی، تمرینات دیداری-فضایی.

^۱ . دانشجوی دکترای روانشناسی تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد.

^۲ . کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، موسسه آموزش عالی شمس، گنبدکاووس Fatirajabi17@gmail.com

مقایسه اعتیاد به بازی های کامپیوتری و سلامت روانی دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دوره متوسطه دوم شهر گنبد کاووس

مهدی نوری^۱؛ سیران محمدعلی پوراهری^۲؛ مریم قاسمی تیسه^۳؛ مهسا قاسمی تیسه^۴

چکیده

هدف از این تحقیق مقایسه اعتیاد به بازی های کامپیوتری و سلامت روانی دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دوره متوسطه دوم شهر گنبد کاووس بود. روش تحقیق مورد استفاده در این تحقیق از نوع علی - مقایسه ای از نوع پس رویدادی می باشد. جامعه آماری این تحقیق شامل کلیه دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار دوره متوسطه دوم گنبد کاووس در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ می باشد که ۷۱۷ می باشند. با توجه به حجم جامعه آماری با استفاده از جدول کرجسی و مورگان حجم نمونه ۲۶۰ نفر برآورد شد. برای نمونه گیری اعضای نمونه از روش نمونه گیری در دسترس استفاده شد. ابزار گردآوری داده ها پرسشنامه بازی های کامپیوتری دسوزا و فریتاس (۲۰۱۷) و پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ (GHQ) (۱۹۷۲) بود. بین اعتیاد به بازی های کامپیوتری دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/05$). بین سلامت روانی دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار تفاوت معنادار وجود دارد ($P < 0/01$). با توجه به معناداری تفاوت اعتیاد به بازی های کامپیوتری و سلامت روانی دانش آموزان پسر ورزشکار و غیر ورزشکار، توزیع و انتشار مطالب علمی درباره عدم سلامت روانی و اعتیاد به بازی های رایانه ای و عدم ورزش و تحرک کافی در سطح جامعه، مدارس و خانواده ها به منظور آگاه سازی عمومی به زبان ساده پیشنهاد می شود.

واژگان کلیدی: اعتیاد به بازی های کامپیوتری، سلامت روانی، دانش آموزان ورزشکار و غیر ورزشکار

^۱ . دانشجوی دکترای روانشناسی تربیتی دانشگاه فردوسی مشهد mehdinouriedupsy49@gmail.com

^۲ . دانشجوی کارشناسی ارشد روانشناسی، موسسه آموزش عالی شمس، گنبد کاووس

^۳ . کارشناسی ارشد روانشناسی، موسسه آموزش عالی شمس، گنبد کاووس

^۴ . دانشجوی کارشناسی روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد رشت

مقایسه میزان استرس، اضطراب و راهبردهای مقابله‌ای بیماران مبتلا به کوید ۱۹ با افراد سالم

صفا نیسی^۱، فرناز وثوق^۲

چکیده

از زمان فراگیر شدن اپیدمی ویروس کووید ۱۹، به سرعت به یکی از مهمترین مشکلات بشر در اغلب کشورها تبدیل شد. هدف پژوهش حاضر بررسی مقایسه میزان استرس، اضطراب و راهبردهای مقابله‌ای بیماران مبتلا به کوید ۱۹ با افراد سالم شهر تهران در سال ۹۹ است. برای این منظور ۱۵۰ نفر (۷۵ نفر مبتلا به کووید ۱۹ و ۷۵ نفر از افراد عادی) با استفاده از روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب و در این مطالعه شرکت کردند. از همه شرکت‌کنندگان خواسته شد که مقیاس‌های استرس، اضطراب DASS-21، و راهبردهای مقابله را کامل کنند. داده‌ها با استفاده از روش‌های آماری تحلیل واریانس و مانووا تحلیل شد. نتایج بیانگر آن است که بین افراد مبتلا به کووید ۱۹ و افراد سالم از نظر اضطراب، استرس، و راهکارهای مقابله‌ای تفاوت معنی‌داری وجود دارد و میزان استرس، اضطراب و راهکارهای مقابله‌ای ناسازگارانه در افراد مبتلا به کرونا به طور معنی‌داری از افراد سالم بیشتر بود. در مجموع، می‌توان گفت که میزان مشکلات روانشناختی از جمله اضطراب و استرس در افراد مبتلا به کرونا بسیار بالاتر از افراد عادی جامعه است که این مشکلات روانشناختی در مداخلات پیشگیرانه و درمانی می‌بایست مد نظر قرار گیرد.

واژگان کلیدی: استرس، اضطراب، راهبردهای مقابله، کوید ۱۹

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه شهید چمران اهواز Safa.neisi@gmail.com

^۲ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار.

رابطه تاب‌آوری با ناگویی هیجانی معلمان زن مقطع ابتدایی

فرناز وثوق^۱

چکیده

یکی از مهم‌ترین مواردی که در زندگی وجود دارد کنترل عواطف است که شامل استعداد بازگرداندن آرامش به خود و رها کردن خود از احساسات منفی است. پژوهش حاضر با هدف بررسی رابطه تاب‌آوری و با ناگویی هیجانی معلمان زن مقطع ابتدایی در شهر سبزوار انجام گرفته است. این پژوهش به لحاظ هدف از جمله طرح‌های بنیادی می‌باشد و از نظر روش توصیفی از نوع همبستگی می‌باشد. جامعه‌ی آماری شامل کلیه‌ی معلمان زن مقطع ابتدایی شهر سبزوار در سال تحصیلی ۹۹-۱۳۹۸ است که بنابر گزارش آموزش و پرورش، آمار این افراد ۲۰۰۰ نفر می‌باشد که با توجه به جدول مورگان تعداد ۳۴۰ نفر به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای به عنوان نمونه‌ی تحقیق انتخاب شدند. داده‌های تحقیق از طریق پرسشنامه‌ی تاب‌آوری کانر و دیویدسون (۲۰۰۳) و پرسشنامه‌ی ناگویی هیجانی تورنتو (۱۹۸۶) جمع‌آوری گردید. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش‌های آمار توصیفی و آمار استنباطی از جمله شاخص‌های مرکزی و پراکندگی، ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندمتغیره مورد تجزیه و تحلیل شد. نتایج نشان داد که متغیر تاب‌آوری به صورت منفی و معنی‌داری می‌تواند متغیر ناگویی هیجانی را پیش‌بینی کنند. در مجموع می‌توان گفت ناگویی هیجانی می‌تواند موضوعات زیادی را به خود اختصاص دهد. در واقع این سازه مبین ناتوانی‌ها و نارسایی‌های خلقی و هیجانی افراد می‌باشد که زندگی آن‌ها را تحت تاثیر قرار می‌دهد و از قدرت تحمل و تاب‌آوری آن‌ها می‌کاهد.

واژگان کلیدی: ناگویی هیجانی، تاب‌آوری.

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سبزوار Farnaz.vosugh.1373@gmail.com

رابطه جهت‌گیری زندگی، ساختار انگیزشی و احساس تعلق به مدرسه با اهمال‌کاری تحصیلی در دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر همدان

فاطمه وحید^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه‌ی جهت‌گیری زندگی، ساختار انگیزشی و احساس تعلق به مدرسه با اهمال‌کاری تحصیلی در دانش‌آموزان دختر متوسطه دوم شهر همدان انجام شد. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی بود. جامعه‌ی آماری پژوهش را کلیه‌ی دانش‌آموزان دختر دوره‌ی دوم متوسطه شهر همدان در سال تحصیلی ۹۷-۱۳۹۶ به تعداد ۸۷۹۲ نفر تشکیل می‌داد که از جامعه‌ی آماری فوق ۳۶۸ نفر بر اساس جدول نمونه‌گیری مورگان و کرجسی به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای به عنوان نمونه‌ی آماری انتخاب گردید که با حذف پرسشنامه‌های مخدوش و موارد پرت تعداد ۱۸۹ نفر گزارش شد. از مقیاس اهمال‌کاری تحصیلی سولومون و راث‌بلوم (۱۹۸۴)، جهت‌گیری زندگی شیپر و همکاران (۱۹۹۴)، ساختار انگیزشی (PCI) و احساس تعلق به مدرسه بری و همکاران (۲۰۰۴) جهت گردآوری داده‌ها استفاده شد. داده‌های گردآوری شده با استفاده از آمار توصیفی (توزیع فراوانی، شاخص‌های مرکزی و پراکندگی) و آمار استنباطی (آزمون همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چندگانه) با استفاده از برنامه SPSS نسخه ۲۴ مورد تحلیل قرار گرفت. یافته‌های پژوهش نشان داد: اهمال‌کاری با جهت‌گیری زندگی و احساس تعلق به مدرسه دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه رابطه معکوس معنادار دارد و اهمال‌کاری با ساختار انگیزشی دانش‌آموزان دختر دوره دوم متوسطه رابطه مستقیم معنادار دارد. همچنین نتایج تحلیل رگرسیون چندگانه نشان داد متغیرهای جهت‌گیری زندگی، ساختار انگیزشی و احساس تعلق به مدرسه توانستند ۱۸ درصد از واریانس اهمال‌کاری تحصیلی را تبیین و پیش‌بینی کنند.

واژگان کلیدی: جهت‌گیری زندگی، ساختار انگیزشی، احساس تعلق به مدرسه، اهمال‌کاری تحصیلی

^۱ دانشجوی دکتری تخصصی روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد سنندج.

مروری بر نقش مداخلات مبتنی بر رویکرد انسجام حسی در کاهش رفتارهای قالبی دانش آموزان با اختلال طیف اتیسم

وحیده وطن دوست آبکنار^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف مروری بر نقش مداخلات مبتنی بر رویکرد انسجام حسی در کاهش رفتارهای قالبی دانش آموزان با اختلال طیف اتیسم انجام شد. روش پژوهش از نوع کتابخانه ای-اسنادی بود. در این پژوهش ابتدا به تعریف اختلال طیف اتیسم، سپس تشریح رفتارهای قالبی در افراد مبتلا به این اختلال، بعد از آن به معرفی رویکرد انسجام حسی و در نهایت به پیشینه پژوهش در داخل و خارج از کشور پرداخته شد. با توجه به تشریح موارد مذکور و پیشینه پژوهش داخلی و خارجی، رویکرد انسجام حسی نقش موثری در کاهش رفتارهای قالبی دانش آموزان با اختلال طیف اتیسم دارد.

واژگان کلیدی: انسجام حسی، اختلال طیف اتیسم، رفتارهای قالبی.

^۱ . کارشناسی پرستاری، دانشگاه علوم پزشکی شیراز.

تأثیر آموزش برنامه گروهی والدگری مثبت بر بهزیستی ذهنی مادران و مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت دانش‌آموزان دیرآموز شهرستان رزن

مرتضی وکیلی؛ سمیه رفیعی^۲

چکیده

هدف این مطالعه، تاثیر آموزش برنامه گروهی والدگری مثبت بر مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت دانش‌آموزان دیرآموز مقطع ابتدایی شهرستان رزن می‌باشد. در این مطالعه آزمایشی ۳۰ نفر از مادران دانش‌آموزان دیرآموز مقطع ابتدایی شهرستان رزن بصورت نمونه‌گیری تصادفی مرحله‌ای انتخاب شدند و به صورت تصادفی در گروه آزمایش و گواه جای گرفتند. اعضای گروه آزمایش در طی ۸ جلسه‌ی دو ساعته تحت آموزش برنامه والدگری مثبت بر اساس الگوی ساندرز (۱۹۹۳) قرار گرفتند. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه‌های مهارت‌های اجتماعی (SSRS)، گرشام و الیوت (۱۹۹۹) و خلاقیت (CT) عابدی (۱۳۷۲) بود. داده‌های حاصل به‌وسیله آزمون کوواریانس چند متغییره تحلیل شد. نتایج نشان داد که مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت دانش‌آموزان دیرآموز مقطع ابتدایی شهرستان رزن تأثیر دارد $\eta^2 = 0/556$ ؛ Wilks' Lambda = 0/556؛ $F(3,23) = 6/124$ ، $P < 0/01$ (اندازه اثر). آموزش گروهی مادران دانش‌آموزان دیرآموز به روش والدگری مثبت بر مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت دانش‌آموزان دیرآموز تأثیرگذار است و پیشنهاد می‌شود که جلسات آموزشی مداوم برای والدین طراحی و انجام شود و جلسات تخصصی بیشتری برای مدارس پذیرای دانش‌آموزان دیرآموز برگزار گردد.

واژگان کلیدی: برنامه گروهی والدگری مثبت، دانش‌آموز دیرآموز (هوش‌بهر مرزی)، مهارت‌های اجتماعی و خلاقیت.

^۱ . کارشناس ارشد روانشناسی عمومی، دانشگاه پیام نور، مرکز کبودر آهنگ Mortezavakili399@gmail.com

^۲ . کارشناس مشاوره و راهنمایی، دانشگاه پیام نور، مرکز رزن.

نقش واسطه‌ای شفقت به خود در رابطه خودپنداره و تصویر بدنی با اضطراب اجتماعی دانشجویان دختر دانشگاه صنعتی اصفهان

به‌نوش هارونی؛ حسن خوش اخلاق^۲

چکیده

اختلال اضطراب اجتماعی به ترس آشکار و پیوسته از موقعیت‌های اجتماعی یا عملکردی اشاره دارد. خودپنداره و تصویر بدنی در تبیین اضطراب اجتماعی نقش قابل ملاحظه‌ای می‌تواند داشته باشد. هدف از انجام پژوهش حاضر تعیین نقش واسطه‌ای شفقت به خود در رابطه خودپنداره و تصویر بدنی با اضطراب اجتماعی دانشجویان دختر دانشگاه صنعتی اصفهان بود. مطالعه‌ی حاضر از نوع طرح‌های همبستگی است و از روش معادلات ساختاری مبتنی بر رویکرد حداقل مربعات جزئی استفاده شده است. از جامعه دانشجویان دختر دانشگاه صنعتی اصفهان با روش نمونه‌گیری داوطلبانه نمونه‌ای با حجم ۳۰۰ نفر انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مقیاس شفقت خود نف، مقیاس خودپنداره بک و همکاران (۱۹۹۰)، پرسشنامه نگرانی از تصویر بدنی لیتلتون و همکاران (۲۰۰۵) و پرسشنامه اضطراب اجتماعی کونور و همکاران (۲۰۰۰) استفاده شد. داده‌های جمع‌آوری شده با استفاده از نرم افزارهای spss نسخه ۲۵ و AMOS نسخه ۲۲ تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد، شفقت به خود به میزان ۲۲/۳ درصد از مسیر بین خودپنداره و اضطراب اجتماعی می‌کاهد. همچنین نتایج بیانگر آن بود که شفقت به خود در رابطه خودپنداره و اضطراب اجتماعی نقش واسطه‌ای جزئی دارد ($P < 0/05$). شفقت به خود در رابطه تصویر بدنی و اضطراب اجتماعی دانشجویان دختر نقش واسطه‌ای جزئی دارد ($P < 0/05$). خودپنداره بر روی اضطراب اجتماعی دانشجویان تاثیر منفی دارد ($P < 0/05$). تصویر بدنی بر روی اضطراب اجتماعی دانشجویان دختر اثر مستقیم دارد ($P < 0/05$). یافته‌های پژوهش، نشانگر اهمیت خودپنداره و تصویر بدنی در تبیین اضطراب اجتماعی بود و شفقت به خود، بین خودپنداره و تصویر بدنی با اضطراب اجتماعی نقش میانجی دارد.

واژگان کلیدی: شفقت به خود، خودپنداره، تصویر بدنی، اضطراب اجتماعی، دانشجویان دختر

^۱ . دانشجوی کارشناسی ارشد، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نائین.

^۲ . استادیار، گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد نائین khoshakhlagh_h@yahoo.com

تأثیر ارائه محرک زیر آستانه بر تکانش‌گری با تأخیر در دانشجویان ۱۸ تا ۲۱ سال

سیما هاشم‌زاده^۱، حسن بافنده قراملکی^۲، عزت‌الله احمدی^۳

چکیده

شواهد بسیاری مبنی بر تأثیرگذار بودن پیامها و محرک‌های زیر آستانه هشیاری بر عملکردهای شناختی وجود دارد؛ این مهم، به علاوه اهمیت بررسی تکانش‌گری در شناخت رفتارها، به ویژه در این رده سنی، زمینه‌ساز اجرای این پژوهش شد. هدف این پژوهش، بررسی تأثیر ارائه محرک زیر آستانه بر تکانش‌گری با تأخیر در گروه سنی ۱۸ تا ۲۱ سال بود. این پژوهش از نوع نیمه‌تجربی با پس‌آزمون و گروه کنترل بود. جامعه آماری، دانشجویان ۱۸ تا ۲۱ سال دانشگاه شهید مدنی آذربایجان بودند که ۳۰ نفر از آنها با روش نمونه‌گیری در دسترس، انتخاب و به صورت تصادفی در دو گروه آزمایشی و کنترل قرار گرفتند. همه شرکت‌کنندگان (به صورت تک‌تک)، فیلمی مستند را تماشا کردند که این فیلم برای اعضای گروه آزمایشی، حاوی پیام "احتیاط"، به صورت زیر آستانه بود. شش ماه پس از مشاهده این فیلم، گروه آزمایشی و گروه کنترل، به پرسشنامه تکانش‌گری بارت پاسخ دادند. برای تحلیل سوال‌های تحقیق، از روش کوواریانس استفاده شد. طبق نتایج، نمرات مربوط به تکانش‌گری در هر سه مؤلفه، در پی ارائه محرک زیر آستانه در گروه آزمایشی، کاهش پیدا کرد ولی این کاهش از نظر آماری معنی‌دار نبود. به نظر می‌رسد ارائه محرک زیر آستانه با مدت زمان‌های متفاوت می‌توانست منجر به معنی‌دار شدن این تفاوت شود.

واژگان کلیدی: تکانش‌گری، محرک زیر آستانه، عملکرد شناختی.

^۱ . کارشناسی ارشد علوم شناختی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز simahashemzade@gmail.com

^۲ . دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز.

^۳ . دانشیار گروه روان‌شناسی، دانشگاه شهید مدنی آذربایجان، تبریز.

اثر بخشی اسباب بازی های محقق ساخته مبتنی بر رویکرد شناختی - رفتاری بر هوش هیجانی دانش آموزان دختر و پسر کلاس ششم ابتدایی قم

فاطمه هدایتی^۱؛ علیرضا جوشنی^۲، مهدی عرب زاده^۳

چکیده

هدف از پژوهش حاضر، بررسی اثر بخشی اسباب بازی‌های محقق ساخته مبتنی بر رویکرد شناختی - رفتاری بر هوش هیجانی دانش آموزان دختر و پسر کلاس ششم ابتدایی بود. طرح پژوهش نیمه آزمایشی، پیش‌آزمون - پس‌آزمون با گروه کنترل بود. جامعه آماری پژوهش شامل کلیه دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر قم در سال تحصیلی ۱۴۰۱ - ۱۴۰۰ بود. نمونه پژوهش ۳۰ نفر به عنوان گروه کنترل و ۳۰ نفر به عنوان گروه آزمایش بودند که به روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای انتخاب شدند. گروه آزمایش برنامه بازی با اسباب بازی‌های محقق ساخته را طی ۸ جلسه ۴۵ دقیقه‌ای دریافت کردند. جهت ارزیابی هوش هیجانی آزمودنی‌ها از پرسشنامه هوش هیجانی صفتی - فرم کودکان (TEIQue-CF) ماورولی و همکاران (۲۰۰۸) و برای تجزیه و تحلیل داده‌ها از روش تحلیل کواریانس استفاده گردید. نتایج پژوهش حاکی از اثر بخشی اسباب بازی‌های محقق ساخته بر هوش هیجانی دانش آموزان بود.

واژگان کلیدی: هوش هیجانی، اسباب بازی، بازی درمانی، شناختی - رفتاری

۱. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساوه.

۲. دانشجوی کارشناسی ارشد روانسنجی، دانشگاه آزاد تهران مرکز.

۳. استادیار، گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشگاه خوارزمی، تهران.

تعیین رابطه خشونت خانگی نسبت به کودکان پیش از دبستان (۴ تا ۶ سال) با عوامل فردی و اجتماعی-اقتصادی خانواده در دوره همه‌گیری کرونا در شهر همدان

پروین یادگار^۱، سیامک طهماسبی^۲، منصوره کریم‌زاده^۳، سمانه حسین‌زاده^۴

چکیده

در پایان دسامبر ۲۰۱۹، یک بیماری عفونی جدید گسترش یافت. این بیماری نه تنها سبب نگرانی‌های سلامت همگانی گردید بلکه سبب بروز بیماری‌های روانشناختی شد. یکی از جدی‌ترین نگرانی‌ها در حوزه روانشناختی پیامد قرنطینه و حبس طولانی مدت در خانه بود، که باعث افزایش میزان خشونت خانگی گردید. پژوهش حاضر با هدف تعیین رابطه خشونت خانگی نسبت به کودکان پیش از دبستان (۴ تا ۶ سال) با عوامل فردی و اجتماعی-اقتصادی خانواده در دوره همه‌گیری کرونا در شهر همدان در سال تحصیلی ۱۴۰۰-۱۴۰۱ انجام گرفت. روش مطالعه حاضر توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش شامل تمام خانواده‌های شهر همدان بودند که فرزندی (دختر یا پسر) ۴ تا ۶ ساله داشتند و از این تعداد، ۱۳۴ نمونه از ۴ مرکز پیش دبستانی به روش خوشه‌ای ساده انتخاب شدند. برای سنجش متغیرهای پژوهش از پرسشنامه دموگرافیک محقق ساخته، پرسشنامه وضعیت اجتماعی اقتصادی (SES)، پرسشنامه سلامت عمومی (GHQ-12) و پرسشنامه کودک آزاری حسین‌خانی استفاده شد. تحلیل داده‌ها نیز با استفاده از آمار توصیفی و آمار استنباطی از قبیل آزمون‌های چولگی-کشدگی، کولموگوروف-اسمیرنوف، من-ویتنی، کروسکال والیس و آزمون تعقیبی بونفرونی با استفاده از نرم افزار SPSS26 انجام شد. نتایج نشان داد که با کاهش سلامت روان و وضعیت اقتصادی-اجتماعی خشونت خانگی نسبت به کودکان افزایش می‌یابد. بنابراین با افزایش سلامت روان والدین و حمایت‌های اقتصادی-اجتماعی از خانواده‌ها، می‌توان خشونت خانگی نسبت به کودکان را در این شرایط بحرانی کاهش داد. در مجموع یافته‌های پژوهش حاضر ضرورت شناسایی نقش سلامت روان والدین و وضعیت اجتماعی-اقتصادی خانواده را در مواجهه کودک با خشونت خانگی نشان می‌دهد.

واژگان کلیدی: خشونت خانگی نسبت به کودکان، دوره همه‌گیری کرونا، عوامل فردی، عوامل اجتماعی-اقتصادی، سلامت روان

^۱ . کارشناس ارشد علوم تربیتی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۲ . دکتری روانشناسی بالینی، دانشیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۳ . دکتری روانشناسی تربیتی، استادیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

^۴ . دکتری روانشناسی تربیتی، استادیار، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی، تهران.

بررسی اثر بخشی روش بازی درمانی فلورتایم بر رفتارهای کلیشه‌ای، ارتباطی و تعامل اجتماعی کودکان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم

ندا یدو^۱، پروین احتشام زاده^۲

چکیده

هدف پژوهش حاضر اثر بخشی روش بازی درمانی فلورتایم بر رفتارهای کلیشه‌ای، ارتباطی و تعامل اجتماعی کودکان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم شهر ماهشهر می باشد. تحقیق حاضر از نوع آزمایشی است. جامعه آماری تحقیق حاضر شامل کلیه کودکان مبتلا به اوتیسم شهر ماهشهر و مادرانشان در سال ۱۳۹۹ بود. نمونه آماری تحقیق نیز شامل ۳۰ نفر از جامعه بودند که به روش نمونه‌گیری در دسترس انتخاب و بصورت تصادفی در دو گروه آزمایش (۱۵ نفر) و گروه گواه (۱۵ نفر) گمارده شدند. ابزار اندازه‌گیری تحقیق حاضر پرسشنامه آزمون تشخیصی اتیسم (گارز) بود. گروه آزمایش طی مدت ۱۲ جلسه تحت بازی درمانی فلورتایم قرار گرفتند و گروه گواه هیچگونه آموزشی دریافت نکردند. تحلیل داده‌ها با استفاده از تحلیل کواریانس چند متغیره و تک متغیره نشان داد که بازی درمانی فلورتایم، بر رفتارهای کلیشه‌ای، ارتباطی و تعامل اجتماعی کودکان مبتلا به اختلال طیف اوتیسم اثر بخش بود.

واژگان کلیدی: بازی درمانی فلورتایم، رفتارهای کلیشه‌ای، رفتارهای ارتباطی، تعامل اجتماعی، اختلال طیف اوتیسم

^۱ . دانشجو کارشناسی ارشد روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز.

^۲ . استادیار گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد اهواز.

بررسی رابطه بین هویت و رفتار اخلاقی با نقش واسطه‌ای ادراک اجتماعی در میان نوجوانان شهر رزن

ابوالقاسم یعقوبی^۱، زهرا فنایی نعمت سرا^۲، زهرا زمردی درخشان^۳

چکیده

رشد سریع شناختی و تحولات عاطفی- اجتماعی در دوران نوجوانی مثل شکل‌گیری هویت، باعث می‌شود که تحول اخلاقی و ارزشی نیز در این دوره بیش از هر دوره‌ی دیگر باشد. هر انسانی پیوسته می‌کوشد به محیط اطراف خود معنی ببخشد، از اینرو دانش حاصل بر رفتار وی تاثیر گذار بوده، به او کمک می‌کند تا مسیر خود را در طول زندگی تعیین کند. هدف از این پژوهش تعیین رابطه‌ی بین هویت و رفتار اخلاقی بر اساس نقش واسطه‌ای ادراک اجتماعی در میان نوجوانان شهر رزن بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری شامل نوجوانان ۱۵ تا ۲۰ ساله دختر و پسر شهرستان رزن بودند که به روش تصادفی ۲۵۰ نفر از آنها انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی هویت (بنوین و آدامز، ۱۹۸۶)، پرسشنامه رفتار اخلاقی (رشید و دلفان بیرانوند، زیر چاپ) و آزمون ادراک تعامل اجتماعی (کارول گلاس، ۱۹۹۴) استفاده شد. داده‌های بدست آمده با شاخص‌های آماری توصیفی، ضریب همبستگی پیرسون، آزمون t و آزمون سوبل مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. نتایج بدست آمده از این پژوهش نشان دادند که اثر هویت بر ادراک تعامل مثبت و بر ادراک تعامل منفی معنادار است. اثر هویت بر رفتار اخلاقی معنادار است و ادراک تعامل اجتماعی در ارتباط بین هویت آشفته و رفتار اخلاقی نقش واسطه‌ای معناداری دارد. بین هویت و رفتار اخلاقی و ادراک تعامل منفی و ادراک تعامل مثبت رابطه معناداری وجود دارد.

واژگان کلیدی: ادراک اجتماعی، رفتار اخلاقی، نوجوانی، هویت.

^۱. استاد، گروه آموزشی روان‌شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

^۲. دانشجوی کارشناسی ارشد، روان‌شناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان

z.zahrafanaeinematsara@eco.basu.ac.ir

^۳. کارشناس روان‌شناسی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

پیش‌بینی تحلیل رفتگی آموزشی بر اساس تحریف شناختی و باورهای غیر منطقی در دانشجویان

ابوالقاسم یعقوبی^۱، فرشته مطهری فر^۲، آرزو آقاجانی^۳، محیا حسینی^۴

چکیده

هدف از انجام این پژوهش پیش‌بینی تحلیل رفتگی آموزشی بر اساس تحریف شناختی و باورهای غیر منطقی در دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا بود. طرح پژوهشی مورد استفاده از نوع همبستگی (رگرسیون) بود. جامعه آماری پژوهش را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی سال آخر دانشگاه بوعلی سینا که در سال تحصیلی ۱۴۰۱-۱۴۰۰ مشغول به تحصیل بودند را تشکیل می‌داد. تعداد آنها ۱۳۶۰ نفر بود که طبق جدول مورگان حجم نمونه‌ای به تعداد ۳۱۰ نفر از این جامعه به روش نمونه‌گیری تصادفی طبقه‌ای نسبتی انتخاب و پرسشنامه‌های تحقیق بر روی آنها اجرا شد. نتایج نشان داد که بین تحریف شناختی و باورهای غیر منطقی رابطه مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. در تحلیل رگرسیون مشخص شد که از بین مولفه‌های تحریف‌های شناختی "تفکر همه یا هیچ"، "تعمیم مبالغه آمیز"، "درشت‌بینی - ریز‌بینی"، "باید - بهتر" و "فیلتر ذهنی" به ترتیب بیشترین رابطه معنی‌دار را با تحلیل رفتگی آموزشی دانشجویان داشتند. همچنین مشخص شد که از بین مولفه‌های باورهای غیر منطقی "ناامیدی نسبت به تغییر"، "تمایل به سرزنش خود"، "کمال‌گرایی"، "انتظار بیش از حد از خود" و "بیش‌نگرانی توأم با اضطراب" بیشترین رابطه معنی‌دار را با تحلیل رفتگی آموزشی دانشجویان داشتند. همچنین بین تحریف شناختی و باورهای غیر منطقی و ابعاد تحلیل رفتگی آموزشی (خستگی هیجانی و بدبینی تحصیلی و ناکارآمدی تحصیلی) دانشجویان رابطه معنی‌دار مثبت وجود دارد.

واژگان کلیدی: تحریف شناختی، باورهای غیر منطقی، تحلیل رفتگی آموزشی.

۱. استاد گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

yaghobi41@yahoo.com

۲. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

۳. کارشناس ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

۴. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

نقش سرمایه‌های روان‌شناختی و ثبات‌قدم در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانشجویان

ابوفاطمه یعقوبی^۱، محیا حسینی^۲، فرشته مطهری^۳

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی نقش سرمایه‌های روان‌شناختی و ثبات‌قدم در پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی دانشجویان انجام شد. روش تحقیق از نوع توصیفی-همبستگی بود. جامعه آماری این پژوهش را کلیه دانشجویان مقطع کارشناسی سال دوم به بعد دانشگاه بوعلی سینا همدان (سایت مرکزی) تشکیل دادند که تعداد کل آنان ۵۲۰۰ نفر بود. نمونه آماری در این پژوهش با استفاده از جدول مورگان و کرجسی با روش نمونه‌گیری خوشه‌ای ۳۷۹ نفر انتخاب شد. در این پژوهش از پرسشنامه ۲۴ سوالی سرمایه‌های روان‌شناختی لوتانز (۲۰۰۷) و پرسشنامه ۱۷ سوالی ثبات‌قدم داکورث (۲۰۰۷) استفاده شد. پیشرفت تحصیلی دانشجویان نیز براساس معدل کل آنان سنجش شد. در این پژوهش از تحلیل رگرسیون چندگانه به روش همزمان، آزمون پارامتریک t تک نمونه‌ای و همبستگی پیرسون سود برده شده است. یافته‌ها نشان داد که سرمایه‌های روان‌شناختی و ثبات‌قدم توان پیش‌بینی پیشرفت تحصیلی را دارند و توان پیش‌بینی ثبات‌قدم از سرمایه‌های روان‌شناختی بیشتر است. سرمایه‌های روان‌شناختی و ثبات‌قدم و ابعاد آنها با پیشرفت تحصیلی همبستگی مثبت داشتند. بعلاوه میزان این عوامل در بین دانشجویان بالاتر از نقطه برش بود. از این پژوهش نتیجه گرفته می‌شود که سرمایه‌های روان‌شناختی و ثبات‌قدم دو عامل فردی مهم هستند که با اثرگذاری در پیشرفت تحصیلی، می‌توانند به عنوان چشم‌اندازی نو، راهکارهای آموزشی جدیدی پیش روی مسولان آموزشی و دانشجویان قرار دهند.

واژگان کلیدی: ثبات‌قدم، ثبات در علاقه، سرمایه‌های روان‌شناختی، خودکارآمدی، تاب‌آوری.

۱. استاد گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

yaghoobi41@yahoo.com

۲. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

۳. دانشجوی دکتری روانشناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

نقش از خودبیگانگی و دشواری در تنظیم هیجان در پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر

ابوقاسم یعقوبی^۱، سحر محمدی^۲، فاطمه یعقوبی^۳

چکیده

رفتارهای پرخطر از جمله آسیب‌های دوران جوانی بوده و سلامت آنها را در معرض تهدید قرار می‌دهد، لذا هدف پژوهش حاضر بررسی نقش از خودبیگانگی و دشواری تنظیم هیجان در پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر بود. روش پژوهش توصیفی و از نوع همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش دانشجویان دانشگاه بوعلی سینا همدان بود که نمونه‌ای به حجم ۳۸۸ نفر با استفاده از روش تصادفی خوشه‌ای انتخاب شدند. ابزار پژوهش شامل مقیاس از خودبیگانگی دین (۱۹۷۶)، مقیاس گرایش به رفتارهای پرخطر زاده محمدی و همکاران (۱۳۹۰) و مقیاس دشواری تنظیم هیجان گراتز و رومر (۲۰۰۴) بود. داده‌ها با استفاده از آزمونهای همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تحلیل شد. نتایج همبستگی پیرسون نشان داد بین از خودبیگانگی و دشواری تنظیم هیجان با گرایش به رفتار پرخطر رابطه مثبت و معناداری وجود دارد ($P < 0/01$). نتایج تحلیل رگرسیون نشان داد نقش از خودبیگانگی و دشواری در تنظیم هیجان در پیش‌بینی گرایش به رفتارهای پرخطر معنادار است ($P < 0/01$). بر اساس نتایج می‌توان گفت از خودبیگانگی و دشواری تنظیم هیجان نقش موثری در گرایش به رفتارهای پرخطر دانشجویان دارند. لذا پیشنهاد می‌شود این متغیرها در بافت آموزشی مورد توجه قرار گیرند.

واژگان کلیدی: از خودبیگانگی، دشواری در تنظیم هیجان، گرایش به رفتارهای پرخطر.

^۱. استاد گروه آموزشی روانشناسی تربیتی، دانشکده علوم اقتصادی و اجتماعی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

yaghobi41@yahoo.com

^۲. کارشناسی ارشد روانشناسی تربیتی، دانشگاه بوعلی سینا، همدان.

^۳. دانشجوی کارشناسی مشاوره، دانشگاه علامه طباطبایی

اثربخشی برنامه‌ریزی عصبی-کلامی بر پذیرش اجتماعی و ابراز هیجان در کودکان با مشکلات اضطرابی

فاطمه یوسفیان^۱

چکیده

پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی برنامه‌ریزی عصبی-کلامی بر پذیرش اجتماعی و ابراز هیجان در کودکان با مشکلات اضطرابی انجام گرفته است. جامعه‌ی آماری این پژوهش شامل کودکان مبتلا به مشکلات اضطرابی مراجعه‌کننده به مراکز مشاوره شهر تهران منطقه ۱۰ در شش ماهه دوم سال ۱۴۰۰ بودند. با روش نمونه‌گیری هدفمند تعداد ۳۰ نفر انتخاب و به روش تصادفی در دو گروه آزمایش و گواه (۱۵ نفر در هر گروه) گمارده شدند. برای گردآوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی پذیرش اجتماعی کودکان و مقیاس ابراز هیجان برای کودکان و برای تحلیل داده‌ها از آزمون تحلیل کوواریانس چند متغیری استفاده شد. نتایج نشان داد که برنامه‌ریزی عصبی-کلامی بر پذیرش اجتماعی و ابراز هیجان در کودکان با مشکلات اضطرابی اثربخش است.

واژگان کلیدی: ابراز هیجان، برنامه‌ریزی عصبی-کلامی، پذیرش اجتماعی، مشکلات اضطرابی

^۱ . کارشناسی ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس Fatim.yousefian44@gmail.com

اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی بر کمال‌گرایی ظاهر فیزیکی و انعطاف‌پذیری شناختی در دانش‌آموزان

مصطفی یونسی سینکی^۱؛ فریبا حسنی^۲؛ لیدا لیل آبادی^۳

چکیده

از آنجایی که سلامت روان در نوجوانان به ویژه دانش‌آموزان در دوران تحصیل، تحت تاثیر عواملی نظیر معیارهای کمال‌گرایی به خصوص نسبت به ظاهر و ویژگی انعطاف‌پذیری شناختی، و متقابلاً تاثیرگذاری این دو عامل بر سلامت روان و میزان فشار روانی تجربه‌شده توسط دانش‌آموزان، پژوهش حاضر با هدف بررسی اثربخشی شناخت درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی بر کمال‌گرایی ظاهر فیزیکی و انعطاف‌پذیری شناختی در دانش‌آموزان صورت گرفت تا روشی را برای بهبود سلامت روان دانش‌آموزان معرفی کند. روش پژوهش آزمایشی (پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل) همراه با دوره‌ی پیگیری بود. در مرحله‌ی غربال‌گری، از بین ۱۰۲ دانش‌آموز دوره‌ی دوم متوسطه (نوجوان)، بین کسانی که بالاترین نمره را در پرسشنامه‌ی کمال‌گرایی ظاهر فیزیکی کسب کردند، ۲۴ نفر به صورت تصادفی انتخاب شدند؛ سپس به صورت تصادفی در دو گروه‌ی آزمایشی ۱۲ نفر و کنترل ۱۲ نفر تقسیم شدند. از دو پرسشنامه‌ی کمال‌گرایی ظاهر فیزیکی PAPS و انعطاف‌پذیری شناختی CFI استفاده شد. پروتکل شناخت درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی طی ۸ جلسه‌ی ۹۰ دقیقه‌ای، هرهفته یک جلسه، برای گروه آزمایشی اجرا شد. ۷۵ روز بعد، هر دو پرسشنامه در قالب دوره‌ی پیگیری برای هر دو گروه آزمایش و کنترل به اجرا در آمد. یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که شناخت درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی (MBCT) توانسته است بر کمال‌گرایی ظاهر فیزیکی و انعطاف‌پذیری شناختی موثر باشد. بر اساس یافته‌های پژوهش حاضر، می‌توان اینگونه نتیجه گرفت که شناخت درمانی مبتنی بر ذهن‌آگاهی، با افزایش آگاهی افراد نسبت به لحظه‌ی حال بر نظام شناختی، بهزیستی روانی و نظام هیجانی دانش‌آموزان و نیز عملکرد آنها تاثیر بهینه و سازنده‌ای دارد. از طرفی پیشنهاد می‌شود که کارگاه‌های آموزشی ذهن‌آگاهی و دوره‌های ضمن خدمت برای معلمان و مشاوران جهت آشنایی با ذهن‌آگاهی و اجرای هر چه بهتر آن در مدارس و مراکز مشاوره‌ی وابسته به آموزش پرورش برگزار شود.

واژگان کلیدی: شناخت درمانی مبتنی بر ذهن آگاهی - کمال‌گرایی ظاهر فیزیکی انعطاف‌پذیری شناختی

۱. کارشناس ارشد روانشناسی بالینی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی. mysinaki.ir@gmail.com

۲. استادیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.

۳. استادیار و عضو هیئت علمی گروه روانشناسی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی.

Action research on the effect of play therapy on improving dysgraphia and increasing the processing speed of third grade elementary school students

Raeouf Ahmadian¹, Hakimeh Kariminezhad²

Abstract

Introduction: The processing speed of work requires the perception, measurement, and sounds of a reaction. It is important to study the dimensions of processing speed and how it relates to functional outcomes because processing speed can be affected by a variety of neurological and developmental disorders and impaired processing speed can negatively affect the rate of learning and acquisition of new skills in school. **Objective:** The aim of this study was to investigate the effect of play therapy on increasing processing speed and improving spelling and calligraphy of third grade elementary school students referred to Mulla Sadra Learning Disabilities Center in Tabriz. **Method:** The research method was action research and the study sample was a third grade elementary school student with a problem of calligraphy and slow writing who referred to Mulla Sadra Learning Disabilities Center in 1400. The Wechsler pre-test was taken from the student in question, and it was found that the score of the processing speed subscale differed by about thirty points from the other subscales and the total scale. It was found that the student had a problem with spelling and misspellings. The Wepman and Andre Rav tests were also performed to identify the problem from the student, who scored very high on both tests. After evaluating the clinical and specialized interview by the center instructor, it was determined that the student had a superior hand, his right hand, and had mistakenly started writing with his left hand. In order to improve the problem, a play therapy method was adopted (consisting of plays to strengthen the right hand and writing with the right hand and plays to increase the processing speed). After 15 sessions of play therapy, post-tests: Wechsler (processing speed subscale) and dysgraphia test were performed. **Results:** The results of the post-tests showed an increase of 15 points in the post-test of processing speed (pre-test level score 80, post-test: 95) and decrease of dysgraphia score (from 25 errors to 5 writing errors). And improved spelling and reduced writing time (pre-test writing time: 30 minutes, post-test writing time: 17 minutes). **Conclusion:** The results of this study showed that play therapy had an effect on increasing the processing speed and improving the spelling and calligraphy of the student. It is suggested that future studies be conducted with an effective research design and with more examples so that the research results can be generalized to a larger community.

Keywords: processing speed, play therapy, dysgraphia, Student

¹. PhD student in Educational Psychology, Islamic Azad University of Tabriz, Iran.

². Master of General Psychology, Islamic Azad University of Tabriz, Iran.

The effectiveness of systematic desensitization in reducing behavioral problems in elementary students with reading disabilities

Kiumars Alvand¹

Abstract

The aim of this study was to determine the effectiveness of systematic desensitization in reducing behavioral problems in elementary students with reading disabilities. The study was quasi experimental pre-test and post-test and also was conducted with a control group. The study population consisted of exceptional children with reading disabilities in Malayer. Thirty students were chosen with voluntary sampling. Therefore, they were divided in to two peer groups of fifteen as experimental and control group. Measuring instruments used in this research includes Duay Peterson Revised behavior problems in children and young adults (RBPC,1987) and is protocol of systematic desensitization. The data were analyzed using analysis of covariance (ANCOVA) and the result showed that regular desensitization treatment has an effect on reducing problems in elementary students with reading disabilities.

Keywords: Reading disabilities, systematic desensitization, Behavior problems.

¹ . M.Sc. in Educational Psychology, Islamic Azad University, Malayer Branch, Iran.
kumars.alvand@yahoo.com

The effects of stress management based of cognitive behavioral on premenstrual dysmorphism syndrome, anxiety and aggression among high school girls

Mehri Andekazalaki¹

Abstract

The purpose of this study was to effects of stress management based of cognitive behavioral on premenstrual dysmorphism syndrome among high school girls. This design of the study was pretest, posttest control group. The sample include 30 women with high school girls (15 group experimental and 15 group control) were selected purposive sampling and they were requested to answer premenstrual dysmorphism syndrome Obrien, Rapkin, & Schmidt (2007) scale questionnaire. For analyzing the results we used covariance (ANCOVA). The results of data analysis showed that as stress management based of cognitive behavioral caused the decrease in premenstrual dysmorphism syndrome among high school girls experimental groups in comparison to the witness group. It rustle stress management based of cognitive behavioral was effectiveness on the decrease in premenstrual dysmorphism syndrome among high school girls.

Keywords: stress management based on cognitive behavioral, premenstrual dysmorphism syndrome, girls.

¹ . Master of Industrial, Organizational Psychology, Islamic Azad University, Marvdasht Branch, Iran.
aniazalaki@yahoo.com

The Effectiveness of Fredrickson's Positive Thinking Program on the Academic Resilience and Psychological Capital of Underachieving Students

Aida Ansari, Sepideh Norbakhshzad^۱

Abstract

The effectiveness of Fredrickson's positive thinking program on the academic resilience and psychological capital of underachieving students. The present study was a quasi-experimental study with pre-posttest and control group design. 30 underachieving students were selected by convenience sampling from girl's high schools of Karaj, Iran, then were randomly assigned into an experimental group (n=15) and a control group (n=15). The experimental group received 8 2-hour weekly sessions of the Fredrickson's positive thinking program group training, while the control group received no training. All participants completed the Academic Resilience Scale as well as the Psychological Capital Questionnaire at pre-posttest. Data were analyzed using analysis of covariance and independent t-test and SPSS-22. The results showed that Fredrickson's positive thinking program group training had a significant effect on academic resilience and psychological capital and its components (self-efficacy, optimism, hope, and resilience) on underachieving students. ($P < 0.001$). Fredrickson's positive thinking program group training could enhance academic resilience and psychological capital of underachieving students. Therefore, it is suggested that applying this program, along with others, to enhance academic achievement as well as mental health of underachieving students.

Keywords: underachieving students, academic resilience, psychological capital, Fredrickson's positive thinking program.

¹. Department of Personality Psychology, Islamic Azad University, Karaj, Iran, aidaansari1984@gmail.com

². Department of Personality Psychology, Islamic Azad University, Tehran North Branch, Iran.

Comparison the Effectiveness of Academic Buoyancy and Emotion Regulation Training on Academic Meaning and Academic Adjustment

Reza Azarian¹, Hossein Mahdian², Mahmoud Jajarmi³

Abstract

The aim of present study was comparison the effectiveness of academic buoyancy and emotion regulation training on academic meaning and academic adjustment. This study was semi-experimental with a pre-test and post-test design with control group. Research population consisted of 11th grade students in three districts of Mashhad in 2018-19 academic years. From them 60 students were selected by purposive sampling method and randomly divided into three equal groups. The experimental groups trained 12 sessions of 70 minutes separately with the academic buoyancy and emotion regulation methods and control group don't received any training. Research tools were the questionnaires of academic meaning (Henderson-King & Smith, 2006) and academic adjustment (Baker & Siryk, 1984). Data in the SPSS-21 were analyzed with multivariate analysis of covariance and Bonferroni post hoc test methods. Results indicated the effectiveness of both methods of academic buoyancy and emotion regulation training in increasing academic meaning and academic adjustment ($P < 0/001$). Also there was no significant difference between methods in increasing academic meaning and academic adjustment ($P > 0/05$). Therefore, it is recommended that counselors and psychologists use the methods of academic buoyancy and emotion regulation training for increase academic meaning and academic adjustment.

Keywords: Academic Adjustment, Academic Buoyancy, Academic Meaning, Emotion Regulation, Training

¹. PhD Student of Educational Psychology, Department of Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Iran.

². Assistant Professor, Department of Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Iran
hossein3284@gmail.com

³. Assistant Professor, Department of Psychology, Bojnourd Branch, Islamic Azad University, Iran.

Compare social development and academic performance of students in different periods of their computer games

Mehrdad Behroozi¹

Abstract

The present study aimed to compare the effect of different times of computer games on the social development and academic performance of high school students in Kazeroon. The research method used in this study was Ex-Post Facto. Statistical Society is the population of the secondary school students who were enrolled in the year constitutes 95_94 in Kazeroon. The sample of 60 students selected by multistage cluster sample formed at random. Data was collected from the questionnaire, both social development Winelend (1953) and played clocked standard form and then the academic performance was analyzed. The results showed that academic performance, innovation and scientific achievement of students as well as their social development, social participation and respect for social norms can be influenced by computer games. Contrary to public opinion impact is positive and promising more efficiently use and plan to use this tool is more useful.

Keyword: Video games, academic performance, social development, high school students.

¹. MA of Educational Psychology, Faculty of Humanities, Islamic Azad University, Marvdasht, Iran.
b.mehran1372@gmail.com

Predicting Bullying in Students based on Empathy and social Competence

Mohammad Darzi¹, Monireh Jani dar mian²

Abstract

The purpose of this study was to predict bullying in students based on empathy and social competence in them. The design of this study was correlational-descriptive. The statistical population consisted of all male and female high school students in Buin Zahra city in the academic year of 1400-01. From this population, 380 students who were selected using multi-stage random sampling method. The instruments were Illinois Bullying Questionnaire (2001), Jantila et al.'s (2006) Social Competence Self-Report Scale, and Richard et al.'s Empathy Scale (2017). Data analysis was performed through Pearsons correlation coefficient and regression analysis in SPSS 21. The results showed that there is a significant indirect relationship between empathy and social competence with bullying. The result of regression analysis predicted that almost 31.2% of students bullying variance was predicted negatively based on empathy and social competence. Therefore, it can be concluded that by increase of the level of empathy and social competence, the bullying increases accordingly. In other words, empathy and social competence are the most important variables in bullying of the students.

Keywords: Bullying, Social competence, Empathy, Students.

¹ . PhD student in Educational Psychology, Bu Ali Sina University, Hamadan, Iran.

² . Master of Educational Psychology, Saveh University, Iran.

Return to Illiteracy: The Role of Social, Economical, & Cultural Factors

Arezou Delfan Beiranvand¹, Rasool Kordnohabi², Ahmad Bayat

Abstract

The purpose of this research was studying of the role of social, economical and cultural factors of returning to illiteracy. The statistical society of the research included all of the literate learners at the country level who had passed the literacy learning courses or its equivalent during 2007-2011. For this aim, a sample of 486 literacy learners by using Krejcie & Morgan Table (1970) and based on multistage-cluster sampling method from Khorasan Razavi, Azarbayjan Gharbi, Hamedan, Cities of Tehran province, & Kermanshah were selected and studied. The research tools included the academic achievement measurement and also the researcher-made specific literacy learners measurement that were conducted in a form of structured interviews. The research hypothesizes and questions were analyzed by Multivariate Analysis of Regression statistical method. The results showed that agreement of the families to literacy learning, existence of literate people in the family, and income of family by negative way, the number of children, women's productivity and housekeeping responsibility by positive way were the main anticipate factors of returning to illiteracy ($R^2=0/218$, $P<0/001$, $F=16/908$). It seems that paying more attention to resolve the social, economical and cultural literacy obstacles especially in the domain of the family, besides overcoming specific limitations of women and creating financial incentives can play a fundamental role in decreasing the return to illiteracy.

Key words: Return to illiteracy, literacy learning, and new literate, social economical & cultural factors.

¹ . Phd Candidate in educational psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran arezou.delfan14@gmail.com

² . Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran.

The relationship between moral behavior and happiness: Mediating role of basic psychological needs of high school students

Arezou Delfan Beiranvand¹, Ahmad Bayat,
Maliheh Dehghannezhad, Parsa Dindar, Parisa Fatahi

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between the moral behavior and happiness by the mediating role of basic psychological needs of high school students. The research method was descriptive-correlational and the statistical population included all male and female high school students in Hamedan high school in the academic year 1400-1401. To conduct the study, 285 students (188 boys and 97 girls) were selected using multi-stage cluster sampling. Data collection instruments were the Moral Behavior Questionnaire, the Oxford Happiness Questionnaire, and Basic Psychological Needs. In order to analyze the data, path analysis with LISREL software was used. Findings indicate that the proposed model fits well with experimental data (GFI = 0.94, NFI = 0.97, CFI = 0.96). The results of path analysis showed that the effect of moral behavior on the level of happiness and basic psychological needs (Autonomy, Competence, and Communication) is positive and significant. The results of Sobel test showed that the variables of Autonomy ($p < 0.01$, $Z = 4.85$), Communication ($p < 0.01$, $Z = 5.21$), and Competency ($p < 0.01$, $Z = 4.17$), have a significant mediating role in the relationship between moral behavior and happiness ($p < 0.01$, $Z = 4.84$). The findings reveal that by creating culture and teaching moral behaviors among students and at the same time paying attention to their basic psychological needs, the level of happiness in school can be increased.

Keywords: Moral behavior, Happiness, Basic Psychological Needs, Students.

¹ . Phd Candidate in educational psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran arezou.delfan14@gmail.com

Investigating the status and relationship between Ardel't's three-dimensional wisdom model and Self-Transcendence among the people of Hamadan

Arezou Delfan Beiranvand¹, Rasool Kordnoghi², Parsa Dindar

Abstract

This study was conducted to investigate the status and the relationship between Ardel't's three-dimensional wisdom model and Self Transcendence among the people of Hamadan. A descriptive-correlation method was used in the present study, and its statistical population included all the people of Hamedan in 2017-2018. A total of 372 subjects were selected by available sampling method and completed the Ardel't Micro-Dimensional Scale (D-WS3) and adults' Self-Transcendence (ASTI). Mean descriptive statistics, standard deviation, and correlation analysis were used to analyze the data. The results showed that there was a positive and significant correlation between Ardel't micro-three-dimensional model, i.e., cognitive dimension (0.303), reflective dimension (0.162) and emotional dimension (0.170) with self-transcendence at the level of $P < 0.001$. Also, the average scores of the people of Hamadan in the cognitive, reflective, emotional, and self-transcendence dimensions were 35.40, 37.87, 34.26, and 36.69 respectively. The results indicate that the higher the level of individuals in terms of cognitive, reflective, and emotional development, the higher the level of self-transcendence.

Keywords: wisdom, Ardel't wisdom 3D model, self-transcendence.

¹. Phd Candidate in educational psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran arezou.delfan14@gmail.com

². Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran.

Investigation of the difference between age categories in family drawing test

Mehrdad Esfanani¹, Mahdiah kamelian²

Abstract

Drawing can be a window to the child's inner world and emotional states. The purpose of the present study is to investigate the differences between age categories in the family drawing test (daf). The sample of this study included 66 normal male students of the first and second year of elementary school, who were randomly selected from 3 schools in Tehran. A family drawing test was executed from all 66 people individually by a psychologist. The results obtained from the chi-square test, which is a test to check the significance in nominal data, were such differences that the two groups did not show significant differences in the components of rhythm, paper area, and emotional relationships. But in the change component, there was a significant difference between the two groups. These findings show that in the assessment of parenting, children's reaction to conflicts and the expression of positive and negative emotional relationships in both age categories can achieve significant abilities regardless of age category through the family drawing test. In relation to children's reaction to the anxiety source and expression of desires, more research is needed and it can be said that problem solving skills are effective in this component.

Keywords: emotional relationship, drawing family test, age.

¹ . MA, educational Psychology, Allame Tabatabaei university. Mehrdad.esfanani@yahoo.com

² . MA, general psychology, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran.
Mahdiah.kamelian@gmail.com

The effectiveness Stress inoculation training on reducing academic procrastination in students

Yalda esmaeilnezhad¹, Sajjad Basharpour²

Abstract

The present study was conducted to evaluate the effectiveness of Stress inoculation training on reducing academic procrastination in students. The research method was quasi-experimental with pre-test and post-test design with control group. The statistical population of the study included all female high school students in the second year of Ardebil in the academic year 2020-2021 who were selected by available sampling method after screening 30 people in two experimental groups (15 people) and control (15 people) as They were randomly assigned. The academic procrastination questionnaire (Solomon and Roth Bloom, 1984) was used to collect data in the pre-test and post-test. Data analysis was performed by univariate analysis of covariance (ANCOVA) test for this purpose, SPSS software version 21 was used. The results showed that providing a program of Stress inoculation training against stress has a significant effect on students' academic procrastination. So that this educational program has reduced the academic procrastination of students in the experimental group in the post-test ($p < 0.01$). As a result, it can be stated that the Stress inoculation training program against stress can be considered a good approach to reduce academic procrastination in students.

Keywords: Stress inoculation training, academic procrastination, students.

1. M.A of Clinical Psychology, Ardebil Branch, Islamic Azad University, Iran. yalda_e2020@yahoo.com.

2. Professor, Department of Psychology, Mohaghegh Ardabili University, Ardebil, Iran.

The relationship between resilience and life expectancy in high school students in Karaj

Javad Fekri¹

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between resilience and life expectancy in high school students in Karaj. The research method used in this study was descriptive-correlational. The study population in this study was all female high school students in Karaj. The sample size was estimated to be 225 using the Georgian and Morgan table. The instruments included the Connor and Davidson Resilience Scale and the Snyder Hope Questionnaire. The findings of this study showed that high levels of resilience predict life expectancy.

Keywords: life expectancy, resilience, students.

¹ . Master of Educational Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

The Effect of Group Schema Therapy on Anxiety and Mental Rumination in Aggressive Adolescents

Mahsa Ghanbarian¹, Fatemeh Ghanbarian²

Abstract

Adolescence as a period of transition from childhood to adulthood is associated with many physical, psychological and cognitive changes, which in turn provides the basis for behavioral disorders such as aggression. Aim: The aim of this study was to determine the effect of group schema therapy on anxiety and rumination of aggressive adolescents. Method: The present study was carried out by quasi-experimental method using control group and pre-test-post-test. The statistical population of the study included aggressive adolescents who were referred to medical-counseling centers in Shahrood in 2020-2021. In order to conduct this study, 30 aggressive adolescents were selected by available sampling method and randomly assigned to experimental and control groups; Then, the subjects in the experimental group underwent group therapy for 10 sessions according to Young's treatment schema model. Both groups completed the Anxiety Inventory (Beck et al, 1988) and Mental Rumination Response Scale (Nolen-Hoeksema and Morrow, 1991) in two stages of pre-test and post-test. At the end, the results were compared between the two groups using analysis of covariance. Results: After performing a group schema intervention, the level of anxiety and mental rumination of aggressive adolescents in the experimental group was significantly reduced; Therefore, the research hypothesis that the effect of group schema therapy on reducing the level of anxiety and mental rumination of aggressive adolescents is confirmed. Conclusion: In order to reduce the level of anxiety and mental rumination of aggressive adolescents, group schema therapy can be used as one of the effective treatment approaches in counseling centers.

Keywords: Schema Therapy, Anxiety, Mental Rumination, Adolescents, Aggression.

¹ . Master of Arts in Clinical Psychology, Islamic Azad University, Shahrood, Iran.

² . Master of Arts in General Psychology, Islamic Azad University, Shahrood, Iran/ Education, Shahrood, Iran. Mahsa.Ghanbarian@yahoo.com

Effectiveness of Continuous Cooperative Teaching Method on Academic Hope, Academic Motivation and Affective Domain Learning on Midwifery Students of Islamic Azad University, CHaloos Branch.

Zahra GHarar KHosroshahi¹, Shaaban Heydari²

Abstract

This is a trial-control study with pretest-posttest on two groups (N=40) of midwifery students assessing the effect of continuous cooperative teaching method on academic hope, academic motivation and affective domain learning. Data gathered using the GREEN academic motivation questionnaire, SNYDER academic hope questionnaire and a researcher-made 68-item scale for assessing affective domain learning. Data analyzed via SPSS through paired T-test and Covariance. Results showed that continuous cooperative teaching method is positively related and effective on academic hope, academic motivation and affective domain learning.

Keywords: Continuous cooperative teaching method, Academic hope, Academic motivation, Affective domain learning

¹ . Midwifery Instructor Faculty member of Islamic Azad University of CHaloos branch, PhD student of Educational Psychology, Allame Tabatabaei University, zgkhosroshahi@yahoo.com

² . Assistant professor, Psychology, Faculty member of Islamic Azad University of Sari branch, Iran.

The relationship between parental burnout and parental emotional regulation in parents with a child with a specific learning disability

Shamila gheirati¹

Abstract

The aim of this study was to investigate the relationship between parental burnout and parental emotional regulation in parents with a child with a specific learning disability. This study was descriptive and correlational. The statistical population included all parents having children with special learning disabilities who referred to the Educational Disorders Rehabilitation and Training Center in Shiraz in 1400. Using available sampling method, 100 people were selected and responded to the Parent Emotional Regulation Scale (Lober,2012) and the Parental Burnout Questionnaire (Roscom et al., 2018). Research data were analyzed using descriptive statistics (mean and standard deviation), Pearson correlation coefficient and multivariate regression with SPSS-26 software. As it can be seen in the table, the relationship between parental emotional regulation and parental burnout ($r = -0.314$) is negative and significant. Lack of parental emotional regulation can lead to psychological damages in parents, especially mothers and children with special learning disabilities, so the use of this treatment / educational method to reduce the psychological problems of parents (mothers of these children) is recommended.

Keywords: Parental emotion regulation, parental burnout, and specific learning disabili

¹ . MSc. Student of General Psychology, Islamic Azad University, Shiraz Science Research Center, Fars, Iran shamila.gh97@gmail.com

The Effectiveness of Empathy Based Training and Anger Management on the Acceptance and Interaction of Afghan and Native Students in Qeshm Island

Raha haji poor taziani¹, Nasrollah Ansari nejad²

Abstract

The purpose of this study was to investigate the effectiveness of empathy education and anger management on the acceptance and interaction of Afghan and native students of Qeshm Island. The present study was a semi-experimental study with pre-test-posttest design with control group. The statistical population of this study included all Afghan and native students of Qeshm Island who were studying in Qeshm schools. The sample of this study was 30 students of Afghan primary school and 30 native students of Qeshm Island who were randomly selected from all the students of Qeshm and randomly divided into two groups of 30 (control group 30 People and experimental group (30 people) were trained in empathy and anger management, which was held in 8 sessions one and a half hours and once a week. Data were collected based on the Barton Communications Power Questionnaire (1990) and the Social Admission Questionnaire (CRU) and Marlowe (1997). Analysis of the data obtained from the implementation of the tests was done through SPSS software in two sections including descriptive tables (demographic data tables and graphs) and inferential (covariance analysis). To analyze the effectiveness of the intervention, the analysis of variance was used. The results of the study showed that empathy education and anger management had a significant effect on social interaction and social acceptance of Afghan and native students, and there was no difference in terms of impact on the two groups.

Keywords: Empathy and Anger Management, Social interaction, Social acceptance, Afghan, indigenous.

¹. Master of General Psychology, Islamic Azad University, Qeshm Branch, Department of Psychology, Qeshm, Iran. Rahahajipoor60@Gmail.com

². Assistant Professor of General Psychology, Islamic Azad University, Qeshm Branch, Department of Psychology, Qeshm, Iran.

The effectiveness of body percussion training on students' sustained attention

Fatemeh hajagha Mohammadzadeh¹, Mahnaz Esteki²

Abstract

The aim of this study was to evaluate the effectiveness of body percussion training on sustainable attention of 6 to 10 year old students. The design of this study was a quasi-experimental intervention. The statistical population of this study included all male and female students aged 6 to 10 years (up to the fourth grade of elementary school) and the statistical sample of this study were people who referred to the White Tree Institute and Cyrus Complex. According to Cohen's table, the samples of this study included 19 students who were divided into two groups of control and experimental through voluntary and available sampling method. In this way, 9 people were in the experimental group and 10 people were in the control group. Tests were taken as pre-test and post-test from all subjects in both groups. The experimental group underwent 20 sessions of 60 minutes of body percussion training. To measure the research variables, continuous performance test in the form of pre-test and post-test was used. Data were analyzed by multivariate covariance and one-way analysis of covariance. The results showed that body percussion has a positive effect on students' sustained attention.

Keywords: body percussion, sustained attention, students.

¹ . Master of Educational Psychology, Islamic azad university, Roudehen Branch, Iran.

² . Assistant Professor, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Islamic azad university, Central Branch, Iran.

Formulate the structural model of Math Enthusiasm based on causal Math affective memories, Mediating Role of Math Ability/expectancy beliefs and Task value

Fakhrisadat Hosseini¹, Esmaeil Saadipour², Fariborz Dortaj³, Siavash Talepasand⁴, Asghar Minai⁵

Abstract

The present study aimed to investigate the structural relationship between mathematical affective memories and mathematical passion with the mediating role of ability-expectation beliefs and task value. Based on this, a model was designed in which mathematical emotional memory was considered as an extroverted variable, beliefs of ability-expectation of mathematics and value of mathematical task as mediating variables, and mathematical enthusiasm as a consequence. To test the model of 500 female students of the 11th grade of experimental and mathematical courses in Tehran, they were selected by multi-stage cluster random sampling. They all completed math affective memories questionnaires, expectation-value, math cost, and math enthusiasm. The internal relationships of the variables were tested with the structural equation model and with the AMOS software. Based on the results, negative memory had a direct effect on math ability-expectation beliefs, and negative memory and direct memory had a direct positive effect on math ability-expectation beliefs. Negative memory, both directly and indirectly, mediated by math-ability-expectation beliefs, influenced the value of math assignment. Positive memory also had a direct and indirect effect on the value of the math task, mediated by mathematical ability-expectation beliefs. Mathematical ability-expectation beliefs also directly affected the value of math assignment. Negative memory, both directly and indirectly, affects mathematical enthusiasm. Positive memory also directly or indirectly affected mathematical enthusiasm. The direct effect of mathematical ability-expectation beliefs on mathematical enthusiasm was not significant, but its indirect effect was significant. The path to the direct effect of the value of the mathematical task on mathematical enthusiasm was also significant. Mathematical enthusiasm interventions should focus on its prerequisites, including emotional memory and task value. Changing Beliefs of Expectation - Value can only be achieved through a change in the value of homework. The practical implications of the findings were discussed.

Keywords: Math affective memories, Math Enthusiasm, Ability/expectancy beliefs, Task value

¹. PhD Student of Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

². Professor, Department of Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

³. Professor, Department of Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

⁴. Associate Professor, Department of Educational Psychology, Semnan University, Semnan, Iran.

⁵. Associate Professor, Department of assessment and measurement, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

Effectiveness of Encouragement on Resilience in Elementary Students

Samaneh Sadat Jafar Tabatabaei¹, Leyla Kosari Esfahani²

Abstract

Promoting students' resilience improves their psychological well-being; Therefore, the aim of this study was to determine the effectiveness of encouragement on elementary students' resilience. The present study was a quasi-experimental pretest-posttest with a control group. The statistical population included all sixth grade male students in District 1 of Karaj in the academic year 2021-2022. In the present study, 30 students were selected by convenience sampling method and randomly divided into two groups (15 in the experimental group and 15 in the control group) Were located. The students in the experimental group underwent encouragement program in 10 sessions of 60 minutes per week, 2 sessions per week, but the students in the control group did not participate in any training classes during this period. Both groups responded to Connor and Davidson (2003) Resilience Questionnaire. For data analysis, SPSS software version 22 and multivariate analysis of covariance were used. The results showed that the mean of the experimental group increased in resilience scores compared to the control group ($p < 0.001$). Therefore, encouragement training was effective in increasing students' resilience.

Keywords: Encouragement, Resilience, Students.

¹ . Assistant Professor, Department of Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Iran.

² . PhD students in Educational Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Iran.

The Effectiveness of life skills training on students' social adjustment

Samaneh Sadat Jafar Tabatabaei¹, Zahra Ghobadi Mehr²

Abstract

The aim was to determine the effectiveness of life skills training on students' social adjustment. The present study was a quasi-experimental pretest-posttest with a control group. The statistical population included all female students in the sixth grade of elementary school in Islamshahr in the academic year 2021-2022, 30 of whom were selected by convenience sampling method and randomly divided into two groups (15 in the experimental group and 15 in the control group). The life skills training program was used for the experimental group, but the control group was on the waiting list. The training program consisted of eight 90-minute sessions per week, one session per two months. The research instrument included the Bell Social Adjustment Questionnaire (1968). Data were analyzed using SPSS software version 22 and univariate analysis of covariance. The results showed that life skills training was effective and increased students' social adjustment.

Keywords: life skills, social adjustment, students

¹ . Assistant Professor, Department of Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Iran.

² . PhD students in Educational Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Iran.

The effectiveness of social problem solving skill training on social adjustment and social interactions of students

Akram Jafarzadeh Ghadimi¹, Robab Jafarzadeh Ghadimi²,
Parviz Abdoltajedini³, Farhad Nooraie⁴

Abstract

Students face many problems and difficulties in adolescence that effective coping with them requires the acquisition of special abilities and skills. In this context, problem solving skill can be used as an appropriate way to overcome the challenges and problems of life in educational systems. Therefore, the present study was conducted to investigate the effectiveness of social problem solving skill training on social adjustment and social interactions of girl students in high school. To achieve this, a quasi-experimental research method with pre-test, post-test design with control group was used. In this regard, students were selected using multi-stage cluster sampling method and finally, 30 students were selected by purposive sampling method based on the results of the standard scale of individual-social adjustment of California (1953) and Social interactions of Sadeghpour and Ramezannejad (2016) were selected. Each group consisted of 15 people. Multivariate analysis of covariance with SPSS software version 24 was used to analyze the data. Therapeutic intervention was performed for the experimental group for 8 sessions of 90 minutes. The results showed that social problem solving skill training has increased and improved social adjustment of female students but has not had a significant effect on social interactions ($P < 0.05$). According to the research findings, it is suggested to pay attention to social problem solving skill training in educational systems.

Keywords: social problem solving, social adjustment, social interactions, Students.

¹ . PhD in Educational Psychology, Education, Shabestar, Iran.

² . PhD in Educational Administration, Education, Shabestar, Iran.

³ . Assistant professor, Department of Psychology, Sarab Branch, Islamic Azad University, Iran.

⁴ . lecturer, Department of Management, Aliabad Katoul Branch, Islamic Azad University, Iran.

The effectiveness of social problem solving skill training on resilience in students

Akram Jafarzadeh Ghadimi¹, Robab Jafarzadeh Ghadimi²

Abstract

Training and improving of problem solving skill in students can lead to the development of desirable coping capabilities in times of crisis and life challenges. According to essential and effect of this training, in the present study, the effectiveness of social problem solving skill training on the resilience of high school female students was investigated. The research was quasi-experimental with pre-test and post-test design with control group. The statistical population of the study consisted of all female students of the second year of Shabestar secondary school in the academic year of 2020-21(N= 2081), which 30 were selected by purposive sampling method based on the inclusion criteria, which obtained the lowest Scores were selected in questionnaire and randomly assigned to experimental and control groups (n=15 in each group). Then, during 8 sessions (90 minutes each session), the experimental group was trained in social problem solving skill, but the control group did not receive any training. At the end of the training sessions, the subjects of both groups were tested again in terms of the dependent variable as a post-test. Connor and Davidson Resilience Questionnaire (2003) was used to collect data. In order to analyze the data, multivariate analysis of covariance was used with SPSS software version 24. Findings showed that social problem solving skill training improves and enhances the level of resilience of students ($P < 0.05$). In general, it can be said that in order to change and improve students' resilience, social problem solving skill training should be a priority in school curricula.

Keywords: social problem solving, resilience, students.

¹ . PhD in Educational Psychology, Education, Shabestar, Iran.

² . PhD in Educational Administration, Education, Shabestar, Iran.

Application of E-Learning in Teaching

Zohreh Karimi¹, Mohammad Koohi²

Abstract

The challenges of an increasingly borderless world, such as advancements in information technology, have brought reform in schools and universities and re-conceptualized what constitutes learning, teaching, and research. E-learning is often implemented as a response to increasing educational demand and an increasingly networked community. E-learning is considered an interactive means to provide an alternative environment that stimulates practical learning and equips learners with the skills to manage technological change and innovations. The increase in enrollment in educational institutes results in many challenges in service provision, negatively affecting instruction, learning, assessment, and research services. A crisis-solving approach is presented as stimulating a creative context for the meaningful introduction of E-learning. An E-learning environment must be introduced by creating relevant awareness to change users' attitude and empower them with an authentic approach without too much technological complexity. Review of curriculum, assessment, and training around E-learning environments is also imperative as these interrelated factors form part of the e-learning process.

Keywords: E-learning, Technology, Multimedia, Teaching.

¹ . Master student in Educational Psychology, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran.

² . PhD Student in Educational Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Koohimohammad96@gmail.com

The Relationship between Metacognitive Beliefs and Students' Individual Differences

Esmaeil Kazempour¹, Saeideh Jamali Gashti²,
Ensiye Taghavipour Deylami

Abstract

The present study investigates if there is a relationship between metacognitive beliefs and students' individual differences. The aim of this study is to determine the relationship between metacognitive beliefs and individual differences of the sixth grade female students in Rudsar, which is done by correlation method. The statistical population of this study was all female students in the sixth grade of the elementary school in Rudsar, of which 380 were in 7 schools. One hundred and eighty-one students were selected by stratified random sampling according to Morgan's table. They responded to the Modified Metacognition Questionnaire for Adolescents (MCQ-A) and Individual Differences in Visual and Linguistic Information Processing of Childers et al. (1985) with a calculated reliability of 78%. The data obtained from the study was analyzed using descriptive and inferential statistics (Pearson Correlation Coefficient and Regression Analysis and Focal Correlation). The results showed that there is a positive and significant relationship between the variables of metacognitive beliefs (positive beliefs, confidence and cognitive self-awareness) and individual differences at 0.05 level. In other words, the more these variables increase, the more Individual also increases. And there is a negative and significant relationship between the variables (negative beliefs and superstitions and punishment) with individual differences at the level of 0.01, in other words; as the amount of these variables increases, the variable of individual differences should also decrease. In general, it can be said that there is a relationship between metacognitive beliefs and individual differences.

Keywords: metacognitive beliefs, individual differences.

¹. Associate Professor, Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran. kazempour.edu@gmail.com

². PhD student Educational psychology, Islamic Azad university, Ardabil, Iran.

³. M.A. Educational Science. Islamic Azad University, Tonekabon, Iran.

The Effect of Teaching Organized Games on Students' Cognitive Ability

Esmaeil Kazempour¹, Saeideh Jamali Gashti², Mehrdad Shabani³

Abstract

The present study is carried out to investigate if the teaching of organized games can affect the development of the child's decision-making, and also if playing mental and motor games can be effective in fostering a child's social cognition. The purpose of this study was to explore the effect of organized games teaching on the development of students' cognitive ability, which has been done by quasi-experimental method of preliminary and final test design with a control group using cluster random sampling. The statistical population of this study was 620 elementary school male students in 10 schools, of which 220 students were considered through cluster random sampling method, of which, by screening, 60 students as Samples were selected in two groups of 30. The organized games training program was carried out in 10 sessions of 45 minutes for two months on the experimental group, and after the training sessions, the post-test was conducted for both groups and they responded to the Rescue Cognitive Competence Questionnaire (2013). The obtained data was analyzed by using multivariate analysis of covariance (MANOVA). The findings showed that the students were highly affected by the organized games training program and this training has affected their cognitive ability, decision-making, planning, social cognition, memory and sustainable attention.

Keywords: organized games, cognitive ability.

¹. Associate Professor, Department of Educational Sciences, Islamic Azad University, Tonekabon, Iran. kazempour.edu@gmail.com

². PhD student Educational psychology, Islamic Azad university, Ardabil, Iran.

³. M.A. Educational Sciences, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Iran.

The effectiveness of mindfulness training on cognitive emotion regulation and resilience of mothers with deaf children

Azar Keshavarz¹, Majid Baradaran², Farzaneh Ranjbar Noushari³,
Mohsen Karimzandi⁴

Abstract

Deaf children may cause growing psychological problems for their parents, specifically the mothers as the principal caregivers. During the recent years, different research and clinical methods have been used to reduce these psychological problems. Present research was conducted the effectiveness of mindfulness training on the emotional cognitive regulation and resilience in mothers with deaf children. This study was a semi - experimental research with control group pretest- posttest design. The population include all mothers of deaf child who had referred to the special schools of Rasht in the academic year 2019- 2020. Among them, a sample of 40 mothers were selected by available sampling and then randomly assigned into the experiment or control groups (20 mothers per group). To collect the data, Cognitive-Emotional Excitement Questionnaires (Garnefski, kraaij, & Spinhoven, 2001) and Conner-Davidson resilience Scale (2003) was used. After eight 90-min sessions of Mindfulness training conduct for experimental group, all the three groups were reassessed at the post- test stage. Data were analyzed by one - way ANCOVA and multivariate ANCOVA in SPSS-22. Data analysis showed that mindfulness training on the dimensions of emotional cognitive regulation, including in the acceptance dimension ($F=8.33, p<0.01$), the positive re-focus dimension ($F=44$ and $p<0.05$), next refocus planning ($F=4.81$ and $p<0.05$) and Positive reassessment ($F=3.86, p<0.01$), and also, the degree of resilience in the experimental group increased compared to the control group ($P<0.01$). Based on these findings, mindfulness training is effective in improving cognitive emotion regulation and resilience of mothers with deaf children by increasing awareness of current experiences and more efficient information processing.

Keywords: Resilience, Mindfulness, Cognitive Emotion Regulation, Deaf, Mothers.

¹ . Azar Keshavarz, M.A. in General Psychology, Payame Noor University, Iran.

Azadeh.keshavarz61@gmail.com

² . Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

³ . Assistant Professor, Department of Psychology, Payame Noor University, Tehran, Iran.

⁴ . PhD student in Educational Psychology, Allameh Tabataba'i university, Tehran, Iran.

Addressing Emotions in E-learning Design

Mohammad Koohi¹, Zohreh Karimi², Elahe SeyedKaboli³

Abstract

The pandemic quickly demonstrated why online education should be a vital part of teaching and learning. In online education, like face-to-face education, it is necessary to pay attention to the role of emotions in addition to cognition. Emotions in the educational design research community have attracted considerable attention. However, there is still a need for clarification and explanation on how to deal with emotions in the field of e-learning. This article theoretically, focuses on the reasons for the inclusion and study of emotions in the field of educational technology, and in particular, the relationship between emotions and e-learning. The need for a specific theory in this regard has increased with the current motivation to design educational tools that interact with learners in a motivating, engaging, and useful way. Also, in the framework of the affective computing paradigm, different methods for recognizing emotions in the field of educational technology are systematically examined and the strengths and limitations of each are discussed based on the most up-to-date research results. Finally, an experimental architecture for emotion recognition in computer-based learning will be proposed, focusing on adopting a multidimensional approach to emotion recognition, in order to overcome the limitations and problems associated with individual methods.

Keywords: Emotion, E-learning, Technology, Educational design.

¹ . PhD Student in Educational Psychology, Kharazmi University, Tehran, Iran.

Koohimohammad96@gmail.com

² . Master student, Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran.

³ . M.Sc., Educational Psychology, Ferdowsi University, Mashhad, Iran.

The Types of Wisdom

Rasool Kord Noghabi¹, Arezou Delfan Beiranvand²

Abstract

Due to a wide range of definitions for the word “wisdom” and the ones who are called “wise”, it may be fundamentally wrong to try to reach a comprehensive definition of wisdom. The dispersion in the meaning of this word is because of the fact that wisdom is not a single word, but it has various forms, each of which has been taken into account by different thinkers of this domain. Therefore, if wisdom is categorized into different and separate domains, perhaps a more realistic concept can be achieved. Thus, this study was carried out to investigate various kinds of wisdom. The present study was conducted within the framework of a qualitative-descriptive approach by content analysis method. Accordingly, the reasons given by the participants as factors that made them wise, explicit content analysis was performed using three processes of open coding, axial coding and selective coding. Data collection instruments included an open-ended questionnaire with demographic variables (1. Name ten celebrities you think are wise, 2. What is the reason for choosing these people?). The statistical population included all students of Bu-Ali Sina University, of which 445 students (220 males and 225 females) participated in this study. The results of the study indicated that wisdom can be classified into three dimensions: intellectual wisdom, social wisdom, and existential wisdom. The results also revealed that, based on different cultural contexts, wisdom can be processed in different ways from the perspective of different people. Therefore, according to the findings of this study, it can be said that different types of wisdom exist.

Keywords: wisdom, theories of wisdom psychology, implicit theories of wisdom.

¹ . Associate Professor, Department of Psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran. rkordnoghabi@gmail.com

² . Phd Candidate in educational psychology, Faculty of Economics and Sciences Social, Bu- Ali Sina University, Hamadan, Iran.

Effectiveness of Encouragement on Social Anxiety in Elementary Students

Leyla Kosari Esfahani¹

Abstract

Social anxiety is one of the most common disorders in late childhood and adolescence that is associated with inadequacies in daily functioning and reduced quality of life; Therefore, the aim of this study was to determine the effectiveness of encouragement on social anxiety in elementary students. The present study was a quasi-experimental pretest-posttest with a control group. The statistical population included all sixth grade male students in District 1 of Karaj in the academic year 2021-2022. In the present study, 30 students were selected by convenience sampling method and randomly divided into two groups (15 in the experimental group and 15 in the control group) Were located. The students in the experimental group underwent encouragement program in 10 sessions of 10 sessions per week for 2 sessions per week, but the students in the group did not have an educational certificate. Both groups answered the social anxiety questionnaire of Connor et al. (2000). For data analysis, SPSS software version 22 and multivariate analysis of covariance were used. The results showed that the mean of the experimental group in the components of social anxiety was reduced compared to the control group ($p < 0.001$). Therefore, encouragement training was effective in reducing students' social anxiety.

Keywords: Encouragement, Social Anxiety, Students.

¹. PhD students in Educational Psychology, Birjand Branch, Islamic Azad University, Iran.

Explain the role of school counselor in improving students' mental health

Ali Maghsoudi¹, Ali Farhadian², Mohammad Reza Ghaderi³

Abstract

Counseling is of great importance that is not considered much, but mental safety can be transferred from school to home and from home to society. School counselors collaborate with teachers, principals, parents, and social workers to ensure that each student receives the required care and resources to be successful in their academic and personal life. For many reasons, schools are the best places to organize and provide mental health services. Schools are unique opportunities to improve children and adolescents' lives and their mental health. Here, the school counselors are one of the most important and effective factors on students' mental health. The researches on the students' mental health indicate that school counselors have a very important effect on improving students' health level. The present study was carried out by the library method. It was found that by creating a suitable sufficient room in the school, choosing and replacing teachers effectively, using the proper management methods, receiving help from experienced counselors, promoting team sports, correcting expectations and timely encouragement, implementing the same rules, paying attention to different educational areas, having a good plan for school administration and recognizing students' mental health problems all can help to improve students' mental health.

Keywords: School counselors, Mental health, Students

¹ . BA student of and counseling, Farhangian University, Shahid Chamran Campus, Tehran, Iran.

Ali.Maghsoudi2021@gmail.com

² . Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Farhangian University, Shahid Chamran Campus, Tehran, Iran.

³ . MA of Curriculum Planning, Birjand University, Birjand, Iran.

Investigating the mediating role of students' academic achievement in the relationship between anxiety sensitivity and academic procrastination

**Ataollah Mahmoudi¹, Yahya Yarahmadi²,
Mohammad Azad Abdollahpour³, Omid Moradi⁴**

Abstract

Increasing numerous problems and stressful situations such as coronary heart disease have caused students to not be able to master their homework, so they mainly try to escape from homework with procrastination, so knowing the predictors of procrastination is very important given the current situation. Considering that this study aimed to investigate the mediating role of students' educational expectation in the relationship between anxiety sensitivity and academic procrastination, so in terms of purpose, it is a descriptive and correlational study based on the method of data collection. The statistical population of this study includes 385 high school students in Bukan city who were selected as a sample by voluntary and electronic sampling. The research instruments included Reese and Patterson Anxiety Sensitivity Questionnaire, Solomon and Roth Bloom's Academic Procrastination Questionnaire, and Schen Moran et al. According to the findings, anxiety sensitivity and education expectancy are effective in academic procrastination ($\text{sig} < 0.05$) and also the results showed that the mediating role of students' education expectancy in the relationship between anxiety sensitivity and academic procrastination is negative and significant ($\text{sig} < 0.05$). Therefore, it can be concluded that educational expectation has a negative effect on the relationship between anxiety sensitivity and academic procrastination.

Keywords: education expectation, anxiety sensitivity, academic procrastination.

¹ . PhD student, Educational Psychology, Islamic Azad University of Sanandaj, Iran.
atamahmodi2016@gmail.com

² . Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University of Sanandaj, Iran.

³ . Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University of Mahabad, Iran.

⁴ . Assistant Professor, Department of Psychology, Islamic Azad University of Sanandaj, Iran.

Investigating the Effect of the Dilemma Discussion Training Method on Promoting Moral Orientation

Khatoun Mahmoudnejad¹, Razieh Sheikholeslami²

Abstract

Social changes, the growth of scientific products and information technology, have created many challenges in societies. Despite the changes, educational institutions and parents have not provided sufficient opportunities for the development of the moral capacity. The issue how to teach morality has generated much discussion and interest and faces many challenges. The aim of the present study was to investigate the effect of dilemma discussion on students' moral orientation. The present study was an experimental study that was conducted by using a pre-test and post-test design with a control group. The statistical population included all of Shiraz University undergraduate students who were studying in the academic year 1399-1400 and were randomly selected among the students who stated that they were prepared to collaborate in research and were randomly assigned into two groups of 16 people (experimental and control groups). Research tool was Moral Competence Test (Lind, 1995) that both groups in research answered it in two rounds of pre-test and post-test and experimental intervention was performed for experiment group using dilemma discussion training method virtually and for eight sessions of 90 minutes. Data analysis was performed by Analysis of Covariance and the results showed that after the implementation of the dilemma discussion training method, there was a significant difference in the moral orientation scores of the experimental group compared to the control group. Accordingly, it can be said that the dilemma discussion training method has been able to improve the moral orientation of students.

Keywords: dilemma discussion, moral orientation, moral training

¹. Ph. D candidate of Educational Psychology, School of Education and Psychology, Shiraz, Iran.
mahmoudnejad@yahoo.com

². Associate Professor, Department of Educational Psychology, School of Education and Psychology, Shiraz University, Shiraz, Iran.

Relationship between spiritual intelligence and Existential Anxiety and corona anxiety

Nasim Marandi¹, Ali Ahazan²

Abstract

The present study is descriptive and correlational and applied in terms of purpose. The study population was randomly selected from among cyberspace users. In this study, according to Morgan's table, considering the possibility of incomplete questionnaires, 400 people were examined as a sample size. To collect data, King Spiritual Intelligence Questionnaire (SISRI) (Rezaei, 2014) and Existence Anxiety Questionnaire (QFEA) (Masoudi Sani et al., 2015) and Corona Anxiety Questionnaire (Alipour, 1398) were used. Research data were also analyzed by regression method. The results showed that there is no significant relationship between spiritual intelligence and coronary anxiety. The findings showed that there is a significant relationship between existential anxiety and coronary anxiety. According to the results, the level of spiritual intelligence has no effect on high or low coronary anxiety. According to the results, coronary anxiety has a direct effect on increasing the level of anxiety in the universe.

Keywords: Spiritual Intelligence, Existential Anxiety, Corona Anxiety, Corona Virus, Covid 19

¹ . Master student of family counseling, West Tehran Azad University. Nasim.marandi@gmail.com

² . Master of Counseling and Guidance, Azad University of Research Sciences.

Investigating the causal model of academic satisfaction based on academic self-regulation and academic engagement mediated by satisfying basic psychological needs

Zahra Menbari¹, Qumarth Karimi², Yahya Yarahmadi³

Abstract

This descriptive study is a correlation type, was conducted to investigate the causal model of academic satisfaction based on academic self-regulation and academic engagement mediated by satisfying basic psychological needs. The statistical population was all female high school students in the second district of Sanandaj in 2021-2022. Sample size of 350 people were selected by multi-stage cluster sampling. The assessment tools of Academic Satisfaction Questionnaire are Lent et al.'s (2007), Academic Self-Regulation of Beaufard (1995), Academic Conflict of Tinio (2009), and Satisfaction of Basic Psychological Needs of Lagarde et al. (2000). Pearson correlation coefficient and structural equation modeling were used to analyze the data. Findings showed that there is a significant relationship between academic satisfaction with academic engagement and academic self-regulation. Students' academic satisfaction increases with the increment of academic engagement and self-regulation. Satisfaction of basic psychological needs also mediates the relationship between academic satisfaction, academic self-regulation and academic engagement, so it can be said that the fitness indicators of the model indicate that the proposed model has a good fit. Therefore, it is necessary to pay special attention to cultivating and strengthening the sense of academic satisfaction in the educational environment, educational content, involving students in homework and educational activities, self-regulation and their basic needs.

Keywords: Academic satisfaction, academic self-regulation, academic engagement, satisfaction of basic psychological needs.

¹. Ph.D. candidate in Educational Psychology, Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Iran. Zahra.m950@yahoo.com

². Assistant Professor, Department of Psychology, Mahabad Branch, Islamic Azad University, Iran.

³. Assistant Professor, Department of Psychology, Sanandaj Branch, Islamic Azad University, Iran.

Structural equations of individualized faith perception on intelligence variables

Ehsan Moheb¹, Tayebeh Sharifi², Gholamhossein Ebadi³,
Gholamhossein Maktabi⁴

Abstract

Today, religious behaviors are considered a combination of personal-social processes and identify different views and stages of religion. According to Fowler, faith is pervasive in all human beings. The purpose of the current research was to examine the proposed model of the precedents and antecedents of the Perception of Individualized Faith (PIF) based on intelligent constructs. The research design was inferential with structural equation modeling. The statistical population included all students of Islamic Azad University, Jundishapur Medical Sciences, Shahid Chamran and seminary students. Here, 505 were selected using available sampling method. The data were analyzed using structural equation modeling (SEM). The results of SEM showed that the proposed model was fitted. Also, the results of the direct paths showed that all the direct paths of the proposed model were significant. Based on the results, one can conclude that the perception of individualized faith, as an antecedent of intelligent construct can end up to psychological well-being (positiveness in life).

Keywords: Perception of individualized faith, faith development; Fowler, intelligence.

¹ . Ph.D. student in Educational Psychology, Department of Psychology, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Iran.

² . Faculty member, Department of Psychology, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Iran. sharifi_ta@yahoo.com

³ . Invited Department of Psychology, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Iran.

⁴ . Invited Department of Psychology, Shahrekord Branch, Islamic Azad University, Iran

The effect of the University of Utah motor training package on the normal motor skills of normal children 3 to 5 years' old

Mahshad Motaghedifard¹, Zahra Karam Fati²

Abstract

The aim of this study was to investigate the effect of the University of Utah motor training package on basic motor skills of normal children aged 3 to 5 years. This study was applied research and quasi-experimental research with pretest-posttest design and control group. The statistical population of the present study included all children aged 3 to 5 years in kindergartens in Shahinshahr in the academic year of 2019-2020. Statistical samples were also selected through multi-stage cluster sampling of 30 people. The sample was randomly divided into two groups of 15 (one experimental group and one control group). The experimental group received a mobility training package from the University of Utah in 16 sessions of 50 minutes, while the control group did not receive the training. The instrument used in this study was the Ulrich-2 motor skills development test. The collected data were analyzed using Kolmogorov-Smirnov test with SPSS 18 software.

Keywords: Motor training package, basic motor skills.

¹ . Ph.D in Educational Ppsychology, Faculty of Humanities, University of Mazandaran, Babolsar, Iran. mahshad_mf@yahoo.com

² . M.A in Psychology, Kashan Azad University, Isfahan, Iran.

Effectiveness of Mindfulness based Interventions on Levels of Perceived Stress, Test Anxiety, and Executive Functions in Female High School Students

Mina Najafi¹, Zeynab Khanjani², Jalil Babapour³

Abstract

The objective of the current study was to determine whether Mindfulness-based Interventions had an effect on levels of Perceived Stress, Test Anxiety, and Executive Functions (Inhibition, Working Memory) in female high school students or not. To achieve this aim, 30 students who had high levels of perceived stress and test anxiety were selected by multi cluster sampling, and randomly assigned to experimental or control group. Groups were tested by Cohen's Perceived Stress Scale, Sarason's Test Anxiety Inventory, a computerized Stroop Task, and Wechsler's digit span subtest, before and after intervention. Using covariance in SPSS21 results were analyzed, and revealed that students who received the intervention, compared to those who did not, showed significant reduction in perceived stress, and test anxiety, along with significant improvements in inhibition, and working memory ($p < 0.05$). These findings suggest that, Mindfulness-based Interventions are effective in reducing perceived stress as well as test anxiety, and improving the executive functions in youth.

Keywords: Executive Functions, Inhibition, Mindfulness, Stress, Test Anxiety, Working Memory.

¹ . MA in General Psychology, University of Tabriz.

² . University of Tabriz.

³ . University of Tabriz.

Implementing of Direct Instruction as an educational psychological intervention approach toward Specific Learning Disability: A Review Study

Shahrooz Nemati¹

Abstract

Various interventional approaches have been used to help of children with specific learning disability, direct instruction is one of the interventional approaches in this area. The aim of the current research was to study the nature, characteristics and evidence based effectiveness of direct instruction toward specific learning disability. The research design was review study. In the same vein, the keywords Direct Instruction and Specific Learning Disability were formulated and entered in the advanced section of the Web of Science database. The retrieved results were reviewed and after applying the criteria for inclusion and exclusion of articles in the study, 11 articles were further analyzed to achieve the research goal. Direct instruction is an instructional model designed to teach well-defined knowledge and skills that are needed for later learning. Empirical evidence of research indicates the positive effectiveness of direct instruction on learning of students with specific learning disabilities. Developing and implementation of educational psychological intervention program direct education is recommended for other groups of developmental disabilities.

Keywords: Specific Learning Disability, Direct Instruction, Review Study.

¹ . Ph.D. In Psychology and Education of Exceptional children. Educational sciences department, University of Tabriz, Iran. Sh.nemati@tabrizu.ac.ir

Psychoeducational approaches in assessment, diagnosis and characteristics of nonverbal learning disability: A Review Study

Shahrooz Nemati¹

Abstract

Various approaches have been used to assess, diagnose, and characterize nonverbal learning disabilities. Psychological training approaches are one of these cases. The aim of this study was to introduce the nature, characteristics, and research evidence of assessment and diagnosis in relation to nonverbal learning disabilities. The research design was review study. In the same vein, the keywords nonverbal learning disability and psychoeducational approaches were formulated and entered in the advanced section of the Web of Science database. The retrieved results were reviewed and after applying the criteria for inclusion and exclusion of articles in the study, 12 articles were further analyzed to achieve the research goal. According to Rourke (1989, 1995) NLD develops because primary deficits in tactile and visual perception cause secondary difficulties in physical exploration of the environment and in attention to visual or tactile stimuli. In turn, these lead to tertiary deficits in concept formation, problem solving, and hypothesis testing. In the long run, linguistic, academic, and psychosocial/adaptive skills are also impaired as a result. Rourke's diagnostic criteria have remained fairly stable over time. developing and implementation of educational psychological intervention program is recommended for nonverbal learning disabilities.

Keywords: Nonverbal Learning Disability, Assessment and Diagnosis, Review Study.

¹ . Ph.D. In Psychology and Education of Exceptional children. Educational sciences department, University of Tabriz, Iran. Sh.nemati@tabrizu.ac.ir

Study of discrepancy between Self-Assessment at educators and managers evaluation of performance and its relationship with job satisfaction

Portaleb.N¹; Habibi. H²; MousavianAlenjagh. B³

Abstract

The aim of this study is to evaluate discrepancy between educators and managers in evaluating the performance of educators and its relationship with job satisfaction. The research method is descriptive - correlation. For this purpose, among the study population, that include all educators and managers of pre-school centers in Tabriz, 230 educators and 32 managers by Multi-stage cluster sampling method were selected. To collect data, two questionnaires, job performance (researcher-made) and job satisfaction Minnesota (MSQ) was used. To analyze the collected data, independent t-test and Pearson correlation coefficient were used. The results of statistical analysis showed that there are significant differences between the self-assessment and evaluation of managers. Also, the result of the statistical analysis shows that the relationship between job satisfaction and amount of discrepancy about performance evaluation is significant inverse.

Keywords: Performance Evaluation, Job Satisfaction, Managers, Educators, Preschool, Self- Evaluation.

¹ . Adjunct Professor of Psychology Dept, Roshdie Higher Education Institution, Tabriz, Iran.
pourtalebn@gmail.com

² . Assistant Professor and faculty member of education Dept, Tabriz University, Iran.

³ . Bachelor of Psychology, Seraj Higher Education Institution, Tabriz, Iran.

Parental cancer causing life alteration in adult children: A phenomenological study

Adriana Radis¹, Khadijeh Abolmaali Alhosseini²

Abstract

Cancer is a difficult experience for any family. This diagnosis affects the stability of the family system and imposes sudden and unwanted changes on it. Cancer patients have a complex treatment path leading to physical, psychological, and behavioral changes as a result of the effects of drugs, and they need care and empathy in the hospital and at home to transmit the disease. Some of these caregivers are the older children of families who, despite their own personal worries and concerns, have to accompany their parents in the disease process, and this experience can leave them with risks and injuries and change their course of life. The purpose of this study was to become aware of the causes of life alteration in adult children due to parental cancer. This research was conducted with a qualitative approach and interpretive phenomenological method. The sample was selected by a homogeneous purposeful method and included people who, regardless of the current age, were single, living with a family and were over the age of 16 when their parents were diagnosed with cancer. Data was collected during 8 semi-structured interviews and analyzed by IPA Smith's four-step iteration method. From the aggregation of 57 central themes in each semantic unit, the findings revealed 17 revelatory structures in the form of 7 general themes; includes: (1) enduring and transformative emotions, (2) fundamental causal factors, (3) influential external factors, (4) crisis factors in individual phenomena, (5) consequences of lived experience, (6) strategies for coping with lived suffering, (7) The impact of parental cancer on life. Depending on the environmental stimuli and the level of responsibility, they experienced different, destructive and sometimes persistent emotions and had profound effects on the approach of these children in their possible confrontation with cancer and refusal to accept the repetition of this experience for their children. The greater the family and social support, the more opportunities these people had for resuscitation, event acceptance, and meaning. Therefore, the community needs realistic information and the provision of coherent and specialized support services in the field of prevention and treatment of serious problems caused by adults caring for a cancer parent.

Keywords: Parental cancer, family of cancer patients, lived experience

¹. Master of Clinical Psychology, Roudehen Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

². Associate Professor, Department of Psychology, North Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran <mailto:kh.abolmaali@iau-tnb.ac.ir>

Presenting a Structural Model of Wisdom in Couples Based on Moral Intelligence with the Mediating Role of Mindfulness

Mahdiah Radnia¹, Fariborz Dortaj², Bita Nasrolahi³, Leila Kashani Vahid⁴

Abstract

The aim of this study was to present a structural structural model of wisdom in couples based on moral intelligence with the mediating role of mindfulness. The research method is crosssectional correlation. The statistical population of this study consisted of all couples (couple) in Tehran in 1300-1400, from which 380 people were selected by stepwise cluster sampling. In this study, the tools of wisdom (Ardelt, 2003), moral intelligence (Lenick and Kiel, 2011), and mindfulness (Ryan and Brown, 2003) All of them had acceptable validity and reliability. SPSS-V23 and Amos-V8.8 software were used to analyze the data. Structural equation modeling was also used to answer the research hypotheses. Findings showed that the model has a good fit. The results showed that moral intelligence had a direct effect on wisdom, the relationship between moral intelligence and wisdom is directly equal ($t = 4.63$ and $\beta = 0.51$). The results also showed that the indirect effect of moral intelligence on the wisdom of the couple was confirmed by mindfulness with 95% confidence. Therefore, this model can be a good model for identifying the factors affecting couples' wisdom and its results can be used in planning to increase mindfulness and moral intelligence in couples. Therefore, paying attention to the mentioned variables in prevention and designing more appropriate therapies will help researchers and therapists.

Keywords: Wisdom, Moral Intelligence, Mindfulness.

¹. Ph.D. Student of general psychology, Department of General Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

². Full Professor, Department of Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University, Tehran, Iran. f_dortaj@yahoo.com

³. Assistant Professor, Department of General Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran.

⁴. Assistant Professor, Department of Exceptional Child Psychology, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran.

The Efficacy of Meta-Cognitive Therapy on Reduce Anger and Stress in Asthmatic Patients

Rezaeiyan. A¹, Bali. Z², Golpoor. R³

Abstract

The aim of this study was to investigate meta-cognitive therapy on anger and stress rumination in asthmatic patients. The research method was experimental design with pre test-post test design with control group. The statistical population consisted of all patients with asthma referring to lung diseases in Karaj. Of these, 24 patients were selected and randomly divided into two groups of experimental and control. Both groups received pre-test and meta-cognitive therapy group received 8 sessions while the control group did not receive this intervention. At the end, for both groups, the post-test was performed. Perceived Stress Questionnaire (PSS) and Anger Rush (ARS) were used to collect information. The results of covariance analysis indicated that metacognitive therapy is effective in reducing the mean scales of anger and stress in in asthma patients in post-test ($P < 0/05$). In sum, the results showed that metacognitive therapy can reduce the anger and stress in asthma patients.

Keywords: Meta-cognitive therapy, Anger rumination, Stress, Asthma.

¹ . (MA) Department of Clinical Psychology, Chalus Branch, Islamic Azad University, Iran.

² . (PHD) Department of Clinical Psychology, Chalus Branch, Islamic Azad University, Iran.

³ . (PHD) Department of Clinical Psychology, Chalus Branch, Islamic Azad University, Iran.

The Effect of Digital Storytelling on Children's Adjustment to Learning Disabilities

Sahar saniei ¹

Abstract

Students with special learning disabilities are one of the groups of children with special needs who need special education and related services. These students face major problems in social adjustment that highlight the need for interventions. The aim of this study was to evaluate the effectiveness of digital storytelling on increasing the adjustment of children with learning disabilities. The research method in this study was a quasi-experimental pretest-posttest with a control group. Using available sampling, from the statistical population of the present study, which included all children with learning disabilities in Tehran, 30 people were randomly divided into one of two experimental groups (15 people) and control (15 people). Dokhanchi (1998) Social Adjustment Questionnaire was used to assess adjustment. Participants in the study were evaluated in two stages of pre-test and post-test using the above tools. The experimental group underwent digital storytelling intervention for 10 sessions a day, but the control group did not receive any intervention. The results showed that digital storytelling significantly increased the adjustment of children with learning disabilities. From the results of the study, it can be inferred that digital storytelling can be a good way to improve the level of social and communication skills by increasing the adjustment of children with learning disabilities.

Keywords: Storytelling, Digital Storytelling, Adjustment, Learning Disabilities.

¹. saharsaniej459@gmail.com

The effectiveness of group reality therapy approach on emotional intelligence and mental health of adolescents with heart disease in Tehran

Ali Sayadi¹, Taha Karimzadeh Navadian²

Abstract

The aim of this study was to determine the effectiveness of group reality therapy on emotional intelligence and mental health of adolescents in Tehran. The present study is a quasi-experimental (semi-experimental) study. Since the implementation of each experiment requires the selection of a suitable design, in this study, a variety of quasi-experimental designs, pre-test post-test design with a control group were used for this purpose. The statistical population of the present study was adolescents in Tehran. Due to the fact that the present study is an interventional study, 40 adolescents in Tehran who received lower than average scores in the Emotional Intelligence and Mental Health Questionnaire were selected by purposive sampling method and randomly assigned to experimental and control groups. The experimental group received 8 sessions of 1.5 hours of reality therapy in a group manner, while the control group did not receive any intervention. At the end of the sessions, the post-test was performed and one month later the follow-up was performed and the data were analyzed by appropriate statistical methods. The results showed that the changes in the mean scores of emotional intelligence and mental health that participated in group therapy were statistically significant; Therefore, group reality therapy can increase the general health of adolescents in Tehran and thus improve their quality of life and efficiency. Also, group reality therapy has positive effects on intelligence and control of positive and negative emotions of adolescents in Tehran, which has a direct effect on improving life and disease control. They will have them.

Keywords: Emotional intelligence, Mental health, Heart patients.

¹ . Bachelor of Psychology, University of Tehran, Master of Clinical Psychology, Azad University, Tehran Markaz Branch. Sayadi20200@gmail.com

² . B.Sc. in Civil Engineering, South Tehran Branch, M.Sc. in Educational Psychology, Allameh Tabataba'i University.

The effectiveness of executive functions based on cognitive rehabilitation on improving the selective attention in children with dyslexia

Elham Seif¹, Sajjad Basharpour², Mohmmad Narimani³

Abstract

Evaluating the effectiveness of executive functions on dyslexia is a general research issue. The aim of this study was to determine the effectiveness of executive functions based on cognitive rehabilitation on improving selective attention in children with dyslexia. This study was experimental with pre-test and post-test with the control group. The statistical population of this study consisted of all students with dyslexia in the fourth and fifth grades of the elementary school in Tehran in the 2018-2019 academic year. The sample consisted of 40 dyslexic students who were selected by clustering sampling method and randomly assigned into two experimental (n=20) and control (n=20) groups. After conducting the revised Strop test software (Zare, Farzad, Alipour and Nazer, 2012) as a pretest on both groups, the executive functions based rehabilitation program (Elham Seif, 2018) was applied to the experimental group in 12 sessions and each session for 60 minutes twice a week, but the control group received no intervention. Then, both groups responded to the mentioned questionnaire as the post-test. Data were analyzed using repeated measure ANCOVA. The results showed that there was a significant difference between the experimental and control group in selective attention. These results indicate that executive functions based rehabilitation program have led to improving cognitive deficits in children with dyslexia, thus, this intervention can be a useful program for dyslexic children.

Keywords: dyslexia, rehabilitation, executive function, selective attention

¹ . Master of Psychology of special children, University of Mohaghegh Ardabili.
seif_elham@yahoo.com

² . Professor of Psychology, University of Mohaghegh Ardabili.

³ . Distinguished Professor of Psychology, University of Mohaghegh Ardabili.

teacher-student interaction Through Flipped Improvement of classroom and Self-regulation training in E-learning

Masoud siyami¹, Fatemeh Zare zardini²

Abstract

With the advent of information technology, major changes have taken place in the field of education and learning. E-learning has been the product of the growth of new technologies, which has grown significantly in the last two years after the coronavirus epidemic and the closure of schools. It can be said that almost all pupils and students experienced this type of learning. E-learning, like other learning, requires the active participation of learners in the learning process. But statistical reports indicate that due to the low interactions between teacher and students and their reduced participation in learning, the output of this type of learning has not been very satisfactory. In addition, due to the short time since e-learning became widespread (following the outbreak of the Corona virus in March 2019), a study that comprehensively examines ways in which students and teachers are involved is not available. The purpose of this study is to investigate effective methods for engaging students and teachers and increasing their interactions in online environments (e-learning). For this purpose, through systematic review and using the keywords Online Learning, Student Engagement, Online learning environments, E-Learning, Online teaching, Active learning, Engagement Strategies and Online-based learning in the Web of Science and Scopus databases Along with the articles in Iran, the keywords of online learning, e-learning, e- instruction, engagement strategies, engaging strategies, collaborative learning and Flipped classroom were systematically reviewed. The results showed that self-regulated learning model and Flipped classroom can be considered as the most appropriate model of e-learning and e-learning in order to increase students' academic engagement and expand their interactions.

Keywords: academic engagement, E-learning, Flipped classroom, student interactions.

¹ . PhD Student of Educational psychology, Ferdowsi university of Mashhad, Iran.

² . PhD Student of Educational psychology, Ferdowsi university of Mashhad, Iran.

f.zarezardini74@gmail.com

The relationship between metacognitive beliefs and students' individual differences

Ensieh Taghavi Deylamipour¹, Saeideh Jamali Gashti²,
Somayeh Kazempour³

Abstract

The issue of the present study is to investigate whether there is a relationship between metacognitive beliefs and individual differences of students. The aim of this study was to determine the relationship between metacognitive beliefs and students' individual differences, which has been done by correlation method. The statistical population of this study is all sixth-grade elementary school female students in Rudsar city, of which 380 were in 7 schools, of which 181 students were selected by stratified random sampling according to Morgan's table. They answered the Modified Metacognition Questionnaire for Adolescents (MCQ-A) and Individual Differences in Visual and Linguistic Information Processing of Childers et al. (1985). The data obtained from the study were analyzed using descriptive and inferential statistics (Pearson correlation coefficient and regression analysis and focal correlation). Findings showed that there is a positive and significant relationship between metacognitive beliefs variables (positive beliefs, cognitive beliefs and cognitive self-awareness) with individual differences, in other words, as the amount of these variables increases, the individual differences variable also increases. And there is a negative and significant relationship between variables (negative beliefs and superstitions and punishment) with individual differences, in other words, as the amount of these variables increases, the variable of individual differences should also decrease. In general, it can be said that there is a relationship between metacognitive beliefs and individual differences.

Keywords: metacognitive beliefs, individual differences

¹ . M.A. Educational Sciences, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Iran.

² . Phd Student, Department of Educational Psychology, Ardabil Branch, Islamic Azad University, Iran. saeidehjamali25@gmail.com

³ . M.A. Educational Sciences, Tonekabon Branch, Islamic Azad University, Iran.

School-based interventions in improving emotional and social competence in children and adolescents

Sahar Sadat Taheri Tafti¹, Asal Sadat Taheri Tafti²

Abstract

In The era of widespread change and transformation, one of the most influential psychological skills in life is the ability of emotional and social competence, in this regard, school plays the most important role. Children and adolescents also act in the face of various problems and life situations according to the treasury of knowledge, skills acquired and experience. The purpose of this review is to provide a clear picture of different aspects of improving the development of social and emotional competence by using school-based prevention interventions. In this review, in order to identify related articles and collect information by library method, three databases (scholar, springer and eric) were searched and a total of 32 cases were examined. In this study, we intend to examine the factors affecting the promotion of emotional and social competencies in children and adolescents in line with positive emotional and social psychological skills. The results show that focusing on social and emotional education programs may lead to self-fulfillment and psychological well-being in preschool, elementary, and higher education students and protect them from the consequences of psychological distress. A wide range of participatory interventions by families and schools by using strategies to improve emotional and social competence in order to adapt to performance in the social environment and responsible management of emotions leads to a constructive approach in students' interpersonal relationships. In addition, personalizing this skill is socially important for children and adolescents because many of these programs may lead to emotional and social competencies in the skills of awareness and emotion management, understanding the views of others, identifying problems, and developing solutions. Promote positive about issues.

Keywords: Emotional and social competence, children, adolescents and mental well-being.

1 . M.A. in Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran. sahartaheeri63@yahoo.com

2 . M.A. Student in Family Counseling, Islamic Azad University, Central Tehran Branch.

Artificial intelligence in enhancing learning education and self-help interventions in children with psychological disorders

Sahar Sadat Taheri Tafti¹

Abstract

Children's psychological disorders are one of the most controversial issues. The purpose of this review is to provide a clear picture of the various aspects of the use of artificial intelligence in enhancing learning education and self-help interventions in children with psychological disorders. In this review, in order to identify related articles and collect information by library method, the databases of Scholar, Springer, Eric and Elsevier were searched and finally 37 cases were examined. In this article, we intend to examine in two dimensions. The first dimension of artificial intelligence in strengthening learning education and self-help interventions in children with psychological disorders; The second dimension of artificial intelligence in the initial diagnosis by interpreting states and measuring facial signals. The results showed that although the current methods of artificial intelligence do not take into account all the mental features and in order to model many cases such as automatic interpretation of facial expressions and the possibility of considering cognition, emotions, facial expressions and global labels on emotions, but development Information on artificial intelligence tools can be used effectively to enhance learning education and self-help interventions for children with psychological disorders, and even to diagnose, care for, and promote psychological well-being in children. Also, few studies in the field of artificial intelligence technology have been conducted in line with theories of learning education and self-help interventions for children.

Keywords: Artificial intelligence, strengthening learning education and self-help interventions, psychological disorders of children.

¹ . M.A. in Educational Psychology, Faculty of Psychology and Educational Sciences, Allameh Tabataba'i University, Tehran. sahartaheri63@yahoo.com

The Effect of Information Processing Style and Mind Rumination on Exam Preparation: A Case Study

Aseyeh Yari¹, Saeed Taleebi², Ghasem Ghasemi³

Abstract

Getting ready for the exam has always been one of the major challenges for students and their families. This study was carried out to present a causal model of the relationships between information processing style, and mind rumination on the subject of preparation for exams, with emphasis on the mediating role of variables of mindfulness, academic disinterest and cognitive flexibility. The statistical population of this study consisted of 361 students from educational district 4, Shiraz, who were selected using random sampling. A self-report questionnaire consisting of academic procrastination subscales (Laura Solomon & Rothblum, 1984), mind rumination (Nolen-Hoeksema & Morrow, 1991), information processing style (Epstein, 1994), Freyberger's mindfulness (Harald J Freyberger, Spitzer, & Stieglitz, 1999) and cognitive flexibility (Dennis & Vander Wal, 2010) was used as data collection tool; the reliability of the scales was verified based on Cronbach's alpha coefficient. This is a descriptive correlational study conducted using path analysis method. The results showed that information processing style and mind rumination indirectly affect the readiness for the exam via the variables of mindfulness, cognitive flexibility, and academic disinterest. Some variables directly affect preparation for exams. Among the understudied variables having a direct effect, mindfulness had the most and academic disinterest had the least effect on preparation for the exam. Moreover, the effect of academic disinterest was direct and negative.

Keywords: Preparation for Exam, Information Processing Style, Mind Rumination, Mindfulness, Cognitive Flexibility, Academic Disinterest.

¹ . M.A. Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Iran.
<mailto:Yariaseyeh@gmail.com>

² . Assistant Professor, Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Iran.

³ . M.A. Department of Educational Sciences, Payame Noor University, Iran.

The effect of teachers' corrective feedback (written, verbal, effort-oriented and ability-oriented) on changing the level of expression of high school students

Mehdi Yusufvand¹, Neda Rahmati²

Abstract

The main purpose of this study was to investigate the effect of teachers' corrective feedback (written, verbal, effort-oriented and ability-oriented) on changing the level of expression of high school students in Tehran. This was a quasi-experimental study in which a pre-test-post-test design with a control group was used. The sample consisted of 40 subjects who were selected from among high school female students in Tehran by multi-stage cluster random sampling method and randomly assigned to experimental groups (receiving feedback based on Butler and Wayne model) and control. In the intervention phase, the experimental group received feedback for 10 weeks after Butler and Wayne model developmental evaluations, and the control group traditionally received feedback. During this period, the control group did not receive any intervention. To express the data, a questionnaire of assertiveness was used in the pre-test and post-test stages for both experimental and control groups. Research data were analyzed by multivariate analysis of covariance. Data analysis was performed using software (SPSS.21). The results of analysis of covariance showed a significant difference between the two groups. The results showed that the level of expression of the experimental group was significantly increased compared to the control group. Therefore, it can be said that providing feedback based on the Butler and Wayne model can be effective, and if teachers use this model to provide feedback after formative evaluations, they can increase the level of student expression. Increase significantly.

Keywords: Corrective feedback, formative evaluation, assertiveness.

¹ . PhD in Educational Psychology, Islamic Azad University, Boroujerd Branch, Boroujerd, Iran.
bberaka@yahoo.com

² . PhD in Educational Psychology, Islamic Azad University, Roodehen Branch, Roodehen.

the role of Children's Mindset Implicit Theory and the Quality of Parental Homework Involvement on students' Academic Engagement

Mohammad Zare¹, Maryam Zare², Kazem barzegar bafrooei³

Abstract

The purpose of the present study is to determine the role of Children's Mindset Implicit Theory and the Quality of Parental Homework Involvement on students' Academic Engagement. In this study, 374 fifth grade elementary students (183 boys and 191 girls) and their parents were selected by multi-stage cluster random sampling. Students responded to the Mindset Implicit Theory Scales (Ziegler & Stroeger), the Quality of Parental Homework Involvement (Dumont, Trautwein, Nagy, Nagengast), the Academic Engagement (Reeve), and also parents responded to the Mindset Implicit Theory Scale (Abd-El-Fattah & Yates). The results of the structural equation model showed that the structure dimension of the Quality of Parental Involvement has a positive relationship with Academic Engagement. Also, the Children's Incremental Mindset Implicit Theory has a positive relationship with Academic Engagement.

Keywords: Mindset Implicit theory, Academic Engagement, Quality of Parental Involvement.

¹. M. A. Student of Educational Psychology, Yazd University, Yazd, Iran.

². Assistant Professor of Educational Psychology, Yazd University, Yazd, Iran.
maryamzare@yazd.ac.ir

³. Associate Professor of Educational Psychology, Yazd University, Yazd, Iran.

The effectiveness parent management training on mother-child relationships of mothers with children with autism spectrum disorders

Fahimeh Zarey¹

Abstract

The aim of this study was to investigate the effectiveness parent management training on mother-child relationships of mothers with children with autism spectrum disorders. The method of the present study was quasi-experimental with pre-test and post-test design with control group. The statistical population of the study included all mothers of children with autism spectrum disorder in one of the exceptional children's schools in Tehran in 2021. The study sample consisted of 30 people who were selected by purposive sampling method and randomly assigned to experimental (n=15) and control (n=15) groups. The experimental group received 8 sessions of 60 minutes and one session per week of parental management training program. Data collected through the Parent-child Relationship survey (PCRS) in the pre-test and post-test stages were analyzed using unilabiate analysis of covariance (ANCOVA) using SPSS statistical software version 20. Based on the findings, parental management program training had a significant effect on improving mother-child relationships in mothers with children with autism spectrum ($p < 0.01$). As a result, it can be said that parental management program training is beneficial and effective in improving mother-child relationships in mothers with children with autism spectrum disorders.

Keywords: parent management training, Parent-child Relationship, Autism Spectrum.

¹ . M.A. in Exceptional Child Psychology, Islamic Azad University, Central Tehran Branch, Iran.
Fzary6518@gmail.com